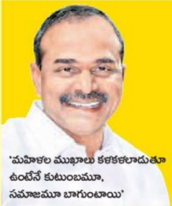

'మహిళల ముఖాలు కళకళలాడుతూ ఉంటేనే కుటుంబమూ, సమాజమూ బాగుంటాయి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18

సంచిక: 190

మంగళవారం 30-9-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

వారు ఒక్కో ట్రోఫీతో సమానం

ట్రోఫీ లేకపోయినా మా విజయం విలువ తగ్గదు: సూర్యకుమార్ యాదవ్ -స్పోర్ట్స్‌లో

రొయ్యలకు డిమాండ్ పెంచాలి

అవకాశాలు వినియోగించుకోవాలంటున్న ఆక్వా శాస్త్రవేత్త డా.విజయ్ గుప్తా -IIలో

ప్లాస్టిక్ ప్రభావం ముఖ్యంగా హార్మోన్లపై... అందునా మరీ ముఖ్యంగా మహిళల్లోని ఈస్ట్రోజెన్ స్రావంపై ఉంటుందనీ, దీనివల్ల ప్రత్యుత్పత్తికి తోడ్పడే హార్మోన్ల సమతౌల్యంతో తేడాలు వచ్చి గర్భధారణ సమస్యలు రావచ్చని అధ్యయనాల్లో తేలింది. పురుషుల్లో వీర్యకణాల సంఖ్య, కదలికలు తగ్గడం, పురుష సంబంధ హార్మోన్ల స్రావం తగ్గడం జరుగుతాయి. అందువల్ల వీలైనంత మేరకు ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించుకోవడం మంచిది.

ప్లాస్టిక్స్‌పై ప్రత్యేక కథనం సాక్షి ప్లస్ హెల్త్ ఈపేపర్‌లో..

నవశక్తి

● సంప్రదాయం

తన ప్రసాదాన్ని తానే...

సాధారణంగా అమ్మవారికి భక్తులు రకరకాల నైవేద్యాలను వండి ప్రసాదాలను సిద్ధం చేయడం సంప్రదాయం. అయితే ఇక్కడ మాత్రం అమ్మవారు తన నైవేద్యాన్ని తనకు నచ్చిన విధంగా తానే వండుకుంటుంది. అందుకోసం నాణ్యమైన సరుకులు, మసాలా దినుసులు, వంట చెరకు, వంటపాత్రలు సమకూరిస్తే సరిపోతుంది. వినడానికి విచిత్రంగా ఉన్నా, పశ్చిమ బెంగాల్ ఝార్‌గ్రామ్‌లోని చిల్కిగఢ్ రాజభవనంలో ఏళ్ల తరబడి కొనసాగుతున్న సంప్రదాయం ఇది.

స్థానికంగా 'విరామ భోగ్' అని పిలుచుకునే అష్టమి రోజున అమ్మవారు తనకు సమర్పించిన నైవేద్యాన్ని తానే స్వయంగా వండుతుందని నమ్ముతారు. చిల్కిగఢ్ రాజభవనంలో, అష్టమి పూజ పూర్తయిన తర్వాత, ఆలయ ప్రధాన పూజారి ఒక కొత్త మట్టి కుండలో నీరు, బలి మాంసం, ఇతర పదార్థాలను నింపుతాడు. పూజారి మేక బలి మాంసంతో ఏకాంతంగా వంటగదిలోకి ప్రవేశిస్తాడు. సంప్రదాయం ప్రకారం, మాంసాన్ని కొత్త మట్టి కుండలో ఉంచుతారు. దానిలో వివిధ మసాలా దినుసులు కలుపుతారు. తరువాత, మూడు కట్టెలను పొయ్యిలో ఉంచుతారు. ఆ మట్టి కుండను సాల్ చెట్టు ఆకులతో కప్పి, గదిలో పొయ్యిపై పెట్టి, కుండ పక్కన ఒక కొయ్య గరిటె ఉంచుతారు. పొయ్యిలో మూడు కట్టెలు వెలిగించిన తర్వాత, గది బయటి నుండి తాళం వేస్తారు. నవమి రోజు ఉదయం, పూజారి రాజభవనం నుండి తాళం తీసుకుని వచ్చి, ఆ వంట గది తలుపు తెరిచి చూసి, అమ్మవారికి 'భోగ్'గా సమర్పించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు చెబుతాడు. అమ్మవారే స్వయంగా వచ్చి ఈ భోగ్‌ను వండుకుంటుందని విశ్వాసం. ఈ విషయాన్ని చిల్కిగఢ్ రాజ్‌బరి ప్రస్తుత వారసుడు తేజసచంద్ర దేవ్ ధబల్‌దేవ్ స్వయంగా తెలియజేశారు. అమ్మవారు తమ పూర్వీకులకిచ్చిన సూచనల మేరకు ఈ విధంగా చేస్తున్నట్లు తెలియజేశారు.

● సాంస్కృతికం

96 ఏళ్లుగా కళాప్రదర్శన

ముంబైలో జరిగే దుర్గా పూజ సాంస్కృతిక వైభవానికి, భక్తికి చిహ్నంగా నిలుస్తోంది.

బొంబాయి దుర్గా బారి సమితి ప్రారంభం 1930ల నాటిది. అప్పట్లో బెంగాలీల చిన్న సమావేశంగా ప్రారంభమైన ఈ ఉత్సవం ఇప్పుడు గొప్ప కళా ప్రదర్శనగా నిలుస్తోంది. ప్రతి సంవత్సరం మాదిరిగానే, ఈసారి కూడా వారు మట్టి, ఎండుగడ్డితో చేసిన పర్యావరణ అనుకూలమైన విగ్రహాన్ని తయారు చేశారు. అక్టోబర్ 1న మహానవమి నాడు కుమారీపూజ జరుగుతుంది. అదేరోజు సాయంత్రం ధునుచి నాచ్, 2న మహాదశమి నాడు సిందూర్ ఉత్సవ్ జరుగుతుంది, తరువాత గిర్గామ్ చౌపట్టిలో విగ్రహాన్ని నిమజ్జనం చేస్తారు.

'ఇది మతపరమైన వేడుక మాత్రమే కాదు, సాంస్కృతిక కళా ప్రదర్శన కూడా' అని చైర్‌పర్సన్ మితాలి పోద్దార్ అన్నారు. 'కోల్‌కతాకు చెందిన ప్రఖ్యాత కళాకారులు స్థానిక యువతతో కలిసి ప్రదర్శనలు ఇస్తారు. ఇది భవిష్యత్ తరాలకు కళాత్మక, సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని అందించడం కోసం కూడా. అందుకే మేం ప్రతి సంవత్సరం, పర్యావరణ అనుకూల విధానంతో సంప్రదాయాన్ని పాటిస్తాం–' అని చెబుతున్నారామె. వేడుకలతోపాటు పేదపిల్లలకు స్కాలర్‌షిప్‌లు, ఆసుపత్రులకు వైద్యపరికరాల విరాళాలు – వంటివి కూడా ఉంటాయి' అని మితాలి పేర్కొన్నారు.

● సామరస్యం

పీర్లకు ప్రసాదంగా..!

దుర్గా పూజ హిందూ పండుగ అని తెలిసిందే. అయితే, ఇక్కడ మాత్రం హిందూ–ముస్లిం మత సామరస్యంతో జరుపుకోవడంలో ప్రసిద్ధి చెందింది. పశ్చిమ బెంగాల్ తూర్పు మిడ్నాపూర్ జిల్లా కొంటైలోని కిషోర్‌నగర్ గర్ రాజ్‌బరి వద్ద జరుపుకుంటున్న స్వర్ణదుర్గాదేవి పూజలో అమ్మవారికి సమర్పించిన నైవేద్యాన్ని మొదటగా అక్కడి పీర్లకు ఇస్తారు. ఆ తర్వాతే రాజకుటుంబీకులు స్వీకరిస్తారు. భక్తులకు పంచిపెడతారు. ఇలా దాదాపు 300 సంవత్సరాలుగా జరుగుతోంది.

ఈ పూజకు దూరప్రాంతాల నుంచి కూడా భక్తులు పెద్ద సంఖ్యలో తరలి వస్తారు.

హిందూ–ముస్లిం సామరస్యం ఒక ప్రధాన లక్షణం, ఇక్కడ విగ్రహ నిమజ్జనానికి ముందు ముస్లిం పీర్లకు దేవత ప్రసాదాన్ని అందిస్తారు. ముందుగా పూజ సమయం లో ఒక ఉత్సవం జరుగుతుంది, ఈ ఉత్సవంలో కూడా స్థానిక హిందువులతోపాటు ముస్లింలు కూడా పాల్గొంటారు. వీరితోపాటు ఇతర మతాల వారు కూడా పూజలో పాలు పంచుకుంటారు,

స్వర్ణదుర్గమ్మకు జీడిపప్పు భోగం

పూజ సమయంలో అమ్మవారికి పండ్లు, తీపి పదార్థాలను నివేదిస్తారు. వీటితోపాటు వేయించిన జీడిపప్పు, ఇంట్లో తయారు చేసిన జున్ను, చక్కెరతో వండిన ప్రత్యేక భోగాన్ని నివేదిస్తారు.

''అపజయం ఎదురైనప్పుడు జీవితం ఆగిపోయింది అనుకుంటే మనం ఆగిపోతాం... ఆ అపజయాన్ని విజయానికి మెట్టుగా మార్చుకుంటే ముందుకు సాగిపోతాం'' అంటున్నారు శ్రీనిధి శెట్టి. అందాల పోటీల్లో 'మిస్ సుప్ర నేషనల్ ఇండియా' కిరీటం దక్కించుకోవడం నుంచి, 'మిస్ స్మైల్'... వరకు పలు టైటిల్స్ శ్రీనిధి సొంతం. తొలి చిత్రం 'కేజీఎఫ్'తో హీరోయిన్‌గా విజయవంతంగా కెరీర్ మొదలుపెట్టిన శ్రీనిధి శెట్టి ఇప్పుడు ఫుల్ బిజీ. ''ప్రతి స్త్రీ అమ్మవారిలా ఓ శక్తి స్వరూపిణి'' అంటూ 'దసరా' సందర్భంగా 'సాక్షి'తో శ్రీనిధి శెట్టి ప్రత్యేకంగా పంచుకున్న విశేషాలు.

అపజయం వెనుకే విజయం

శ్రీనిధి శెట్టి

నార్త్‌లో దాండియా కల్చర్ బాగుంటుంది. చిన్నప్పుడు మేం ముంబైలో ఉండేవాళ్లం. దసరా టైమ్‌లో మా కమ్యూనిటీలో దాండియా ఆడేవాళ్లు. అలా మా అపార్ట్‌మెంట్‌వాళ్లతో కలిసి లైట్‌గా దాండియా చేసిన గుర్తు ఉంది. కానీ పెద్దయ్యాక దాండియా ఆడలేదు. అయితే చేయాలని ఉంది.

● మా మంగళూరులో చాలా టెంపుల్స్ ఉన్నాయి. నవరాత్రి సమయంలో గుడిలో జరిగే పూజలు చాలా వైభవంగా ఉంటాయి. ఈ దసరా టైమ్‌లో వీలైనప్పుడల్లా గుడికి వెళుతుంటాను. మైసూర్‌లో నవరాత్రి పూజలను ఘనంగా చేస్తారు. మైసూర్ ప్యాలెస్‌ని బాగా డెకరేట్ చేస్తారు. జాతర జరుగుతుంది. స్టాల్స్ పెడతారు. 'మైసూర్ దసరా' చాలా పాపులర్. ఈ పండగ సమయంలో సిటీ మొత్తం జనాలతో కిటకిటలాడిపోతుంది.

● 'ఫాస్టింగ్' అనేది సైంటిఫికల్లీ, ట్రెడిషనల్లీ మంచిది అని నా అభిప్రాయం. అయితే నవరాత్రి టైమ్‌లో ఉపవాసం ఉండను. కానీ నాన్ వెజ్‌కి దూరంగా ఉంటాను. నెలలో రెండుసార్లు ఏకాదశి వస్తుంది కదా... అప్పుడు ఉపవాసం ఉంటాను. ఏకాదశి వస్తోందంటే చాలు... 'నువ్వు ఫాస్టింగ్ ఉండాలి' అని నా బాడీ నాకు గుర్తు చేస్తుంది. నా మైండ్ అలా ట్యూన్ అయిపోయింది.

● చెడుపై మంచి గెలవడం అనేది దసరా థీమ్. ఒక చెడు ఉంటేనే మంచి జరుగుతుంది. అపజయాలను నేను ఇలానే భావిస్తాను. ఫెయిల్యూర్ ఎదురైతేనే కదా సక్సెస్ కోసం ప్రయత్నం చేస్తాం. సో... ఫెయిల్యూర్స్‌ని చెడుగా భావించను. చెడుని అంతం చేయడానికి అమ్మవారు ఏం చేసిందో మనందరికీ తెలుసు. అలాగే మనకు ఎదురయ్యే ఫెయిల్యూర్స్‌ని ఎదుర్కోవడానికి మనం సిద్ధంగా ఉండాలి. కొందరు మహిళలు సపోర్ట్‌ని ఆశిస్తారు. కానీ మనకు మనమే సపోర్ట్ సిస్టమ్ అవ్వాలి. మన శక్తిని మనం గుర్తించగలగాలి. నాకు ఏదైనా చెడు ఎదురైందనుకోండి అది నా 'స్టెప్పింగ్ స్టోన్' అని నమ్ముతాను. జీవితం లో ఎదురయ్యే సవాల్‌ని అలా అనుకుంటే సక్సెస్ అయిపోతాం.

● స్త్రీలు ఇంటిల్లిపాదినీ చూసుకోవాలి. అది చాలా పెద్ద బాధ్యత. అయితే అందరి బాగోగులు చూస్తూ చాలామంది మహిళలు తమ గురించి పట్టించుకోరు. కానీ మన గురించి కూడా మనం పట్టించుకోవాలి. ఇన్నర్‌గా మనం హ్యాపీగా ఉంటే చుట్టూ ఉన్నవాళ్లను మనం ఇంకా హ్యాపీగా ఉంచగలుగుతాం. ఇంకో ముఖ్యమైన విషయం ఏంటంటే... అందర్నీ హ్యాపీగా ఉంచడమే మన పని అని ఫిక్స్ అయిపోకండి. మనం హ్యాపీగా, హెల్తీగా ఉండటం కూడా ముఖ్యం.

పండగ అంటే ఫ్యామిలీ రీయూనియన్ అని నా ఫీలింగ్. నా చిన్నప్పుడు మా బంధువులందరం కలిసి పండగ జరుపుకునేవాళ్లం. అందరూ కలిసి పండగ వంటలు చేయడం చాలా బాగుండేది. అయితే పై చదువులు, కెరీర్... వీటివల్ల రాను రాను ఆ సందడి తగ్గిపోయింది. ఇప్పుడైతే వర్క్‌లో బిజీ అయ్యాను కదా... మీటింగ్స్, ప్రమోషన్స్ ఉంటాయి కాబట్టి పండగ సమయంలో ఇంటి దగ్గర ఉండటం తగ్గిపోయింది. ఆ పాతరోజులను తలచుకుంటూ ఉంటాను.

● జీవితంలో 'పాజిటివిటీ' చాలా ముఖ్యం. ఒక పని చేసే ముందు 'ఇది మనవల్ల అవుతుంది. చేసి తీరతాం' అని పాజిటివ్‌గా ఆలోచించాలి. ఆ పాజిటివిటీ మనల్ని చాలా దూరం తీసుకెళుతుంది. చదువుకునే అమ్మాయిలకు, ఉద్యోగం చేసుకునే వారికి నేను చెప్పేదేంటంటే... ఏ విషయంలోనూ 'నా వల్ల కాదు' అనుకోకండి. స్త్రీలు తలచుకుంటే చేయలేనిదేం ఉండదు. పాజిటివ్ గా ఆలోచించండి. అంతా మంచే జరుగుతుంది. చెడు ఆలోచనలను దూరం పెట్టండి. ఆటోమేటిక్‌గా మంచి దగ్గరవుతుంది. ఈ పద్ధతి ఫాలో అయితే జీవితం కష్టంగా ఉండదు... తేలికగా సాగిపోతుంది'' అని చెప్పారు.

– డి.జి. భవాని

బులియన్ (బంగారం 10 గ్రా.: వెండి కిలో) సెప్టెంబర్ 29న ముగింపు రూ.లలో

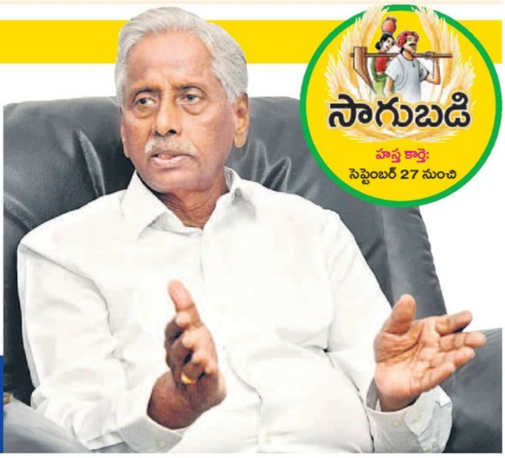
	హైదరాబాద్	విజయవాడ	విశాఖపట్నం	రాజమండ్రి	ప్రొద్దుటూరు	చెన్నై
బంగారం (24 క్యారెట్లు)	1,20,910	1,18,300	1,16,400	1,18,300	1,20,030	1,16,720
బంగారం (22 క్యారెట్లు)	1,13,118	1,06,700	1,06,700	1,09,090	1,10,680	1,07,700
వెండి	1,51,500	1,48,200	1,60,000	1,48,200	1,49,000	1,60,000

గమనిక: గిట్టుబాటు, నిల్వ, పోటీ వంటి పలు అంశాల ప్రాతిపదికన షాపుల మధ్య పసిడి ధరల్లో కొంత వ్యత్యాసం ఉండవచ్చు.

సాగుబడి
హస్త కార్తె: సెప్టెంబర్ 27 నుంచి

రొయ్యలకు దేశంలోనే డిమాండ్ పెంచాలి!

ఆక్వాకల్చర్ ప్రపంచంలో రాణించిన అరుదైన భారతీయ శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ విజయ్ గుప్తా. 86 ఏళ్ల క్రితం బాపట్ల జిల్లాలో పుట్టారు. ఆక్వా కల్చర్ నిపుణుడిగా లావోస్ నుంచి బంగ్లాదేశ్ వరకు 22 ఆసియా, ఆఫ్రికా దేశాల్లో విశేష సేవలందించారు. సామాన్య ప్రజల జీవితాల్లో గుణాత్మక మార్పు తెచ్చారు. నిస్వార్థ సేవలకు గుర్తింపుగా అత్యంత ప్రతిష్టాత్మకమైన 'ప్రపంచ ఆహార పురస్కారం' (2005), నోబెల్‌తో సరితూగే 'సన్‌హాక్ శాంతి పురస్కారం '(2015) అందుకున్నారు. పదవీ విరమణ అనంతరం హైదరాబాద్‌లో నివసిస్తున్న డా. విజయ్ గుప్తాను 'సాక్షి సాగుబడి' పలుకరించింది. ట్రంప్ సుంకాల నేపథ్యంలో అమెరికాయేతర మార్కెట్లను వెతకటంతో పాటు.. దేశీయ మార్కెట్లలో మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించి చేపలు, రొయ్యలకు డిమాండ్ పెంచుకోవటానికి పుష్కలంగా ఉన్న అవకాశాలను ఉపయోగించుకోవాలని సూచిస్తున్నారు. ముఖ్యాంశాలు..

వరల్డ్ ఫుడ్ ప్రైజ్ విజేత, సన్‌హాక్ పీస్ ప్రైజ్ గ్రహీత, ప్రముఖ ఆక్వా శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ విజయ్ గుప్తాతో 'సాక్షి సాగుబడి' ముఖాముఖి

86 ఏళ్ల వయసులో 66లా ఉన్నారు.. మీ ఆరోగ్య రహస్యం ఏమిటి?

డా. విజయ్ గుప్తా: ఏమీ లేదు. కష్టపడి పనిచెయ్యటమే. పనితో వయసును జోడించి చూడకూడదండి.. మీరు చెయ్యగలిగినంత కాలం పని చేస్తూనే ఉండాలి. జీవితంలో మీరు ఏమి చెయ్యదలచుకున్నారో ఆ పనిలో సంతృప్తి కోసం పాటుపడాలి. చాలా మంది ధనంలోనే సంతృప్తిని వెదుక్కుంటూ ఉంటారు. కానీ, అది వాస్తవం కాదు. ధనార్జన ఇచ్చే సంతృప్తి పరిమితమైనది. మీరు ఎవరికైనా సహాయంతో అభివృద్ధి చెందిన వాళ్లు చూపే ఆదరణతో లభించే ఆత్మసంతృప్తి అనంతమైనది.

2015లో దక్షిణ కొరియా ప్రభుత్వం సన్‌హాక్ శాంతి బహుమతి నాకు ఇచ్చింది. దానికి ముందు నేను గతంలో పనిచేసిన దేశాల్లో ప్రజల స్పందనను తెలుసుకునేందుకు నాతో పాటు పాత్రికేయులను పర్యటనకు పంపింది. బంగ్లాదేశ్‌లో ఆరేళ్లు పనిచేసిన నేను పదిహేనేళ్ల తర్వాత మళ్లీ అక్కడి గ్రామాల్లోకి వెళ్తే.. మహిళా రైతులు నన్ను గుర్తుపట్టి చాలా సంబరపడ్డారు. మీరు నేర్పిన ఆక్వా సాగు వల్ల మా పూరి గుడిసెలు ఇప్పుడు పక్కా భవనాలయ్యాయని చూపించి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. ఆ క్షణాల్లో వారి మొహాల్లో నవ్వును చూసినప్పుడు నాకు ఎంతో ఆత్మసంతృప్తి కలిగింది. అది ఏ బహుమతులతోనూ దొరకదు..!

బంగ్లాదేశ్ ఆక్వా రైతు మిమ్మల్ని అంతగా గుర్తుపెట్టుకోవటానికి కారణం ఏమిటి?

అక్కడ ఆరేళ్లు పనిచేశా. బంగ్లాదేశ్ అంతా లోతట్టు ప్రాంతం. స్థానికంగా ప్రజలు గుంతలు తవ్విన మట్టిని ఎత్తుగా పోసి, వాటిపైన గుడిసెలు వేసుకొని జీవిస్తుంటారు. ఆ గుంతల్లో గుర్రపుడెక్క, దోమలు పెరిగి సమస్యగా ఉండేది. తినటానికి జనానికి తిండి లేదు. అటువంటి స్థితిలో ఆ చిన్న గుంతల్లోనే పెంచుకొని తినే చిన్న సైజు చేపల సాగు సాంకేతికతలను అభివృద్ధి చేశాం. స్థానిక స్వచ్ఛంద సంస్థల ద్వారా రైతుల బృందాలను కూడగట్టాం. ఉమ్మడి బాధ్యతతో కూడిన బృంద రుణాలు ఇప్పించాం. తద్వారా పేద రైతులను అధిక వడ్డీల విష చక్రం నుంచి, ఆహార అభద్రత నుంచి బయటపడేశాం. యూఎస్ఎయిడ్ చరిత్రలోనే బెస్ట్ ప్రాజెక్ట్‌గా మాకు గుర్తింపు రావటం ఓ మధుర స్మృతి.

ప్రభుత్వం అందుకు ఏం చెయ్యొచ్చు..?

ఒక్క రొయ్యలకే కాదు, చేపలకు కూడా మన నగరాలు, పట్టణాల్లో అపారమైన మార్కెటింగ్ అవకాశాలున్నాయి. ప్రొటీన్ ఆహారానికి డిమాండ్ ఉన్నా చేపలు, రొయ్యలను చాలా మంది తినకపోవటానికి కారణం.. వాటిని విక్రయించే పద్ధతులు సరిగ్గా లేకపోవటమే. జూబ్లీహిల్స్‌లో ఇప్పటికీ చేపలను రోడ్డుపక్కన పెట్టి అపరిశుభ్ర పరిస్థితుల్లో అమ్ముతున్నారు. అసలు మెరుగైన మార్కెటింగ్ కల్పించాలన్న చైతన్యం లేదు. నగరాలు, పట్టణాల్లో ఆధునిక వసతులతో ప్రత్యేక దుకాణాలు తెరవాలి. విలువ జోడించి మార్కెటింగ్ గొలుసును నిర్మిస్తే.. చేపలు, రొయ్యలను ప్రజలు బాగా తింటారు. సబ్సిడీలివ్వటం కాదు, మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలి.

రొయ్యలపై అమెరికా సుంకాలను ఎదుర్కొనేదెలా?

మనం సాగు చేసే రొయ్యలను 90% విదేశాలకే ఎగుమతి చేస్తున్నాం. ట్రంప్ సుంకాల వల్ల లక్షలాది మంది జీవనోపాధులకు సమస్య వచ్చి పడింది. గతంలోనూ ఇతర దేశాల్లో మార్కెట్ ధరలు తగ్గటం, ద్రవ్యోల్బణం పెరిగినప్పుడు కూడా మన రొయ్యల ఎగుమతికి ఇబ్బందులొచ్చిన సందర్భాలున్నాయి. ఎగుమతులపై అంత ఆధారపడటం ఎందుకు? అసలు, దేశీయంగా రొయ్యల వినియోగాన్ని విస్తృతంగా పెంచుకునేలా మార్కెట్‌లో డిమాండ్‌ను ఎందుకు సృష్టించుకోకూడదు?

పోషకాల పరంగా అడ్వాంటేజ్ ఉందా?

పోర్క్, బీఫ్, పౌల్ట్రీతో పోల్చితే చేపలు, రొయ్యల్లో పోషకాలు చాలా ఎక్కువ. కంపేరిటివ్ స్టడీస్ కూడా వచ్చాయి. పర్యావరణ పరంగా చూసినా ఆక్వా ఉత్పత్తులే మెరుగైనవి. ఒకటిన్నర కేజీల మేత వేస్తే కిలో చేపల్ని పెంచే సాంకేతికత అందుబాటులో ఉంది. ఇతర జంతువులకు 12 కిలోల మేత పెడితే గాని ఒక కిలో ఉత్పత్తి రాదు. పశువుల పెంపకం కోసం విస్తారంగా గడ్డి భూములు కావాలి. చేపలు, రొయ్యలు నీటిలో పెరుగుతాయే కానీ అవి నీరు తాగవు. మార్కెటింగ్, కోల్డ్ చెయిన్ సదుపాయాల కొరత, ఆరోగ్య ప్రయోజనాలపై ప్రచార లోపమే సమస్య.

యూరోపియన్ యూనియన్ కఠిన నియమాలను అధిగమించేదెలా?

ట్రేసబిలిటీ వంటి సదుపాయాలు అన్ని దేశాల్లోనూ అందుబాటులో ఉన్నాయి. అందువల్ల కెమికల్ రెసిడ్యూ లేని విధంగా సస్టయినబుల్ ఫిష్ ప్రొడక్షన్ పద్ధతులను ఆక్వా రైతులకు, పరిశ్రమదారులకు ప్రభుత్వం నేర్పించాలి. తెలిసో తెలియకో మందులు వాడుతున్న మన చిన్న, సన్నకారు రైతులకు లోతైన అవగాహన కల్పించాలి. టెక్నాలజీ ఇవ్వాలి. ఇలా చేస్తే అధిక ధర వచ్చే విదేశీ మార్కెట్లు ఉన్నాయి. ఆఫ్రికాలో ఇలా చేశారు. మన ప్రభుత్వాలు కూడా చెయ్యాలి. అమెరికాయేతర దేశాలతో కూడా ట్రేడ్ అగ్రిమెంట్లకు ప్రయత్నం చెయ్యాలి.

ప్రపంచ ఆహార భద్రత భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుంది?

రాబోయే 20-30 సంవత్సరాల్లో జంతువులను మాంసం కోసం పెంచటం చాలా ఇబ్బందుల్లో చిక్కుకుంటుంది. జనాభాతో పాటు వారి కొనుగోలు శక్తి పెరుగుతోంది. ఇది ఆసియా దేశాల్లో ఆక్వా అభివృద్ధికి చాలా మంచి అవకాశం. జలవనరులు ఎక్కువగా ఉన్న మన దేశానికి ఇది గొప్ప అవకాశం. అయితే, మన ఆక్వా రంగం ఉత్పాదకతను పెంచుకోవాలి.

మన ఉత్పాదకత ఎందువల్ల తక్కువ?

ఉప్పునీటి, మంచినీటి చేపలు, రొయ్యల సాగు రంగంలో మనకున్న వనరుల్లో 30-40% మాత్రమే ఇప్పటికి వాడుకుంటున్నాం. ఇంకా పెంచుకోవటానికి చాలా అవకాశం ఉంది. ఉత్పాదకత పెరగాలంటే దేశీయంగా వినియోగం పెరగాలి. మార్కెటింగ్ మౌలిక సదుపాయాలు పెంపొందిస్తే డిమాండ్ పెరుగుతుంది. డిమాండ్ డ్రైవెన్ ఎకానమీగా గుర్తించి ప్రభుత్వాలు ఆక్వా రంగంపై దృష్టి కేంద్రీకరిస్తే రైతులు అందుకుంటారు.

– ఇంటర్వ్యూ: పంతంగి రాంబాబు
ఫొటో: ఎస్.ఎస్. ఠాకూర్

ఆక్వా ఉత్పత్తుల మార్కెటింగ్ పెరిగే అవకాశాలు ఎంత మేరకు ఉన్నాయి?

కోళ్ల పరిశ్రమతో సరిపోల్చి చూడండి.. 15-20 ఏళ్ల క్రితం కోడి మాంసం తినాలంటే కోడిని కొనుక్కొచ్చి ఇంటి దగ్గర కోసుకునే వాళ్లు. ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా కోళ్లను కోసి మాంసం అమ్మే దుకాణాలొచ్చేశాయి. కాబట్టే వినియోగదారులు కోడి మాంసాన్ని ఇంత ఉత్సాహంగా వాడుతున్నారు. చేపలు, రొయ్యల అమ్మకానికి, పౌల్ట్రీ మాదిరిగా, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలు, విలువ జోడింపు మౌలిక సదుపాయాలను పెద్ద ఎత్తున కల్పించాలి. మార్కెట్ సృష్టిస్తే చేపలు, రొయ్యల ఉత్పత్తిని ఇంకా పెంచుకోవటానికి రైతులు ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంటారు. చేపలు, రొయ్యల పౌష్టికాహార విలువలు, ఆరోగ్య ప్రయోజనాలపై విస్తృతంగా ప్రచార మాధ్యమాల్లో ఎగ్ క్యాంపెయిన్ మాదిరిగా ప్రచారోద్యమం చేపట్టాలి.

దేశీయంగా రొయ్యలు ఎక్కువగా తినకపోవటానికి కారణం?

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆక్వా ఉత్పత్తులను ఏడాదికి తలసరి వినియోగం 22 కిలోలు. బంగ్లాదేశ్‌లో 30-40 కిలోల వరకు ఉంటుంది. మన దేశంలో 6 కిలోలంటారు. కచ్చితమైన గణాంకాలు లేవు. మన వాళ్లు రొయ్యలు ఎక్కువగా తినకపోవటానికి ధర ఎక్కువ కావటం ఒకటి. మరొక అపోహ ఏమిటంటే.. రొయ్యలు తింటే కొలెస్ట్రాల్ ఉంటుందని. అది అపోహే. చేపలతో కూడా ప్రాబ్లమ్ ఏమీ లేదు. నీట్‌గా ఉండే కోయిస్కలను ఏర్పాటు చేస్తే వినియోగం పెంచవచ్చు. ప్రభుత్వం నగదు ఇన్సెంటివ్‌లు ఇవ్వటం కాదు. కోల్డ్‌చెయిన్, మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలి.

'గ్రామం ప్రగతిపథంలో ఉంటే ఎవ్వరూ మురా కక్షల జోలికి వెళ్లరు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 16 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 18 సంచిక: 190

మంగళవారం 30-9-2025

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

అపజయం వెనుకే విజయం

దసరా సందర్భంగా 'సాక్షి'తో శ్రీనిధి శెట్టి ఇంటర్వ్యూ - ఫ్యామిలీలో

ప్రపంచకప్ వేటకు వేళాయె

నేటి నుంచి మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్.. శ్రీలంకతో భారత్ ఢీ - 12లో

న్యూస్‌రీల్

స్వర్ణరథంపై సప్తగిరీశుని దివ్య దర్శనం

తిరుమలేశుని వార్షిక బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం స్వర్ణ రథోత్సవం నిర్వహించారు. శ్రీదేవి, భూదేవి సమేత మలయప్ప స్వామి బంగారు కాంతులీనే స్వర్ణరథంపై ఊరేగుతూ భక్తకోటికి దర్శనమిచ్చారు.

వివరాలు 10లో ▸

సరస్వతీదేవిగా కటాక్షించిన దుర్గమ్మ

విజయవాడలో కొలువైన కనకదుర్గమ్మ సోమవారం సరస్వతీదేవి అలంకారంలో భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. మూలా నక్షత్రం కావడంతో సోమవారం అమ్మవారిని దర్శించుకునేందుకు భక్తులు పోటెత్తారు.

వివరాలు 10లో ▸

హోం మంత్రిని అడ్డుకున్న మత్స్యకారులు

హోం మంత్రి అనితకు అనకాపల్లి జిల్లా నక్కపల్లి మండలం రాజయ్యపేటలో మత్స్యకారుల నుంచి తీవ్ర నిరసన ఎదురైంది. తాము ఆందోళన చేపట్టిన 15 రోజుల తర్వాత వచ్చిన మంత్రిని చూసి.. వారు ఆగ్రహావేశాలు వ్యక్తం చేశారు.

వివరాలు 13లో ▸

ఎస్ఐఆర్ వద్దంటూ కేరళ అసెంబ్లీ తీర్మానం

కేంద్ర ఎన్నికల కమిషన్ చేపట్టనున్న ఓటరు జాబితా స్పెషల్ ఇంటెన్సివ్ రివిజన్(ఎస్ఐఆర్)కు వ్యతిరేకంగా కేరళ అసెంబ్లీ సోమవారం ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం ఆమోదించింది.

వివరాలు 6లో ▸

మిథున్‌రెడ్డికి బెయిల్

మద్యం కేసులో ఆయన పాత్రను నిరూపించే ఆధారాల్లేవ్: ఏసీబీ కోర్టు

ఆరోపణల ఆధారంగా అమూల్యమైన బెయిల్ హక్కును తిరస్కరించలేం

నిందితుడి పాత్ర, ఆధారాలు కాకుండా కేవలం తీవ్రమైన కేసు అనే కారణంతో బెయిల్‌ను నిరాకరించలేం 2లో

మాస్టర్ మైండ్ అనేందుకు ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు

సహ నిందితుల వాంగ్మూలాల ఆధారంగానే ఆరోపణలు

ఆ వాంగ్మూలాలకు ఎలాంటి ఆమోద యోగ్యత లేదు

మా ముందుంచిన ఆధారాలు స్వతంత్రమైనవి కావు

ముడుపులు వసూలు చేశారన్న ఆరోపణలు నిరాధారం

నేరపూరిత కుట్రకు సైతం ఆధారాలు చూపలేకపోయారు.. సాక్ష్యాలు తారుమారు చేసినట్లు కూడా ఆరోపణలేవీ లేవు

అనుమానాలతో నిరవధికంగా కస్టడీలో ఉంచలేమంటూ బెయిల్ మంజూరు చేసిన న్యాయస్థానం

రాజమహేంద్రవరం జైలు నుంచి మిథున్‌రెడ్డి విడుదల

ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డితో ఆయన తండ్రి రామచంద్రారెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు

బెడిసి కొడుతున్న బాబు బేతాళ కుట్రలు

- ఎలాంటి ఆధారాలు లేక ఒక్కొక్కటిగా వీగిపోతున్న వైనం
- అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలతో సిట్ కుతంత్రం
- బెదిరింపులు, ప్రలోభాలకు లొంగకపోవడంతో అక్రమ అరెస్టులు
- లేని కుంభకోణాన్ని ఉన్నట్లు చూపేందుకు సాక్ష్యాల కోసం విఫలయత్నం
- ఇంత చేసినా ఒక్క ఆధారం చూపలేక చేతులెత్తేసిన సిట్.. ఫలితంగా ధనుంజయ్‌రెడ్డి, కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి, గోవిందప్ప, మిథున్‌లకు బెయిల్

2లో

విదేశీ చిత్రాలకు ట్రంప్ షాక్

తమ దేశ సినిమా వ్యాపారాన్ని ఇతర దేశాలు దోచుకుంటున్నాయని వ్యాఖ్య

అమెరికా వెలుపల నిర్మితమయ్యే సినిమాలపై వంద శాతం టారిఫ్

ఈ నిర్ణయంతో భారతీయ సినిమాకు నష్టమే

12లో

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న హైదరాబాద్ సీపీ ఆనంద్. చిత్రంలో చిరంజీవి, వెంకటేశ్, నాగార్జున

1,050 సినిమాల పైరసీ

ఐదుగురిని అరెస్టు చేసిన హైదరాబాద్ పోలీసులు

రెండు రకాలుగా పైరసీ చేస్తున్న ముఠాలు

డిజిటల్ మీడియా కంపెనీల సర్వర్ల హ్యాకింగ్

10లో

- థియేటర్లలో చిన్న కెమెరాల ద్వారా రికార్డింగ్
- వ్యవస్థీకృతంగా సాగుతున్న దందా
- ఈ పైరసీతో రూ.22,400 కోట్ల నష్టం: ఆనంద్
- సినీ ప్రముఖులతో సమావేశం

టీడీపీ నాయకుల దాష్టీకం

భూమి ఆక్రమించవద్దని వేడుకున్న బాలికపై దౌర్జన్యం

బాలిక తల్లిపైనా విచక్షణరహితంగా దాడి

జేసీబీకి అడ్డుగా వెళ్లిన బాలికను లాగిపడేసిన వైనం

అనంతపురం జిల్లా కుందుర్పి మండలం జంబుగుంపలలో ఘటన

10లో

ఉద్యోగులను నిరాశపరిచారు

దసరా కానుకగా పెండింగ్‌లోని 4 డీఏల్లో రెండైనా ఇస్తారనుకున్నాం

12వ పీఆర్సీ నియమించి.. ఐఆర్ ప్రకటిస్తారని ఎదురుచూశాం

కూటమి సర్కార్‌పై ఏపీ స్టేట్ ఎంప్లాయీస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు నల్లపల్లి విజయ్ భాస్కర్ ఆగ్రహం

11లో

చర్చలు విఫలం.. సమ్మె ఉధృతం

పీజీ ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపు, ఇతర సమస్యల పరిష్కారంపై తగ్గని పీహెచ్‌సీ వైద్యులు

నేటి నుంచి ఎమర్జెన్సీ సేవలు బహిష్కరణ

గురువారం 'ఛలో విజయవాడ'కు పిలుపు

శుక్రవారం నుంచి ఆమరణ దీక్షలకు దిగుతామని హెచ్చరిక

11లో

సచివాలయ ఉద్యోగుల ఆందోళన ముమ్మరం

అధికారిక గ్రూప్‌ల నుంచి ఉద్యోగులు ఎగ్జిట్

11లో

కృష్ణా జిల్లా మద్దూరు వద్ద నీట మునిగిన అరటితోట

పోటెత్తిన 'కృష్ణవేణి'

ప్రకాశం బ్యారేజి వద్ద 15.9 అడుగులకు చేరిన నీటి మట్టం

రాత్రి ఏడు గంటలకు 6,54,876 క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో

ఎగువున అడుగు మేర పెరిగిన వరద

దిగువన కరకట్ట అంచులు తాకుతూ ఉధృతంగా ప్రవాహం

నీటమునిగిన అరటి, పసుపు, కంద తదితర పంటలు

పలు గ్రామాలు జలమయం.. ఆందోళనలో ప్రజలు

13లో

ఇదండీ సంగతి

ఇంత కన్‌ఫ్యూజ్ ఎందుకు సార్! ఎవరైనా పొలిటికల్ ఎనలిస్టుతో సర్వే చేయిస్తే పోలా!

మిథున్ రెడ్డికి బెయిల్

మద్యం కేసులో ఆయన పాత్రను నిరూపించే ఆధారాల్లేవు : ఏసీబీ కోర్టు

ఆరోపణల ఆధారంగా అమూల్యమైన బెయిల్ హక్కును తిరస్కరించలేం

సాక్షి, అమరావతి/గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్): మద్యం అక్రమ కేసులో నిందితునిగా ఉన్న రాజంపేట పార్లమెంట్ సభ్యుడు పెద్దిరెడ్డి వెంకట మిథున్‌రెడ్డికి విజయవాడ ఏసీబీ ప్రత్యేక కోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసింది. నేరపూరిత కుట్ర విషయంలో దర్యాప్తు అధికారులు ప్రాథమిక ఆధారాలను చూపలేకపోయారని కోర్టు స్పష్టం చేసింది. నిందితులు డబ్బు, ముడుపులను దారి మళ్లించడానికి ఒప్పందం చేసుకున్నారనేందుకు సైతం ఆధారాలేవీ చూపలేదని పేర్కొంది. కోర్టు ముందుంచిన ఆధారాలు స్వతంత్రమైనవి కావని, అందువల్ల బెయిల్‌ను తిరస్కరించలేమని తేల్చి చెప్పింది. ఈ కేసులో మిథున్‌రెడ్డి మాస్టర్ మైండ్ అని, కీలక పాత్ర పోషించారనడానికి కూడా ఎలాంటి ఆధారం చూపలేదని తప్పు పట్టింది. ప్రాసిక్యూషన్.. ఆధారపడుతున్న సహ నిందితుల నేరాంగీకార వాంగ్మూలాలకు ఎలాంటి ఆమోద యోగ్యత లేదని చెప్పింది. 164, 161 స్టేట్‌మెంట్లు బెయిల్ నిరాకరించడానికి ఎంత మాత్రం సరిపోవని చెబుతూ న్యాయాధికారి పి.భాస్కరరావు బెయిల్ మంజూరు చేశారు. ఈ కేసులో నాల్గవ నిందితునిగా ఉన్న మిథున్‌రెడ్డిని సిట్ అధికారులు ఈ ఏడాది జూలై 19న అరెస్ట్ చేసిన విషయం తెలిసిందే. అప్పటి నుంచి ఆయన 72 రోజులుగా రాజమహేంద్రవరం కేంద్ర కారాగారంలో జ్యూడీషియల్ రిమాండ్‌లో ఉన్నారు. ఈ కేసులో తనకు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ ఇటీవల ఆయన ఏసీబీ కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. తీర్పులోని ప్రధానాంశాలు ఇలా ఉన్నాయి.

ఆరోపణల ఆధారంగా బెయిల్ హక్కును నిరాకరించలేం

'కేవలం కేసు తీవ్రత, పరిమాణం మాత్రమే కాక నిందితుని పాత్ర, దర్యాప్తు అధికారులు సేకరించిన ఆధారాలను బట్టే బెయిల్ మంజూరుపై నిర్ణయం ఉంటుంది. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ పాత్రను నిర్ధారించేందుకు సరైన, బలమైన ఆధారాలేవీ లేవు. కేవలం ఆరోపణల ఆధారంగా ఆయన అమూల్యమైన బెయిల్ హక్కును తిరస్కరించలేం. నిందితుడిపై ఆరోపణలు తీవ్రమైన ఆర్థిక నేరాలకు సంబంధించినవన్న కారణంతో మాత్రమే బెయిల్ నిరాకరించడానికి వీల్లేదని సుప్రీంకోర్టు స్పష్టంగా చెప్పింది. ఇందుకు సంబంధించి చట్టాలలో, బెయిల్ సంబంధిత న్యాయ సూత్రాలలో అలాంటి నిషేధం లేదు. మిథున్‌రెడ్డిపై ఉన్న ప్రధాన ఆరోపణ ఏమిటంటే, ఈ కేసులో ఆయన మాస్టర్ మైండ్ అని, కీలక పాత్ర పోషించారని. ఇందుకు ప్రాసిక్యూషన్ సహ నిందితుల నేరాంగీకార వాంగ్మూలంపై ఆధార పడుతోంది. కానీ ఆ వాంగ్మూలాలకు ఎలాంటి ఆమోద యోగ్యత లేదు. సహ నిందితుల వాంగ్మూలాలు, కొందరు సాక్షులు ఇచ్చిన 161 స్టేట్‌మెంట్లు తప్ప ఇతర ఆధారాలను సమర్పించలేదు. కోర్టు ముందుంచిన ఆధారాలు స్వతంత్రమైనవి కావు. వాటికి ఎంత విలువ ఉందనే విషయం క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ తర్వాతే తెలుస్తుంది' అని ఏసీబీ కోర్టు తన తీర్పులో పేర్కొంది.

ఆరోపణలు నిరాధారం

'మిథున్‌రెడ్డి ఈ కేసులో మాస్టర్ మైండ్‌గా ఉంటూ, ఒక సిండికేట్ ద్వారా ముడుపులు వసూలు చేశారని సిట్ ఆరోపించింది. అలాగే, డీకార్ట్ లాజిస్టిక్స్ నుంచి రూ.5 కోట్లు అందుకున్నారని, అది మద్యం విక్రయాలకు సంబంధించిన మొత్తమని కూడా ఆరోపించింది. అయితే ఆ ఆరోపణలు నిరాధారమైనవి. వాటికి ఎలాంటి ఆధారాలు లేవు. మాస్టర్ మైండ్ అనడంతో పాటు 2019–24 మద్యం విధానం రూపకల్పన, అమలులో కీలక పాత్ర పోషించారన్నది కూడా మిథున్‌రెడ్డిపై ఉన్న ఆరోపణ. అయితే, ఆయన మద్యం విధానం రూపకల్పన కమిటీలో సభ్యుడు కాదని, ఆయన పార్లమెంట్ సభ్యుడు మాత్రమేనని, రాష్ట్ర వ్యవహారాలు లేదా ఎక్సైజ్ పాలసీతో సంబంధం లేదని ఆయన తరఫు న్యాయవాది కోర్టు దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. పోలీసులు ఇప్పటి వరకు సేకరించిన ఆధారాలేవీ మిథున్‌రెడ్డిపై ప్రాథమికంగా కేసు రుజువు చేసేందుకు సరిపోవు. ఏదేమైనప్పటికీ, నేరం తీవ్రతను మాత్రమే బెయిల్ తిరస్కరణకు ఏకైక కారణంగా పరిగణించబడకూడదు' అని ఏసీబీ కోర్టు తేల్చి చెప్పింది.

రాజకీయ కేసులు ఉండటం ఆశ్చర్యకరం కాదు

'మిథున్‌రెడ్డికి నేర చరిత్ర ఉందంటూ సిట్ తరఫున స్పెషల్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ఏడు కేసులను ప్రస్తావించారు. అయితే, వాటిలో ఐదు కేసులు ఇప్పటికే క్లోజ్ అయ్యాయి. మిగిలిన రెండు కేసులు కూడా రాజకీయ స్వభావం ఉన్నవి. మిథున్‌రెడ్డికి దీర్ఘకాల రాజకీయ ప్రస్థానం ఉంది. అలాంటప్పుడు రెండు రాజకీయ కేసులు పెండింగ్‌లో ఉండటం ఆశ్చర్యకరమైన విషయం కాదు. ఎందుకంటే రాజకీయాల్లో ఎల్లప్పుడూ ప్రత్యర్థులు ఉంటారు. అయితే, మిథున్‌రెడ్డి ఇప్పటి వరకు ఎటువంటి ఆర్థిక లేదా తీవ్రమైన నేరాలకు పాల్పడలేదన్నది వాస్తవం. కాబట్టి, ఆయనను బెయిల్‌పై విడుదల చేయడం వల్ల సమాజానికి ఎలాంటి ముప్పు కలిగించదు' అంటూ కోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

నేరపూరిత కుట్ర, డబ్బు మళ్లింపునకు ఆధారాలేవీ?

'ఇది బెయిల్ దశ మాత్రమే. కాబట్టి కేసు పూర్వాపరాల్లోకి వెళ్లి లోతైన పరిశీలన చేయాల్సిన అవసరం లేదు. కేసు పూర్వాపరాల ఆధారంగా ఈ దశలో ఎలాంటి అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసినా కూడా అది విచారణ ఫలితాన్ని ముందే నిర్ణయించినట్లు అవుతుంది. నేరపూరిత కుట్ర విషయంలో దర్యాప్తు అధికారులు ప్రాథమిక ఆధారాలను చూపలేకపోయారు. నిందితులు డబ్బు, ముడుపులను దారి మళ్లించడానికి ఒప్పందం చేసుకున్నారనేందుకు ఆధారాలేవీ చూపలేదు. సిట్ అధికారులు మిథున్‌రెడ్డి గూగుల్ టేకౌట్స్, సెల్ టవర్ లొకేషన్ డేటాను ఈ కోర్టు ముందుంచారు. అయితే, నెట్‌వర్క్ రద్దీ, భౌగోళిక అడ్డంకుల కారణంగా వాటిలో తేడాలున్నాయి. అందువల్ల అవి కచ్చితమైనవి గానీ, నిర్ణయాత్మకమైనవి గానీ కావు' అని కోర్టు స్పష్టం చేసింది.

ప్రాసిక్యూషన్ విఫలం

'డీకార్ట్ నుంచి పీఎల్ఆర్ కంపెనీకి వచ్చిన రూ.5 కోట్ల నగదుతో తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని మిథున్‌రెడ్డి చెప్పారు. ఈ కేసులో ఆయనకు ప్రమేయం ఉందని నమ్మేందుకు నగదు, బంగారం, విలాసవంతమైన కార్లు, ఆస్తులు వేటిని కూడా ఆయన నుంచి స్వాధీనం చేసుకోలేదు. ఈ విషయాలన్నింటినీ విచారణ సమయంలో పరిశీలించాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల కొంత మంది సాక్షులు ఇచ్చిన 161 స్టేట్‌మెంట్లు, సహ నిందితులు ఇచ్చిన 164 స్టేట్‌మెంట్లు బెయిల్ నిరాకరించడానికి ఎంత మాత్రం సరిపోవు. ఆరోపణలు తీవ్రమైనవి అయినా కూడా, కేసును బట్టి బెయిల్‌పై నిర్ణయం తీసుకోవాలని సుప్రీంకోర్టు చెప్పింది. ప్రధానంగా నిందితుడికి ఆపాదించిన పాత్ర, ప్రాసిక్యూషన్ సేకరించిన ఆధారాలపై బెయిల్ మంజూరు ఆధారపడి ఉంటుంది. కానీ ప్రస్తుత కేసుతో పిటిషనర్‌కు సంబంధం ఉందని నిరూపించే ప్రాథమిక ఆధారాలను చూపడంలో ప్రాసిక్యూషన్ విఫలమైంది. ఈ కేసు ఆదాయపు పన్ను శాఖ లేదా ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) ఫిర్యాదు ఆధారంగా నమోదు కాలేదు. చిన్నారులపై వేధింపులు, పన్ను ఎగవేత, బ్యాంకు మోసం, కస్టమ్స్ ఉల్లంఘనలు వంటి ఆరోపణలేవీ పిటిషనర్‌పై లేవు. పిటిషనర్ మనీ లాండరింగ్, ఉపా, జాతీయ భద్రత కేసుల్లో అరెస్ట్ కాలేదు. కాబట్టి బలమైన ఆధారాలు లేకుండా ఆయన్ను నిరవధికంగా కస్టడీలో ఉంచడానికి వీల్లేదు' అని ఏసీబీ కోర్టు తన తీర్పులో వివరించింది.

బెయిల్‌పై విడుదలైన అనంతరం నాయకులు, కార్యకర్తలకు అభివాదం చేస్తున్న మిథున్‌రెడ్డి

ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డి విడుదల

సాక్షి, రాజమహేంద్రవరం: మద్యం అక్రమ కేసులో ఏసీబీ కోర్టు బెయిల్ ఇవ్వడంతో రాజమహేంద్రవరం సెంట్రల్ జైలులో రిమాండ్ ఖైదీగా ఉన్న రాజంపేట ఎంపీ పి.వి.మిథున్‌రెడ్డి సోమవారం సాయంత్రం విడుదలయ్యారు. విజయవాడ ఏసీబీ కోర్టు మంజూరు చేసిన బెయిల్ పత్రాలు సెంట్రల్ జైలు అధికారులకు అందడంతో సాయంత్రం 5.55 గంటలకు ఆయన్ను విడుదల చేశారు. కాగా, బెయిల్‌పై విడుదలైన మిథున్‌రెడ్డికి వైఎస్సార్ సీపీ శ్రేణులు ఘన స్వాగతం పలికాయి. బెయిల్ పత్రాలు సెంట్రల్ జైల్ అధికారులకు మధ్యాహ్నమే చేరినా, ఆలస్యంగా విడుదల చేయడంపై వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశాయి.

> కేవలం కేసు తీవ్రత, పరిమాణం మాత్రమే కాక నిందితుని పాత్ర, దర్యాప్తు అధికారులు సేకరించిన ఆధారాలను బట్టే బెయిల్ మంజూరుపై నిర్ణయం ఉంటుంది. ప్రస్తుత కేసులో పిటిషనర్ పాత్రను నిర్ధారించేందుకు సరైన, బలమైన ఆధారాలేవీ లేవు.
>
> ఈ కేసులో మిథున్‌రెడ్డి మాస్టర్ మైండ్ అని, కీలక పాత్ర పోషించారని, ఇందుకు ప్రాసిక్యూషన్.. సహ నిందితుల నేరాంగీకార వాంగ్మూలంపై ఆధార పడుతోంది. కానీ ఆ వాంగ్మూలాలకు ఎలాంటి ఆమోద యోగ్యత లేదు. సహ నిందితుల వాంగ్మూలాలు, కొందరు సాక్షులు ఇచ్చిన 164, 161 స్టేట్‌మెంట్లు తప్ప ఇతర ఆధారాలను సమర్పించలేదు. ఇవి బెయిల్ నిరాకరించడానికి ఎంత మాత్రం సరిపోవు.
>
> నేరపూరిత కుట్ర విషయంలో దర్యాప్తు అధికారులు ప్రాథమిక ఆధారాలను చూపలేకపోయారు. నిందితులు డబ్బు, ముడుపులను దారి మళ్లించడానికి ఒప్పందం చేసుకున్నారనేందుకు ఆధారాలేవీ చూపలేదు. కోర్టు ముందుంచిన ఆధారాలు స్వతంత్రమైనవి కావు. అందువల్ల బెయిల్‌ను తిరస్కరించలేము. - ఏసీబీ కోర్టు

సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసినట్లు ఆరోపణా లేదు

'మిథున్‌రెడ్డి బెయిల్‌పై బయటకు వస్తే సాక్షులను ప్రభావితం చేయడంతో పాటు సాక్ష్యాలను తారుమారు చేస్తారని ప్రాసిక్యూషన్ వాదిస్తోంది. వాస్తవానికి పిటిషనర్ మూడుసార్లు పార్లమెంట్ సభ్యుడిగా ఎన్నికై, ప్రస్తుతం సిట్టింగ్ ఎంపీగా ఉన్నారు. ఆయన తండ్రి ప్రస్తుతం ఎమ్మెల్యేగా, మాజీ మంత్రిగా ఉన్నారు. తద్వారా సమాజంలో వీరికి గట్టి సంబంధాలున్నాయి. ఈ కేసులో ముందు బెయిల్ నిరాకరించిన తర్వాత మిథున్‌రెడ్డి స్వచ్ఛందంగా దర్యాప్తు అధికారి ముందు లొంగిపోయారు. మధ్యంతర బెయిల్ మంజూరైనప్పుడు తన పాస్‌పోర్టును కోర్టుకు అప్పగించారు. 72 రోజుల రిమాండ్ సమయంలో గానీ, మధ్యంతర బెయిల్ కాలంలో గానీ ఆయన సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసినట్టు ఎలాంటి ఆరోపణా లేదు. ఈ కేసు ప్రధానంగా డాక్యుమెంటరీ ఆధారాలపైనే ఆధారపడి ఉంది. అవన్నీ ప్రాసిక్యూషన్ సురక్షిత కస్టడీలో ఉన్నాయి. అలాంటప్పుడు సాక్ష్యాలను తారుమారు చేస్తారని, విచారణలో ఆటంకం కలిగించే అవకాశం ఉందనే అనుమానాలతో బెయిల్ నిరాకరించడానికి వీల్లేదు. సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసి ఉంటే అందుకు స్పష్టమైన ఆధారాలుంటాయి. సాక్ష్యాల తారుమారుపై అనుమానాలుంటే వాటిని కఠిన షరతుల ద్వారా నిరోధించవచ్చు. పిటిషనర్ సాక్షులను ప్రభావితం చేయడానికి, సాక్ష్యాలను తారుమారు చేయడానికి, విచారణకు ఆటంకం కలిగించడానికి ప్రయత్నిస్తే.. ప్రాసిక్యూషన్ ఎప్పుడైనా కోర్టును ఆశ్రయించి బెయిల్ రద్దు కోరవచ్చు. ప్రజా ప్రయోజనం, నిందితుని వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ రెండింటినీ సమన్వయం చేయాలి. అందువల్ల పిటిషనర్‌కు కొన్ని షరతులతో బెయిల్ మంజూరు చేస్తున్నాం' అని ఏసీబీ కోర్టు తన తీర్పులో స్పష్టం చేసింది. రూ.2 లక్షలతో రెండు పూచీకత్తులు సమర్పించాలని, కోర్టు అనుమతి లేకుండా దేశం విడిచి వెళ్లకూడదని.. సోమ, శుక్రవారాల్లో దర్యాప్తు అధికారి ముందు హాజరు కావాలని.. తదితర షరతులు విధించింది. కాగా, బెయిల్ పిటిషన్‌పై మిథున్‌రెడ్డి తరఫున తప్పెట నాగార్జునరెడ్డి, సిట్ తరఫున స్పెషల్ పీపీ వాదనలు వినిపించారు.

బెడిసి కొడుతున్న బాబు బేతాళ కుట్రలు

ఎలాంటి ఆధారాలు లేక ఒక్కొక్కటిగా వీగిపోతున్న వైనం

- వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ మద్యం విధానం పారదర్శకంగా ఉండటం వల్లే తప్పుడు కేసు
- అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలతో సిట్ కుతంత్రం
- బెదిరింపులు, ప్రలోభాలకు లొంగక పోవడంతో అక్రమ అరెస్టులతో కక్ష సాధింపు
- కుటుంబ సభ్యులకు సైతం వేధింపులు.. ఇళ్లలో సోదాల పేరుతో హైడ్రామా
- లేని కుంభకోణాన్ని ఉన్నట్లు చూపేందుకు సాక్ష్యాల కోసం విఫల యత్నం
- ఇంత చేసినా ఒక్క ఆధారం చూపలేక చేతులెత్తేసిన సిట్
- ఫలితంగా ఇప్పటికే ధనుంజయ్ రెడ్డి, కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి, బాలాజీ గోవిందప్పలకు.. తాజాగా ఎంపీ మిథున్‌కు బెయిల్ మంజూరు

సాక్షి, అమరావతి : చంద్రబాబు బేతాళ కుట్రలు ఒక్కొక్కటిగా బెడిసి కొడుతున్నాయి. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం విధానంపై అక్రమ కేసు కుట్ర విచ్ఛిన్నమవుతోంది. అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలతో లేని కుంభకోణాన్ని ఉన్నట్టుగా చూపించేందుకు పన్నిన కుతంత్రం క్రమంగా వీగిపోతోంది. ఈ కేసులో అక్రమంగా అరెస్టు చేసిన రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి ధనుంజయ్ రెడ్డి, రిటైర్డ్ అధికారి కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి, వికాట్ కంపెనీ డైరెక్టర్ బాలాజీ గోవిందప్పలకు ఈ నెల 6న బెయిల్ మంజూరు కాగా... తాజాగా వైఎస్సార్‌సీపీ ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డికి న్యాయస్థానం బెయిల్ మంజూరు చేయడం ప్రాధాన్యత సంతరించుకుంది. టీడీపీ వీర విధేయ పోలీసు అధికారులతో కూడిన సిట్ ద్వారా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాజకీయ కక్ష సాధింపునకే పాల్పడుతోందన్నది తద్వారా స్పష్టమైంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం విధానం పారదర్శకంగా అమలైందని ఎక్సైజ్ శాఖ నివేదికలే వెల్లడిస్తున్నాయి. అందుకే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం సిట్ ద్వారా కుట్రకు తెరతీసింది. ఈ అక్రమ కేసులో లేని ఆధారాలు సృష్టించేందుకు వేధింపులనే అస్త్రంగా చేసుకుంది. సిట్ న్యాయస్థానానికి సమర్పించిన చార్జ్‌షీట్‌లో పేర్కొన్న వాంగ్మూలాలన్నీ కూడా వారు బెదిరించి, వేధించి నమోదు చేసినవే కావడం గమనార్హం. బెవరేజస్ కార్పొరేషన్ పూర్వ ఎండీ వాసుదేవరెడ్డి అబద్ధపు వాంగ్మూలాన్నే సిట్ ఈ అక్రమ కేసుకు ప్రధాన ఆధారంగా చేసుకుంది. ప్రభుత్వ పెద్దలు చెప్పినట్టుగా అబద్ధపు వాంగ్మూలం నమోదుకు నిరాకరించిన ఆయన సిట్ బెదిరింపులకు వ్యతిరేకంగా మూడుసార్లు హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. అయినా సరే ప్రభుత్వం ఆయన్ను వెంటాడి వేధించింది. డెప్యుటేషన్ ముగిసినా రిలీవ్ చేయకుండా అడ్డుకుంది. కుటుంబ సభ్యులను భయభ్రాంతులకు గురి చేసింది. తుదకు సిట్ చెప్పినట్టుగా ఆయన అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. ఆ వెంటనే వాసుదేవరెడ్డిని రిలీవ్ చేసి కేంద్ర సర్వీసులకు వెళ్లేందుకు ప్రభుత్వం అనుమతినిచ్చింది. అదే రీతిలో బెవరేజస్ కార్పొరేషన్ పూర్వ ఉద్యోగులు సత్య ప్రసాద్, అనూషను వేధించి అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు నమోదు చేయించింది.

అబద్ధపు వాంగ్మూలాల కోసం బెదిరింపులు

- ఈ కేసులో వాసుదేవరెడ్డి, సత్య ప్రసాద్, అనూషలను అప్రూవర్లుగా మార్చాలని సిట్ యత్నించడం గమనార్హం. ముందుగా అరెస్టు అయితేనే అప్రూవర్లుగా మారేందుకు పిటిషన్‌ను పరిశీలిస్తామని న్యాయస్థానం చెప్పడంతో ఆ ముగ్గురూ వెనక్కి తగ్గాల్సి వచ్చింది.
- అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు ఇవ్వాలని సిట్ డిస్టిలరీల ప్రతినిధులను వేధించింది. వృద్ధులని కూడా చూడకుండా విచారణ పేరుతో హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ తీసుకువచ్చి వేధించడంతో వారు న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు. దాంతో వారిని హైదరాబాద్‌లోని వారి నివాసంలోనే విచారించాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది. ఈ కేసుతో ఏమాత్రం సంబంధం లేని రాజ్ కేసిరెడ్డి తండ్రిని బలవంతంగా తీసుకువచ్చి విచారణ పేరుతో వేధించింది. మరో నిందితుడి తండ్రి, రిటైర్డ్ కానిస్టేబుల్‌ను అక్రమంగా నిర్బంధించి మరీ వేధించడంతో ఆ కుటుంబం హైకోర్టును ఆశ్రయించాల్సి వచ్చింది.
- ఈ కేసులో అరెస్టు అయిన రాజ్ కేసిరెడ్డి, శ్రీధర్ రెడ్డి విచారణలో చెప్పని విషయాలు చెప్పినట్టుగా రిమాండ్ నివేదికలో పేర్కొనడం సిట్ కుట్రను బట్టబయలు చేసింది. వైఎస్సార్‌సీపీ మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డి వద్ద గతంలో గన్‌మెన్‌గా పని చేసిన గిరి, మదన్ రెడ్డిలను అక్రమంగా నిర్బంధించి అబద్ధపు వాంగ్మూలం కోసం తీవ్ర స్థాయిలో వేధించారు. బెంబేలెత్తిన గిరి.. సిట్ అధికారులు చెప్పినట్టు అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. అందుకు సమ్మతించని మదన్ రెడ్డిపై సిట్ అధికారులు థర్డ్ డిగ్రీ ప్రయోగించడంతో ఆయన న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయించారు.
- రాజ్ కేసిరెడ్డి భార్య భాగస్వామిగా ఉన్న ఇంజినీరింగ్ కాలేజీకి చెందిన రూ.11 కోట్లు స్వాధీనం చేసుకుని, ఆ డబ్బు కేసిరెడ్డిదేనని సిట్ మరో కట్టు కథ అల్లింది. కాగా, ఆ నగదు తనది కాదని ఆయన న్యాయస్థానాన్ని ఆశ్రయిండంతో సిట్ కుట్ర కథ అడ్డం తిరిగింది. ఆ నోట్ల కట్టలపై ఉన్న బ్యాచ్ నంబర్ల ఆధారంగా ఎప్పుడు ఏ బ్యాంకుల నుంచి విత్‌డ్రా చేశారో ఆర్‌బీఐ ద్వారా విచారించాలని ఆయన న్యాయస్థానాన్ని కోరడంతో సిట్ తోక ముడిచింది.

అన్నీ అక్రమ అరెస్టులే..

- ఈ అక్రమ కేసు దర్యాప్తు పేరిట సిట్ బరితెగించి వ్యవహరించింది. అక్రమ అరెస్టులతో వేధింపులకు పాల్పడింది. అప్రూవర్‌గా మారి తాము చెప్పినట్టు వాంగ్మూలం ఇవ్వాలని రాజ్ కేసిరెడ్డిని వేధించారు. అందుకు ఆయన తిరస్కరించడంతోనే అరెస్టు చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం విధానంతో ఏమాత్రం సంబంధం లేని రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి ధనుంజయ్ రెడ్డి, రిటైర్డ్ అధికారి కృష్ణమోహన్‌రెడ్డిలను సిట్ అక్రమంగా అరెస్టు చేసింది.
- అసలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవహారాలతో సంబంధం లేని ప్రపంచ దిగ్గజ సిమెంట్ కంపెనీ వికాట్ కంపెనీ డైరెక్టర్ బాలాజీ గోవిందప్పను అక్రమంగా అరెస్టు చేయడం సిట్ కుట్రకు పరాకాష్ట. సిట్ ఆయనతో బలవంతంగా కొన్ని పత్రాలపై సంతకాలు చేయించింది. ఆయన ఆ విషయాన్ని న్యాయస్థానం దృష్టికి తీసుకువెళ్లడంతో సిట్ కుతంత్రం బెడిసి కొట్టింది.
- మద్యం విధానంతో ఏమాత్రం సంబంధం లేని ఎంపీ మిథున్ రెడ్డిని, మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డిలను అక్రమంగా అరెస్టు చేసి ప్రజల్ని తప్పుదారి పట్టించేందుకు యత్నించింది. అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇస్తే నామినేటెడ్ పదవి ఇవ్వడంతోపాటు రూ.2 కోట్లు ఇస్తామని ప్రభుత్వ పెద్దలు సిట్ అధికారుల ద్వారా చెవిరెడ్డి భాస్కర్‌రెడ్డి స్నేహితుడు వెంకటేశ్‌నాయుడు దంపతులను ప్రలోభపెట్టారు. అందుకు వారు తిరస్కరించడంతో ఈ కేసులో వెంకటేశ్‌నాయుడును కూడా అరెస్టు చేశారు.

దుష్ప్రచార కుతంత్రం

- అక్రమ కేసులో దర్యాప్తు పేరిట సిట్ కుతంత్రాలు అడ్డూ అదుపు లేకుండా సాగాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవహారాలతో ఏమాత్రం సంబంధం లేని వైఎస్ అనిల్ రెడ్డి కార్యాలయాల్లో సిట్ సోదాల పేరుతో ప్రజల్ని తప్పుదారి పట్టించేందుకు యత్నించింది. దీంతో ఆయన కంపెనీల్లో మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ సతీమణి భారతి డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరించారని ఎల్లో మీడియా దుష్ప్రచారం చేసింది. వాస్తవానికి వైఎస్ అనిల్ రెడ్డి మాతృమూర్తి వైఎస్ భారతి గతంలో ఆ కంపెనీల్లో డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరించారు.
- హైదరాబాద్‌కు చెందిన న్యాయవాది, వ్యాపారి నరెడ్డి సునీల్ రెడ్డి నివాసాల్లో తనిఖీల పేరిట సిట్ రాద్ధాంతం చేసింది. ఆ సమయంలో ఓ ప్రైవేటు వాహనంలో కొన్ని సందేహాస్పద పత్రాలను ఆయన నివాసంలో చేర్చేందుకు సిట్ యత్నించడం గమనార్హం. ఆ వాహనంలో టీడీపీకి చెందిన ఓ వ్యక్తి ఉండటం ప్రభుత్వ కుట్రను బట్టబయలు చేసింది. అంటే తనిఖీల పేరుతో తప్పుడు సాక్ష్యాలు సృష్టించేందుకు సిట్ యత్నించిందన్నది బహిర్గతమైంది.
- సిట్ దాఖలు చేసిన మొదటి చార్జ్‌షీట్, అనుబంధ చార్జ్‌షీట్లను పరిశీలించిన న్యాయస్థానమే వాటి చట్టబద్ధతను ప్రశ్నించడం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. న్యాయస్థానం లేవనెత్తిన అభ్యంతరాలపై సిట్ సమాధానం చెప్పలేకపోయింది. అందుకే సీఆర్‌సీపీ సెక్షన్ 167(2) ప్రకారం ఈ కేసులో రిటైర్డ్ ఐఏఎస్ అధికారి ధనుంజయ్ రెడ్డి, రిటైర్డ్ అధికారి కృష్ణమోహన్‌రెడ్డి, వికాట్ కంపెనీ ఎండీ బాలాజీ గోవిందప్పలకు ఈ నెల 6న, ఎంపీ మిథున్ రెడ్డికి సోమవారం బెయిల్ మంజూరు చేసింది. తద్వారా సిట్ అల్లిన కట్టుకథల కుట్రలు ఒక్కొక్కటిగా వీగిపోతున్నాయని న్యాయ నిపుణులు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

నాడు మద్యం విధానం పారదర్శకం

- అసలు వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం విధానంలో ఎలాంటి అక్రమాలు జరగలేదు. ఎలాంటి అవినీతి లేదు కాబట్టే లేని ఆధారాలు సృష్టించేందుకు సిట్ ఇంతగా దిగజారుతోంది. 2019–24 మధ్య వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం దశల వారీగా మద్య నియంత్రణ విధానాన్ని సమర్థవంతంగా అమలు చేసింది.
- అంతకు ముందు టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో దోపిడీకి పాల్పడ్డ 4,380 ప్రైవేటు మద్యం దుకాణాల విధానాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాలను ప్రవేశ పెట్టింది. దుకాణాల వేళలను కుదించింది. టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఉన్న 4,380 మద్యం దుకాణాలను దశల వారీగా 2,934 దుకాణాలకు తగ్గించింది.
- చంద్రబాబు ప్రభుత్వం అనధికారిక బార్లుగా లైసెన్సులు జారీ చేసిన 4,380 పర్మిట్ రూమ్‌లను రద్దు చేసింది. టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో కొనసాగిన 43 వేల బెల్ట్ దుకాణాలను తొలగించింది. రాష్ట్రంలోని 20 డిస్టిలరీల్లో 14 డిస్టిలరీలకు చంద్రబాబు ప్రభుత్వమే అనుమతులు జారీ చేసింది. మిగిలిన ఆరు డిస్టిలరీలకు అంతకు ముందు ప్రభుత్వాలు లైసెన్సులు మంజూరు చేశాయి. మొత్తం 20 డిస్టిలరీలను బెవరేజస్ కార్పొరేషన్ ద్వారా మద్యం కొనుగోళ్లకు ఎంప్యానల్ చేసింది చంద్రబాబు ప్రభుత్వమే. వైఎస్సార్ సీపీ ప్రభుత్వం ఒక్క మద్యం డిస్టిలరీకి కూడా లైసెన్సులు మంజూరు చేయలేదు.
- ఈ విప్లవాత్మక చర్యలతో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం అమ్మకాలు గణనీయంగా తగ్గాయి. తద్వారా డిస్టిలరీలకు లాభాలు తగ్గిపోయాయి. అలాంటప్పుడు డిస్టిలరీలు ప్రభుత్వ పెద్దలకు ఎందుకు కమీషన్లు ఇస్తాయి? ఇవ్వనే ఇవ్వవు. కాబట్టే అవినీతి లేని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ మద్యం విధానంపై నమోదు చేసిన అక్రమ కేసులో సిట్ అబద్ధపు వాంగ్మూలాలు, తప్పుడు సాక్ష్యాలనే ఆధారంగా చేసుకుంది. ఇప్పుడవన్నీ ఒక్కొక్కటిగా బెడిసి కొడుతున్నాయి.

మసిపూసి.. అక్రమ అరెస్టు

ఎంపీ మిథున్ రెడ్డిని జైలుకు పంపడం వెనుక కుట్ర ఇదీ

- సాధారణ వ్యాపార లావాదేవీ వక్రీకరణ
- పూర్తి ఆధారాలు సమర్పించిన పీఎల్ఆర్ కంపెనీ
- అయినా పదే పదే అదే అభియోగంతో ముందుకెళ్లిన సిట్
- మరో వైపు రాజ్ కేసిరెడ్డి వ్యాపార భాగస్వామి టీడీపీ ఎంపీ కేశినేని చిన్ని వైపు కన్నెత్తి చూడని వైనం
- చంద్రబాబు డైరెక్షన్‌లో సిట్ ద్వంద్వ వైఖరి..
- కక్ష సాధింపునకు ఇదే నిదర్శనం

సాక్షి, అమరావతి: చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాజకీయ కక్షతోనే ఎంపీ మిథున్ రెడ్డిపై అక్రమ కేసు నమోదు చేసిందన్నది స్పష్టమైంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో లేని కుంభకోణం ఉన్నట్టుగా చూపించేందుకు కూటమి ప్రభుత్వ కుతంత్రంలో భాగంగానే ఆయన్ను సిట్ అరెస్టు చేసిన విషయం విదితమే. అందుకు ఎంపీ మిథున్ రెడ్డి కుటుంబానికి చెందిన వ్యాపార సంస్థ పీఎల్ఆర్ కంపెనీ సాధారణ లావాదేవీలకు కుట్ర పూరితంగా సిట్ వక్ర భాష్యం చెప్పింది. పీఎల్ఆర్ కంపెనీ నిర్మాణ కాంట్రాక్టులను సబ్ కాంట్రాక్టు చేసేందుకు డికార్ట్ కంపెనీ 2019లో ఒప్పందం చేసుకుంది. కాంట్రాక్టు పనుల బ్యాంకు గ్యారంటీ, ఈఎండీ కోసం రూ.5 కోట్లు చెల్లించింది. కానీ కోవిడ్ వ్యాప్తి అనంతర పరిణామాల్లో డికార్ట్ కంపెనీ సబ్ కాంట్రాక్టు ఒప్పందం నుంచి వైదొలగింది. దాంతో ఆ కంపెనీ తమకు చెల్లించిన రూ.5 కోట్లను పీఎల్ఆర్ కంపెనీ వాపసు చేసింది. ఇదంతా బ్యాంకు బదిలీ ద్వారానే పూర్తి పారదర్శకంగా జరిగిన సాధారణ లావాదేవీ. ఆ అధికారిక రికార్డులను కూడా పీఎల్ఆర్ కంపెనీ సమర్పించింది. (2014–24 వరకు) కంపెనీకి చెందిన రికార్డులను కూడా సిట్ అధికారులు పరిశీలించారు. అయినా సరే కూటమి ప్రభుత్వ కుట్రలో భాగంగానే మిథున్ రెడ్డిని అక్రమంగా అరెస్టు చేశారు. తద్వారా ప్రజల్ని తప్పుదారి పట్టించేందుకు సిట్ యత్నించింది. కాగా మిథున్ రెడ్డికి బెయిల్ మంజూరు కావడంతో సిట్ అభియోగాల్లో పస లేదన్నది స్పష్టమైంది. మిథున్ కుటుంబానికి చెందిన పీఎల్ఆర్ కంపెనీకి డికార్ట్ లాజిస్టిక్స్ అనే కంపెనీ రూ.5 కోట్లు బదిలీ చేయడం మద్యం కుంభకోణం కోసమేనని సిట్ నిరాధార అభియోగాలు మోపింది. ఈ ఆరోపణలను మిథున్ రెడ్డి, పీఎల్ఆర్ కంపెనీ ఆధారాలతో సహా తిప్పికొట్టినా సిట్ పదే పదే అదే అభియోగం ఆధారంగానే ఆయన్ను అక్రమంగా అరెస్టు చేసింది. అసలు వాస్తవాలను మిథున్ రెడ్డి తరఫు న్యాయవాదులు పూర్తి ఆధారాలతో న్యాయస్థానానికి నివేదించారు. ఈ పరిణామాల నేపథ్యంలోనే ఆయనకు న్యాయస్థానం బెయిల్ మంజూరు చేయడం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది.

టీడీపీ ఎంపీ కేశినేని చిన్నిపై ఎందుకు కేసు పెట్టరు?

- ఈ అక్రమ కేసు కుట్రలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వ ద్వంద్వ వైఖరి బట్టబయలైంది. ఈ కేసులో ప్రధాన నిందితుడుగా పేర్కొన్న రాజ్ కేసిరెడ్డితో విజయవాడ టీడీపీ ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్ (చిన్ని) వ్యాపార భాగస్వామి అనే వాస్తవాన్ని ఉద్దేశ పూర్వకంగానే విస్మరిస్తోంది. మంత్రి లోకేశ్‌కు బినామీగా పేరుపడిన ఎంపీ కేశినేని చిన్ని వ్యాపార వ్యవహారాలపై అందుకే సిట్ దృష్టి సారించడం లేదు.
- రాష్ట్రంలో వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉండగానే అంటే 2021లోనే రాజ్ కేసిరెడ్డి ప్రస్తుత విజయవాడ ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్ (చిన్ని)తో భాగస్వామిగా వ్యాపారాలు చేశారు. రాజ్ కేసిరెడ్డికి చెందిన 'ప్రైడే ఇన్‌ఫ్రా ఎల్ఎల్‌పీ'లో కేశినేని చిన్ని దంపతులు వాటాదారులుగా ఉన్నారు. అక్రమంగా నిధులు తరలించారని సిట్ అధికారులు చెబుతున్న ఇషన్వీ ఇన్‌ఫ్రా ప్రాజెక్ట్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్, ప్రైడే ఇన్‌ఫ్రా ఎల్ఎల్‌పీ.. హైదరాబాద్‌లోని ఒకే చిరునామా (జూబ్లీ హిల్స్, సర్వే నంబర్ 403, ప్లాట్ నంబర్ 9)తో రిజిస్టర్ అయ్యాయి.
- ఈ రెండు కంపెనీలు ఒకే మెయిల్ ఐడీ(accounts@wshanviinfraprojects. com)నే ఉపయోగిస్తుండటం గమనార్హం. కేశినేని చిన్ని ఏకంగా 12 రియల్ ఎస్టేట్, విదేశీ కంపెనీల ద్వారా భారీగా నల్ల ధనాన్ని అమెరికా, దుబాయ్‌లకు తరలించి భారీ పెట్టుబడులు పెట్టారు. రాజ్ కేసిరెడ్డి వ్యాపార భాగస్వామి అయిన కేశినేని చిన్ని.. మంత్రి నారా లోకేశ్‌కు అత్యంత సన్నిహితుడే కాదు బినామీ అన్నది బహిరంగ రహస్యం. అందుకే పట్టుబట్టి మరీ ఆయనకు విజయవాడ ఎంపీ టికెట్ ఇప్పించారు. అనంతరం ఆంధ్రా క్రికెట్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడిని చేశారు.
- కేశినేని చిన్ని బినామీ కంపెనీ ఉర్సా ఐటీ సొల్యూషన్స్‌కు విశాఖపట్నంలో అత్యంత విలువైన 60 ఎకరాలను కారుచౌకగా కట్టబెట్టారు. అటువంటి కేశినేని చిన్నితో రాజ్ కేసిరెడ్డి వ్యాపార భాగస్వామి. అంటే బినామీ దందా ముసుగు తొలగిస్తే లోకేశ్ బండారం బట్టబయలవుతుంది. రాజ్ కేసిరెడ్డితోపాటు ఎంపీ మిథున్‌రెడ్డి, మాజీ ఎమ్మెల్యే చెవిరెడ్డి భాస్కర్ రెడ్డి తదితరులపై సిట్ నమోదు చేసింది అక్రమ కేసేనన్నది బయట పడుతుంది. ఇదంతా చంద్రబాబు రెడ్‌బుక్ కుతంత్రమేనన్నది తేటతెల్లమవుతుంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో మద్యం విధానంపై చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నమోదు చేసిన అక్రమ కేసు మొత్తం కుట్ర బహిర్గతమవుతుంది.

మనదేశంలో పట్టణాల్లో ఉంటున్నవారు క్రమంగా ఆరోగ్యకరమైన స్నాక్స్ వైపు మళ్లుతున్నారు. మఖానా వెంటపడ్డ కస్టమర్లు ఇప్పుడు జొన్నలు, రాగులు, సజ్జలు, కొర్రలు, సామల వంటి చిరుధాన్యాలతో తయారైన ఉత్పత్తులను ఎంచుకుంటున్నారు. స్థానిక ఔత్సాహిక వ్యాపారులే కాదు, ప్రముఖ బ్రాండ్స్ సైతం ఈ విభాగంలోకి ఎంట్రీ ఇస్తున్నాయి.

దేశంలో ఆరోగ్య స్పృహ ఉన్న యువ జనాభా పెరుగుతోంది. 15–35 సంవత్సరాల వయసున్న వినియోగదారులు.. మామూలు భోజనమే కాదు, చిరుతిళ్ల విషయంలోనూ ఆరోగ్యకరమైనవేనా కాదా అని చూస్తున్నారు. ఆరోగ్యకరమైన చిరుతిళ్ల (స్నాక్స్) విపణి 2026 నాటికి 30 బిలియన్ డాలర్లకు పెరగవచ్చని ఆర్థిక సలహా సంస్థ అవెండస్ గత ఏడాది ఓ నివేదిక విడుదల చేసింది.

- సాక్షి, స్పెషల్ డెస్క్

మిల్లెట్స్ స్నాక్స్!

మిల్లెట్స్ ఆధారిత ఉత్పత్తులు ఎక్కువగా అల్పాహారానికి పరిమితం అయ్యాయి. టాటా సోల్‌ఫుల్.. పిల్లల కోసం రాగి ఆధారిత తృణ ధాన్యాలకు ప్రసిద్ధి. కాలక్రమేణా మిల్లెట్ మ్యూస్లీ, రెడీ–

ఒకదాని వెంట ఒకటి..

టు–కుక్ ఓట్స్‌ను విడుదల చేసింది. ఆరోగ్యానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చే పెద్దల కోసం రెడీ–టు–కుక్ మసాలా మిల్లెట్స్ సైతం మారికో విక్రయిస్తోంది. మనదేశం 2023ను 'అంతర్జాతీయ చిరుధాన్యాల సంవత్సరం'గా ప్రకటించిన తర్వాత మిల్లెట్స్ ఆధారిత ఉత్పత్తులకు ప్రజాదరణ మరింత పెరిగింది. ఐక్యరాజ్యసమితి ఆహార, వ్యవసాయ విభాగం లెక్కల ప్రకారం.. చిరుధాన్యాల రంగంలో భారత్ ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ఉత్పత్తిదారు. 2023లో ప్రపంచ ఉత్పత్తిలో మనవాటా 38.4 శాతం. అలాగే రెండవ అతిపెద్ద ఎగుమతిదారుగా నిలిచిందని 2023–24 బడ్జెట్ ప్రకటన సందర్భంగా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. అంతేకాదు, దేశవ్యాప్తంగా మిల్లెట్ ఆధారిత 151 అగ్రిస్టార్టప్‌లు ఏర్పాటయ్యాయని ఇటీవల లోక్‌సభలో కేంద్రం వెల్లడించింది.

ఆరోగ్యకరమైన చిరుతిళ్లకు డిమాండ్

ప్రత్యేక ఆసక్తి చూపుతున్న యువతరం

ఈ రంగంలోకి ఎంట్రీ ఇస్తున్న బ్రాండ్స్

పెద్ద బ్రాండ్స్ వస్తే..

అయితే పెద్ద స్నాకింగ్ బ్రాండ్ల పోర్ట్‌ఫోలియోలో మిల్లెట్స్ ఇంకా విస్తరించలేదు. ప్రస్తుతానికి ఈ ఉత్పత్తులు ప్రీమియం విభాగంలో ఉన్నాయి. చిరుధాన్యాలతో తయారైన ఉత్పత్తులు గ్లూటెన్, అలర్జీ రహితం. తక్కువ గ్లైసెమిక్ ఇండెక్స్ కలిగినవి కాబట్టి మధుమేహ వ్యాధిగ్రస్తులకు మంచిది. ఈ విభాగం ఇప్పుడిప్పుడే పుంజుకుంటోంది. 10 సంవత్సరాల క్రితం సేంద్రియ ఉత్పత్తుల మాదిరిగా.. రాబోయే కాలంలో ఇవి ప్రధాన స్రవంతిలోకి వస్తాయని పరిశ్రమ అంటోంది. పెద్ద బ్రాండ్స్ ఈ రంగంలోకి ఎంట్రీ ఇస్తే వినియోగం గణనీయంగా పెరుగుతుందన్నది నిపుణుల మాట.

ముందున్న సవాల్..

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ముఖ్యంగా పశ్చిమ దేశాల్లో వినియోగదారులు చాక్లెట్లను ఇష్టపడతారు. భారత్‌లో ఎక్కువగా.. ఉప్పుతో చేసిన వేయించిన స్నాక్స్ ఆధిపత్యం చెలాయిస్తున్నాయి. మనదేశంలో ఈ విభాగంలో ఎక్కువగా అమ్ముడయ్యే ఉత్పాదన 'భుజియా'. సింగపూర్‌కు చెందిన టెమాసెక్ ఈ ఏడాది మార్చిలో హల్దిరామ్ స్నాక్స్ ఫుడ్స్‌లో 10% వాటాను దాదాపు 1 బిలియన్ డాలర్లకు కొనుగోలు చేసింది. దీన్నిబట్టి స్నాక్స్‌కు ఉన్న డిమాండ్‌ను అర్థం చేసుకోవచ్చు. ప్రధాన బ్రాండ్లు తమ ఉత్పత్తి శ్రేణిలో చిరుధాన్యాలను చేర్చడం ద్వారా ఎక్కువ మంది కస్టమర్లను చేరడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

మఖానా.. మజాకా..

ఆరోగ్యకరమైన స్నాక్స్ మార్కెట్‌లో మార్పునకు మఖానా నాయకత్వం వహిస్తోందని ఇండియా బ్రాండ్ ఈక్విటీ ఫౌండేషన్ (ఐబీఈఎఫ్) చెబుతోంది. ప్యాకేజ్డ్ మఖానా మార్కెట్ రాబోయే 2–3 ఏళ్లలో ఒక బిలియన్ డాలర్లకు చేరుతుందని వ్యాపారుల అంచనా. ప్రస్తుతం దేశంలో 80,000 టన్నుల మఖానా పండుతోందని సమాచారం. దీని విలువ హోల్‌సేల్ మార్కెట్లో 700 మిలియన్ డాలర్లు. మఖానా పరిశ్రమను ప్రోత్సహించేందుకు 2025–26 బడ్జెట్‌లో రూ.100 కోట్లను కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది.

మార్కెట్ విలువ రూ. 42 వేల కోట్లకుపైనే!

కోవిడ్-19 సమయంలో అందరికీ ఆరోగ్య స్పృహ పెరగడంతో.. సంప్రదాయ ఆరోగ్య ఉత్పత్తులవైపు మళ్లారు. ఇది చిరు ధాన్యాల వినియోగాన్ని పెంచేందుకు దోహదపడింది.

- భారత స్నాక్స్ మార్కెట్ 2023 నాటికి రూ.42,695 కోట్లు. 2032 నాటికి ఇది రూ.95,522 కోట్లకు చేరుకుంటుందని అంచనా.
- 2024-32 మధ్యకాలంలో 9.08% వార్షిక వృద్ధి రేటుతో ఆరోగ్యకరమైన స్నాక్స్ విపణి విస్తరిస్తుందని పరిశోధనా సంస్థ ఐఎంఏఆర్‌సీ గ్రూప్ అంటోంది.
- చిరుతిళ్లు, ధాన్యాలు, పప్పుల వంటి వాటి విక్రయంలో ఉన్న 'ఫామ్‌లీ' ఈ ఏడాది చేపట్టిన సర్వేలో 6,000 మంది భారతీయ వినియోగదారులు పాలుపంచుకున్నారు. అధిక ప్రొటీన్, శక్తి వంటి ప్రయోజనాలు అందించే ఆరోగ్యకరమైన స్నాక్స్ కోసం కస్టమర్లు ఎక్కువగా చూస్తున్నారని ఈ సర్వేలో తేలింది.
- 'రూకమ్ క్యాపిటల్' సంస్థ దేశంలోని 18 రాష్ట్రాల్లో 5,000 మందిపై నిర్వహించిన ఆన్‌లైన్ సర్వేలో.. చిరుధాన్యాలు, డ్రైఫ్రూట్స్ వంటి వాటితో చేసిన ఆరోగ్యకరమైన స్నాక్స్ కావాలని సగానికిపైగా చెప్పారు.

క్లుప్తంగా...

భారత్ జట్టుకు వైఎస్ జగన్ అభినందనలు

తెలుగు స్టార్ ప్లేయర్ తిలక్ వర్మకు ప్రశంసలు

సాక్షి, అమరావతి: ఆసియా కప్ ఫైనల్‌లో పాకిస్తాన్‌పై అద్భుత విజయం సాధించి,విజేతగా నిలిచిన భారత క్రికెట్ జట్టుకు వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అభినందనలు తెలిపారు. పాకిస్తాన్‌పై విజయం దేశం మొత్తాన్ని గర్వపడేలా చేసిందని ప్రశంసించారు. 'ఆసియా కప్–2025 ఫైనల్ మ్యాచ్‌లో పాకిస్తాన్‌పై అద్వితీయ విజయం సాధించిన మన క్రికెట్ జట్టుకు హృదయపూర్వక అభినందనలు. మీ అసాధారణ నైపుణ్యం, అంకితభావం.. జట్టు కృషి యావత్ దేశాన్ని గర్వపడేలా చేశాయి. ఫైనల్ మ్యాచ్‌తో పాటు సిరీస్ ఆసాంతం అద్భుత ప్రతిభ కనబరిచిన మన తెలుగు స్టార్ ప్లేయర్ తిలక్ వర్మకు ప్రత్యేక అభినందనలు. వర్మ ప్రదర్శన ప్రశంసనీయం' అని కొనియాడారు.

ఏపీ భవన్ రెసిడెంట్ కమిషనర్‌గా ప్రవీణ్‌కుమార్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీలోని ఏపీ భవన్ రెసిడెంట్ కమిషనర్‌గా ప్రవీణ్ కుమార్ నియమితులయ్యారు. ఆయన సోమవారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

నేడు ఢిల్లీకి చంద్రబాబు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: సీఎం చంద్రబాబు మంగళవారం ఢిల్లీకి రానున్నారు. ఇక్కడ జరిగే సీఐఐ సదస్సులో ఆయన పాల్గొంటారు. అంతకంటే ముందు ఆయన పలువురు కేంద్ర మంత్రులను కలిసే అవకాశం ఉంది. సీఐఐ సదస్సు అనంతరం జన్‌పథ్–1లోని తన అధికారిక నివాసంలో రాత్రి బస చేస్తారు. బుధవారం ఉదయం ఢిల్లీ నుంచి నేరుగా విశాఖపట్నం వెళ్తారు.

3న గ్రామ సభలు

సాక్షి, అమరావతి: అన్ని పంచాయతీల్లో వచ్చే నెల 3న గ్రామ సభలు నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసింది. కేంద్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మార్గదర్శకాల ప్రకారం దేశవ్యాప్తంగా ఏటా నాలుగు సార్లు తప్పనిసరిగా గ్రామసభలు నిర్వహించాలి. ఇందులో భాగంగా అక్టోబర్ 3న రాష్ట్రంలో గ్రామసభలు నిర్వహించడంతో పాటు తీర్మానాల వివరాలు, ఫొటోలు కేంద్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ వెబ్‌పోర్టల్‌లో అప్‌లోడ్ చేయాలని రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ అన్ని జిల్లాల డీపీవోలు, కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

ఎక్సైజ్ విధానంపై మంత్రివర్గ ఉప సంఘం భేటీ

సాక్షి, అమరావతి: ఎక్సైజ్ విధానాలపై మంత్రివర్గ ఉప సంఘం సోమవారం సమావేశమైంది. బార్ల ఏఆర్‌టీ అంశంతోపాటు మైక్రో బ్రూవరీ విధానం, డిజిటల్ చెల్లింపులకు ప్రోత్సాహం, ప్రీమియం మద్యం స్టోర్ల ఏర్పాటు తదితర అంశాలపై ఉప సంఘం చర్చించింది. మంగళగిరిలో ఎక్సైజ్ శాఖ కమిషనర్ కార్యాలయంలో ఈ సమావేశం జరిగింది.

వచ్చే ఏడాది 'ఉపాధి'కి లేబర్ బడ్జెట్ ప్రణాళికలు

సాక్షి, అమరావతి: వచ్చే ఏడాది ఏప్రిల్ నుంచి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉపాధి కల్పనకు గ్రామ పంచాయతీల వారీగా లేబర్ బడ్జెట్ ప్రణాళికకు పంచాయతీరాజ్ గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ సోమవారం ఆదేశాలిచ్చింది. అన్ని గ్రామ పంచాయతీల్లో అక్టోబర్ 3న ఈ కార్యక్రమాలను మొదలుపెట్టి, డిసెంబర్ 31 కల్లా పూర్తి చేయాలని ఉపాధి హామీ పథకం అమలు డైరెక్టర్ షణ్ముఖ్ కుమార్ ఆదేశించారు. లేబర్ బడ్జెట్ ప్రణాళికకు 3న గ్రామసభ, నవంబరు 10 కల్లా కొత్త పనుల గుర్తింపు, 18 కల్లా గ్రామ పంచాయతీల వారీగా తయారు చేసిన లేబర్ బడ్జెట్-గుర్తించిన కొత్త పనులను గ్రామ సభల ఆమోదం అనంతరం కేంద్ర పోర్టల్‌లో అప్‌లోడ్ చేయడం, నవంబర్ 30 కల్లా మండలాల వారీగా ప్రణాళికలు, డిసెంబర్ 15 కల్లా జిల్లాల వారీగా ప్రణాళికల ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలన్నారు. లేబర్ ప్రణాళిక ప్రక్రియ కోసం గ్రామ పంచాయతీలు గరిష్టంగా రూ.1500 చొప్పున మెటీరియల్ కేటగిరి నిధుల్లో బిల్లులు పెట్టుకోవచ్చని సూచించారు.

డీఎస్సీ నియామకాల్లో అవినీతి జరగలేదా?

లోకేశ్‌ను నిలదీసిన అభ్యర్థులు

నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పాలని డిమాండ్

బహిరంగ చర్చకు సవాల్

సాక్షి, అమరావతి: డీఎస్సీలో ఎలాంటి అవినీతి జరగలేదని చెప్పగలరా.. అంటూ దీనిపై న్యాయపోరాటం చేస్తున్న డీఎస్సీ అభ్యర్థులు విద్యాశాఖ మంత్రి లోకేశ్‌ను నిలదీశారు. 'ధైర్యముంటే మేము సంధించే నాలుగు ప్రశ్నలకు బదులివ్వాలి' అంటూ డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు సోమవారం విడుదల చేసిన ప్రకటనలో వారు పేర్కొన్న నాలుగు ప్రశ్నలు ఇవీ..

- జీవో నంబర్ 77లో రాజ్యాంగబద్ధమైన రిజర్వేషన్లను పాటించకుండా తప్పుడు సెలక్షన్ లిస్టుల తయారు చేయడం వల్ల వేల మంది రిజర్వేషన్ అభ్యర్థులు ఉద్యోగాలు కోల్పోయినది వాస్తవం కాదా? మీ విధానాల వల్ల భవిష్యత్తులో కూడా కొన్ని లక్షల మంది అర్హతలు కోల్పోనున్నారు. ఈ విషయమై గ్రీవెన్స్ కంటే ముందు విద్యాశాఖ కార్యదర్శి కోన శశిధర్, కమిషనర్ విజయరామరాజు, కన్వీనర్ కృష్ణారెడ్డి మీడియా ఎదుట అక్టోబర్ 1 లేదా 2వ తేదీల్లో బహిరంగ చర్చకు రావాలి. ఈ బహిరంగ చర్చలో మీ తప్పులను నిరూపిస్తాం. బహిరంగ చర్చకు రాకపోతే మీరు తప్పు చేసినట్లు, అవినీతికి పాల్పడినట్లు భావించాల్సి వస్తుంది.
- సెలక్షన్ లిస్ట్ వచ్చిన వెంటనే కటాఫ్ మార్కులు పెడతారు, కానీ మీ అధికారులు కటాఫ్ మార్కులు ఇంతవరకు ఎందుకు పెట్టలేదు? అసలు కటాఫ్ మార్కులు పెట్టడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు? నిజంగా అవినీతి జరగకపోతే.. ముందు మీ అధికారులతో కటాఫ్ మార్కులు డీఎస్సీ వెబ్‌సైట్లో పెట్టించి మీ సచ్ఛీలతను నిరూపించుకోండి.
- ఒక పక్క 100కుపైగా కేసులను రాష్ట్ర అత్యున్నత న్యాయస్థానం హైకోర్టులో విచారిస్తుండగా, కోర్టులో ఉన్న కేసులను గ్రీవెన్స్‌కు పంపడం కరెక్టేనా? ఇది మీకు సబబేనా? ఈ కేసులను కోర్టులోనే పరిష్కరించాలి. అందుకోసం వెంటనే గ్రీవెన్స్‌ను రద్దు చేయాలి.
- మేము వేసిన కేసులు కోర్టులో ఉంటే వాటిని పట్టించుకోకుండా నియామకాల పత్రాల జారీ కార్యక్రమం పెట్టడం ఎంత వరకు సమంజసం? కేసులను పరిష్కరించి ఈ కార్యక్రమం పెట్టుకోండి.

జీఎస్టీ 2.0పై వేర్వేరు థీమ్‌లతో ప్రచారం

- వచ్చేనెల 19 వరకు కార్యక్రమాలు
- జిల్లా కేంద్రాల్లో దీపావళి సంబరాలు
- కేబినెట్ సబ్ కమిటీతో భేటీలో సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి, అమరావతి: సూపర్ జీఎస్టీ-సూపర్ సేవింగ్స్ పేరిట రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీఎస్టీ తగ్గింపు ప్రయోజనాలను రాష్ట్రంలోని ఇంటింటికీ తీసుకెళ్లేలా కార్యాచరణ చేపట్టింది. ఇందుకోసం ఏర్పాటైన కేబినెట్ సబ్ కమిటీతో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు సోమవారం తన క్యాంపు కార్యాలయంలో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా సమీక్షించారు. జీఎస్టీ 2.0 సంస్కరణల ప్రయోజనాలను ప్రజలు, వినియోగదారుల్లోకి తీసుకెళ్లేలా విస్తృత ప్రచారం చేసేందుకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 65 వేల సమావేశాలు, కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు. వచ్చేనెల 19 వరకు వేర్వేరు థీమ్‌లతో ఈ ప్రచార కార్యక్రమాలను నిర్వహించనున్నారు. ఈ మేరకు కేబినెట్ కమిటీకి సీఎం చంద్రబాబు దిశా నిర్దేశం చేశారు. దీనిపై అధికారులు మాట్లాడుతూ.. ఇప్పటికే 'ఇంటింటికీ జీఎస్టీ ఫలాలు' థీమ్‌తో నిత్యావసరాలు, ఔషధాలు, స్టేషనరీ, వస్త్రాలు, క్రీడా వస్తువులు, రవాణా, మహిళలు, చిన్నారులకు సంబంధించిన వస్తువులపై పన్నులు తగ్గిన అంశాన్ని విస్తృతంగా ప్రచారం నిర్వహించామని.. క్షేత్రస్థాయిలో వీటిపై అవగాహన కూడా కల్పించామన్నారు. అలాగే, సెప్టెంబరు 30 నుంచి అక్టోబరు 19 వరకు వ్యవసాయం, ఎంఎస్‌ఎంఈలు, చేనేత ఉత్పత్తులు, ఆక్వా, విద్యారంగం, బీమా తదితర అంశాలపై రంగాల వారీగా ఆయా శాఖలు ప్రచారం చేపట్టాలని సీఎం సూచించారు.

జిల్లా కేంద్రాల్లో దీపావళి సంబరాలు..

అక్టోబరు 18తో క్షేత్రస్థాయిలో ప్రచారాన్ని ముగించి 19న జిల్లా కేంద్రాల్లో షాపింగ్ ఫెస్టివల్, సాయంత్రం సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని నిర్ణయించారు. అదే రోజున జిల్లా కేంద్రాల్లో దీపావళి సంబరాలు కూడా జరపాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఆదేశించారు. వచ్చేనెల 19 వరకు రేడియో, టీవీ, మీడియా, సోషల్ మీడియా, పత్రికా, సినిమా థియేటర్లు వంటి ప్రసార, ప్రచార మాధ్యమాల ద్వారా విస్తృత ప్రచారం నిర్వహించాలని సీఎం సూచించారు. ప్రభుత్వ కార్యాలయాల వద్ద కూడా జీఎస్టీ 2.0 ఫలాలు తెలిసేలా హోర్డింగులు ఏర్పాటుచేయాలన్నారు. కాగా, రాష్ట్రంలో మరో నెల మాత్రమే వర్షాలు పడే అవకాశం ఉన్నందున ఈలోగానే రిజర్వాయర్లతో పాటు అన్ని చెరువులను నింపాలని కలెక్టర్లు, జలవనరుల శాఖ అధికారులను ఆదేశించారు. తన క్యాంపు కార్యాలయంలో సోమవారం జిల్లా కలెక్టర్లు, జలవనరుల శాఖ ఉన్నతాధికారులతో ముఖ్యమంత్రి వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు.

బాలకృష్ణపై 300 ఠాణాల్లో ఫిర్యాదుకు చిరంజీవి అభిమానుల నిర్ణయం

జూబ్లీహిల్స్ పోలీస్‌స్టేషన్‌కు వెళ్లేందుకు సిద్ధమైన వైనం

వద్దని వారించిన మెగాస్టార్

హైదరాబాద్‌లో సమావేశమైన చిరంజీవి అభిమాన సంఘాల నేతలు

బంజారాహిల్స్(హైదరాబాద్): ఏపీ అసెంబ్లీలో మెగాస్టార్ చిరంజీవిపై హిందూపురం ఎమ్మెల్యే, నటుడు బాలకృష్ణ అసభ్య పదజాలంతో దూషించిన ఘటనలో బాలకృష్ణపై రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని 300 పోలీస్ స్టేషన్‌లలో ఫిర్యాదు చేయాలని చిరంజీవి అభిమానులు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ మేరకు సోమవారం హైదరాబాద్ జూబ్లీహిల్స్‌లోని చిరంజీవి బ్లడ్ బ్యాంక్ సమీపంలో ఉన్న ఓ హోటల్‌లో తెలుగు రాష్ట్రాల నుంచి వందమందికి పైగా ప్రధాన అభిమానులు సమావేశమయ్యారు. అసెంబ్లీలో బాలకృష్ణ ఇష్టానుసారంగా మాట్లాడడాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకున్నారు. ఆయనపై అన్ని పోలీస్ స్టేషన్లలో ఫిర్యాదు చేయాలని ఉమ్మడిగా తీర్మానించారు. ఈ మేరకు జూబ్లీహిల్స్ పోలీసులకు తాము బాలకృష్ణపై ఫిర్యాదు చేయడానికి వస్తున్నట్లు సమాచారమిచ్చారు. చిరంజీవికి కూడా సమాచారం ఇచ్చారు. వెంటనే ఆయన అభిమానులను సున్నితంగా హెచ్చరిస్తూ ఫిర్యాదు చేయాలనే ఆలోచన విరమించుకోవాలని సూచించారు. దీంతో బాలకృష్ణపై ఫిర్యాదు చేయడానికి జూబ్లీహిల్స్ పోలీస్‌స్టేషన్ దాకా వచ్చిన అభిమానులు వెనుదిరిగారు.

నవంబర్ 20 నాటికి కమిటీల నియామకం పూర్తవ్వాలి

- వైఎస్సార్‌సీపీ స్టేట్ కో–ఆర్డినేటర్ సజ్జల రామకృష్ణారెడ్డి పిలుపు
- నిబద్ధతతో చురుగ్గా పనిచేసే వారికి కమిటీల్లో ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్‌సీపీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఇటీవల విస్తృత స్థాయి సమావేశంలో చెప్పినట్లు పార్టీ కమిటీల నిర్మాణం, సంస్థాగతంగా బలోపేతం చేయడంపై నేతలంతా సీరియస్‌గా దృష్టి సారించాలని ఆ పార్టీ స్టేట్ కో–ఆర్డినేటర్ సజ్జల రామకృష్ణారెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షులు, పార్లమెంట్ నియోజకవర్గాల పరిశీలకులు, రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శులు (అనుబంధ విభాగాలు– కోఆర్డినేషన్), రాష్ట్ర కార్యదర్శులు (కోఆర్డినేషన్), ఎమ్మెల్యేలు, నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జ్‌లు, రాష్ట్ర అనుబంధ విభాగాల అధ్యక్షులు, వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్లు, రాష్ట్ర కార్యదర్శుల (పార్లమెంట్)తో సోమవారం ఆయన టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఆయన మాట్లాడుతూ.. కమిటీల నిర్మాణం, మైక్రో లెవల్ ప్లానింగ్‌పై మొక్కుబడిగా కాకుండా పూర్తి స్థాయిలో దృష్టి పెట్టాలన్నారు. పుంగనూరు, మడకశిర నియోజకవర్గాల్లో పైలట్ ప్రాజెక్ట్‌గా గ్రామ స్థాయి నుంచి నియోజకవర్గ స్థాయి వరకు కమిటీలను నెట్‌వర్క్ పరిధిలోకి తీసుకొచ్చారని చెప్పారు. ఇదే రీతిలో అన్ని నియోజకవర్గాల్లో కమిటీల నిర్మాణం వేగవంతంగా జరగాలన్నారు. ఇందుకు సంబంధించి పలు సూచనలు చేశారు.

- పని చేయాలనుకునే వారిని అందరినీ గుర్తించి, కమిటీల్లో ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. తొలుత గ్రామం, తర్వాత మండలం, ఆ తర్వాత నియోజకవర్గం.. ఇలా నెట్‌వర్క్ రూపొందించాలి. ఒక్కో నియోజకవర్గం నుంచి 8 వేల మందిని ఈ సిస్టమ్‌లోకి తీసుకురావాలి.
- నవంబర్ 20 నాటికల్లా ఈ ప్రక్రియ పూర్తవ్వాలి.
- ఇలా పూర్తి చేస్తే వైఎస్ జగన్ చెప్పినట్లు సంక్రాంతికి అందరికీ పార్టీ గుర్తింపు కార్డులు అందజేయొచ్చు. అన్ని స్థాయిల నాయకత్వం సమన్వయంతో పని చేయాలి. ఇందుకు అవసరమైన వర్క్‌షాప్‌లు కూడా ఏర్పాటు చేస్తాం.
- పార్టీ ఐటీ, సోషల్ మీడియా వింగ్స్ సహకారం తీసుకుని, మండల స్థాయిలో 15, గ్రామస్థాయిలో 7 కమిటీల నియామకం జరగాలి.

నేడు జిల్లా కేంద్రాల్లో అంబేడ్కర్ విగ్రహాల వద్ద నిరసనలు

ప్రభుత్వ మెడికల్ కాలేజీల ప్రైవేటీకరణను నిరసిస్తూ వైఎస్ జగన్ ఆదేశాల మేరకు సెప్టెంబర్ 30వ తేదీన (మంగళవారం) ఎస్సీ విభాగం ఆధ్వర్యంలో అన్ని జిల్లా కేంద్రాల్లో డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ విగ్రహాల వద్ద నిరసన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలని సజ్జల రామకృష్ణారెడ్డి సూచించారు.

డ్వాక్రా మహిళలకు బాబు టోకరా

ఎమ్మెల్సీ వరుదు కళ్యాణి

సాక్షి, విశాఖపట్నం: సీఎం చంద్రబాబు డ్వాక్రా మహిళలకు మళ్లీ టోకరా వేశారని వైఎస్సార్‌సీపీ మహిళా విభాగం అధ్యక్షురాలు, ఎమ్మెల్సీ వరుదు కళ్యాణి మండిపడ్డారు. విశాఖపట్నం మద్దిలపాలెంలోని పార్టీ కార్యాలయంలో సోమవారం ఆమె మీడియాతో మాట్లాడారు. డ్వాక్రా మహిళల సున్నా వడ్డీ పథకానికి బాబు మంగళం పాడేశారని విమర్శించారు. అధికారంలోకి వచ్చి 16 నెలలవుతున్నా.. ఇప్పటివరకు డ్వాక్రా సంఘాలకు ఒక్కరూపాయి సాయం చేయని చంద్రబాబు ఇప్పుడు పావలా వడ్డీకే విద్యా రుణాలంటూ కొత్త పాట అందుకున్నారన్నారు. ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్‌కు ఎగనామం పెట్టిన సీఎం ఆడబిడ్డ చదువు అంటూ కొత్త డ్రామా మొదలు పెట్టారని విమర్శించారు. 2014–19 మధ్య కాలంలోనూ డ్వాక్రా రుణాలు మాఫీ అంటూ చంద్రబాబు మహిళలను మోసగించారని గుర్తుచేశారు. "గత ప్రభుత్వ హయాంలో వైఎస్ జగన్ డ్వాక్రా మహిళలకు అడుగడుగునా అండగా నిలిచారని, సున్నా వడ్డీకే రుణాలిచ్చారని, ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం అనేక పథకాల ద్వారా ఆర్థిక సాయం అందజేశారని పేర్కొన్నారు. 50ఏళ్లు దాటిన బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనార్టీ మహిళలకు ఏడాదికి రూ.48వేలు ఇస్తానన్న చంద్రబాబు ఇప్పుడు దాని గురించి ఎందుకు పట్టించుకోవడం లేదని ప్రశ్నించారు. 18 ఏళ్లు దాటిన మహిళలకు నెలకు రూ. 1500 చొప్పున ఏడాదికి రూ.18వేలు ఇస్తానని హామీలు గుప్పించారని, ఈ హామీలన్నీ ఏమైపోయాయని చంద్రబాబును ప్రశ్నించారు.

ప్రతి పథకంలోనూ మోసమే..!

ఎన్నికల వేళ ఇంటింటికీ ప్రచారం చేస్తూ బాండ్లు ఇచ్చిన కూటమి నేతలు ఇప్పుడు ప్రతిపథకంలోనూ మోసాలకు పాల్పడుతున్నారని ధ్వజమెత్తారు. ఎన్నికల హామీలను బేషరతుగా అమలు చేయాలని వరుదు కళ్యాణి డిమాండ్ చేశారు.

విశాఖ ఉక్కులో ఈవోఐలు తక్షణమే రద్దు చేయాలి

- ఉక్కు పరిరక్షణ పోరాట కమిటీ డిమాండ్
- విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ ఎదుట కార్మికుల ధర్నా

ధర్నాలో మాట్లాడుతున్న రామస్వామి

ఉక్కు నగరం (విశాఖ): విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ యాజమాన్యం జారీ చేసిన ఆసక్తి వ్యక్తీకరణ (ఈవోఐ) టెండర్లను తక్షణమే రద్దు చేయాలని ఉక్కు పరిరక్షణ పోరాట కమిటీ నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈవోఐ టెండర్ల రద్దు కోరుతూ సోమవారం ఉక్కు పరిపాలన భవనం వద్ద కార్మికులు ధర్నా చేశారు. ధర్నాలో స్టీల్ సీఐటీయూ ప్రధాన కార్యదర్శి యు.రామస్వామి మాట్లాడుతూ ప్లాంట్ నిర్వహణలో కాంట్రాక్టర్ల జోక్యం పెరగడం అంటే ప్రైవేటు వారికి కట్టబెట్టడమే అవుతుందన్నారు. మెరుగైన పనితీరు కనబరుస్తున్న కార్మికులకు సకాలంలో వేతనాలు చెల్లించకుండా ఇప్పటివరకు 355 శాతం జీతం పెండింగ్‌లో పెట్టిందన్నారు. ఇంత జరుగుతున్నా ప్రజాప్రతినిధులకు కనబడటం లేదన్నారు. ఏఐటీయూసీ ప్రధాన కార్యదర్శి డి.ఆదినారాయణ మాట్లాడుతూ.. కార్మికుల పట్ల యాజమాన్యం అనుసరిస్తున్న వైఖరిని మార్చుకోవాలన్నారు. ఐఎన్‌టీయూసీ సెక్రటరీ జనరల్ మంత్రి రాజశేఖర్ మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మిట్టల్ ప్లాంట్‌పై చూపుతున్న ప్రేమను విశాఖ ఉక్కుపై చూపడం లేదన్నారు. జిల్లా సీఐటీయూ నాయకులు ఎస్.రామారావు, జె.అయోధ్య రామ్, వైటీ దాస్, రమణమూర్తి మాట్లాడుతూ.. ఉత్పత్తికి అంతరాయం కలుగకుండా ఉద్యమాన్ని శాంతియుతంగా చేస్తుంటే ఉద్యమాన్ని అణచివేయాలని చూస్తే తగిన మూల్యం చెల్లించుకోకతప్పదని ప్లాంట్ యాజమాన్యాన్ని, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో పోరాట కమిటీ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

ప్రభుత్వానికి మంచి బుద్ధి ప్రసాదించు తల్లీ!

బెజవాడ దుర్గమ్మను వేడుకున్న స్టీల్‌ప్లాంట్ కార్మికులు

ప్లకార్డుతో స్టీల్ ప్లాంట్ కార్మికుడు

ఇంద్రకీలాద్రి (విజయవాడ పశ్చిమ): విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్‌లో తొలగించిన కాంట్రాక్టు కార్మికులను వెంటనే విధుల్లోకి తీసుకోవాలని ప్రార్థిస్తూ పలువురు స్టీల్‌ప్లాంట్ కార్మికులు సోమవారం బెజవాడ దుర్గమ్మను దర్శించుకున్నారు. విశాఖ నుంచి కార్మికులు కొందరు అమ్మవారిని దర్శించుకునేందుకు ఇంద్రకీలాద్రికి విచ్చేశారు. దర్శనానంతరం.. తొలగించిన కార్మికులను వెంటనే విధుల్లోకి తీసుకునేలా ప్రభుత్వానికి మంచి బుద్ధిని ప్రసాదించాలని, స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ ఆపాలని అమ్మవారిని వేడుకున్నామని తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా వారు ప్లకార్డులు ప్రదర్శించారు.

నువ్వు సముద్రంలో ఒక నీటి బిందువువి కాదు.
ఒక నీటి బిందువులోని మొత్తం సముద్రమే నువ్వు!
– జలాలుద్దీన్ రూమీ

సాక్షి
మంగళవారం, 30 సెప్టెంబర్ 2025

కన్నీటి మడుగైన కరూర్

ఇరుకిరుకు రోడ్లు... లక్షలాదిమంది యువత ఆరాధించే తెరవేల్పు ఆగమనం... అంచనాలకు మించి వేలాదిగా తరలివచ్చిన జనం–ఒక హృదయవిదారక ఘటన చోటు చేసుకోవటానికి ఇంతకన్నా ఏం కావాలి? చరిత్ర ప్రసిద్ధిచెందిన నగరం మాత్రమే కాదు... వర్తమానంలో వేలాది కుటుంబాలకు జీవికనిస్తున్న పరిశ్రమలకు నిలయంగా కూడా ఉన్న తమిళనాడులోని కరూర్ నగరం శనివారం జరిగిన తొక్కిసలాట ఉదంతం తర్వాత పూర్తిగా విషాదంలో కూరుకుపోయింది. ఇంతవరకూ 41 మంది చనిపోగా, దాదాపు 80 మంది వరకూ గాయాలపాలయ్యారు. మృతుల్లో 10 మంది చిన్నారులు, 17 మంది మహిళలు ఉన్నారు. తల్లులు, బిడ్డలు, త్వరలో వివాహం కావలసిన రెండు జంటలు కూడా ఈ మృతుల్లో ఉండటం కలచివేసే విషయం. కొత్తగా ఏర్పాటైన తమిళగ వెట్రి కజగం(టీవీకే) అధినేత, సినీనటుడు విజయ్ నిర్వహించిన ర్యాలీలో ఈ ఘోరం చోటు చేసుకుంది. పదివేలమంది వస్తారంటే అనుమతినిచ్చామని, కానీ అది మూడురెట్లకు పెరిగిందని పోలీసులు చెబుతున్నారు. జనాకర్షణ గల విజయ్ వంటి నటుడి ర్యాలీకి వచ్చే జనంపై తగిన అంచనాలు లేకపోవటం సరికాదు. మతపరమైన ఉత్సవాలు, క్రీడా సంరంభాలు, రాజకీయ పక్షాల ర్యాలీలు వగైరాల్లో అసంఖ్యాకంగా జనం పాల్గొనటం ఇటీవలికాలంలో తరచు కనబడుతోంది. ఈ ఏడాదిలో ప్రయాగ్‌రాజ్ కుంభమేళాతో మొదలై దేశవ్యాప్తంగా ఇంతవరకూ కనీసం అయిదారు విషాద ఉదంతాలు చోటు చేసుకున్నాయి. కానీ నిర్వాహకులు, ప్రభుత్వాలు, పోలీసులు వీటి నుంచి గుణపాఠం తీసుకుంటున్న దాఖలాలు లేవు.

ఉత్పాదక నగరమైన కరూర్‌లో ప్రతి శనివారం వందల సంఖ్యలో వచ్చే ట్రక్కుల ద్వారా దేశంలోని వేర్వేరు ప్రాంతాలకు సరుకు బట్వాడా అవుతుంటుంది. ఇవన్నీ ఆ ఇరుకు సందుల్లో ఆగకతప్పదు. వారాంతం గనుక కార్మికులకు వేతనాలిచ్చే రోజు కూడా అదే. అందుకోసం చేనేత, దోమతెరల పరిశ్రమల్లో, బస్సు నిర్మాణాల సంస్థల్లో పని చేసేవారు దాదాపు 50,000 మంది వస్తారు. ఇంతకుమించి జనం ఏమాత్రం పెరిగినా ఆ నగరం కిక్కిరిసిపోతుంది. టీవీకే పార్టీ స్థానిక నేతలకు దీనిపై అవగాహన ఉండకపోదు. అధికార యంత్రాంగం, ముఖ్యంగా పోలీసులు సరేసరి. వారికి ఇది పూర్తిగా తెలిసి ఉండాలి. విజయ్ ప్రతి శని, ఆదివారాల్లో ర్యాలీలు నిర్వహిస్తున్నారు గనుక కరూర్‌కు ఆదివారం వస్తే మంచిదని సలహా ఇచ్చి ఉండాల్సింది. పైగా తమ అభిమాన నటుణ్ణి దగ్గర నుంచి చూడటం కోసం చుట్టుపక్కల నుంచి కూడా భారీయెత్తున ప్రజలు తరలి వచ్చారని చెబుతున్నారు.

తొక్కిసలాటల ఉదంతాలు మన దేశానికి మాత్రమే పరిమితం కాదు. 2022లో దక్షిణ కొరియా రాజధాని సియోల్‌లో హ్యాలోవీన్ ఫెస్టివల్‌లో జరిగిన తొక్కిసలాటలో 159 మంది కన్నుమూశారు. జర్మనీలోని డోజ్‌బర్గ్‌లో 2010నాటి లవ్ పెరేడ్ ఉత్సవంలో తొక్కిసలాట కారణంగా 21మంది చనిపోయారు. అయితే ఆ ఉదంతాలను లోతుగా అధ్యయనం చేసి, ఏ లోటుపాట్ల వల్ల ఆ ఘటనలు జరిగాయో నిర్ధారించుకుని వాటిని నివారించే, నియంత్రించే వ్యవస్థల్ని రూపొందించుకుంటారు. అందువల్లే అవి పునరావృతం అయ్యే అవకాశాలు తగ్గుతాయి. కానీ మన దేశంలో ఇందుకు విరుద్ధం. జనసమ్మర్దం ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు తొక్కిసలాట ఉదంతాలు ఎందుకు చోటుచేసుకుంటాయన్న అంశంపై జర్మనీకి చెందిన విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ అనా సీబెన్ చేసిన పరిశోధన అనేక ఆసక్తికర అంశాలు వెల్లడించింది. ఒక స్థాయి వరకూ గుంపులోని వారు వ్యక్తులుగా సంభాషణల అవసరం లేకుండానే ఇతరుల్ని అనుసరిస్తూ పోతారు. జనసమ్మర్దం పెరిగితే, అనుకోని ఘటన సంభవించేసరికల్లా భావోద్వేగాలపాలు అధికమై విచక్షణాజ్ఞానం నశిస్తుందని, తొక్కి సలాటల్లో జరిగేది ఇదేనని ప్రొఫెసర్ అనా సీబెన్ అంటారు.

ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతోపాటు నటుడు విజయ్ కూడా మృతుల కుటుంబాలకు పరిహారం ప్రకటించారు. ఆప్తుల్ని కోల్పోయి విషాదంలో మునిగిన కుటుంబాలను ఇవేవీ ఊరడించలేకపోవచ్చు. ప్రభుత్వం పూనుకొని మృతుల కుటుంబాల్లో ఇంటికొకరికైనా శాశ్వత ఉపాధి కల్పించాలి. చిన్న చిన్న ముందస్తు జాగ్రత్తలతో ఈ మాదిరి విషాద ఘటనలను నివారించవచ్చు. ప్రభుత్వాలు ఆలోచించాలి.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ విశ్వావసు నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, శరదృతువు, ఆశ్వయుజ మాసం, **తిథి:** శు.అష్టమి ప.1.27 వరకు, తదుపరి నవమి, **నక్షత్రం:** పూర్వాషాఢ తె.5.02 వరకు (తెల్లవారితే బుధవారం), తదుపరి ఉత్తరాషాఢ, **వర్జ్యం:** ప.1.38 నుండి 3.21 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.18 నుండి 9.07 వరకు, తదుపరి రా.10.46 నుండి 11.33 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.11.44 నుండి 1.26 వరకు, **దుర్గాష్టమి.**

సూర్యోదయం : 5.53
సూర్యాస్తమయం: 5.49
రాహుకాలం : ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు
యమగండం : ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు

సోషల్ టాక్

గుర్తెరగాలి!

చింపాంజీలు మనల్ని రక్కేస్తాయా లేదా ముద్దు పెట్టుకుంటాయా అనేది మనకు తెలియదు. అవి ఒక దశ వరకు మనతో కలిసిపోతాయి. ఆ దశ దాటినప్పుడు మనల్ని ఏం చేస్తాయో చెప్పలేం. మనుషులు కూడా అంతే! అందుకే మనం దశల్ని గుర్తెరిగి ఉండాలి.

– టిమ్ బర్టన్, ఫిల్మ్‌మేకర్

కరెక్ట్ కాదు!

ప్లాస్టిక్ ప్యాకేజింగ్ చిన్న సమస్యలా అనిపించవచ్చు. రీసైక్లింగ్ దీనికి పెద్ద పరిష్కారంలా కనిపించవచ్చు. రెండూ కరెక్ట్ కాదు. తారుమారైన మన ఆలోచనా విధానాన్ని సరి చేసుకుని ప్లాస్టిక్ వాడకాన్ని తక్షణం ఆపేయాలి. ప్యాకేజింగ్‌కు నాన్-ప్లాస్టిక్ ను వాడాలి.

– సాబిరా చౌదరి, యాంటీ ప్లాస్టిక్ యాక్టివిస్ట్

ఇద్దరుంటారు

మనం ఏదైనా సాధించాం అంటే – మనం ఏం సాధించాలో చెప్పిన వాళ్లొకరు, ఎలా సాధించాలో చెప్పిన వాళ్లొకరు ఉండి ఉంటారు. నాకు మా అమ్మమ్మ, అక్క ఉన్నారు. అమ్మమ్మ నన్ను ట్రెనింగ్ క్యాంప్‌లో చేర్పించింది. అక్క నాకంటే ముందే రన్నర్.

– బియాట్రిస్ చెబెట్, కెన్యా లాంగ్ డిస్టెన్స్ రన్నర్

రహస్యాల్లేవు

నేను ప్రతి రెండు గంటలకూ తింటాను. ఎనిమిది గంటలు నిద్రపోతాను. సమృద్ధిగా నీళ్లు తాగుతాను. వాదనలు పెట్టుకోను. ప్రశాంతత కోసం ప్రార్థిస్తాను. ముఖ్యంగా, నా ముఖంలో చిరునవ్వు ఉంటుంది. ఇవి తప్ప నా దగ్గర ఆరోగ్య రహస్యాలేమీ లేవు!

– విద్యా బాలన్, నటి

అంటే అన్నారు!

నేను నేర్చుకున్న అతి ముఖ్యమైన పాఠం ఏమిటంటే, ఆడుతున్నప్పుడు ప్రశాంతంగా ఉండటం. ఇతరుల తప్పులను లేదా నా తప్పులను తేలికగా తీసుకోవటం. ప్రేక్షకుల ఆగ్రహాన్ని చల్లబరిచే ప్రయత్నం చెయ్యకపోవడం. ఓర్పు వహించటం!

– జెరోమ్ బోటెంగ్, జర్మనీ మాజీ సాకర్ ప్లేయర్

దూరం-దగ్గర

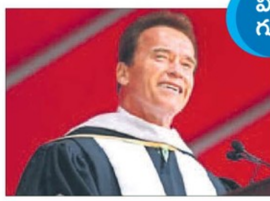

దూరం ప్రేమను నాశనం చేస్తుంది. మరీ దగ్గరవటం వల్ల కూడా ప్రేమ నాశనం అవుతుంది. చెప్పడు మాటలు ప్రేమను నాశనం చేస్తాయి. కొన్నిసార్లు ప్రేమ నాశనం కావటానికి అసలేమీ అవసరం లేదు. ప్రేమ ఎంత బలమైనదో అంత దుర్బలమైనది.

– అరవింద్ కృష్ణ మెహ్రోత్రా, కవి

పోరాటస్ఫూర్తిని కోల్పోవద్దు!

విశ్వ గురు

యూనివర్సిటీ ఆఫ్ సదరన్ కాలిఫోర్నియా స్నాతకోత్సవంలో నటుడు, క్యాలిఫోర్నియా (మాజీ) గవర్నర్ ఆర్నాల్డ్ ష్వార్జ్‌నెగర్ గతంలో చేసిన ప్రసంగానికి సంక్షిప్త పాఠం:

యూనివర్సిటీ నుంచి మీరు బయటకు అడుగుపెట్టబోతున్నారు. జీవితంలో కొన్ని అవరోధాలు, వైఫల్యాలు, అసంతృప్తులు ఎదురవడం సహజం. వాటిని తట్టుకుంటూ ముందుకు సాగడంలో, విజయాన్ని అందుకోవడంలో మీకు సహాయపడగలిగినవి, నాకు తోచిన జీవిత పాఠాలు కొన్ని చెబుతాను.

మీపై మీరు నమ్మకం ఉంచండి

టెలివిజన్, టెలిఫోన్లు, కంప్యూటర్లు, ఐపాడ్లు లేని రోజుల్లో పెరిగి పెద్దవాడినవటం వల్ల నేనొక రకంగా అదృష్టవంతుడినే. నాతో నేను ఎక్కువ సమయం గడపగలిగే వాడిని. దేన్ని నేను నిజంగా ఇష్టపడుతున్నానో నిర్ణయించుకోగలిగే వాడిని. అలా ఆస్ట్రియాలోని మా కుగ్రామం నుంచి – బాడీబిల్డింగ్ ఛాంపియన్ అవడం ద్వారా అమెరికాలో కాలుమోపాలని అనుకున్నా. నేను ఆరాధించే 'మిస్టర్ యూనివర్స్'... రెగ్ పార్క్'. ఆయనలా బాడీబిల్డింగ్ చాంపియన్ అనిపించుకోవడం, సినిమాల్లో ప్రవేశించడం, కోట్లాది డాలర్లు సంపాదించడం నా లక్ష్యం. మిగిలినవారు ఏమనుకుంటున్నా పట్టించుకోకుండా, నా మీద నమ్మకంతో నేను ఏర్పరచుకున్న లక్ష్యం అది.

సూత్రాలను పక్కన పెట్టండి!

మా ఆవిడ వేసుకొనే ఒక టీషర్ట్‌పై 'నియమానుసారంగా నడచుకొనే మహిళలు చరిత్రను సృష్టించటం అరుదు' అని అర్థం వచ్చే ఇంగ్లీషు వాక్యం ఉంటుంది. స్త్రీ పురుషులందరికీ అది వర్తిస్తుంది. మరీ సూత్రానుసారంగా ఉంటే, మీ లక్ష్య సాధనకు 'పిచ్చి పట్టినట్లుగా' ప్రయత్నించలేరు. నాకు ఎక్కడైనా ఏదైనా లభించిందీ అంటే, అది ఈ సూత్రాలలో కొన్నింటిని పక్కన పెట్టినందువల్లనే సాధ్యమైంది. బాడీబిల్డింగ్‌కు శ్రమించినట్లుగానే, సినిమాల్లో అవకాశాల కోసం కష్టపడ్డాను. అందుకోసం ఇంగ్లీషు క్లాసులకు వెళ్లాను. ఫలితం దక్కింది. మొదట టెలివిజన్‌లో, తర్వాత సినిమాల్లో అవకాశాలు వచ్చాయి. విజయవంతమైన నటుడిని అయ్యాను. తర్వాత గవర్నర్‌ని కూడా అయ్యాను.

> రోజుకు 6 గంటలు నిద్రిస్తే చాలు. మిగిలిన 18 గంటలూ పనిచేస్తూ ఉండాలి. సమయాన్ని సమర్థంగా నిర్వహించుకుంటూ సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకునేందుకు తగినంత సమయాన్ని కేటాయించుకోవాలి.

వైఫల్యానికి భయపడకండి!

నేను ఏది ప్రయత్నించినపుడైనా, విఫలమవడానికి కూడా సుముఖంగా ఉండేవాడిని. 'రెడ్ సోంజా', 'హెర్క్యులిస్ ఇన్ న్యూయార్క్', 'లాస్ట్ యాక్షన్ హీరో' వంటి నా సినిమాలు కొన్ని బాక్సాఫీసు వద్ద చతికిలపడ్డాయి. 'టెర్మినేటర్', 'క్యానన్', ట్రూ లైస్', 'ప్రిడేటర్', 'ట్విన్స్' వంటి చిత్రాలు ఊహించనంత విజయం సాధించాయి. కనుక, మనం అన్నిసార్లూ సఫలం కాలేకపోవచ్చు. కానీ, నిర్ణయాలు తీసుకునేందుకు భయపడకూడదు. విఫలమవుతామనే భయంతో నిర్వీర్యం కాకూడదు. మీపై మీకు నమ్మకం ఉంది కనుక, ఏది చేస్తున్నారో అదే సరైన పని అనిపించుకుంటుందని భావిస్తున్నారు కనుక ధైర్యంగా ముందుకు సాగండి.

మాటలకు ప్రభావితం కాకండి!

మా అత్తగారు యూనస్ కెనడీ ష్రైవర్ 1968లో స్పెషల్ ఒలింపిక్స్‌కు శ్రీకారం చుట్టినపుడు చాలామంది ఆమెను నివారించే ప్రయత్నం చేశారు. అదెలా సాధ్యపడుతుంది అన్నారు. ''కుదరని పని. సంస్థల నుంచి పోటీదారులను బయటకు తీసుకురావడం కష్టం. వారు జంపింగ్, స్విమ్మింగ్, రన్నింగ్ క్రీడల్లో పాల్గొనేటట్లు మీరు చేయలేరు. ఒకవేళ పాల్గొన్నా, వారు గాయపడవచ్చు. ఒకరినొకరు గాయపరచుకోవచ్చు. ఈతకొలనులో మునిగిపోతారు'' అని నిరుత్సాహపరచారు. 40 ఏళ్ల తర్వాత, గొప్ప సంస్థలలో స్పెషల్ ఒలింపిక్స్ ఒకటిగా ఉంది. ఈరోజు మానసిక వైకల్యంతో బాధపడుతున్నవారికి 164 దేశాలలో అంకిత భావంతో పని చేస్తోంది. జనం మాటలకు ఆమె నీరుగారిపోయి తన ప్రయత్నం ఆపేసి ఉంటే, ఇది సాధ్యమయ్యేదా? అంతరాత్మ ''నీకు సాధ్యమే'' అని చెబుతుంటే ఇక ఎవరి మాటా వినకండి!

శ్రమిస్తేనే విజేతలు కాగలరు!

తగినంత కృషి చేయకుండానే విఫలం అవకూడదు. అంటే, ప్రయత్న లోపం ఉండకూడదన్నది నా ఉద్దేశం. గట్టిగా ప్రయత్నించిన తర్వాత విఫలమైనా ఫరవాలేదు. అంతేకానీ, కష్టపడి సాధన చేయకుండా, పోటీలో లేదా ఎన్నికల్లో ఓటమి చెందడాన్ని నేను ఇష్టపడను. లక్ష్య సాధనకు సర్వశక్తులూ ఒడ్డాలన్నదే నా అభిమతం. మధ్య మధ్యలో విరామం తీసుకోవడం కూడా ముఖ్యమే. కాదనను. కానీ, మనం సేదదీరుతున్న సమయంలో మరెవరో శ్రమించి పని చేస్తూ ఉంటారని గుర్తుంచుకోవాలి. వారూ విజేతలుగా నిలవొచ్చు. అంతమాత్రాన, ఏదో చేజారిపోయింది అని మనం అనుకోకూడదు. రోజుకు 6 గంటలు నిద్రిస్తే చాలు. మిగిలిన 18 గంటలూ పనిచేస్తూ ఉండాలి. సమయాన్ని సమర్థంగా నిర్వహించుకుంటూ సద్వినియోగం చేసుకోవాలి. ఆకాంక్షలను నెరవేర్చుకునేందుకు తగినంత సమయాన్ని కేటాయించుకోవాలి.

చురుగ్గా చేజిక్కించుకోవాలి

రెండు జేబుల్లోనూ చేతులు పెట్టుకుని నిచ్చెన ఎక్కగలం అని మాత్రం అనుకోకండి. కార్యాచరణకు దిగకుండా 'విజయానికి సూత్రాల'ను నెమరువేయడం వల్ల ఒనగూడే ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. క్రియాశీలంగా వ్యవహరిస్తూ, అవకాశాలను చేజిక్కించుకోవాలి. కలలను సాకారం చేసుకునేందుకు సోమరితనం వదిలించుకుని, చురుకుగా పనిచేయాలి. ఇవన్నీ మీకు తెలియనివి ఏమీ కావు. శ్రద్ధాసక్తులతో చదువుకోకపోతే మీరీ రోజు ఇక్కడ కూర్చోగలిగేవారే కాదు. ఇక మీరు ఏ రంగంలో ఉన్నా సరే, సమాజానికి తిరిగి ఎంతో కొంత ఇవ్వడానికి సిద్ధపడాలి. అందుకు తగిన వ్యవధిని చిక్కించుకోవాలి. సమాజానికి, మీ రాష్ట్రానికి, లేదా మీ దేశానికి తిరిగి ఇవ్వడాన్ని ఒక నియమంగా పెట్టుకోవాలి. మా మామగారు సార్జంట్ ష్రైవర్ గొప్ప అమెరికన్. ఆయన పేదలకు న్యాయ సహాయం లాంటి పనులు నిర్వహించారు. ''అదే పనిగా అద్దంలో మీ ముఖం మీరే చూసుకోకండి. కాసేపు అద్దాన్ని పక్కన పెట్టండి. అప్పుడే చేయూత అవసరమైన లక్షలాది మందిని మీరు మీ చుట్టుపక్కల చూడ గలుగుతారు'' అని ఆయన ఒకసారి యేల్ పట్టభద్రుల స్నాతకోత్సవంలో చెప్పారు. ఇతరులకు సహాయపడడంలో ఉండే ఆనందం అంతా ఇంతా కాదని మాత్రం నేను మీకు చెప్పగలను.

> రెండు జేబుల్లోనూ చేతులు పెట్టుకుని నిచ్చెన ఎక్కగలం అని అనుకోకండి. కార్యాచరణకు దిగకుండా 'విజయానికి సూత్రాల'ను నెమరువేయడం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. క్రియాశీలంగా వ్యవహరిస్తూ, అవకాశాలందుకోవాలి.

ఎన్నింటిని దాటుకుని వచ్చాం!

చివరగా ఇంకొక్క సంగతి చెబుతా! ఈ విశ్వవిద్యాలయాన్ని 1880లో నెలకొల్పారు. అప్పట్లో లాస్ ఏంజెలెస్ చిన్న పొలిమేర పట్టణం. మీకన్నా ముందు 125 పట్టభద్రుల బృందాలు తయారై ఉంటాయి. వారు మంచి రోజులను, గడ్డు రోజులను, యుద్ధాలను, శాంతియుత పరిస్థితులను, ఆశలు రేకెత్తించిన కాలాన్ని, మహా అస్థిరమైన కాలాన్ని కూడా చూసి ఉంటారు. వాటన్నింటినీ దాటుకుని ఈ దేశం, ఈ రాష్ట్రం, ఈ యూనివర్సిటీ దృఢంగా నిలిచాయి. ఇపుడు మనం తిరిగి గడ్డు రోజులను, ప్రపంచంలో చాలా అస్థిరతను చూస్తున్నాం. ఒకటి మాత్రం ఖాయం. మనం వాటిని తట్టుకుని నిలబడగలం. మునుపటికన్నా పటిష్ఠంగా, సంపన్నమైనదిగా దేశం పునరుత్తేజం పొందుతుంది. ఆశావాదాన్నీ, పోరాట స్ఫూర్తినీ కోల్పోవద్దు. మీ అందరికీ అభినందనలు. ఆ కరుణామయుడి చల్లని చూపులు మీపై ప్రసరించాలి.

ప్రజాస్వామ్యంలో కలవడమే ఏకైక మార్గం!

'నక్సలిజం వల్ల దశాబ్దాల తరబడి గిరిజన కుటుంబాలు తీవ్రమైన బాధలు అనుభవించాయి. గిరిజన తల్లిదండ్రులు ప్రతిభావంతులైన, ఎంతో భవిష్యత్ ఉన్న తమ పిల్లలను నక్సలిజం హింస వల్ల కోల్పోయారు. యువకులు తప్పుదారి పట్టారు, మోసపోయారు, వారి జీవితాలు నాశనమయ్యాయి' అని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం సందర్భంగా ఎర్రకోటపై నుంచి చేసిన ప్రసంగంలో ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దేశం బిడ్డలు... ప్రాణాలు కోల్పోవడం, దేశానికి వ్యతిరేకంగా పని చేసే శక్తులకు ఆయుధాలుగా మారడాన్ని ప్రధాని సహించలేకపోతున్నారు. అందుకే గిరిజనులను అభివృద్ధి చేయడానికీ ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. అయితే వాటన్నింటికీ అడ్డపడుతోంది నక్సల్సే. ప్రజాస్వామ్య మార్గంలో కార్యకలాపాలు నిర్వహించాలని ప్రభుత్వం ఎన్నోసార్లు చెప్పింది. కానీ వారు అంగీకరించలేదు. అందుకే కేంద్రం వారి ఏరివేతకు పూనుకొంది.

ప్రభుత్వ బలగాల చేతిలో అనేకమంది నక్సల్స్ మరణిస్తుండడంతో తాము చర్చలకు సిద్ధమనీ, ఆయుధాలు వదిలేస్తామనీ చెబుతూ వారు అనేక ప్రకటనలు జారీ చేశారు. కానీ ఆయుధాలు వదలడంపై ఖండనల పర్వమూ నడిచింది. దీన్ని బట్టి మావోయిస్టులలో ఏకాభిప్రాయం స్థానంలో గందరగోళం నెలకొని ఉందని అర్థమవుతోంది. ఇప్పుడు వారి ముందున్న దారి జనజీవన స్రవంతిలో భాగం కావడమే. నిజం చెప్పాలంటే మావోయిస్టులకు 3 దశాబ్దాల కిందట మంచి ఆదరణ ఉండేది. ఇప్పుడు దాన్ని వారు కోల్పోయారు. ఉగ్రవాదులతో జట్టు కట్టిన చరిత్ర కూడా మావోయిస్టులకు ఉంది. గతంలో 'యునైటెడ్ ఫ్రంట్' వ్యూహంలో ఇతర ఉగ్రవాద సంస్థలతో ఐడియలాజికల్ సాలిడారిటీ, ట్రెనింగ్ సహకారం ఉందని కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ గుర్తించింది. 2005లో మావోయిస్టులు ఉపయోగించిన 300 బుల్లెట్లలో కొన్ని పాకిస్తాన్ తయారీవి గుర్తించారు. 2008లో కేరళలో ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాద సంస్థ 'సిమి' మెంబర్లతో 500 మావోయిస్టులు ట్రెనింగ్ పొందినట్లు తేలింది. చైనా నుంచి నేపాల్ మధ్యవర్తుల ద్వారా ఆయుధాలు కూడా తెప్పించుకున్నట్లుగా గుర్తించారు. ఇలాంటివి జరిగిన తర్వాత కేంద్ర బలగాలు అప్రమత్తమై జాగ్రత్తలు తీసుకున్నాయి.

> ◆ ఇప్పుడు ప్రపంచం మారిపోయింది. టెక్నాలజీ మారిపోయింది. దాక్కుని చేసే ఉద్యమాలకు అవకాశం లేదు. ఎక్కడ దాక్కున్నా కనిపెట్టగల సామర్థ్యం బలగాలకు ఉంది. ఇలాంటి సమయంలో అడవుల్లో ఉండి ఉద్యమం చేయడం తెలివి తక్కువ పని.

ఈ పరిస్థితుల్లో మావోయిస్టు అగ్రనేతలు కొందరు లొంగుబాటు బాట పట్టారు. సుజాతక్క అలియాస్ పోతుల కల్పన పోలీసుల ఎదుట లొంగిపోవడం ఇందుకు ఉదాహరణ. ఇప్పుడు ప్రపంచం మారిపోయింది. టెక్నాలజీ మారిపోయింది. దాక్కుని చేసే ఉద్యమాలకు అవకాశం లేదు. ఎక్కడ దాక్కున్నా కనిపెట్టగల సామర్థ్యం బలగాలకు ఉంది. ఇలాంటి సమయంలో అడవుల్లో ఉండి ఉద్యమం చేయడం తెలివి తక్కువ పని. వారు తుపాకులను వదిలి ప్రజల్లోకి వచ్చి ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ప్రజల కోసం పోరాడాలి.

– ఎస్. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి । బీజేపీ జాతీయ కౌన్సిల్ సభ్యులు

అక్షరాన్ని అందిస్తూ...

దేశంలో సంపన్నులకే పరిమితమైన విద్యను సామాన్యుల దరికి చేర్చిన ఘనత అంబేడ్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయాలకే దక్కింది. దేశంలో తొలి సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయంగా 1982లో ఏర్పాటైనప్పటి నుంచి విద్యకు దూర మైన వారిని అక్కున చేర్చుకుంది. మొత్తం విద్యార్థుల్లో సగటున 85 శాతం బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ వర్గాలకు చెందినవారు ఉన్నారు. స్త్రీలు విద్యావంతులు కావడంలోనూ ఎంతో కృషి చేస్తోంది. మొత్తం మీద యూనివర్సిటీ విద్యార్థుల్లో సగటున ఏటా 48 శాతం మంది మహిళలు ఉంటున్నారు.

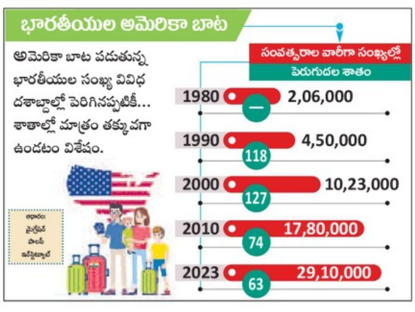
యూనివర్సిటీ ఈ ఏడాది (2025-26) నుంచి వినూత్న కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టింది. 'చదువుతూ సంపాదించు' విధానంపై దృష్టి సారించారు. విద్యార్థులు గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల్లో స్వయం ఉపాధి పొందేందుకు అవసరమైన శిక్షణ ఇచ్చేలా 'శ్రీ రామానందతీర్థ రూరల్ ఇనిస్టిట్యూట్'తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. యూనివర్సిటీలో అడ్మిషన్ తీసుకున్న విద్యార్థులకు ఉచిత భోజన, వసతితో వివిధ అంశాల్లో రెండు నుంచి మూడు నెలలు ఈ సంస్థలో శిక్షణ ఇస్తారు. కంప్యూటర్, ఆటోమొబైల్, సోలార్ విద్యుత్తు నుంచి అనేక రంగాలకు సంబంధించి వివిధ పరిశ్రమల్లో పనిచేయడానికి లేదా స్వయం ఉపాధి పొందడానికి అవసరమైన మెలకువలు, నైపుణ్యం సాధించేలా శిక్షణ తరగతులు నిర్వహిస్తారు. అదే తరహాలో నేషనల్ అకాడమీ ఆఫ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ (నాక్)తోనూ యూనివర్సిటీ సంప్రతింపులు జరిపింది. నిర్మాణ రంగానికి సంబంధించిన వివిధ విభాగాల్లో విద్యార్థులకు శిక్షణ ఇచ్చే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టనుంది.

యూనివర్సిటీ మహిళా విద్యార్థులు పారిశ్రామికవేత్తలుగా ఎదిగేందుకు ప్రత్యేక శిక్షణా కార్యక్రమాలు నిర్వహించడానికి వీలుగా 'వీ హబ్'తో ఒప్పందం చేసుకుంది. రాష్ట్రంలోని అంగన్వాడీల్లో పనిచేసే సిబ్బంది నైపుణ్యాల్ని పెంపొందించేందుకు సర్టిఫికెట్, డిప్లమో ప్రోగ్రామ్స్ రూపొందించింది. మహిళా, శిశు సంక్షేమశాఖతో ఒప్పందం కుదుర్చుకుని ఆ ప్రోగ్రామ్‌ను ప్రారంభించనున్నారు. ఈ విద్యా సంవత్సరం (2025- 26) నుంచి గిరిజన విద్యార్థులకు, వికలాంగులు, ట్రాన్స్ జెండర్స్‌కు ఉచిత విద్య అందించనున్నది. సైనికులకూ, ఖైదీలకూ ఇప్పటికే విద్యను అందుబాటులోకి తెచ్చింది.

యూనివర్సిటీ మంగళవారం తన 26వ స్నాతకోత్సవం జరుపుకొంటోంది. రెండు విద్యాసంవత్సరాలకు (2023-24, 2024-25) సంబంధించిన 60,288 మందికి డిగ్రీలు అందిస్తోంది. 55 మందికి డాక్టరేట్ పట్టాలు అందించనున్నారు. ఇద్దరు ప్రముఖులకు గౌరవ డాక్టరేట్లు ప్రదానం చేయనున్నారు. అందులో ఒకరు వాగ్గేయకారుడు గోరటి వెంకన్న కాగా మరొకరు ప్రఖ్యాత శాంతి విద్యా ప్రచారకులు ప్రేమ్ రావత్!

– డా॥ ఎల్వీకే । అంబేడ్కర్ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్, హైదరాబాద్
(నేడు అంబేడ్కర్ ఓపెన్ యూనివర్సిటీ 26వ స్నాతకోత్సవం)

డేటా పాయింట్

పుడమితల్లికి నీరాజనం

మానవుడు పుడమి తల్లి ముద్దుబిడ్డ. ఆమె అతగాడికి కన్నతల్లి కంటె మిన్న. తల్లి తన బిడ్డలనందరినీ సమానంగానే ప్రేమిస్తుంది. కానీ ప్రతి బిడ్డతోనూ ఆమె అనుబంధం ప్రత్యేకం. తన బిడ్డలలో అందరికంటె ఎక్కువ చురుకుతనమూ, బుద్ధిబలమూ, కార్యకుశలతా, ప్రయోజకత్వమూ ఉన్న మానవుడిని చూస్తే, పుడమితల్లి గుండె ఒకింత గర్వంతో పొంగితే... అది సహజమే. తన మేధతో, కృషితో, సృజన శక్తితో తల్లి అందించిన వనరుల విలువను మరింత చేయగల మహత్తరమైన శక్తి మనిషికి ఉంది. ఆమె నీటినిస్తే, అతగాడు దానిని ఇంకని, తరగని, శోభాయమానమైన జలాశయాలుగా మారుస్తాడు. ఆమె పచ్చి దినుసులు ప్రసాదిస్తే, అతడు వాటిని పంచభక్ష్య పరమాన్నాలుగా మార్చగలడు. ఆమె పిట్టపాట వినిపిస్తే, అతడు ఆ జాడలో మరింత శోధించి... భావ, రాగ, లయలతో సమగ్రమైన సంగీత ప్రపంచం సమకూర్చుకోగలడు. ఆమె పువ్వులు ప్రసాదిస్తే, అతడు వాటితో అద్భుతమైన 'బతుకమ్మ' సంబరాలు సృష్టించగలడు! ఆమె ప్రసాదించిన పూలకు తన బహుముఖమైన కళాత్మకత జోడించి, పువ్వుల పండగ జరిపి, ఆమెకే తిరిగి కన్నుల పండుగనూ, వీనుల విందునూ అందిస్తాడు. పుడమి తల్లి మనసు పులకరింపజేసి రుణం తీర్చుకొంటాడు.

బతుకమ్మ సంబరం అంటే సాధారణంగా లభించే వనరులతో అసాధారణమైన అందాల పుష్పాకృతులను అమర్చి చేసే నేత్రోత్సవం. నిసర్గ సౌందర్యం తొణికిసలాడే అమ్మలక్కల ఆటల నృత్యోత్సవం. కృత్రిమత లేని పల్లె పడతుల పాటల తీపిని శ్రవణపేయంగా చెవులకు చేర్చే కర్ణోత్సవం. ఆత్మీయతలతో అలరారే, ఆదర్శమైన, సౌహార్ద విలసితమైన, సామాజిక జీవన మాధుర్యానికి అద్దం పట్టే సందర్భం. వికసితమైన బుద్ధిగల మానవుడు, తన వికాసానికి అన్నివిధాలా ఆధారభూతమైన ప్రకృతి మాత పట్ల ప్రగాఢమైన కృతజ్ఞతను ప్రదర్శించే వార్షికోత్సవం. సౌందర్యోపాసనలోనూ, పర్యావరణం పట్ల బాధ్యతలోనూ, సామాజిక సామరస్యం పట్ల నిబద్ధతలోనూ, తన ప్రత్యేకత ప్రదర్శిస్తూ, మనిషి వినయంగా మట్టితల్లికి సమర్పించే సాష్టాంగ ప్రణామం.

– ఎం. మారుతి శాస్త్రి

విశాల్ దసరా కలక్షన్ లో
ప్రధాన ఆకర్షణగా నిలిచిన
నటి & మిస్ వరల్డ్
మనూషి ఛిల్లర్.
కుర్తా
3 పీస్ సెట్
₹1399
VISHAL MEGA MART
5% ఎక్కువగా అదనపు క్యాష్‌బాక్#
SBI card
+
లేడీస్ కుర్తా ₹599+
3 కొనండి
₹300 తగ్గింపు పొందండి
మహిళల టీ-షర్ట్ ₹199
3 కొనండి
₹100 తగ్గింపు పొందండి
మహిళల జీన్స్ ₹699
2 కొనండి
₹200 తగ్గింపు పొందండి
పురుషుల టీ-షర్ట్ ₹199
3 కొనండి
1 ఉచితంగా పొందండి
పురుషుల జీన్స్ ₹799
2 కొనండి
₹200 తగ్గింపు పొందండి

పీఓకేలో నిరసన తెలుపుతున్న పౌరులు

పీఓకేలో తిరుగుబాటు

- ప్రాథమిక హక్కుల కోసం పోరుబాట
- ముజఫరాబాద్‌లో జనంపై కాల్పులు
- ఇద్దరి మృతి.. 22 మందికి గాయాలు

ముజఫరాబాద్: పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వంపై పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్(పీఓకే) ప్రజలు తిరుగుబాటు ప్రారంభించారు. నిరంకుశ పాలనపై నిప్పులు చెరుగుతున్నారు. తమకు ప్రాథమిక హక్కులు కల్పించాలని, అణచివేత చర్యలు ఆపాలని డిమాండ్ చేస్తూ జనం ఆందోళన కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా సోమవారం తీవ్ర ఉద్రిక్త పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. పీఓకే రాజధాని ముజఫరాబాద్‌లో ఆందోళనకారులకు, భద్రతా దళాలకు మధ్య ఘ ర్షణ జరిగింది. హింసాత్మక ఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి. జెండాలు ప్రదర్శిస్తూ నినాదాలు చేస్తున్న సాధారణ ప్రజలపై పాక్ సైన్యంతోపాటు ఐఎస్ఐఎస్ అండదండలున్న ముస్లిం కాన్ఫరెన్స్ సాయుధ ముష్కరులు కిరాతకంగా కాల్పులు జరిపారు. హక్కుల కోసం ఉద్యమిస్తున్నవారిని పొట్టనపెట్టుకున్నారు. ఈ కాల్పుల్లో ఇద్దరు మరణించగా, 22 మందికిపైగా గాయపడ్డారు. ముజఫరాబాద్ వీధులు రణరంగాన్ని తలపించాయి. హింసాకాండ దృశ్యాలు పాకిస్తాన్ వార్తా చానళ్లలో ప్రసారమయ్యాయి.

తెరపైకి 38 డిమాండ్లు

ప్రాథమిక హక్కుల సాధన కోసం పీఓకేలో అవామీ యాక్షన్ కమిటీ ఉద్యమిస్తోంది. ఆదివారం నుంచి ఆందోళనలు ఉధృతంగా మారాయి. ఎక్కడికక్కడ నిరసన ర్యాలీలు జరుగుతున్నాయి. బంద్ పాటించారు. సోమవారం మార్కెట్లు, దుకాణాలు, కార్యాలయాలు మూతపడ్డాయి. రవాణా సేవలు నిలిచిపోయాయి. ఆందోళనకారులు మొత్తం 38 డిమాండ్లను తెరపైకి తెచ్చారు. ప్రభుత్వం వాటిని నెరవేర్చేదాకా తమ పోరాటం ఆగదని స్పష్టంచేశారు. పాకిస్తాన్‌లో నివసిస్తున్న కశ్మీరీ శరణార్థుల కోసం పీఓకే అసెంబ్లీలో 12 సీట్లను పాక్ ప్రభుత్వం రిజర్వ్ చేసింది. ఈ సీట్లను రద్దు చేయాలని ఆందోళనకారులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. తమ అసెంబ్లీలో కేవలం స్థానికులకే ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని అంటున్నారు. పీఓకేలోని మాంగ్లా డ్యామ్, నీలం-జీలం ప్రాజెక్టుల్లో ఉత్పత్తి అవుతున్న విద్యుత్‌లో 60 శాతానికి పాకిస్తాన్‌కే సరఫరా అవుతోంది. స్థానికులకు దక్కుతున్న ప్రయోజనం స్వల్పమే. ఇదే అంశం వారిలో అసంతృప్తి కలిగిస్తోంది. పీఓకేలోని వనరులు తమకే దక్కాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. మరోవైపు ధరలు విపరీతంగా పెరగడం జనంలో అసహనం కలిగిస్తోంది. ఇవన్నీ ప్రజా ఉద్యమాన్ని ప్రేరేపించాయి. గత 70 ఏళ్లుగా పాక్ ప్రభుత్వం తమను క్రూరంగా అణచివేస్తోందని, కనీస హక్కులు కూడా కల్పించడం లేదని అవామీ యాక్షన్ కమిటీ నాయకుడు షౌకత్ నవాజ్ మీర్ ఆరోపించారు. ప్రజల ఓపిక నశించిందని, అందుకే పోరాటం సాగిస్తున్నారని చెప్పారు. తమ డిమాండ్లను ఇప్పటికైనా నెరవేర్చకపోతే ప్రజాగ్రహాన్ని ఎదుర్కోవాల్సి ఉంటుందని, పరిస్థితి చెయ్యి దాటిపోయే ప్రమాదం ఉందని పాక్ ప్రధానమంత్రి షెహబాజ్ షరీఫ్‌కు తేల్చిచెప్పారు.

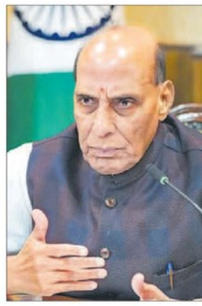
అణచివేత చర్యలు ప్రారంభం

పీఓకేలో ప్రజా ఉద్యమాన్ని అణచివేయడానికి పాక్ సర్కార్ చర్యలు చేపట్టింది. భారీ సంఖ్యలో సాయుధ బలగాలను రంగంలోకి దించింది. సమీపంలోని పంజాబ్ ప్రావిన్స్ నుంచి వేలాది మంది సైనికులు పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్‌కు చేరుకున్నారు. పలు పట్టణాల్లో ఫ్లాగ్‌మార్చ్ నిర్వహించారు. వీధుల్లోకి రావొద్దని ప్రజలను హెచ్చరించారు. రాజధాని ఇస్లామాబాద్ నుంచి అదనపు బలగాలను తరలిస్తున్నట్లు సమాచారం. పీఓకేలో ఆందోళన కార్యక్రమాలను ఉక్కుపాదంతో అణచివేయాలని పాక్ ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తోంది. ఎలాంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యగా పీఓకేలో ఇంటర్నెట్ సేవలపై ప్రభుత్వం ఆంక్షలు విధించింది. పాక్ వైమానిక దళం గతవారం ఖైబర్ పఖ్తూంక్వా ప్రావిన్స్‌లోని ఓ మారుమూల గ్రామంపై భారీస్థాయిలో విరుచుకుపడింది. చైనా ఇచ్చిన జే-17 ఫైటర్ జెట్లతో ప్రజలపై నిప్పుల వర్షం కురిపించింది. చైనాలో తయారైన ఎల్ఎస్-6 లేజర్ గైడెడ్ బాంబులు ప్రయోగించింది. ఈ దాడిలో 30 మంది సాధారణ ప్రజలు మరణించారు. అది జరిగిన వారం రోజులకే పీఓకేలో ఆందోళనలు ప్రారంభం కావడం గమనార్హం.

ఇప్పుడంతా గంటలు, సెకన్ల యుద్ధాలే

- టెక్నాలజీ యుగంలో యుద్ధరీతి మారిపోయింది
- కొత్త సవాళ్లు ఎదుర్కొనేందుకు ఐసీజీ సన్నద్ధం కావాలి
- ఐసీజీ కమాండర్ల సదస్సులో రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్

న్యూఢిల్లీ: ఆధునిక సాంకేతిక యుగంలో యుద్ధరీతి పూర్తిగా మారిపోయిందని రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ చెప్పారు. సంఘర్షణలు జరిగే విధానాన్ని శాటిలైట్లు, డ్రోన్లు, సెన్సార్లు సమూలంగా మార్చేశాయని అన్నారు. నెలల తరబడి యుద్ధాలు కొనసాగే రోజులు ఎప్పుడో పోయాయని తెలిపారు. శత్రుదేశాలతో సాయుధ పోరాటానికి గంటలు, సెకన్లలోనే తెరపడే పరిస్థితి వచ్చిందని స్పష్టంచేశారు. సోమవారం ఢిల్లీలో ఇండియన్ కోస్ట్‌గార్డ్(ఐసీజీ) కమాండర్ల 42వ సదస్సులో రాజ్‌నాథ్ సింగ్ మాట్లాడారు. మారుతున్న కాలంలో కొత్తగా ఎదురయ్యే సవాళ్లను ముందుగానే గుర్తించడానికి, విధి నిర్వహణలో అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని చేర్చడానికి రోడ్‌మ్యాప్ సిద్ధం చేయాలని ఐసీజీ అధికారులకు సూచించారు. సైబర్, ఎలక్ట్రానిక్ యుద్ధరీతి అనేది ఇక ఎంతమాత్రం ఊహాత్మకం కాదని, అది వాస్తవ రూపం దాల్చిందని గుర్తుచేశారు. మన దేశానికి పెనుముప్పుగా మారిన సైబర్, ఎలక్ట్రానిక్ యుద్ధాలను ఎదుర్కోవడానికి ఎల్లవేళలా సర్వసన్నద్ధంగా ఉండాలని స్పష్టంచేశారు. ఒక దేశం మరో దేశంలోని వ్యవస్థలను నాశనం చేయాలని భావిస్తే శక్తివంతమైన క్షిపణులు ప్రయోగించాల్సిన అవసరం లేదని.. కంప్యూటర్లను హ్యాకింగ్ చేస్తే చాలని అన్నారు. సైబర్ దాడులు, ఎలక్ట్రానిక్ జామింగ్‌తో అల్లకల్లోలం సృష్టించవచ్చని తేల్చిచెప్పారు. ఇలాంటి అంతర్జాల దాడుల పట్ల అప్రమత్తంగా ఉండాలని, శిక్షణను, రక్షణ పరికరాలను ఆధునీకరించాలని ఐసీజీకి సూచించారు. నిఘా వ్యవస్థలను పటిష్టం చేసుకోవాలన్నారు. సైబర్ దాడులను క్షణాల వ్యవధిలోనే తిప్పికొట్టాలంటే కృత్రిమ మేధ(ఏఐ) ఆధారిత వ్యవస్థలను అందుబాటులోకి తీసుకురావాలన్నారు.

సంప్రదాయ విధానాలు సరిపోవు

అండమాన్ నికోబార్ దీవులు, లక్షద్వీప్‌ను కూడా కలుపుకొంటే భారత్‌కు 7,500 కిలోమీటర్ల సముద్ర తీరం ఉందని రాజ్‌నాథ్ సింగ్ వెల్లడించారు. తీరప్రాంత భద్రత విషయంలో ఎన్నో సవాళ్లు ఎదురవుతున్నాయని చెప్పారు. వీటిని అరికట్టాలంటే అడ్వాన్స్‌డ్ టెక్నాలజీ, సుశిక్షితులైన సిబ్బంది, పటిష్టమైన నిఘా వ్యవస్థ అత్యవసరమని ఉద్ఘాటించారు. సముద్ర తీర ముప్పు కూడా ఆధునికతను సంతరించుకుందని వివరించారు. ఓడల్లో అక్రమ రవాణా, సముద్ర దొంగల గురించి గతంలో మాట్లాడుకున్నామని గుర్తుచేశారు. ఇప్పుడంతా జీపీఎస్ స్పూఫింగ్, రిమోట్‌తో నియంత్రించే పడవలు, ఆధునిక కమ్యూనికేషన్ వ్యవస్థ, డ్రోన్లు, శాటిలైట్ ఫోన్లు, డార్క్‌వెబ్ వంటి వాటితో నేరాలు జరుగుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. ఉగ్రవాద సంస్థలు సైతం ఆధునిక టెక్నాలజీని వాడుకుంటున్నాయని రాజ్‌నాథ్ సింగ్ ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. ఇప్పుడు సముద్ర తీర ముప్పును ఎదిరించాలంటే సంప్రదాయ విధానాలు ఎంతమాత్రం సరిపోవన్నారు.

నేడు బిహార్ ఓటరు తుది జాబితా

వచ్చే వారం ఎన్నికల షెడ్యూల్

న్యూఢిల్లీ: బిహార్ తుది ఓటరు జాబితా మంగళవారం విడుదల చేయనున్నట్లు ఎన్నికల కమిషన్ ప్రకటించింది. దీంతో, వచ్చే వారంలో ఈసీ బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల షెడ్యూల్‌ను ప్రకటించే అవకాశముందని భావిస్తున్నారు. దాదాపు 22 ఏళ్ల తర్వాత ఓటరు జాబితా స్పెషల్ ఇంటెన్సివ్ రివిజన్(ఎస్ఐఆర్) ముగియడంతో ఓటరు జాబితా ఫైనల్ లిస్ట్‌ను ఈసీ ఆన్‌లైన్‌లో ఉంచేందుకు ఏర్పాట్లు చేసింది. ఆగస్ట్ ఒకటో తేదీన విడుదల చేసిన ముసాయిదా ఓటరు జాబితాలో 7.24 కోట్ల ఓటర్లున్నారు. ఇలా ఉండగా, ఈసీ బృందం అక్టోబర్ 4, 5వ తేదీల్లో పట్నాకు వెళ్లి ఎన్నికల సన్నద్ధతపై సమీక్ష జరపనుంది. ఆ తర్వాత అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీలను ప్రకటించే అవకాశముందని సమాచారం. మొదటి దశ పోలింగ్ ఛట్ పండుగ తర్వాత అక్టోబర్ ఆఖర్లో ఉండొచ్చని భావిస్తున్నారు. ఎన్నికల పరిశీలకుల నియామకం కసరత్తు అక్టోబర్ 3వ తేదీకల్లా ముగియనుందని చెబుతున్నారు. బిహార్ అసెంబ్లీ ప్రస్తుత గడువు నవంబర్ 22వ తేదీతో ముగియనుంది. గత అసెంబ్లీ ఎన్నికలు మూడు విడతల్లో జరిగాయి.

నూతన సుపరిపాలన

- జీఎస్టీ సంస్కరణలతో ప్రతి కుటుంబానికీ లబ్ధి
- విదేశీ ఉత్పత్తులపై ఆధారపడకండి
- దేశ ప్రజలకు ప్రధాని మోదీ పిలుపు
- ఢిల్లీ బీజేపీ శాఖ నూతన కార్యాలయం ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: వస్తు సేవల పన్ను(జీఎస్టీ) సంస్కరణలపై ప్రతిపక్షాలు చేస్తున్న విమర్శలను ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ కొట్టిపారేశారు. ప్రతిరోజూ అబద్ధాలు చెబుతూ, తమపై రాళ్లు విసురుతూ కాలం గడపడం తప్ప విపక్షాలకు ఇంకేమీ తెలియదని ఎద్దేవా చేశారు. ఈ సంస్కరణలతో ప్రతి కుటుంబానికి ఎంతో లబ్ధి చేకూరుతుందని వివరించారు. కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని యూపీఏ సర్కార్ పాలనలో రూ.లక్ష ఖర్చు చేస్తే అందులో పన్నుల కింద రూ.25000 చెల్లించాల్సి వచ్చేదని, ఇప్పుడు రూ.5 వేలు చెల్లిస్తే సరిపోతుందని వెల్లడించారు. అంటే ప్రతి రూ.లక్ష ఖర్చుపై రూ.20,000 చొప్పున ఆదా అయినట్లేనని స్పష్టంచేశారు. సుపరిపాలనలో నూతన మోడల్‌కు శ్రీకారం చుట్టామని స్పష్టంచేశారు. ప్రధాని మోదీ సోమవారం ఢిల్లీ బీజేపీ శాఖ నూతన ప్రధాన కార్యాలయాన్ని లాంఛనంగా ప్రారంభించారు. తదుపరి తరం జీఎస్టీ సంస్కరణల ఫలాలు ప్రజలకు చేరేలా చూడాలని బీజేపీ కార్యకర్తలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రధానంగా ప్రతిపక్షాలు అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాల్లో అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాలని సూచించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ పాలనలోని హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లో ధరలు తగ్గించడం లేదని విమర్శించారు. కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పాలనలో రూ.2 లక్షల దాకా ఆదాయంపై పన్ను ఉండేదని చెప్పారు. తాము అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రూ.12 లక్షల దాకా ఆదాయంపై పన్ను తొలగించామని, జీఎస్టీలో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చామని, దీనివల్ల దేశ ప్రజలకు ప్రతిఏటా రూ.2.5 లక్షల కోట్లు ఆదా అవుతాయని పునరుద్ఘాటించారు.

దక్షిణ భారత శైలిలో బీజేపీ ఆఫీసు

ఢిల్లీలోని డీడీయూ మార్గ్‌లో ఐదు అంతస్తుల భవనంలో బీజేపీ నగర నూతన కార్యాలయం ఏర్పాటైంది. దక్షిణ భారత శైలిలో ఆధునిక వసతులతో నిర్మించారు. ప్రస్తుతం ఢిల్లీ బీజేపీ ఆఫీసు పండిట్ పంత్ మార్గ్‌లో ఉంది. దీపావళి నాటికి కొత్త భవనంలోకి మారనుంది. 825 చదరపు మీటర్ల స్థలంలో పర్యావరణ హితంగా ఈ బిల్డింగ్ నిర్మించారు. ఇందులో 200 మంది కూర్చోవడానికి వీలైన ఆడిటోరియంతోపాటు గ్రంథాలయం కూడా ఉంది. శాశ్వత భవనం లేకపోవడంతో ఢిల్లీ బీజేపీ విభాగం చాలా భవనాల్లోకి మారాల్సి వచ్చింది. అనే ప్రయత్నాల తర్వాత శాశ్వత భవనం సమకూరడం పట్ల ఆ పార్టీ నేతలు, కార్యకర్తలు సంతోషం వ్యక్తంచేశారు.

కుంభకోణాల రహిత భారత్

ఎన్డీయే ప్రభుత్వం దేశానికి నూతన 'సుశాసన్ మోడల్'ను ఇచ్చిందని ప్రధాని మోదీ వివరించారు. అభివృద్ధితోపాటు దేశ రక్షణకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామని చెప్పారు. కుంభకోణాల నుంచి దేశానికి విముక్తి కల్పించామని, అవినీతిపై నిర్ణయాత్మక యుద్ధం చేసేలా ఆత్మవిశ్వాసం పెంచామని వెల్లడించారు. స్వదేశీ ఉత్పత్తుల ప్రాధాన్యతను మరోసారి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించారు. స్వదేశీ ఉత్పత్తులను విక్రయించేలా, కొనుగోలు చేసి ఉపయోగించుకొనేలా వ్యాపారులను, ప్రజలను ప్రోత్సహించాలని బీజేపీ శ్రేణులకు పిలుపునిచ్చారు.

బీజేపీ కార్యాలయాలు మాకు దేవాలయాలు

బీజేపీకి అధికారం ముఖ్యం కాదని, ప్రజాసేవే పరమావధి అని ప్రధానమంత్రి మోదీ వ్యాఖ్యానించారు. బీజేపీ కార్యాలయాలు తమకు దేవాలయాలతో సమానమని చెప్పారు. ఇక్కడికి వచ్చే ప్రజల సమస్యలు తెలుసుకోవాలని, వాటి పరిష్కారానికి కృషి చేయాలని బీజేపీ కార్యకర్తలకు సూచించారు. ప్రజలను, వారి ఆకాంక్షలను అనుసంధానించే వేదికలుగా బీజేపీ ఆఫీసులు పనిచేస్తాయని పేర్కొన్నారు.

ఎస్ఐఆర్ వద్దంటూ కేరళ అసెంబ్లీ తీర్మానం

తిరువనంతపురం: కేంద్ర ఎన్నికల కమిషన్(ఈసీ) చేపట్టనున్న ఓటరు జాబితా స్పెషల్ ఇంటెన్సివ్ రివిజన్(ఎస్ఐఆర్)కు వ్యతిరేకంగా కేరళ అసెంబ్లీ సోమవారం ఏకగ్రీవ తీర్మానం ఆమోదించింది. ఓటరు జాబితా సవరణ ప్రక్రియ పూర్తి పారదర్శకతతో జరపాలని ఎన్నికల కమిషన్‌ను కోరింది. పౌరుల ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలుగనీయరాదని పేర్కొంది. ఈ సందర్భంగా అసెంబ్లీలో సీఎం పినరయి విజయన్ మాట్లాడుతూ.. హడావుడిగా ఎస్ఐఆర్ చేపట్టడానికి వెనుక కుట్ర కోణం ఉందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఎస్ఐఆర్ ముసుగులో జాతీయ పౌర రిజిస్టర్(ఎన్నార్సీ)ని అమలు చేయవచ్చని అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. కేరళ, తమిళనాడు, పశ్చిమబెంగాల్‌లోనే ఈ ప్రక్రియ అమలు చేయడమేంటని ప్రశ్నించారు. ఎస్ఐఆర్‌పై తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తం చేసిన కాంగ్రెస్ సారథ్యంలోని ప్రతిపక్ష యూడీఎఫ్ ఈ తీర్మానానికి అనుకూలంగా ఓటేసింది. కొందరు సభ్యులు సూచించిన మేరకు ప్రతిపాదనలకు సవరణ చేశారు. అనంతరం తీర్మానాన్ని సభ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించినట్లు స్పీకర్ ఏఎన్ షంశీర్ ప్రకటించారు.

బిష్ణోయ్ గ్యాంగ్‌పై కెనడా ఉగ్ర ముద్ర

మాంట్రియల్: లారెన్స్ బిష్ణోయ్ గ్యాంగ్‌ను ఉగ్రవాద సంస్థల జాబితాలో చేర్చినట్లు కెనడా అధికారులు సోమవారం ఒక ప్రకటనలో వెల్లడించారు. దేశంలో భయానక వాతావరణం సృష్టించినందుకు ఈ చర్య తీసుకున్నట్లు వెల్లడించారు. కెనడాలో హింస, ఉగ్రవాదానికి ఎంతమాత్రం స్థానం లేదని తేల్చిచెప్పారు. ముఖ్యంగా ఒక వర్గాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకొని దాడులకు ప్రయత్నిస్తే సహించబోమని, కఠిన చర్యలు ఉంటాయని హెచ్చరించారు.

భారత జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అజిత్ దోవల్ గతవారం కెనడా జాతీయ భద్రతా సలహాదారు నథాలీ డ్రౌయిన్‌తో ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యారు. భారత్-కెనడా మధ్య సహకారంపై విస్తృతంగా చర్చించారు. ఇరుదేశాల ద్వైపాక్షిక సంబంధాల్లో నూతన అధ్యాయం ప్రారంభించాలని, ఉగ్రవాదం, సీమాంతర నేరాలపై ఉమ్మడి పోరాటం సాగించాలని వారిద్దరూ నిర్ణయించారు. ఈ నేపథ్యంలో లారెన్స్ బిష్ణోయ్ ముఠాపై కెనడా ప్రభుత్వం ఉగ్రవాద ముద్ర వేయడం గమనార్హం. దీనివల్ల ఆ ముఠా ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట వేయడానికి, ప్రభావవంతమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి వీలవుతుందని కెనడా మంత్రి గారీ ఆనంద సంగారీ చెప్పారు. కెనడాలో అధికారిక గణాంకాల ప్రకారం 88 ఉగ్రవాద సంస్థలు ఉన్నాయి. ఇందులో బిష్ణోయ్ గ్యాంగ్‌ను కూడా చేర్చారు. ఉగ్రవాద సంస్థల జాబితాలో చేర్చితే వాటి ఆస్తులను, డబ్బును, వాహనాలను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం లభిస్తుంది. ఇండియన్ గ్యాంగ్‌స్టర్ బాలకరణ్ బ్రార్ అలియాస్ లారెన్స్ బిష్ణోయ్ తన పేరిటే గ్యాంగ్ ఏర్పాటు చేశారు. ఇండియాతోపాటు కెనడాలో పలు నేరాల్లో అతడి హస్తం ఉందని గుర్తించారు. హత్య, కాల్పులు, బలవంతపు వసూళ్ల వంటి ఆరోపణలు వచ్చాయి.

ధ్వంసమైన భవనాలు

వియత్నాంను వణికించిన బ్వాలోయి

9 మంది మృత్యువాత, 17 మంది గల్లంతు

హనోయి: భారీ వర్షం, భీకరగాలులతో కూడిన బ్వాలోయి తుఫాను వియత్నాంలో విలయం సృష్టించింది. తుఫాన్ తీవ్రతకు పలు ప్రావిన్సుల్లో రోడ్లు జలమయం కాగా, ఇళ్ల పైకప్పులు లేచిపోయాయి. గంటకు 133 కిలోమీటర్ల వేగంగా గాలులు వీయడంతో విద్యుత్ స్తంభాలు పడిపోయాయి. పలు ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ సరఫరాకు తీవ్ర అంతరాయం ఏర్పడింది. వివిధ ఘటనల్లో కనీసం 9 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. జాడ తెలికుండా పోయిన 17 మంది జాలర్ల కోసం గాలింపు చేపట్టినట్లు యంత్రాంగం తెలిపింది. సోమవారం ఉదయం 10 గంటలకు తుఫాన్ బలహీనపడి లావోస్ దిశగా వెళ్లిందని అధికారులు తెలిపారు. గాలుల తీవ్రతకు ఇళ్లు కూలిన ఘటనల్లో ప్రముఖ పర్యాటక ప్రాంతమైన నిన్హ్ బిన్హ్ ప్రావిన్స్‌లోనే ఆరుగురు చనిపోయారని చెప్పారు. థన్హ్ హోవా, హువాయి, దనంగ్ ప్రావిన్స్‌ల్లో జరిగిన ఘటనల్లో మరో ముగ్గురు మృతి చెందారు. క్వాంగ్ ట్రి ప్రావిన్స్‌లో గాలుల తీవ్రతకు లంగరేసిన చేపల పడవ తాళ్లు తెగడంతో అది సముద్ర జలాల్లోకి కొట్టుకు పోయింది. దాని కింద ఆశ్రయం తీసుకుంటున్న 9 మంది మత్స్యకారులు గల్లంతయ్యారు. జియా లాయ్ ప్రావిన్స్‌లో చేపల వేటకు వెళ్లిన 8 మంది జాడ తెలియడం లేదని అధికారులు తెలిపారు. తుఫాన్ కారణంగా విద్యుత్ సరఫరా నిలిచిపోవడంతో ఆదివారం రాత్రి 3.47 లక్షల నివాసితులు అంధకారంలో గడిపారని అధికారులు తెలిపారు. బ్వాలోయి కారణంగా ఫిలిప్పీన్స్‌లో కనీసం 20 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

మాల్డోవాలో ఈయూ అనుకూల పార్టీ గెలుపు

- ఎన్నికల్లో రష్యా అనుకూల గ్రూపులకు పరాజయం
- రష్యా జోక్యం అనుమానాల నేపథ్యంలో ఫలితం వెల్లడి

చిసినౌ: ఒకప్పటి సోవియెట్ యూనియన్‌లో భాగంగా ఉన్న మాల్డోవాలో జరిగిన ఎన్నికల్లో యూరోపియన్ యూనియన్(ఈయూ) అనుకూల పార్టీ మరోసారి ఘన విజయం సాధించింది. రష్యా అనుకూల గ్రూపులకు ఈ ఎన్నికల్లో ఓటమి ఎదురైంది. తూర్పు, పశ్చిమ వర్గాలకు మధ్య తీవ్ర పోటీ నెలకొన్న నేపథ్యంలో వెలువడిన ఈ ఫలితాలు ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్నాయి. అన్ని పోలింగ్ స్టేషన్లలో లెక్కింపు పూర్తయ్యాక వెలువడిన ఫలితాల్లో ఈయూకు అనుకూల విధానాలను అనుసరించే అధ్యక్షురాలు మైయా సండూకు చెందిన అధికార యాక్షన్ అండ్ సాలిడారిటీ(పీఏఎస్)కు 50.1 శాతం ఓట్లు వచ్చినట్లు తేలింది. రష్యా అనుకూల పేట్రియాటిక్ ఎలక్టోరల్ బ్లాక్‌కు కేవలం 24.2 శాతమే లభించాయి. రష్యాతో మైత్రిని కోరుకునే మరో గ్రూప్ ఆల్టర్నేటివా మూడవ, పాపులిస్ట్ అవర్ పార్టీ నాలుగో స్థానాల్లో నిలిచాయి. డెమోక్రసీ ఎట్ హోమ్ అనే పార్టీ కూడా పార్లమెంట్‌లో ప్రాతినిధ్యం దక్కించుకుంది. అధికార పీఏఎస్‌కు 101 సీట్లున్న పార్లమెంట్‌లో 55 స్థానాలు దక్కాయి. తిరిగి రష్యాకు అనుకూలంగా మారడమా, లేక ఈయూ మార్గంలో నడవడమా అనే విషయం మాల్డోవా వాసులు తేల్చుకునే నిర్ణయాత్మక ఎన్నికలుగా వీటిని పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు. ఈ ఫలితాలతో ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానాలు కొనసాగుతాయని, ఈయూలో చేరాలని భావించే మాల్డోవా వాసులకు ఘన విజయంగా భావించవచ్చని అంటున్నారు. ఫలితాలపై ఈయూ కమిషన్ అధ్యక్షురాలు ఉర్సులా వాన్‌డెర్ లేయెన్ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. 'యూరప్, ప్రజాస్వామ్యం, స్వేచ్ఛ'కోసం మాల్డోవా ప్రజల నుంచి స్పష్టమైన నిర్ణయం వెలువడిందన్నారు.

అధ్యక్షురాలు సండూ

గాజా ఆక్రమణ ఉండదు

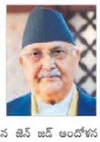
- శాంతిని నెలకొల్పుతాం
- అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్
- వైట్‌హౌస్‌లో ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని నెతన్యాహుతో భేటీ

వాషింగ్టన్: గాజా సంక్షోభంపై అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ కీలక ప్రకటన చేశారు. గాజాను ఇజ్రాయెల్ ఆక్రమించబోదని తేల్చిచెప్పారు. ఇజ్రాయెల్-హమాస్ మధ్య యుద్ధానికి త్వరగా తెరపడాలన్నదే తన ఉద్దేశమని వివరించారు. ఇజ్రాయెల్ ప్రధానమంత్రి బెంజమిన్ నెతన్యాహు సోమవారం వైట్‌హౌస్‌లో ట్రంప్‌తో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా ట్రంప్ మీడియాతో మాట్లాడారు. గాజాలో అస్థిరతకు చరమగీతం పాడేసి, శాంతిని నెలకొల్పే దిశగా నెతన్యాహుతో ఒప్పందానికి దరిదాపుల్లోకి వచ్చానని అన్నారు. ఈ ప్రణాళికకు అంగీకారం తెలియజేసినందుకు నెతన్యాహుకు ట్రంప్ కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. గాజాలో శాంతి సాధన విషయంలో ఇదొక చరిత్రాత్మక దినం అని వ్యాఖ్యానించారు. మధ్యప్రాచ్యంలో శాశ్వత శాంతికి అడుగు ముందుకు పడినట్లేనని ఉద్ఘాటించారు. తాను ప్రతిపాదించిన శాంతి ఒప్పందాన్ని హమాస్‌తో పాటు ఇతర భాగస్వామ్యపక్షాలు సైతం ఆమోదిస్తాయని ట్రంప్ ఆశాభావం వ్యక్తంచేశారు. ఒకవేళ ఆమోదం లభిస్తే గాజాలో తక్షణమే యుద్ధానికి తెరపడుతుందని తేల్చిచెప్పారు. నెతన్యాహు మాట్లాడుతూ... గాజా విషయంలో దీర్ఘకాల పరిష్కారానికి తాము కట్టుబడి ఉన్నట్లు స్పష్టంచేశారు. అదే సమయంలో ప్రాంతీయ భద్రతను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని నర్మగర్భ వ్యాఖ్యలు చేశారు. మధ్యప్రాచ్యంలో సాధారణ పరిస్థితులను పునరుద్ధరించే విషయంలో నెతన్యాహుతో చర్చలు ఒక భాగమేనని ట్రంప్ పేర్కొన్నారు.

ఖతార్ ప్రధానమంత్రికి నెతన్యాహు క్షమాపణ

ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని బెంజమిన్ నెతన్యాహు ఖతార్ ప్రధాని షేక్ మొహమ్మద్ బిన్ అబ్దుల్ రహమాన్ అల్-థానీకి ఫోన్ చేసి క్షమాపణ కోరారు. ఇటీవల ఖతార్ రాజధాని దోహాపై ఇజ్రాయెల్ సైన్యం వైమానిక దాడులు చేసిన సంగతి తెలిసిందే. ఈ ఘటనలో ఐదుగురు మరణించారు. ఈ ఉదంతం ముస్లిం దేశాల్లో అలజడి సృష్టించింది. ఇజ్రాయెల్ తీరును ప్రపంచ దేశాలు ఖండించాయి. ఈ నేపథ్యంలో వైట్‌హౌస్‌లో డొనాల్డ్ ట్రంప్‌తో సమావేశమైన నెతన్యాహు అక్కడి నుంచే ఖతార్ ప్రధానికి ఫోన్‌చేశారు. దోహాపై దాడుల పట్ల విచారం వ్యక్తంచేశారు. క్షమాపణ కోరారు. భవిష్యత్తులో మరోసారి ఇలాంటి దాడులు పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకుంటామని పేర్కొన్నారు.

నేపాల్ మాజీ ప్రధాని ఓలి సహా ఐదుగురి పాస్‌పోర్టుల సీజ్

కఠ్మాండు: పదవీచ్యుత ప్రధానమంత్రి కేపీ శర్మ ఓలి, మాజీ హోం మంత్రి రమేశ్ లేఖక్ మరో ముగ్గురు మాజీ ఉన్నతాధికారుల పాస్‌పోర్టులను నేపాల్ ప్రభుత్వం సోమవారం సీజ్ చేసింది. ఈ నెలారంభంలో జరిగిన జెన్ జడ్ ఆందోళన సమయంలో కాల్పులు జరపాలని భద్రతా బలగాలకు ఆదేశాలిచ్చినట్లు వీరిపై ఆరోపణలు వచ్చిన నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం ఈ చర్య తీసుకుంది. రెండు రోజులపాటు సాగిన ఆందోళనల్లో మొత్తం 76 మంది చనిపోయారు. అప్పటి ఘటనలపై విచారణకు ఆపద్ధర్మ ప్రధాని సుశీలా కర్కి ఏర్పాటు చేసిన జ్యుడీషియల్ కమిషన్ ఏర్పాటైంది. విచారణ సజావుగా సాగాలంటే ఓలి సహా ఐదుగురి పాస్‌పోర్టులను స్వాధీనం చేసుకోవాలని, విదేశాలకు వెళ్లాలనుకుంటే వీరు ప్రభుత్వ అనుమతి తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని కమిషన్ సిఫారసు చేసిన నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం ఈ మేరకు వీరి పాస్‌పోర్టులను సీజ్ చేసింది. ఈ చర్య రాజకీయ కక్ష సాధింపేనని ఓలి సారథ్యంలోని సీపీఎన్-యూఎంఎల్ ఆరోపించింది.

గ్రేట్ ఎస్కేప్!

షికాగోలో నడి రోడ్డుపై చేజింగ్

ఫుడ్ డెలివరీ వర్కర్ (వృత్తంలో)ను వెంటాడుతున్న ఇమిగ్రేషన్ ఏజెంట్లు

షికాగో: ఒక ఫుడ్ డెలివరీ వర్కర్ పరుగులు తీస్తుంటే.. దాదాపు పదిమంది ఇమ్మిగ్రేషన్ ఏజెంట్లు వెంబడించారు. ఈ దృశ్యం సోషల్ మీడియాలో వైరలై, అక్కడి ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ విభాగం పనితీరుపై పెద్ద రచ్చకు దారితీసింది.

అసలేం జరిగిందంటే..

షికాగో డౌన్‌టౌన్‌లో ఆదివారం ఒక ఫుడ్ డెలివరీ వర్కర్‌ను అమెరికా ఇమిగ్రేషన్, కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెంట్లు వెంటాడారు. ఈ ఉదంతాన్ని క్రిస్టోఫర్ స్వీట్ అనే వ్యక్తి వీడియో తీసి షేర్ చేశాడు. తన పోస్ట్‌లో 'ఎక్స్‌క్లూజివ్ వార్త.. ఈరోజు ఒక వ్యక్తిని ఇమిగ్రేషన్, కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెంట్లు షికాగో డౌన్‌టౌన్‌లో వెంబడించారు.. అతను ఏవో అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేశాడు తప్ప భౌతిక దాడికి దిగలేదు.. బెదిరించలేదు కూడా.. ఏదైతేనేం మొత్తానికి తప్పించుకోగలిగాడు'.. అని వ్యాఖ్యానించారు.

నెటిజన్ల స్పందన

ఈ వీడియో ఆన్‌లైన్‌లో విపరీతంగా షేర్ అవు తోంది. చాలామంది నెటిజన్లు అతను తప్పించుకున్న తీరును చూసి 'బాగా పరుగెత్తాడు' అంటూ మెచ్చుకుంటున్నారు. కొందరు ఇమిగ్రేషన్, కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెంట్ల దేహ దారుఢ్యం గురించి కూడా వ్యాఖ్యలు చేశారు. స్వీట్.. ఏకంగా అమెరికన్ ఉన్నతాధికారులను ట్యాగ్ చేస్తూ, ఈ ఘటనను చిత్రీకరించడం ద్వారా తాను ఇమిగ్రేషన్, కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెంట్ల బండారం బయట పెట్టగలిగానని సరదాగా వ్యాఖ్యా నించాడు.

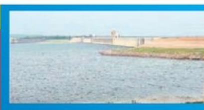
వెంటాడటం వెనుక కథేంటి?

ఆదివారం డౌన్‌టౌన్ షికాగోలో ఇమ్మిగ్రేషన్, కస్టమ్స్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ ఏజెంట్ల ఆపరేషన్లు జరిగాయని స్వీట్ వెల్లడించారు. అరెస్టులను ఇంకా అధికారికంగా ధ్రువీకరించకపోయినా, స్థానిక మీడియా మరిన్ని విషయాలు తెలిపింది. 'ఆదివారం మధ్యాహ్నం పిల్లలతో సహా ఒక కుటుంబాన్ని అదుపులోకి తీసుకున్నారు'.. అని ఏబీసీ7షికాగో నివేదించింది. డబ్ల్యూబీఈజెడ్ సంస్థ.. ఒక సీనియర్ అమెరికా సరిహద్దు గస్తీ అధికారిని ఉటంకిస్తూ.. అనుమానాస్పదంగా సంచరిస్తున్న కొందరిని అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు ఆయన అంగీకరించారని వెల్లడించింది. ఫుడ్ డెలివరీ వర్కర్‌ను వెంటాడటం, కేవలం రూపురేఖలు, ప్రవర్తన ఆధారంగా అరెస్టు చేసిన సంఘటన మొత్తం అమెరికాలో ఇమ్మిగ్రేషన్ ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ పద్ధతులపై తీవ్ర చర్చకు తెర లేపింది.!

విమానాశ్రయంలో కేఫే స్టాల్

గన్నవరం విమానాశ్రయంలోని టెర్మినల్ భవనంలో ఉడాన్ యాత్రి కేఫే స్టాల్‌ను మంగళవారం కేంద్ర మంత్రి కింజరాపు రామ్మోహన్‌నాయుడు ప్రారంభించారు. - 8లో..

పులిచింతలకు నీటి విడుదల

రెంటచింతల: నాగార్జునసాగర్ టెయిల్‌పాండ్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టు రిజర్వాయర్ 18 క్రస్ట్‌గేట్లు ఎత్తి 5,88,988 క్యూసెక్కులు పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు విడుదల చేసినట్లు అధికారులు తెలిపారు.

దుర్గమ్మ సన్నిధిలో డీజీపీ

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై సరస్వతీదేవి అలంకారంలో దర్శనమిచ్చిన దుర్గమ్మను డీజీపీ హరీష్ కుమార్‌గుప్తా సోమవారం రాత్రి దర్శించుకున్నారు.

న్యూస్‌రీల్

ప్రయాణికుల రద్దీ దృష్ట్యా ప్రత్యేక రైళ్లు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): పండుగ సీజన్‌లో ప్రయాణికుల రద్దీని దృష్టిలో ఉంచుకుని విజయవాడ మీదుగా వేర్వేరు ప్రాంతాల నుంచి ప్రత్యేక రైళ్లు నడపనున్నట్లు విజయవాడ డివిజన్ పీఆర్‌ఓ నుస్రత్ మండ్రూప్కర్ సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు.

- సికింద్రాబాద్–అనకాపల్లి (07059) ప్రత్యేక రైలు అక్టోబర్ 6, 13, 20, 27 తేదీల్లో ప్రతి సోమవారం రాత్రి ఏడు గంటలకు సికింద్రాబాద్‌లో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు ఉదయం 9.30 గంటలకు అనకాపల్లి చేరుకుంటుంది. తిరుగు ప్రయాణంలో ఈ రైలు (07060) 7, 14, 21, 28 తేదీల్లో ప్రతి మంగళవారం సాయంత్రం 5.30 గంటలకు అనకాపల్లిలో బయలుదేరి, మరుసటి రోజు ఉదయం 8.40 గంటలకు సికింద్రాబాద్ చేరుతుంది. రెండు మార్గాల్లో ఈ రైలు చర్లపల్లి, పగిడిపల్లి, నల్గొండ, మిర్యాలగూడ, పిడుగురాళ్ల, సత్తెనపల్లి, గుంటూరు, కృష్ణా కెనాల్, విజయవాడ, గుడివాడ, కైకలూరు, ఆకివీడు, భీమవరం టౌన్, తణుకు, రాజమండ్రి, సామర్లకోట, అన్నవరం, యలమంచిలి స్టేషన్లలో ఆగుతుంది.
- విజయవాడ–నారంగి స్టేషన్ల మధ్య ప్రత్యేకంగా వన్ వే రైలు నడపనున్నారు. ఈ ప్రత్యేక రైలు (07067)ఈ నెల 30న మంగళవారం సాయంత్రం మూడు గంటలకు విజయవాడలో బయలుదేరి, గురువారం ఉదయం 8 గంటలకు నారంగి చేరుకుంటుంది.

టికెట్ తనిఖీలతో రూ. 35.16లక్షలు ఆదాయం

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): దక్షిణ మధ్య రైల్వే విజయవాడ డివిజన్‌లో టికెట్ తనిఖీల ద్వారా ఒక్కరోజులో రికార్డు స్థాయిలో రూ. 35.16లక్షల ఆదాయం ఆర్జించినట్లు విజయవాడ డివిజన్ సీనియర్ డీసీఎం బి.ప్రశాంత్‌కుమార్ తెలిపారు. సీనియర్ డీసీఎం పర్యవేక్షణలో 132 మంది స్క్వాడ్ టీటీఈలు, స్టేషన్ సిబ్బంది, ప్రో-కమర్షియల్ క్లర్కులు, టికెట్ కలెక్టర్లతో డివిజన్ వ్యాప్తంగా 196 రైళ్లలో మెగా చెకింగ్ డ్రైవ్ నిర్వహించామన్నారు. మొత్తం 4,907 కేసులు నమోదు చేయడం ద్వారా ఈ ఆదాయం వచ్చినట్లు తెలిపారు. అందులో టిక్కెట్ లేని ప్రయాణంపై 2,257 కేసులు, సరైన టికెట్ లేకుండా ప్రయాణిస్తున్న వారిపై 2,321 కేసులు నమోదు చేసినట్లు తెలిపారు.

అంతా ప్రశాంతం

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): దసరా ఉత్సవాలలో భాగంగా మూలానక్షత్రం రోజున భారీ సంఖ్యలో వచ్చిన భక్తులకు ఎక్కడా ఎటువంటి తొక్కిసలాటలు లేకుండా చూశామని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, పోలీస్ కమిషనర్ రాజశేఖరబాబు తెలిపారు. సోమవారం సాయంత్రం వారు ఏర్పాట్లను పరిశీలించి మీడియాతో మాట్లాడారు. మూలా నక్షత్రం నేపథ్యంలో అదనంగా మరో 1400 మంది సిబ్బందితో 200 రోప్ పార్టీలను ఏర్పాటు చేశామన్నారు. తద్వారా భక్తులలో ఎక్కడా ఇబ్బందులు లేకుండా ప్రశాంత వాతావరణంలో అమ్మవారి దర్శనం అయ్యే విధంగా చూశామన్నారు. ఆదివారం రాత్రి నుంచే పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు తరలివచ్చారన్నారు. ఈ క్రమంలో క్యూలైన్లు, హోల్డింగ్ ఏరియాలలోని 32 కంపార్ట్‌మెంట్‌లు అన్నీ పూర్తిగా భక్తులతో నిండిన అనంతరం మిగిలిన భక్తులను కార్పస్ బ్రిడ్జ్ నుంచి గద్ద బొమ్మ సెంటర్ వరకు రోప్ పార్టీలను ఏర్పాటు చేశామన్నారు. అదేవిధంగా కుమ్మరిపాలెం సెంటర్ నుంచి అమ్మవారి దేవస్థానం వరకు ఉన్న క్యూలైన్లలో, అక్కడ ఏర్పాటు చేసిన హోల్డింగ్ ఏరియాలను పరిశీలించి అధికారులకు తగు సూచనలు చేశామన్నారు.

అంతరాలయంలో అపశృతి

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): అమ్మవారి బాలభోగం సమర్పించే సమయంలో చిన్న అపశృతి చోటు చేసుకుంది. అమ్మవారికి సోమవారం ఉదయం 8.30 గంటల సమయంలో బాలభోగం సమర్పించారు. బాలభోగం సమర్పించిన అనంతరం అర్చకులు అమ్మవారికి హారతి ఇచ్చే క్రమంలో వెలిగి ఉన్న కర్పూరం అంతరాలయం మధ్యలో ఉన్న హుండీలో పడింది. దీంతో లోపల నుంచి పొగలు రావడంతో ఆలయ అధికారులు అప్రమత్తమై వెంటనే అందుబాటులో ఉన్న నీటితో మంటను అదుపు చేశారు. సమాచారం అందుకున్న అగ్నిమాపక సిబ్బంది ఆలయంలోకి వచ్చి పరిస్థితిని సమీక్షించారు. ఘటనపై ఆలయ అధికారుల నుంచి ఫిర్యాదు తీసుకోవడంతో పాటు పంచనామా నిర్వహించారు. మధ్యాహ్నం అమ్మవారి మహా నివేదనకు ముందు హుండీని తెరిచిన అధికారులు అందులో ఉన్న కాలిన నోట్లను తీసి లెక్క చూశారు. మిగిలిన కానుకలు, మొక్కుబడులను దేవస్థాన స్ట్రాంగ్‌రూమ్‌లో భద్రపరిచారు.

అశేష భక్తజనావళి జయజయధ్వానాలతో ఇంద్రకీలాద్రి మార్మోగింది. అక్షర ప్రదాయిని వైదేహి దివ్యమంగళ రూపాన్ని దర్శించుకునేందుకు రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి వచ్చిన భక్తులతో దుర్గమ్మ ఆలయం పోటెత్తింది. దేవీ శరన్నవరాత్రి ఉత్సవాల్లో సోమవారం జగన్మాత జన్మ నక్షత్రమైన మూలా నక్షత్రం రోజున సరస్వతీ దేవిగా కొలువుదీరారు. ఆదివారం అర్ధరాత్రి నుంచే అమ్మవారి దర్శనం కోసం భక్తులు క్యూలో బారులు తీరారు. ఉదయమంతా భక్తి భావం.. సాయంత్రం వేళ సాంస్కృతిక వైభవంతో భక్తులు ఆనంద పరవశులయ్యారు.

ఆమూలాగ్రం.. ఆనంద పరవశం

ఆలయం బయట కంపార్ట్‌మెంట్‌లలో వేచియున్న భక్తులు (ఇన్‌సెట్) సరస్వతీదేవిగా దుర్గమ్మ

అక్షర ప్రదాయినికి భక్తి హారతి పట్టిన జనం

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): శ్రీదుర్గామల్లేశ్వర స్వామి దేవస్థానం ఇంద్రకీలాద్రిపై దేవీ శరన్నవరాత్రులు అత్యంత వైభవంగా జరుగుతున్నాయి. ఉత్సవాలలో కీలకమైన అమ్మవారి జన్మ నక్షత్రం మూలానక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకుని అశేష భక్తజనం ఇంద్రకీలాద్రికి తరలివచ్చి సర్వసతీదేవి అలంకారంలో అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు. ఆదివారం రాత్రి 11గంటల నుంచే భక్తులు క్యూలైన్‌లో వేచి ఉండటం కనిపించింది. తెల్లవారుజామున అమ్మవారికి విశేష అలంకరణ, పూజా కార్యక్రమాల అనంతరం 1.30గంటల నుంచి భక్తులను దర్శనానికి అనుమతించారు. రెండు సర్వ దర్శనం క్యూలైన్లతో పాటు రూ. 100, రూ. 300 టికెట్ క్యూలైన్‌లో సైతం భక్తులకు ఉచితంగా దర్శనానికి అనుమతించారు.

రాత్రి 12గంటలకే వినాయకుడి గుడి క్యూలైన్లు నిండిపోవడంతో భక్తులను సీతమ్మవారి పాదాలు, వీఎంసీ కార్యాలయం సమీపంలోని కంపార్టుమెంట్లలోకి మళ్లించారు.

దుర్గమ్మ సేవలో డీకే శివకుమార్..

అమ్మవారిని తెల్లవారుజామున పలువురు మంత్రులు, ప్రజా ప్రతినిధులతో పాటు కర్ణాటక ఉప ముఖ్యమంత్రి డీకే శివకుమార్ దంపతులు దర్శించుకున్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ లక్ష్మీశ, సీపీ రాజశేఖర బాబు, విజయవాడ మునిసిపల్ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర భక్తుల రద్దీని కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్ నుంచి పరిశీలించి సిబ్బందికి సూచనలు ఇచ్చారు. హోల్డింగ్ పాయింట్ల నుంచి కొండపైకి చేరుకునేందుకు నాలుగు గంటలకు పైగా సమయం పట్టిందని భక్తులు పేర్కొంటున్నారు. మూలా నక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకుని అమ్మవారికి సీఎం చంద్రబాబునాయుడు పట్టువస్త్రాలను సమర్పించారు. మధ్యాహ్నం ఒంటి గంటల నుంచే ఘాట్‌రోడ్డుపైకి ఎటువంటి వాహనాలను అనుమతించలేదు. సర్వ దర్శనంలో ఉన్న భక్తులకు గోశాల వద్ద నుంచి వీఐపీ క్యూలైన్‌లోకి అనుమతించారు.

కుమ్మరిపాలెం క్యూలైన్లలో రద్దీ..

ఈ ఏడాది దసరా ఉత్సవాలలో వినాయకుడి గుడి క్యూలైన్లతో పాటు కుమ్మరిపాలెం క్యూలైన్లను దేవస్థానం ఏర్పాటు చేసింది. గతంలో హెడ్ వాటర్ వర్క్స్ వరకు మాత్రమే క్యూలైన్లు ఏర్పాటు చేసేవారు. అయితే ఈ ఏడాది కుమ్మరిపాలెం సెంటర్ వరకు క్యూలైన్లు ఏర్పాటు చేయడంతో వన్‌టౌన్, గట్టువెనుక ప్రాంతాల భక్తులకు సులభంగా అమ్మవారి దర్శనం అయిందనే చెప్పాలి. కుమ్మరి పాలెం వైపు ఉన్న క్యూలైన్‌లోకి చేరుకున్న భక్తులకు రెండు నుంచి మూడు గంటలలోపే అమ్మవారి దర్శనం పూర్తి కావడం విశేషం.

సాంస్కృతిక అంశాల్లో ప్రదర్శన ఇస్తున్న కళాకారిణి

ఆర్జిత సేవలకు డిమాండ్..

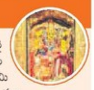
మూలా నక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకుని అమ్మవారికి నిర్వహించిన పలు ఆర్జిత సేవలలో ఉభయదాతలు పెద్ద ఎత్తున పాల్గొన్నారు. తెల్లవారుజామున ఆరు గంటలకు నిర్వహించిన ప్రత్యేక ఖడ్గమాలార్చనకు 63 మంది ఉభయదాతలు, ప్రత్యేక చండీయాగానికి 52 మంది ఉభయదాతలు, ప్రత్యేక కుంకుమార్చనకు 174 మంది, ప్రత్యేక శ్రీచక్రనవార్చనకు 25 మంది ఉభయదాతలు పాల్గొన్నారు. ప్రత్యేక ఆర్జిత సేవల్లో పాల్గొన్న ఉభయదాతలకు బంగారు వాకిలి దర్శనం కల్పించారు.

ఉచిత లడ్డూ పంపిణీ..

అమ్మవారిని దర్శించుకున్న భక్తులకు దేవస్థానం సోమవారం ఉచితంగా చిన్న లడ్డూలను పంపిణీ చేసింది. కొండపై రాయబార మండపం, అన్న ప్రసాద వితరణ వద్ద లడ్డూలను భక్తులకు పంపిణీ చేసినట్లు అధికారులు పేర్కొన్నారు.

నేటి అలంకారం..

ఇంద్రకీలాద్రిపై కొలువై ఉన్న దుర్గమ్మ మంగళవారం శ్రీదుర్గాదేవిగా దర్శనమిస్తారు. శరన్నరాత్రులలో దుర్గాదేవిని అర్చించటం వల్ల దుర్గతులను పోగొట్టి సద్గతులను ప్రసాదిస్తుందని భక్తుల విశ్వాసం.

దుర్గగుడిపై నేడు

- తెల్లవారుజామున నాలుగు నుంచి అమ్మవారి దర్శనం
- ఉదయం ఆరు గంటలకు ప్రత్యేక ఖడ్గమాలార్చన(ఆరో అంతస్తు)
- ఉదయం 7 గంటలకు ప్రత్యేక కుంకుమార్చన(ఆరో అంతస్తు)
- ఉదయం 9 గంటలకు ప్రత్యేక చండీయాగం (యాగశాల)
- ఉదయం 9 గంటలకు ప్రత్యేక శ్రీచక్రనవార్చన(లక్ష కుంకుమార్చన వేదిక)
- సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీ గంగా పార్వతీ సమేత మల్లేశ్వర స్వామి వార్ల నగరోత్సవ సేవ
- సాయంత్రం 5 గంటలకు మహా మండపం ఆరో అంతస్తులో వేదసభ, వేద పండితులకు సత్కారం
- సాయంత్రం 6 గంటలకు అమ్మవారికి మహా నివేదన, పంచహారతుల సేవ, వేద స్వస్తి
- రాత్రి 11గంటల వరకు అమ్మవారి దర్శనం

అమ్మవారి దర్శనం కోసం క్యూలైన్‌లో వేచియున్న భక్తులు

రమణీయం.. ఆది దంపతుల నగరోత్సవం

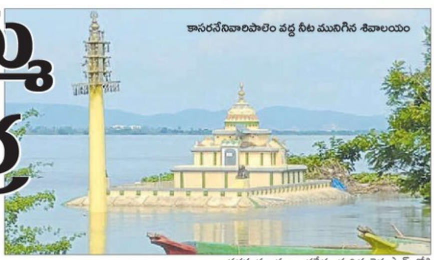
ఆది దంపతులైన శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర స్వామి పూలు, పండ్లతో అలంకరించిన పల్లకీపై ఇంద్రగిరి వీధుల్లో విహరించారు. సోమవారం యాగశాల నుంచి ప్రారంభమైన నగరోత్సవం.. మేళతాళాలు, మంగళవాయిద్యాల నడుమ కనుల పండువగా సాగింది. మహా మండపం, గోశాల, కనకదుర్గ నగర్, ఘాట్‌రోడ్డు మీదగా ఆలయానికి చేరుకుంది. ఆలయ ప్రాంగణంలో రాజగోపురం ఎదుట ఉత్సవ మూర్తులకు ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు.

కృష్ణమ్మ కన్నెర్ర

భయం గుప్పిట్లో నదీ తీర ప్రాంత ప్రజలు

- ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద కొనసాగుతున్న రెండో ప్రమాద హెచ్చరిక
- పలు మండలాల్లో నీట మునిగిన పంట పొలాలు
- లంక గ్రామాలను చుట్టుముట్టిన వరదనీరు

కాసరనేనివారిపాలెం వద్ద నీట మునిగిన శివాలయం

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్)/కంకిపాడు: ప్రకాశం బ్యారేజ్‌కు ఎగువన ఉన్న ప్రాజెక్టుల నుంచి వస్తున్న వరద కారణంగా కృష్ణమ్మ పోటెత్తింది. రెండు రోజులుగా బ్యారేజ్‌కు వరద ఉద్ధృతి అంతకంతకూ పెరుగుతోంది. దీంతో బ్యారేజ్ వద్ద రెండో ప్రమాద హెచ్చరిక కొనసాగిస్తున్నారు. సోమవారం రాత్రి 7 గంటల సమయానికి 6,54,876 క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో వస్తుండగా ఇందులో 6,39,737 క్యూసెక్కుల వరద నీటిని సముద్రంలోకి వదిలివేశారు. మధ్యాహ్నం 2 గంటల ప్రాంతానికి 6,74,971 క్యూసెక్కులుగా ఉన్న ఇన్‌ఫ్లో సాయంత్రానికి స్వల్పంగా తగ్గింది. ప్రస్తుతం ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద 15.9 అడుగుల నీటి మట్టం ఉంది. వరద కారణంగా నది పరీవాహక ప్రాంతంలోని పలు గ్రామాల్లో పంట పొలాలు నీట మునిగాయి.

కృష్ణా కలెక్టరు పర్యటన..

అవనిగడ్డ మండలంలోని పలు ప్రాంతాల్లో కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ డీకే బాలాజీ సోమవారం విస్తృతంగా పర్యటించారు. పులిగడ్డ ఆక్విడెక్ట్ వద్ద వరద ఉద్ధృతిని పరిశీలించారు. పులిగడ్డ, పల్లెపాలెం ప్రాంతాల్లో వరదను పరిశీలించి అధికారులను అడిగి వివరాలు తెలుసుకున్నారు.

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో పరిస్థితి..

- ఇబ్రహీంపట్నం ఫెర్రీ వద్ద ఒక అడుగు మేర వరద పెరిగింది. మండల పరిధిలోని దాములూరు, మూలపాడు, కొటికలపూడి, జూపూడి, త్రిలోచనాపురం, లంక గ్రామాల్లో మినుము పంట నీటి ముంపునకు గురైంది. 700ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగిందని ప్రాథమిక అంచనా.
- కంచికచర్ల మండలం గనిఆత్కూరు లంకల్లో ఉన్న వారిని పడవల ద్వారా సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించారు. మున్నలూరు, కునికినపాడు గ్రామాల్లోని పంట పొలాలు నీట మునిగాయి.
- జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గంలోని ముక్త్యాల – జగ్గయ్యపేట రహదారిలో చంద్రమ్మ కయ్య పొంగి ఆ మార్గంలో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. రావిరాల బీసీ కాలనీ వాసులు పునరావాస కేంద్రాల్లో రెండో రోజు కూడా ఆశ్రయం పొందారు. ముక్త్యాల, రావిరాల, కె. అగ్రహారం గ్రామాల్లోని పత్తి, మిర్చి పంటలు నీట మునిగాయి.
- ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద వరద పోటెత్తడంతో భవానీపురం బెరంపార్క్‌లోకి వరద నీరు వచ్చి చేరింది. ఇసుక బస్తాలతో అడ్డుకట్ట వేసినప్పటికీ వరద ప్రవాహం ఆగలేదు. హరిత బెరంపార్క్‌లోకి పర్యాటకులు/సందర్శకుల ప్రవేశాన్ని నిషేధించారు.

ఏడిపిస్తున్న ఏటిపాయ..

పెనమలూరు, పామర్రు, దివిసీమ ప్రాంతాల్లో ఏటిపాయ వెంబడి ఉన్న ప్రాంతాలపై వరద ప్రభావం తీవ్రంగా ఉంది. వరదనీరు కరకట్ట అంచులు తాకుతూ ఉద్ధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. పామర్రు నియోజకవర్గంలోని తోట్లవల్లూరు, పెనమలూరు నియోజకవర్గం పెనమలూరు, కంకిపాడు మండలాల్లో కరకట్ట వెంబడి సాగులో ఉన్న పంట పొలాలు ముంపు బారిన పడ్డాయి. ప్రధానంగా అరటి, కంద, పసుపు, కూరగాయల పంటలు నీట మునిగాయి. గతేడాది సెప్టెంబర్ ఏటిపాయకు వరద భారీగా రావటంతో రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోయారు. మరలా ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్‌లోనే వరద ముంచుకురావటంతో రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఎక్కువ రోజులు వరదనీరు పంట పొలంలో నిలిచిపోతే పంటలు కుళ్లిపోయే ఆస్కారం ఉందని వాపోతున్నారు.

అయ్యో ఎడ్లంక..

దివిసీమ పరిధిలోని ఎడ్లంక గ్రామంలోకి వరదచొచ్చుకొచ్చింది. దీంతో రహదారి మార్గం మూసుకుపోవటంతో రాకపోకలకు నిలిచిపోయాయి. ఇక్కడి పలు నివాసాల్లోకి సైతం నీరు చేరటంతో ఇళ్ల చుట్టూ నీరు చేరింది. దీంతో నివాసితులు సామాన్లను తరలించి భద్రపర్చుకుంటున్నారు. ఎగువ నుంచి భారీగా వస్తున్న వరదతో లంక గ్రామాలు, కరకట్ట వెంబడి ప్రాంతాలు ముంపు బారిన పడే అవకాశం ఉండటంతో ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

లంక గ్రామాలు విల విల..

కాసరనేనివారిపాలెం వద్ద వరదనీటి ముంపులో అరటి తోట

ఏటిపాయకు భారీగా వచ్చిన వరద లంక గ్రామాలను చుట్టుముట్టింది. పెనమలూరు మండలంలో కరకట్ట వెంబడి గ్రామాల్లో నివాసం ఉంటున్న వేలాది నివాస ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి. ఆయా గ్రామాల్లోని నివాసితులు సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలివెళ్తున్నారు. తోట్లవల్లూరు మండలంలో రొయ్యూరు శివారు తోడేళ్లదిబ్బ లంక, వల్లూరుపాలెం శివారు రావిచెట్టు లంక, పాములలంక, తుమ్మలపచ్చిక లంక, చాగంటిపాడు శివారు పిల్లివానిలంక, దేవరపల్లి శివారు పొట్టిదిబ్బలంక, ఐలూరు శివారు కనిగిరిలంక, ములకల లంక గ్రామాల్లోకి వరదనీరు ప్రవేశిస్తోంది. దీంతో అక్కడి ప్రజలు పడవలపై ప్రయాణాలు సాగించాల్సిన పరిస్థితి.

వరదనీటితో మునిగిన పున్నమీ ఘాట్ వద్ద ఉన్న బెరంపార్క్

ప్రకాశం బ్యారేజ్ నుంచి ఉద్ధృతంగా కడలివైపు పరుగు పెడుతున్న కృష్ణవేణి

దుర్గమ్మ సాక్షిగా చంద్రబాబు పచ్చి అబద్ధాలు

- ఆలయాల్లో కూడా రాజకీయం సిగ్గుచేటు
- మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు మండిపాటు

సాక్షి,అమరావతి: దసరా శరన్నవరాత్రుల సందర్భంగా అమ్మవారికి పట్టు వస్త్రాలు సమర్పించడానికి వచ్చిన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అక్కడ కూడా రాజకీయాలు మాట్లాడటం హేయమని మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు మండిపడ్డారు. ఆలయాల వద్ద రాజకీయాలు మాట్లాడకూడదని కనీస ఇంగిత జ్ఞానం సీఎం చంద్రబాబుకి లేదా అని ఆయన ప్రశ్నించారు. పైగా అమ్మవారి సమక్షంలోనైనా నిజాలు మాట్లాడకుండా స్త్రీశక్తి పథకం సూపర్ హిట్ అని పచ్చి అబద్ధాలు చెప్పారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ సోమవారం మల్లాది విష్ణు మీడియాకు ఒక వీడియోను రిలీజ్ చేశారు.

ఉచిత బస్సు పచ్చి మోసం..

ఎన్నికలకు ముందు రాష్ట్రంలో ఎక్కడి నుంచి ఎక్కడికైనా ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ఉచితంగా ప్రయాణించవచ్చని హామీ ఇచ్చిన చంద్రబాబు గతేడాది పథకాన్ని అమలు చేయలేదని మల్లాది గుర్తు చేశారు. ఈ ఏడాది ఆగస్టు 15న స్త్రీ శక్తి పేరుతో మహిళలకు ఉచిత బస్సు పథకాన్ని ప్రారంభిస్తూ కేవలం 5 రకాల బస్సులకే వర్తింపజేసి మహిళలను తీవ్రంగా వంచించారన్నారు. రాష్ట్రంలో 11,256 బస్సులుంటే సగం బస్సులకు కూడా పథకం వర్తించడం లేదని చెప్పారు. అంతర్ జిల్లాలకు, ఎక్కువ దూరం ప్రయాణించే సూపర్ లగ్జరీ, వెన్నెల, గరుడ, వెన్నెల వంటి బస్సులకు పథకం వర్తించడం లేదన్నారు. తూతూమంత్రంగా పథకాన్ని అమలు చేసి దాదాపు 2కోట్ల మంది మహిళలకు చంద్రబాబు వెన్నుపోటు పొడిచారని విమర్శించారు. ఎన్నికలకు ముందు హామీ ఇచ్చిన దానికి భిన్నంగా ఆంక్షలతో పథకాన్ని వర్తింపజేయడమే తప్పయితే, అమ్మవారి సమక్షంలో పచ్చి అబద్ధాలు చెప్పడం చంద్రబాబుకి దేవుళ్లన్నా భయం లేదు, భక్తి లేదని చెప్పడానికి నిదర్శనమని మల్లాది విష్ణు అన్నారు.

సమ్మెలోకి పీహెచ్‌సీ వైద్యులు

- ఓపీ సేవలు బంద్
- అత్యవసర సేవలకు మినహాయింపు
- సర్వీస్ వైద్యుల పీజీ కోటా తగ్గింపుపై ఆగ్రహం
- కూటమి ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం కారణంగా ప్రజలకు వైద్యసేవలు దూరం

మచిలీపట్నంఅర్బన్: ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల (పీహెచ్‌సీ) వైద్యులు తమ డిమాండ్ల సాధన కోసం సోమవారం నుంచి సమ్మె బాట పట్టారు. ఈ క్రమంలో ఓపీ సేవలను పూర్తిగా నిలిపివేస్తూ, అత్యవసర సేవలకు మాత్రమే మినహాయింపు ఇస్తున్నట్లు ఏపీ ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ డాక్టర్ అసోసియేషన్ (ఏపీపీహెచ్‌సీడీఏ) ప్రకటించింది. ఈ నెల 26 వ తేదీ నుంచి పీహెచ్‌సీ డాక్టర్లు దశలవారీ నిరసన కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ఇప్పటికే కలెక్టరు బాలాజీ, డీఎంహెచ్‌ఓ డాక్టర్ ఎ.వెంకట్రావులకు సంఘం తరఫున జిల్లా నాయకులు సమ్మె నోటీసు అందజేశారు. ప్రభుత్వం స్పందించకపోవడంతో రాష్ట్ర యూనియన్ పిలుపు మేరకు జిల్లా వ్యాప్తంగా పీహెచ్‌సీ వైద్యులు సమ్మె చేపట్టారు.

29ఎంసీపీఎం08: ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రం చినపాండ్రాక

పీజీ కోటా తగ్గింపుపై ఆగ్రహం

సర్వీస్ వైద్యుల పీజీ కోటాను తగ్గించిన కూటమి ప్రభుత్వ నిర్ణయంపై డాక్టర్లు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. గతంలో 30 శాతం క్లినికల్, 50 శాతం నాన్ క్లినికల్ సీట్లు ఉండగా, వాటిని 15 శాతానికి తగ్గించడంపై అసంతృప్తి వ్యక్తమవుతోంది. సీహెచ్‌సీల్లో పనిచేసే వైద్యులకు తక్కువ కాలంలోనే ప్రమోషన్లు లభిస్తుంటే, 20 ఏళ్లుగా పీహెచ్‌సీల్లో పని చేస్తున్న డాక్టర్లు ఇంకా సీనియర్ మెడికల్ ఆఫీసర్లుగానే మిగిలిపోతున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. జిల్లాలో 49 పీహెచ్‌సీలు, 14 అర్బన్ హెల్త్ సెంటర్ల పరిధిలో దాదాపు 110 మంది వైద్యులు సేవలందిస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో సీజనల్ వ్యాధులు విస్తరిస్తున్న సమయంలో సమ్మె ప్రారంభం కావడంతో పేద రోగులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొనే అవకాశం ఉంది.

వైద్యుల డిమాండ్లు

వైద్యుల ప్రధాన డిమాండ్లలో పీజీ కోటాను పునరుద్ధరించడం, టైం బౌండ్ ప్రమోషన్లు కల్పించడం, మారుమూల ప్రాంతాల్లో పనిచేసేవారికి బేసిక్‌పై 50 శాతం అలవెన్స్ ఇవ్వడం, చంద్రన్న సంచార చికిత్స పథకానికి ప్రత్యేక భృతి కేటాయించడం ఉన్నాయి. అదనంగా అర్బన్, నేటివిటీ కౌన్సెలింగ్ గడువును ఆరేళ్ల నుంచి ఐదేళ్లకు తగ్గించాలని కోరుతున్నారు.

సేవలను గుర్తించని కూటమి ప్రభుత్వం

ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సర్వేలు, పల్స్ పోలియో కార్యక్రమాలు, వరదలు, విపత్తుల సమయంలోనూ క్షేత్రస్థాయిలో అహర్నిశలు శ్రమిస్తున్న సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జన్లకు ఉద్యోగోన్నతులు అందకపోవడం వైద్యులను తీవ్ర నిరాశకు గురిచేస్తోంది. జాయిన్ అయినప్పుడు ఉన్న అదే కేడర్లో ఉద్యోగ విరమణ చేయాల్సి వస్తున్న పరిస్థితి ఉందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం కారణంగానే తమ సేవలకు సరైన గుర్తింపు లభించడం లేదని పీహెచ్‌సీ వైద్యులు ఆరోపిస్తున్నారు.

డిమాండ్లు పరిష్కరించే వరకు సమ్మె కొనసాగుతుంది

ఏళ్ల తరబడి క్షేత్రస్థాయిలో సేవలందిస్తున్నప్పటికీ, మాకు సరైన గుర్తింపు, ప్రమోషన్లు రావడం లేదు. న్యాయమైన డిమాండ్లు పరిష్కరించే వరకు సమ్మె కొనసాగుతుంది.

– డాక్టర్ పి.దీప్తి, ఏపీపీహెచ్‌సీడీఏ జిల్లా అధ్యక్షురాలు

సేవలకు తగ్గ ప్రతిఫలం ఉండటంలేదు

పల్లెలో అనేక ఇబ్బందుల నడుమ ఆరోగ్య సేవలు అందిస్తున్నాం. ఇలా ఏళ్ల తరబడి సేవలందిస్తున్నా, తగ్గ ప్రతిఫలం ఉండడం లేదు. ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం కొనసాగిస్తే, వైద్యసేవలు దెబ్బతింటాయి. అందరూ సమ్మెకు సహకరించాలి. డాక్టర్స్ గ్రీవెన్స్ రీడ్రసల్ సెల్ కూడా ఏర్పాటు చేయాలి.

– డాక్టర్ సీహెచ్ సూర్యతేజ, పీహెచ్‌సీ చినపాండ్రాక

క్లుప్తంగా

పొంగి పొర్లుతున్న చంద్రమ్మ కయ్య

ముక్త్యాల వద్ద నీట మునిగిన భవానీ ముక్తేశ్వర స్వామి వారి ఆలయం

జగ్గయ్యపేట: ఎగువ నుంచి కృష్ణానదికి వరద ఉధృతి కొనసాగుతూనే ఉంది. సోమవారం మండలంలోని ముక్త్యాల గ్రామ సమీపంలోని పులిచింతల ప్రాజెక్టు నుంచి 5.69 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద నీటిని 16 గేట్ల ద్వారా విడుదల చేస్తుండటంతో మండలంలోని కృష్ణానది పరివాహక గ్రామాలైన ముక్త్యాల, వేదాద్రి, రావిరాల గ్రామాలలో కృష్ణానదికి వరద ఉధృతి కొనసాగుతూనే ఉంది. ఇప్పటికే ముక్త్యాల–జగ్గయ్యపేట రహదారిలోని చంద్రమ్మ కయ్య పొంగి పొర్లుతుండటంతో రెండవ రోజు కూడా రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. దీంతో కేసీపీ కర్మాగారంలో నుంచి ప్రజలు రాకపోకలు సాగిస్తున్నారు. రావిరాల బీసీ కాలనీ ప్రజలు రెండవ రోజు కూడా పునరావాస కేంద్రాలలో ఆశ్రయం పొందుతున్నారు. ముక్త్యాల, రావిరాల, కె.అగ్రహారం గ్రామాలలోని పత్తి, మిర్చి పంటలు వరద నీటిలో మునిగాయి. మరో మూడు రోజుల పాటు వరద ఉధృతి ఉంటుందని అధికారులు చెబుతుండటంతో ఈ ప్రాంత ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. పోలీస్, రెవెన్యూ అధికారులు సూచనలు చేస్తున్నారు.

రావిరాలలో నీట మునిగిన పత్తి పంట

పంట పొలాల్లోకి వరద నీరు

పెనమలూరు: కృష్ణానదిలో సోమవారం దాదాపు 6.5 లక్షల క్యూసెక్కులు వరద నీరు రావటంతో పరిస్థితులు ఆందోళనకరంగా మారాయి. మండలంలోని యనమలకుదురు, పెదపులిపాక, చోడవరం గ్రామాల్లో వరద నీరు పంట పొలాల్లోకి వచ్చాయి. ప్రస్తుతానికి పంటలకు ఇబ్బంది లేకపోయినా వరద నీరు ఇంకా పెరిగితే పంటలు నీట మునిగే పరిస్థితి ఉందని రైతులు తెలిపారు. పసుపు, కంద, వరి, కూరగాయల పంటలకు ప్రమాదం పొంచి ఉంది. పల్లపు ప్రాంతాల్లో వరద నీరు ఇప్పటికే ఇళ్ల వద్దకు చేరుకుంది. వరద ఉధృతి పెరిగితే వరద నీరు నేరుగా ఇళ్లను ముంచెత్తే ప్రమాదం ఉంది. పెదపులిపాక, యనమలకుదురు ప్రాంతాల్లో కరకట్ట దిగువన ఉన్న నివాసితులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని అధికారులు తెలిపారు. వరద నీరు పెరుగుతుండటంతో పంట పొలాల్లో విద్యుత్ సరఫరా నిలిపివేశారు.

పెదపులిపాకలో పంట పొలాల్లోకి వరద నీరు

తక్కువ ధరలకు సూక్ష్మ సేద్యం సాగు పరికరాలు

కలెక్టర్ డీకే బాలాజీ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన వస్తు సేవల పన్ను జీఎస్టీ -2.0తో తక్కువ ధరలకు సూక్ష్మ సేద్యం సాగు పరికరాలు లభిస్తున్నాయని కలెక్టర్ డీకే బాలాజీ తెలిపారు. రైతులు వీటిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కోరారు. కలెక్టరేట్‌లోని సమావేశపు హాలులో మైక్రో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు పీడీ రత్నాచార్యులు ముద్రించిన వాల్‌పోస్టర్లను సోమవారం కలెక్టర్ ఆవిష్కరించారు. అనంతరం మాట్లాడుతూ సూక్ష్మ సేద్యం పద్ధతిలో సాగు చేపట్టే రైతులకు డ్రిప్, స్ప్రింక్లర్లు తక్కువ ధరకే లభిస్తాయని, ఆ పరికరాలపై జీఎస్టీ 12 నుంచి 5 శాతానికి తగ్గిందని. దీనికి అదనంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరో 2.5 శాతం తగ్గింపుతో పరికరాలను అందిస్తోందన్నారు. జేసీ ఎం.నవీన్, అసిస్టెంట్ కలెక్టర్ జాహిద్ ఫర్హీన్, కేఆర్ఆర్‌సీ స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్ శ్రీదేవి, బందరు ఆర్డీవో కె.స్వాతి, ఉద్యానశాఖ అధికారి జె.జ్యోతి పాల్గొన్నారు.

రవాణాశాఖ అవగాహన ర్యాలీ

ధరల తగ్గింపుపై రవాణాశాఖ ఆధ్వర్యంలో అవగాహన ర్యాలీని కలెక్టర్ డీకే బాలాజీ సోమవారం కలెక్టరేట్‌లో జెండా ఊపి ప్రారంభించారు. జీఎస్టీ -2.0 ద్వారా వాహనాలు తక్కువ ధరలకు లభిస్తున్నాయని, వీటిని వినియోగదారులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో జేసీ ఎం.నవీన్, జిల్లా రవాణాధికారి యూఎస్ఎస్ శ్రీనివాసరావు, కమర్షియల్ డెప్యూటీ కమిషనర్ రాంబాబు, అసిస్టెంట్ కమిషనర్ సౌమ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గుండెను పదిలంగా చూసుకోండి

- 40 ఏళ్లు దాటితే కనీసం 6 నెలలకోసారి బీపీ పరీక్షించుకోవాలి
- హెల్త్ యూనివర్సిటీ వీసీ, కార్డియాలజిస్ట్ డాక్టర్ పి.చంద్రశేఖర్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): ప్రపంచ వ్యాప్తంగా సుమారు 30 శాతం అకాల మరణాలకు గుండె సంబంధిత వ్యాధులే కారణం అవుతున్నాయని, వాటిలో చాలా వరకూ నివారించదగినవే అని ఎన్టీఆర్ హెల్త్ యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్, ప్రముఖ కార్డియాలజిస్ట్ డాక్టర్ పి.చంద్రశేఖర్ అన్నారు. వరల్డ్ హార్ట్ డే సందర్భంగా కార్డియోలాజికల్ సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియా(సీఎస్ఐ) ఏపీ చాప్టర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ సమావేశం సోమవారం జరిగింది. సూర్యారావుపేటలోని సొసైటీ కార్యాలయంలో నిర్వహించిన సమావేశం అనంతరం డాక్టర్ చంద్రశేఖర్, మరికొందరు వైద్యులు ప్రజలకు గుండె ఆరోగ్య సంరక్షణపై పలు సూచనలు చేశారు. ఈ సంవత్సరం 'డోంట్ మిస్ ఎ బీట్' అనే థీమ్‌తో గుండె సంరక్షణకు చేపట్టాల్సిన అన్ని చర్యల గురించి తాము అవగాహన కల్పించనున్నామని వారు చెప్పారు. సీఎస్ఐ ఏపీ చాప్టర్ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ పి.రమణారావు మాట్లాడుతూ గుండె వ్యాధులలో ప్రధానంగా ఇస్కీమిక్ హార్ట్ డిసీజ్ (కరోనరీ ఆర్టరీ డిసీజ్), స్ట్రోక్, హైపర్‌టెన్సివ్ హార్ట్ డిసీజ్, హార్ట్ ఫెయిల్యూర్‌కు సంబంధించిన విషయాల గురించి ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచించారు. సీఎస్ఐ కోశాధికారి డాక్టర్ ఎ.పూర్ణానంద్ మాట్లాడుతూ మనదేశంలో సుమారు 11 శాతం మంది గుండె జబ్బుల బారిన పడి ఉన్నారని, హై బ్లడ్ ప్రెషర్, డయాబెటిస్, అధిక బరువు వీటికి ప్రధాన కారణాలన్నారు. సీఎస్ఐ సెక్రటరీ డాక్టర్ కె.శ్రీనివాసరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరు మహిళలకు గాయాలు

పెనమలూరు: గంగూరు వద్ద విజయవాడ–మచిలీపట్నం జాతీయ రహదారిపై జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరు మహిళలకు గాయాలయ్యాయి. పెనమలూరు సీఐ వెంకటరమణ తెలిపిన వివరాల ప్రకారం గుడివాడ చౌదరిపేటకు చెందిన వీరంకి పరమేశ్వరి తన అత్త సరస్వతిని స్కూటర్‌పై ఎక్కించుకుని ఆదివారం సాయంత్రం కానూరులో బావమరిది ఇంటికి వస్తుండగా గంగూరు వద్ద వెనుక నుంచి వచ్చిన కారు వీరిని ఢీకొట్టింది. ఈ ఘటనలో స్కూటర్ పైనుంచి కిందకు పడిన మహిళలు ఇద్దరికీ గాయాలయ్యాయి. బాధితులు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు సోమవారం కేసు నమోదు చేశారు.

యోగాను జీవితంలో భాగం చేసుకోవాలి

పతకాలు పొందిన క్రీడాకారులతో మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, పోటీల నిర్వాహకులు

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): యోగ సాధనను జీవితంలో భాగస్వామ్యం చేసుకోవాలని రాష్ట్ర ఎక్సైజ్ శాఖ మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర చెప్పారు. మొగల్రాజపురంలోని సిద్ధార్థ కళాశాల ఆవరణలో జరుగుతున్న 6వ జాతీయ జూనియర్, సీనియర్–సీ యోగాసన చాంపియన్‌షిప్–2025–26లో పతకాలు పొందిన పలు విభాగాల క్రీడాకారులకు మంత్రి రవీంద్ర సోమవారం పతకాలు అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ యోగాను ఒలింపిక్స్‌లో ప్రవేశపెడితే భారత్‌కు తప్పకుండా పతకాలు వస్తాయన్నారు. సెంట్రల్ నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్యే బొండా ఉమా పోటీలను పరిశీలించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ గౌరవ అధ్యక్షుడు గొట్టిపాటి వెంకట రామకృష్ణ ప్రసాద్, ఏపీ యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షురాలు ఎ.రాధిక, ఉపాధ్యక్షుడు రాజశేఖరరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి పి.ప్రేమ్‌కుమార్, యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు కొంగర సాయి పాల్గొన్నారు.

విజేతల వివరాలు...

హ్యాండ్ బ్యాలెన్స్ మహిళల వ్యక్తిగత విభాగంలో పి.ప్రసూన (ఆంధ్రప్రదేశ్) ప్రథమ, ఆష్మా దాస్ (పశ్చిమ బెంగాల్) ద్వితీయ, పంపం దేవి (గోవా) తృతీయ స్థానంలో నిలిచారు. పురుషుల వ్యక్తిగత విభాగంలో ఇంద్రజిత్ (ఏఐపీఎస్ సీబీ), వినాయక్ ఎం.కొంగి (కర్ణాటక), తన్మే అధికారి (ఉత్తరాఖండ్), బ్యాక్ బెండింగ్ మహిళల వ్యక్తిగత విభాగంలో అర్చన కవాటేకర్ (మహారాష్ట్ర), బిన్నీ కుమారి బాల (బీహార్), శీతల బైస్య (అసోం), పురుషుల వ్యక్తిగత విభాగంలో అయ్యంపిళ్లై (తమిళనాడు), బీరేంద్రకుమార్ యాదవ్ (హరియాణ), రాహుల్ శాండోర్ (మహారాష్ట్ర) ఒక్కో విభాగంలో వరుసగా తొలి మూడు స్థానాల్లో నిలిచారు.

చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తి మృతి

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): గడ్డి మందు తాగి ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తి మృతి చెందాడు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాలు.. విద్యాధరపురం నాలుగు స్తంభాల సెంటర్‌కు చెందిన పాశం శ్రీనివాసరావు(58) కూలి పనులు చేస్తూ జీవనం సాగించేవాడు. రెండు నెలల క్రితం శ్రీనివాసరావు చిన్న కుమారుడు ఉరేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. అప్పటి నుంచి శ్రీనివాసరావు తన కొడుకును తలచుకొని బాధపడుతూ ఉన్నాడు. ఈ క్రమంలో ఈనెల 19వ తేదీ ఉదయం శ్రీనివాసరావు గడ్డిమందు తాగి ఇంటి బయట అరుగు మీద పడి ఉన్నాడు. స్థానికులు గమనించి 108 అంబులెన్స్‌లో ప్రభుత్వాసుపత్రికి తరలించారు. అక్కడ చికిత్స పొందుతూ సోమవారం చనిపోయాడు. మృతుని భార్య విజయ ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

కంపార్టుమెంట్లలో పడిగాపులు

- అమ్మవారి దర్శనానికి 4 నుంచి 5 గంటలు
- మూలా నక్షత్రం రోజున భక్తుల అష్టకష్టాలు

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దసరా ఉత్సవాలలో అత్యంత కీలకమైన మూలా నక్షత్రం రోజున భక్తుల సహనానికి ప్రభుత్వ అధికారులు పరీక్ష పెట్టారు. దసరా ఉత్సవాలలో అమ్మవారి జన్మనక్షత్రం రోజున దుర్గమ్మను దర్శించుకోవాలనే భక్తులు అష్టకష్టాలు పడ్డారు. ఇంద్రకీలాద్రి కొండ పైకి చేరుకునేందుకు దేవస్థాన ఇంజినీరింగ్ అధికారులు కెనాల్ రోడ్డుతో పాటు కుమ్మరిపాలెం వైపున క్యూలైన్లు ఏర్పాటుచేశారు. అయితే ఈ ఏడాది ఉత్సవాలకు భారీగా భక్తులు తరలివస్తారని అంచనా వేసిన అధికారులు సీతమ్మ వారి పాదాలతో పాటు వీఎంసీ కార్యాలయం వద్ద హోల్డింగ్ పాయింట్లు ఏర్పాటు చేశారు. దీంతో ఇతర ప్రాంతాల నుంచి విచ్చేసిన భక్తులను సీతమ్మ వారి పాదాలు, వీఎంసీ కార్యాలయం సమీపంలోని హోల్డింగ్ పాయింట్‌కు తరలించారు. హోల్డింగ్ పాయింట్‌లోకి చేరుకున్న తర్వాత భక్తులకు ఏ సమయానికి దర్శనం అవుతుంది. కొండపై పరిస్థితి ఏమిటనేది తెలియకపోవడంతో గంటల తరబడి కంపార్టుమెంట్‌లోనే పడిగాపులు కాయాల్సి వచ్చింది. కొంతమంది నీరసంతో అల్లాడిపోయిన పరిస్థితులు కనిపించాయి. రాత్రి 12 గంటలకు క్యూలైన్‌లోకి వచ్చిన వారికి మంచినీటిని పంపిణీ చేస్తున్నారే తప్ప పాలు, బిస్కెట్లు కూడా పంపిణీ చేయలేదని భవానీలు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఇతర ప్రాంతాల నుంచి అమ్మవారి దర్శనానికి విచ్చేసి కంపార్టుమెంట్లలో ఉన్న వారికి కనీసం అల్పాహారం అయినా పంపిణీ చేస్తే బాగుండేదని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. కంపార్టుమెంట్ నుంచి అమ్మవారి ఆలయానికి చేరుకునేందుకు నాలుగు గంటలకు పైగా సమయం పట్టిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అధికారులు, ప్రజా ప్రతినిధులు రెండు నుంచి రెండున్నర గంటల లోపే అమ్మవారి దర్శనం పూర్తవుతుందని చెప్పడంతో చిన్న పిల్లలతో వచ్చామని వారు వాపోయారు.

ప్రమాదవశాత్తు జారి పడి ఒకరు మృతి

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): ప్రమాదవశాత్తు కొండపై నుంచి జారి పడి ఒకరు మృతి చెందిన ఘటన కొత్తపేట పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలోని షాబాద్ గ్రామంలో చోటు చేసుకుంది. ఘటనపై మృతుని భార్య ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం జక్కంపూడి షాబాద్ గ్రామానికి చెందిన పేరం పాండురంగారావు గ్రామానికి సమీపంలోని టిడ్కో ఇళ్లకు వాచ్‌మెన్‌గా పని చేస్తుంటాడు. ఈనెల 27వ తేదీ ఉదయం 11 గంటల సమయంలో పాండురంగారావు టిడ్కో ఇళ్ల చుట్టూ పరిశీలించేందుకు వెళ్లి తిరిగి రాలేదు. దీనిపై పాండురంగారావు భార్య వెంకటేశ్వరమ్మ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. సోమవారం ఉదయం కొండపై ఎవరో మనిషి ఉన్నాడని తెలుసుకుని ఘటనా స్థలానికి వెళ్లారు. పాండురంగారావును కిందకు తీసుకువచ్చే క్రమంలో కాలు జారి కింద పడి తలకు గాయాలయ్యాయి. వెంకటేశ్వరమ్మ అంబులెన్స్‌కు సమాచారం ఇవ్వగా, వారు వచ్చే సమయానికి పాండురంగారావు చనిపోయాడు. వెంకటేశ్వరమ్మ ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

విమానాశ్రయంలో కెఫే స్టాల్ ప్రారంభం

విమానాశ్రయం(గన్నవరం): విజయవాడ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం (గన్నవరం)లో నూతనంగా నిర్మిస్తున్న ఇంటిగ్రేటెడ్ టెర్మినల్ నిర్మాణ పనులను రెండు నెలల్లో పూర్తిచేసి ప్రయాణికులకు అందుబాటులోకి తీసుకొస్తామని కేంద్ర పౌర విమానయాన శాఖ మంత్రి కింజరాపు రామ్మోహన్ నాయుడు తెలిపారు. స్థానిక విమానాశ్రయంలోని టెర్మినల్ భవనంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన ఉడాన్ యాత్రి కెఫే స్టాల్‌ను సోమవారం ఆయన ప్రారంభించారు.

అనంతరం విమానాశ్రయ ఆవరణలో ఎంపీ కేశినేని శివనాథ్‌తో కలిసి మొక్కలు నాటారు. ఈ సందర్భంగా రామ్మోహన్‌నాయుడు మాట్లాడుతూ విమానాశ్రయాల్లో సామాన్య, మధ్య తరగతి ప్రయాణికులకు అందుబాటు ధరల్లో టీ, కాఫీ, స్నాక్స్ విక్రయించేందుకు ఉడాన్ యాత్రి కెఫేను ఏర్పాటు చేసినట్లు తెలిపారు. రాష్ట్రంలోని ఆరు విమానాశ్రయాల్లో గత ఏడాదితో పోల్చితే ఈ ఏడాది ప్రయాణికుల వృద్ధి రేటు 15 శాతం పెరిగిందన్నారు. పెరిగిన ప్రయాణికుల రద్దీకి అనుగుణంగా కొత్త విమాన సర్వీసులను అందుబాటులోకి తీసుకు వస్తున్నట్లు చెప్పారు. గన్నవరం ఎయిర్‌పోర్ట్ నుంచి సింగపూర్‌కు మరో నెలలో విమాన సర్వీస్‌ను ప్రారంభించేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. దేశీయంగా అహ్మదాబాద్, వారణాసి, కొచ్చి, పుణెకు సర్వీస్‌లు నడపనున్నట్లు చెప్పారు. ఏడాదికి 35 లక్షల మంది ప్రయాణికులు రాకపోకలు సాగించే సామర్థ్యంతో నూతన టెర్మినల్ నిర్మాణం చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. తొలుత ఉడాన్ యాత్రి కెఫే స్టాల్ మెనూ కార్డును ఆయన ఆవిష్కరించారు. ఏఏఐ బోర్డు సభ్యులు డాక్టర్ హెచ్.శ్రీనివాస్, డాక్టర్ శరత్‌కుమార్, విమానాశ్రయ సలహా కమిటీ సభ్యుడు పొట్లూరి బసవరావు, ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ కె.రామాచారి, ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎం.లక్ష్మీకాంతరెడ్డి, పలువురు ఎయిర్‌పోర్ట్ ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు.

ఉడాన్ యాత్రి కెఫే మెనూను ఆవిష్కరిస్తున్న కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్ నాయుడు

సరస్వతీదేవీ నమోస్తుతే..

- సిద్ధార్థలో అమ్మవారి దర్శనానికి పోటెత్తిన భక్తులు
- కిటకిటలాడిన ఉత్సవ ప్రాంగణం

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): దేవిశరన్నవరాత్రి ఉత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం మూలానక్షత్రాన్ని పురస్కరించుకుని అమ్మవారు శ్రీసరస్వతీదేవిగా భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు.

సిద్ధార్థ హోటల్ మేనేజ్‌మెంట్ కళాశాల మైదానంలో విశ్వమాతా ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న దసరా వేడుకల్లో నిర్వాహకులు అమ్మవారిని శ్రీసరస్వతీదేవిగా అలంకరించి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. ఈసందర్భంగా 3వేల మంది విద్యార్థులచే సరస్వతీ పూజ నిర్వహించి వారికి పుస్తకాలను పెన్నులను అందజేశారు. 8వ రోజు అమ్మవారికి తెలుపు రంగువస్త్రం, తెల్లమందారాలతో పూజ, సూర్య నమస్కారం, రుద్రాభిషేకం, చండీ హోమం చేశారు. అమ్మవారి కల్యాణం జరిపించారు. శ్రీసరస్వతీదేవి అలంకారంలో ఉన్న అమ్మవారిని 25వేల మందికిపైగా భక్తులు దర్శించుకున్నారు. 9,500 మంది భక్తులకు అన్నప్రసాద వితరణ జరిగింది. సాయంత్రం లలితాపారాయణం, బతుకమ్మ ఆట, దశవిధ హారతులు, నీరాజన మంత్రపుష్పం, వేదస్వస్తి సమర్పించారు. తదుపరి దాండియా ఆట ఆడారు. వేదిక అలంకారం దాతగా భార్గవ్ కిడ్నీ కేర్, స్వర్ణాభరణ అలంకరణ దాతలుగా బాంబే డైమండ్ అధినేతలు వ్యవహరించారు. ఉన్నారు. సాయంత్రం అమ్మవారిని మహాగౌరీదుర్గగా అలంకరించి పల్లకిలో గాయత్రీనగర్, మొగల్రాజపురంలో ఊరేగింపు నిర్వహించారు.

బస్టాండ్ సమీపంలో..

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): బస్టాండ్ సమీపంలోని శ్రీకాళీమాత అమ్మవారి దేవస్థానం(త్రిశక్తిపీఠం)లో కాళీమాత మూలానక్షత్రం పురస్కరించుకుని సరస్వతీదేవి అలంకారంలో దర్శనమిచ్చారు. భక్తుల రద్దీ దృష్ట్యా తెల్లవారుజామున 4గంటల నుంచి భక్తులకు అమ్మవారి దర్శనం ఏర్పాట్లు చేశారు. ఆలయ ప్రాంగణంలో చిన్నారులకు సామూహిక అక్షరాభ్యాసం జరిపించారు. సాయంత్రం ఆలయ ప్రాంగణంలో నిర్వహించిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు విశేషంగా ఆకట్టుకున్నాయి. పూజా కార్యక్రమాలను ఆలయ కమిటీ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు జి.పుల్లయ్య, కె.జగదీష్‌కుమార్, ఆధ్యాత్మిక సలహాదారుడు బీహెచ్ విజయకిరణ్, కమిటీ సభ్యులు సత్యం, రాజా, వంశీ, జగన్, మల్లేశ్వరరావు, విజయ్, పరమేశ్వరరావు, విశ్వేశ్వరరావు పర్యవేక్షించారు.

రాణిగారితోటలో..

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): స్థానిక రాణిగారితోట, 18వ డివిజన్‌లోని వారధి ప్రక్కనున్న శ్రీ మహాశక్తి అమ్మవారి దేవస్థానంలో జరుగుతున్న దసరా శరన్నవరాత్రి ఉత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం మూలానక్షత్రం సందర్భంగా అమ్మవారు సరస్వతీదేవి అలంకారంలో దర్శనమిచ్చారు. దేవస్థానం ధర్మకర్త, 20వ డివిజన్ కార్పొరేటర్ అడపా శేషు అమ్మవారికి ప్రత్యేక పూజలు చేశారు. సుమారు 5వేల మంది భక్తులు అన్నప్రసాదాలు స్వీకరించారు. కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

మొగల్రాజపురంలో..

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): స్థానిక విశాలాంధ్ర రోడ్డులోని చలసాని చౌక్‌లో జరుగుతున్న దసరా ఉత్సవాల్లో భాగంగా దుర్గాదేవిని సరస్వతీదేవిగా అలంకరించి సోమవారం పూజలు చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ అమ్మవారికి పూజలు చేశారు. దుర్గా భవానీ అమ్మవారి ఆలయం(ధనకొండ)పై దుర్గాదేవిని సరస్వతీదేవిగా అలంకరించారు. మహిళలు సామూహిక కుంకుమపూజలో భక్తులు పాల్గొన్నారు. శ్రీవాగ్దేవి జ్యోతిర్లింగ క్షేత్రం(శివగిరి)పై అమ్మవారికి కుంకుమపూజలు చేశారు.

అమ్మవారి ప్రసాదాల వితరణ

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): దసరా శరన్నవరాత్రుల సందర్భంగా బృందావనకాలనీలోని అనంత్ డైమండ్స్ వద్ద అమ్మవారిని శ్రీసరస్వతీదేవిగా అలంకరించి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. భక్తులు , సిబ్బంది శ్రీ లలితా సహస్రనామ పారాయణం చేసి అమ్మవారి ప్రసాద వితరణ చేశారు. ప్రసాద పంపిణీ కార్యక్రమంలో షోరూమ్ అధినేతలు జాస్తి వెంకట భానుప్రకాష్, విష్ణుప్రియ దంపతులతోపాటు, కార్పొరేటర్ చెన్నుపాటి గాంధీ పాల్గొన్నారు. బందర్‌రోడ్‌లోని డీవీ మానర్ ఎదురుగా స్వీట్ మ్యాజిక్ ప్రక్కన ప్రత్యేక కౌంటర్ ఏర్పాటుచేసి ఉదయం 8 గంటల నుంచి 11 గంటలవరకూ భక్తులకు ప్రసాదం అందజేసినట్లు భానుప్రకాష్ తెలిపారు.

సిద్ధార్థలో శ్రీసరస్వతీదేవిగా అమ్మవారు

పటమట ఆర్ఆర్ గార్డెన్స్ వివేకానంద కాలనీలో అమ్మవారికి పూజలు చేసిన దేవినేని అవినాష్

గోపూజ చేస్తున్న భక్తులు

వైభవంగా దసరా ఉత్సవాలు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): పటమటలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో జరుగుతున్న దసరా ఉత్సవాల్లో సోమవారం వైఎస్సార్ సీపీ ఎన్టీఆర్ జిల్లా అధ్యక్షుడు, విజయవాడ తూర్పు నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి దేవినేని అవినాష్ పాల్గొని అమ్మవారికి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. మూలా నక్షత్రం సందర్భంగా విశాలాంధ్ర రోడ్డు, బాడవ పేట, పటమట చిన్నవంతెన, పటమటలంక, దర్శిపేట, ఆర్ఆర్‌గార్డెన్స్, పుట్ట రోడ్డు ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేసిన వేడుకల్లో సరస్వతి దేవిగా దర్శనమిచ్చిన అమ్మవారిని దర్శించుకుని పూజలు చేశారు. కార్యక్రమంలో వల్లూరి ఈశ్వర ప్రసాద్, చలపాటి వెంకటేశ్వరరావు, చింతల సాంబయ్య, వియ్యపు అమర్నాథ్, ఇజ్జాడ తేజ, సంపత్, శెటికం దుర్గ, సన్నీ, కళ్యాణ్, సైకం సాగర్, రాము తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సామూహిక అక్షరాభ్యాసం

పటమటలోని దర్శిపేటలోని రాజరాజేశ్వరి, లలితా పరమేశ్వరి ఆలయంలో సామూహిక అక్షరాభ్యాసం నిర్వహించారు. అలాగే గణపతి సచ్చిదానంద ఆశ్రమం దత్తపీఠంలో మరకతరాజరాజేశ్వరి సరస్వతిదేవిగా భక్తులకు దర్శనమిచ్చింది.

అభిషేకం నిర్వహిస్తున్న భక్తులు

అమ్మవారి కళ్యాణాన్ని వీక్షిస్తున్న భక్తులు

సరస్వతీదేవి అలంకారంలో కాళీమాత

సరస్వతీదేవి అలంకారంలో మహాశక్తి అమ్మవారు

శివగిరిపై అమ్మవారికి మహిళల కుంకుమార్చన

చలసాని చౌక్‌లోని సరస్వతీదేవికి పూజలు చేస్తున్న నాయకులు

క్లుప్తంగా

వైఎస్సార్ సీపీ నేత కోటేశ్వరరావును అరెస్టు అక్రమం

దేవినేని అవినాష్

లబ్బీపేట(విజయవాడ తూర్పు): మైలవరం నియోజకవర్గంలో అధికార తెలుగుదేశం పార్టీ నేతల కక్ష సాధింపు చర్యలు కొనసాగుతున్నాయని వైఎస్సార్‌సీపీ జిల్లా అధ్యక్షులు దేవినేని అవినాష్ మండిపడ్డారు. వైఎస్సార్‌సీపీ మైలవరం మున్సిపాలిటీ విభాగం అధ్యక్షుడు కోమటి కోటేశ్వరరావు కూటమి ప్రభుత్వాన్ని అభివృద్ధి విషయంలో సోషల్ మీడియాలో చిన్న పోస్ట్ పెట్టి ప్రశ్నించినందుకు పోలీసులు అక్రమంగా అరెస్ట్ చేయడాన్ని ఖండిస్తున్నామన్నారు. కోమటి కోటేశ్వరరావు విడుదల కోసం వైఎస్సార్‌సీపీ ఆందోళనను కొనసాగిస్తామన్నారు. ఈ అక్రమ అరెస్టుపై న్యాయ పోరాటం చేస్తామని ప్రభుత్వాన్ని ఆయన హెచ్చరించారు.

యూనివర్శిటీ జట్టుకు అమన్ ఎంపిక

లబ్బీపేట(విజయవాడ తూర్పు): ప్రభుత్వ సిద్దార్థ వైద్యకళాశాలలో ఎంబీబీఎస్ ఫైనలియర్ చదువుతున్న పి. డెరిల్‌షాన్ అమన్ హెల్త్ యూనివర్శిటీ కబడ్డీ జట్టుకు ఎంపికయ్యాడు. దీంతో ఈ అక్టోబరు 4 నుంచి కర్ణాటకలోని రాణి చెన్నమ్మ విశ్వవిద్యాలయంలో జరిగే సౌత్‌జోన్ ఇంటర్ యూనివర్శిటీ పోటీల్లో పాల్గొననున్నాడు. యూనివర్శిటీ జట్టుకు ఎంపికైన అమన్‌ను సోమవారం కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ ఆలపాటి ఏడుకొండలరావు, వైస్ ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ కె.ప్రశాంతి, ఫిజికల్ డైరెక్టర్ జి.రాము తదితరులు అభినందించారు.

గాంధీకాలనీలో ఇళ్లల్లోకి నీటి ఊట

ఆటోనగర్(విజయవాడతూర్పు): రామలింగేశ్వరనగర్‌లోని గాంధీకాలనీలో వరద కారణంగా నీటి ఊట ఇళ్లల్లోకి చేరుతోంది. ఊట రిటైనింగ్‌వాల్ పక్కన నివశించే సుమారు 50 ఇళ్లకు పైగా ఈ దుస్థితి నెలకొంది. గత రెండు రోజుల నుంచి ఈ పరిస్థితి నెలకొని ఉండటంతో ఇళ్లను ఖాళీచేశారు. పండుగ సమయాల్లో ఈ దుస్థితి ఏర్పడటంతో బాధితులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఏడాది రెండు పర్యాయాలు ఈ ప్రాంతాల్లోని గృహాల్లోకి ఊటనీరు చేరింది. ఇదిలా ఉండగా సంబంధిత అధికారులు చిన్న చిన్న ఆయిల్ ఇంజిన్‌లు పెట్టి నీటిని తోడుతున్నారు. వరద వస్తే గుండెలను చేతిలో పెట్టుకొని జీవించాల్సి వస్తోందని బాధితులు వాపోతున్నారు.

చికిత్స పొందుతూ వ్యక్తి మృతి

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): స్థానిక మొగల్రాజపురంలోని బోయపాటి మాధవరావు రోడ్డు పటమట వారి వీధిలో నివాసం ఉంటున్న భగీరధి విశ్వనాథం(48)ను ఈ నెల 19వ తేదిన మొగల్రాజపురం గుహల దగ్గర వీధికుక్క కరిచింది. వెంటనే విశ్వనాథం విజయవాడ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి వెళ్లి టీకా వేయించుకున్నాడు. తర్వాత రెండు డోస్‌లు టీకా కూడా తీసుకున్నాడు. అయినా ఆరోగ్య పరిస్థితిలో మార్పు రాకపోవడంతో ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ ఆదివారం మృతిచెందారు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు సీహెచ్ బాబూరావు, నగర కమిటీ కార్యదర్శి పి.కృష్ణ, పి.రమేష్ చంద్ర, శివకుమార్ తదితరులు సోమవారం విశ్వనాథం మృతదేహానికి నివాళులర్పించారు.

పార్టీశ్రేణుల కోసమే 'డిజిటల్ బుక్'

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కూటమి పాలనలో అన్యాయం, అరాచకాలకు గురైన వైఎస్సార్ సీపీ కార్యకర్తలు, సామాన్య ప్రజల కోసమే పార్టీ అధినేత, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి డిజిటల్ బుక్ క్యూఆర్ కోడ్‌ను అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చారని పార్టీ కృష్ణలంక మండల అధ్యక్షుడు పంతాల సాయి పేర్కొన్నారు. స్థానిక 17, 22వ డివిజన్ కార్యాలయాల వద్ద సోమవారం డిజిటల్ బుక్ పోస్టర్లను ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా సాయి మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం అరాచక పాలన సాగిస్తోందన్నారు. వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలు, సోషల్ మీడియా వారిని, చివరికి అధికారులపై కూడా అక్రమ కేసులు పెడుతూ వేధిస్తోందని విమర్శించారు. ఎప్పటికప్పుడు కోర్టులు అక్షింతలు వేస్తున్నా ఈ ప్రభుత్వానికి బుద్ధి రావడం లేదని మండిపడ్డారు. వైఎస్సార్ సీపీ శ్రేణులకు జగనన్న, జిల్లా అధ్యక్షుడు దేవినేని అవినాష్ అండగా ఉంటారని భరోసా కల్పించారు. ఎవరికి అన్యాయం జరిగినా డిజిటల్ బుక్‌లో నమోదు చేయాలని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో మాజీ డెప్యూటీ మేయర్ ఆళ్ల చల్లారావు, పార్టీ రామలింగేశ్వర నగర్ మండల అధ్యక్షుడు దొడ్డా సాయి కృష్ణారెడ్డి, 17, 22 డివిజన్ల కార్పొరేటర్లు తంగిరాల రామిరెడ్డి, తాటిపర్తి కొండారెడ్డి, డివిజన్ అధ్యక్షులు కాసీం, జోగారాజు, సుభానీ, నాయకులు, కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు.

17వ డివిజన్‌లో డిజిటల్ బుక్ పోస్టర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న వైఎస్సార్ సీపీ నాయకులు

నయనానందకరం సాంస్కృతిక మహోత్సవం

విజయవాడ కల్చరల్: విజయవాడ దుర్గాపురంలోని ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు ప్రభుత్వ నృత్య సంగీత కళాశాలలో నిర్వహిస్తున్న సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నయనానందకరంగా సాగుతున్నాయి. సోమవారం నాటి కార్యక్రమంలో విఖ్యాత నాట్యాచార్యుడు భాగవతుల వెంకట్రామశర్మ బృందం సంప్రదాయ నృత్యాలను ప్రదర్శించింది. కావ్య బృందం కూచిపూడి సంప్రదాయంలో అన్నమయ్య కీర్తనలను నృత్యాలను అభినయించారు. చిప్పాడ నాగేశ్వరరావు ఘంటసాల పాటలను మధురంగా ఆలపించారు. శ్రీకాకుళానికి చెందిన సత్తిరాజు తప్పెటగుళ్లు లయబద్ధంగా వినిపించారు. పాప దొరికింది నాటకాన్ని కళాకారులు ప్రదర్శించారు. తుమ్మలపల్లి వారి క్షేత్రయ్య కళాక్షేత్రంలో శ్రీలలితా నాట్య కళాబృందం కూచిపూడి సంప్రదాయంలో నృత్యాలను ప్రదర్శించింది. సంగీత విద్వాంసుడు ఏసురాజు క్లారినెట్ వాయిద్యాన్ని, రాజీవ్ సోదరులు డప్పు అంశాన్ని ప్రదర్శించగా కళాకారులు జగదేక సుందరి సామా పౌరాణికాన్ని ప్రదర్శించారు.

భక్తులకు ఇబ్బందులు లేకుండా చూడాలి

వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

పటమట(విజయవాడతూర్పు): దేవీ శరనవరాత్రుల ఉత్సవాల్లో భాగంగా సోమవారం అమ్మవారి మూలా నక్షత్రం పురస్కరించుకొని ఇంద్రకీలాద్రికి వచ్చే భక్తులకు ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర అధికారులను ఆదేశించారు. సోమవారం ఎండ తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండటం వల్ల దర్శనానికి వెళ్లే భక్తులకు వాటర్ ట్యాంకర్లతో కార్పెట్లపై నీళ్లు చల్లాలని అధికారులను ఆదేశించామన్నారు. నగర పర్యటనలో భాగంగా ఆయన వినాయకుని గుడి, కెనాల్ రోడ్డు, సీతమ్మ వారి పాదాలు, మోడల్ గెస్ట్ హౌస్, ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ మూలా నక్షత్రం రోజున భక్తుల తాకిడి ఎక్కువగా ఉన్నందున హోల్డింగ్ ఏరియా నుంచి వినాయకుడి గుడి వరకు కార్పెట్లు వేసి, కార్పెట్ల పైన వాటర్ ట్యాంకర్లతో ద్వారా నీటితో తడపాలని, ప్రతి వాటర్ పాయింట్‌లో తగినంత స్టాక్ ఉండేటట్టు అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షిస్తూ ఉండాలని ఆదేశించారు. ఇతర విభాగాలతో సమన్వయంతో పని చేస్తూ మోడల్ గెస్ట్ హౌస్‌లో ఉన్న కంట్రోల్ రూమ్‌లో ఎప్పటికప్పుడు మాట్లాడుతూ భక్తులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూసుకోవాలని అధికారులను ఆదేశించారు. పర్యటనలో ఎస్టేట్ ఆఫీసర్ ఎ. శ్రీధర్, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

వినాయకుని గుడివద్ద ఏర్పాట్లను పరిశీలిస్తున్న వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

ఫిబ్రవరి 6న అంతర్జాతీయ సదస్సు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): పీబీ సిద్దార్థ ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో క్వాంటమ్ ఏఐ, డీప్‌టెక్‌లో సాంకేతిక ఆవిష్కరణలు అనేఅంశంపై వచ్చే ఏడాది ఫిబ్రవరి 6,7 తేదీల్లో అంతర్జాతీయ సదస్సు నిర్వహించనున్నట్లు ప్రిన్సిపాల్ ఎం.రమేష్ తెలిపారు. సదస్సుకు సంబంధించిన వెబ్‌సైట్‌ను కళాశాలలో సోమవారం ఆయన ప్రారంభించారు. అనంతరం రమేష్ మాట్లాడుతూ ఏఐసీటీఈ వారి 'వాణి' పథకంలో భాగంగా తమ కళాశాల కంప్యూటర్ సైన్స్ అండ్ ఇంజినీరింగ్ విభాగం, ఎన్ఆర్ఐ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ సంయుక్తంగా ఈ సదస్సు నిర్వహించనున్నారు. సదస్సులో పాల్గొనే అధ్యాపకులు, పరిశోధకులు, పీజీ చదువుతున్న విద్యార్థులు ఈ వెబ్‌సైట్‌లో వివరాలు నమోదు చేసుకోవాలని సూచించారు. కళాశాల డైరెక్టర్ బాబూరావు, డీన్ రాజేష్ సి.జంపాల, ఎన్ఆర్ఐ కంప్యూటర్ సైన్స్ విభాగాధిపతి డాక్టర్ కేవీ. సాంబశివరావు పాల్గొన్నారు.

వెబ్‌సైట్‌ను ప్రారంభిస్తున్న ప్రిన్సిపాల్ రమేష్

ఊట నీటితో మునిగిన ఇళ్లకు శాశ్వత పరిష్కారం చూపండి

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): కృష్ణానది వరద ప్రవాహంతో రిటైనింగ్ వాల్ పక్కన ఉన్న ఇళ్ల ఊట నీటి వల్ల మునిగిపోకుండా శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు సీహెచ్ బాబూరావు డిమాండ్ చేశారు. సోమవారం ఆయన కృష్ణా పరివాహక ప్రాంతంలోని రామలింగేశ్వర నగర్, తారకరామానగర్, రణదీవే నగర్‌లలో పర్యటించి నీటి మునిగిన ఇళ్లను పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా బాబూరావు మాట్లాడుతూ రిటైనింగ్ వాల్ పక్కన కృష్ణానది ఊటతో దాదాపు ఒక వరుస మేర ఇళ్లలోకి నీరు చేరి దెబ్బతింటున్నాయన్నారు. ఈ సమస్య రణదీవే నగర్ నుంచి రామలింగేశ్వరనగర్‌లోని గాంధీకాలనీ వరకు ఉందన్నారు. ఈ ఏడాదిలో ఇప్పటికే మూడు సార్లు ఈ ప్రాంత ఇళ్లు నీట మునిగి నష్టపోయారన్నారు. ఊట నీటితో నష్టపోయిన కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం వెంటనే ఆర్థిక సాయం చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. అలాగే రామలింగేశ్వర నగర్‌లో రిటైనింగ్ వాల్ ఎత్తు పెంచాలని ముఖ్యమంత్రే స్వయంగా చెప్పినా ఇప్పటికీ పనులు ప్రారంభం కాలేదన్నారు. వెంటనే ఎత్తు పెంచి నిర్మాణ పనులు ప్రారంభించాలని డిమాండ్ చేశారు. సీపీఎం తూర్పు నగర కార్యదర్శి పి.కృష్ణ, నాయకులు కోరాడ రమణ, నాగేశ్వరరావు, జి.కె.ప్రసాద్, వై.కృష్ణ పాల్గొన్నారు.

దారులన్నీ అమ్మ సన్నిధికే..

ఇంద్రకీలాద్రిపై కనకదుర్గమ్మ సన్నిధిలో దసరా శరన్నవరాత్రి మహోత్సవాలు అత్యంత వైభవంగా కొనసాగుతున్నాయి. మూలానక్షత్రం సందర్భంగా సోమవారం అమ్మవారు శ్రీసరస్వతీదేవిగా భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. ఆదివారం రాత్రి నుంచే అమ్మవారి దర్శనానికి పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు తరలిరావడంతో వన్‌టౌన్ పరిసరాలు భక్తజనంతో కిటకిటలాడాయి. సాయంత్రం నిర్వహించిన ఆది దంపతుల నగరోత్సవం, కళాకారుల నృత్యాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు భక్తులను ఆకట్టుకున్నాయి. సోమవారం రాత్రి వరకు భక్తుల రద్దీ కొనసాగింది.

– సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

సరస్వతీదేవిగా కటాక్షించిన కనకదుర్గ

సాక్షి ప్రతినిధి,విజయవాడ: ఇంద్రకీలాద్రిపై దసరా వేడుకలు అంగరంగ వైభవంగా జరుగుతున్నాయి. అమ్మవారి జన్మనక్షత్రమైన మూలానక్షత్రం కావడంతో సోమవారం కనకదుర్గమ్మ సరస్వతీదేవిగా దర్శనమిచ్చారు. అమ్మవారిని దర్శించుకునేందుకు భక్తులు పోటెత్తారు. ఆదివారం అర్ధరాత్రి నుంచే భక్తులతో క్యూలైన్లు, 32 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండిపోయాయి. అనేకమంది భక్తులు రోడ్లపైనే ఉండిపోయారు. నాలుగు క్యూలైన్ల ద్వారా భక్తులకు ఉచిత దర్శనం కల్పించారు. రాత్రి 8 గంటల సమయానికి 1,44,740 మంది భక్తులు దర్శనం చేసుకున్నారు. ఆదిదంపతుల నగరోత్సవం నయనమనోహరంగా సాగింది. కాగా, మంగళవారం అమ్మవారు కనకదుర్గమ్మగా దర్శనమిస్తారు.

పట్టువస్త్రాలు సమర్పించిన సీఎం దంపతులు

అమ్మవారికి సీఎం చంద్రబాబు దంపతులు పట్టువస్త్రాలు సమర్పించారు. వారికి వేదపండితులు పూర్ణకుంభంతో స్వాగతం పలికారు. పట్టువస్త్రాలు సమర్పించి పూజల అనంతరం సీఎంని వేదపండితులు ఆశీర్వదించారు. ఈ సందర్భంగా చంద్రబాబు మాట్లాడుతూ ఇంద్రకీలాద్రిని అభివద్ధి చేసి భక్తులకు మరిన్ని సౌకర్యాలు కల్పిస్తామని చెప్పారు. 2027లో గోదావరి, 2028లో కృష్ణా పుష్కరాలను ఘనంగా నిర్వహిస్తామని చెప్పారు.

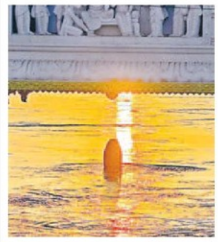
మహాగౌరిగా శ్రీశైల భ్రమరాంబ

శ్రీశైలం టెంపుల్: శ్రీశైల క్షేత్రంలో దసరా మహోత్సవాలు అంగరంగ వైభవంగా జరుగుతున్నాయి. ఎనిమిదో రోజు సోమవారం భ్రమరాంబాదేవి మహాగౌరి అలంకారంలో భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. అమ్మవారిని మహాగౌరిగా అలంకరించి ప్రత్యేక వేదికపై ఆశీనురాలిని చేశారు. అలాగే భ్రమరాంబా సమేత మల్లికార్జున స్వామి వార్లను నంది వాహనంపై అలంకరించి అలంకారమండపంలో ఆశీనులను చేశారు. మహాగౌరి అమ్మవారికి, ఆది దంపతులకు అర్చకులు, వేదపండితులు ప్రత్యేక పూజలు చేసి, హారతులిచ్చారు. అనంతరం ఆలయ పురవీధుల్లో గ్రామోత్సవం నిర్వహించారు.

స్వర్ణరథంపై సప్తగిరీశుని దివ్య దర్శనం

తిరుమల: తిరుమలేశుని వార్షిక బ్రహ్మోత్సవాల్లో ఆరో రోజు సోమవారం స్వర్ణరథోత్సవం వైభవంగా సాగింది. శ్రీదేవి, భూదేవి సమేత మలయప్ప స్వామి బంగారు కాంతులీనే స్వర్ణరథంపై ఊరేగుతూ భక్తకోటికి సాక్షాత్కరించారు. సాయంత్రం 4 నుంచి 6 గంటల వరకు స్వర్ణరథోత్సవం ఊరేగింపు అశేష భక్త జన గోవింద నామ స్మరణల మధ్య వైభవంగా సాగింది. మంగళ వాయిద్యాలు, వేద పండితుల గోష్ఠి, జానపద కళా బృందాల సంగీత, గాన కచేరీల ఆనంద కోలాహలం మధ్య ఉత్సవం ఆద్యంతం వేడుకగా సాగింది. స్వర్ణ రథోత్సవ సేవను తిలకిస్తూ భక్తులు హారతులు పట్టడం విశేషం. సోమవారం శ్రీరామచంద్రుని రూపంలో మలయప్పస్వామి హనుమంతుడిని వాహనంగా మలుచుకుని ఊరేగుతూ భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. రాత్రి 7 నుంచి 9 గంటల వరకు శ్రీనివాసుడు గజ వాహనంపై ఆశీనుడై రాజసంగా నాలుగు మాడ వీధుల్లో తిరుగుతూ భక్తులను కనువిందు చేశారు.

శివయ్యకు అరుణ కిరణాభిషేకం

నాగాయలంక(అవనిగడ్డ): కృష్ణా జిల్లా నాగాయలంకలోని శ్రీరామపాద క్షేత్రం పుష్కరఘాట్ వద్ద కృష్ణా నదిలో వరద ఉధృతి పెరగడంతో అక్కడి శ్రీరామలింగేశ్వర మండపం నీటమునిగింది. శివలింగం దాదాపు మునక దశలో ఉంది. సోమవారం సాయంత్రం 6.30 గంటలకు సాయం సంధ్య వేళ సూర్యాస్తమయం అరుణ కిరణాలు శివలింగాన్ని అభిషేకించాయి. అరుణ కిరణాలు, కృష్ణా వరద జలాలు సుడులు తిరుగుతూ శివలింగం చుట్టూ తిరగడంతో మహాశివుడికి సంపూర్ణంగా అభిషేకిస్తున్నట్లు సందర్శకులకు కనువిందు చేసింది.

క్లుప్తంగా...

ఫోన్ చూడొద్దన్నందుకు బాలుడు ఆత్మహత్య

ఎమ్మిగనూరు రూరల్: అతిగా సెల్‌ఫోన్ చూస్తున్నావంటూ తల్లిదండ్రులు మందలించడంతో పదేళ్ల బాలుడు క్షణికావేశంలో ఉరేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఈ విషాద ఘటన సోమవారం కర్నూలు జిల్లా ఎమ్మిగనూరులో చోటుచేసుకుంది. వివరాలు.. వెంకటాపురం కాలనీకి చెందిన శేఖర్, శారదల కుమారుడు పవన్(10) పట్టణంలోని ఓ స్కూల్‌లో 6వ తరగతి చదువుతున్నాడు. దసరా సెలవులు కావడంతో ఇంట్లోనే ఉన్న పవన్.. సెల్‌ఫోన్ ఎక్కువగా చూస్తుండటంతో తల్లిదండ్రులు మందలించారు. దీంతో మనస్తాపానికి గురైన పవన్ బాత్రూమ్‌లోకి వెళ్లి.. దుస్తులు వేసే వైర్‌తో ఉరేసుకున్నాడు. బాత్రూమ్‌లోకి వెళ్లిన కుమారుడు ఎంతసేపటికీ బయటకు రాకపోవటంతో.. అనుమానం వచ్చిన తల్లిదండ్రులు తలుపులు బద్దలుకొట్టి చూడగా.. పవన్ ఉరేసుకొని కనిపించాడు. వెంటనే ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించగా.. అప్పటికే బాలుడు మరణించినట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు.

పోలీసులకు ప్రమాద బీమా పునరుద్ధరణ

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర పోలీసులకు ప్రమాద బీమా పథకాన్ని పునరుద్ధరించారు. మంగళగిరిలోని రాష్ట్ర పోలీసు ప్రధాన కార్యాలయంలో సోమవారం డీజీపీ హరీశ్‌కుమార్ గుప్తా, న్యూ ఇండియా అస్యూరెన్స్ కంపెనీ ప్రతినిధులు ఒప్పంద పత్రంపై సంతకాలు చేశారు. ఎవరైనా పోలీసు ఉద్యోగులు, అధికారులు ప్రమాదంలో మృతిచెందితే ర్యాంకు ఆధారంగా రూ.20 లక్షల నుంచి రూ.45 లక్షలు.. హోంగార్డులు మరణిస్తే రూ.10 లక్షలు పరిహారంగా ఇస్తారు. ఈ ఒప్పందం ఏడాదిపాటు అమలులో ఉంటుంది.

ప్రేమ పెళ్లిని ఒప్పుకోలేదని జంట ఆత్మహత్య

గోపి, ప్రియాంక(ఫైల్)

ముప్పాళ్ల: ఇద్దరూ ప్రేమించుకున్నారు.. జీవితాంతం కలిసి బతకాలనుకున్నారు. కానీ పెద్దలు అంగీకరించకపోవటంతో వేర్వేరు రైళ్ల కిందపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. వివరాలు.. పల్నాడు జిల్లా ముప్పాళ్ల మండలం దమ్మాలపాడుకు చెందిన కోడె గోపి(20), గుంటూరు జిల్లా తెనాలి మండలానికి చెందిన ప్రియాంక(20) గుంటూరులోని ఓ ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలో ఫైనల్ ఇయర్ చదువుతున్నారు. ఈ క్రమంలో వీరిద్దరూ ప్రేమలో పడ్డారు. కానీ కుటుంబసభ్యులు అభ్యంతరం చెప్పడంతో పెళ్లి చేసుకున్నారు. దీనిని వారి పెద్దలు అంగీకరించకపోవటంతో తీవ్ర మనస్తాపానికి గురైన గోపి.. శనివారం సాయంత్రం పేరేచర్ల సమీపంలో రైలు కిందపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న ప్రియాంక కూడా ఆదివారం రైలు కింద పడి ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. ప్రియాంక మృతదేహాన్ని తీసుకెళ్లేందుకు యువతి తల్లిదండ్రులు ముందుకు రాకపోవడంతో.. గోపి కుటుంబసభ్యులు ఆమె మృతదేహాన్ని కూడా దమ్మాలపాడుకు తీసుకువచ్చారు. ఇద్దరికీ అంత్యక్రియలు పూర్తి చేశారు.

గుండెపోటుతో ఎస్‌ఐ మృతి

దసరా ఉత్సవాల బందోబస్తుకు విజయవాడకు వచ్చి కన్నుమూత

పూసపాటిరేగ: విజయనగరం జిల్లా పూసపాటిరేగ పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఎస్‌ఐ–2గా పనిచేస్తున్న శ్రీనివాసరావు గుండెపోటుతో విజయవాడలో సోమవారం ఉదయం మృతి చెందారు. విజయవాడలోని దుర్గాదేవి ఆలయం వద్ద దసరా ఉత్సవాల బందోబస్తు విధులకు వచ్చిన ఎస్‌ఐ విజయవాడ హనుమాన్‌పేటలోని ఓ లాడ్జిలో బస చేశారు. ఉదయం విధులకు వెళ్లేందుకు బయలుదేరేలోపు బాత్రూంలో విగత జీవిగా పడి ఉండడంతో తోటి సిబ్బంది ఉన్నతాధికారులకు సమాచారం ఇచ్చారు.

1,050 సినిమాల పైరసీ

ఐదుగురిని అరెస్టు చేసిన హైదరాబాద్ పోలీసులు

ప్రధానంగా రెండు రకాలుగా చేస్తున్న ముఠాలు

సాక్షి, హైదరాబాద్/బంజారాహిల్స్: దేశంలోనే అతిపెద్ద సినీ పైరసీని గుట్టురట్టు చేశారు హైదరాబాద్ సైబర్ క్రైమ్ పోలీసులు. ఐదేళ్లలో 1,050 సినిమాలను పైరసీ చేసిన ఐదుగురు నిందితులను అరెస్టు చేసినట్లు హైదరాబాద్ పోలీసు కమిషనర్ సీవీ ఆనంద్ సోమవారం ప్రకటించారు. వీరిలో ఓ నిందితుడు మూడేళ్లలో 550 సినిమాలు పైరసీ చేయగా... నలుగురితో కూడిన మరో ముఠా ఐదేళ్లలో 500 సినిమాలు పైరసీ చేసినట్లు గుర్తించామన్నారు. ఈ పైరసీతో చిత్ర పరిశ్రమకు రూ.22,400 కోట్ల నష్టం వాటిల్లిందని చెప్పారు. ఫిల్మ్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ చైర్మన్ దిల్ రాజు, ఫిల్మ్ చాంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ ప్రతినిధులతో కలిసి సీవీ ఆనంద్ తన కార్యాలయంలో మీడియాకు వివరాలు వెల్లడించారు.

ఈ అశ్వనీ కుమార్ మామూలోడు కాదు

బిహార్‌కు చెందిన అశ్వినీ కుమార్ పదో తరగతి వరకు చదివాడు. ఆన్‌లైన్ ద్వారానే హ్యాకింగ్ నేర్చుకున్న ఇతగాడి దృష్టి సినిమా పైరసీపై పడింది. విడుదలకు సిద్ధమైన చిత్రాన్ని నిర్మాతలు కొన్ని డిజిటల్ మీడియా సంస్థలకు అందిస్తారు. దాన్ని తమ సర్వర్లలో నిక్షిప్తం చేసుకునే ఈ సంస్థలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆయా థియేటర్లకు శాటిలైట్ ద్వారా పంపిస్తాయి. ఇలాంటి సంస్థలపై కన్నేసిన అశ్వినీ కుమార్ వాటి సర్వర్లను హ్యాక్ చేసి, విడుదలకు సిద్ధంగా ఉన్న, తాజాగా విడుదలైన చిత్రాలను తస్కరిస్తాడు. మూడేళ్లలో వివిధ భాషలకు చెందిన 550 సినిమాలను పైరసీ చేయడం కొన్నింటిని విడుదలకు వారం రోజుల ముందే తస్కరించాడు. ఇలాంటి వాటిలో పుష్ప–2 కూడా ఉంది. పైరసీ ద్వారా లక్ష డాలర్లు (సుమారు రూ.88 లక్షలు) ఆర్జించినట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. పట్నాలోని సంపత్ చక్‌లో ఇతడి ఇల్లు 80 గజాల్లో ఉంటుంది. ఈ ఇంటి చుట్టూ ఏకంగా 22 సీసీ కెమెరాలను ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు.

బెట్టింగ్ యాప్స్‌తో ఒప్పందాలు చేసుకుని...

పైరసీ చేసిన సినిమాలను మార్కెటింగ్ చేసుకోవడానికి అశ్వినీ కుమార్ వివిధ టెలిగ్రాం చానల్స్ అడ్మిన్లతోపాటు గేమింగ్, బెట్టింగ్ వెబ్‌సైట్లతో ఒప్పందాలు కుదుర్చుకున్నాడు. వీరి నుంచి ఒక్కో చిత్రానికి 10 వేల నుంచి 25 వేల డాలర్ల వరకు వసూలు చేస్తున్నాడు. టెలిగ్రాం చానల్స్‌లో నేరుగా సినిమా లింకు పెడుతుండగా... వెబ్‌సైట్స్‌లో యాడ్స్ రూపంలో ఈ లింకు ఇస్తున్నారు. పగటి పూట నిద్రపోయి, రాత్రి వేళల్లో మేల్కొనే ఇతడు తన హ్యాకింగ్ సత్తాను పరీక్షించుకోవడానికి కేంద్ర ఎన్నికల సంఘంతోపాటు బిహార్, జార్ఖండ్‌కు చెందిన వివిధ ప్రభుత్వ వెబ్‌సైట్లు, సర్వర్లను హ్యాక్ చేశాడు. దీనికోసం నెదర్లాండ్స్‌కు చెందిన ఐపీ అడ్రస్ వినియోగించాడు. ఇతడు చిత్రాలను నేరుగా సర్వర్ల నుంచి పైరసీ చేస్తుండటంతో అవన్నీ హెచ్‌డీ ప్రింట్‌తో ఉంటున్నాయి. ఆర్థిక లావాదేవీలకు సంబంధించిన క్రిప్టో కరెన్సీ ఇతగాడికి అష్మిత్ సింగ్ ద్వారా చేరినట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. ఇతడి హ్యాకింగ్ టాలెంట్ చూసి అవాక్కైన సీవీ ఆనంద్ నెలకు రూ.10 లక్షల జీతం ఇచ్చి అతడి సేవలు వినియోగించుకోవచ్చని వ్యాఖ్యానించారు.

సినీ ప్రముఖులతో పైరసీ గురించి మాట్లాడుతున్న హైదరాబాద్ సీపీ సీవీ ఆనంద్

క్యామ్ కార్డర్‌తో థియేటర్లలో...

తమిళనాడుకు చెందిన సిరిల్ ఇన్ఫంట్ రాజ్ అమలదాస్ క్యామ్ కార్డర్ ద్వారా థియేటర్లలో సినిమాలు రికార్డు చేసి పైరసీ చేస్తున్నాడు. దీనికోసం వనస్థలిపురంలో ఉంటున్న జాన కిరణ్ కుమార్, తమిళనాడుకే చెందిన సుధాకరన్, గోవాకు చెందిన అర్సలాన్ అహ్మద్‌లతో ముఠా ఏర్పాటు చేశాడు. పైరసీ సినిమాలను హోస్ట్ చేయడానికి అమలదాస్ రెండు సర్వర్లను ఖరీదు చేశాడు. కిరణ్ కుమార్ మిగిలిన ఇద్దరితో కలిసి సినిమా విడుదలైన రోజు థియేటర్లలో మధ్యలో ఉండే వరుసల్లో టిక్కెట్లు బుక్ చేసుకుంటాడు. తమతోపాటు చుట్టు పక్కల ఉన్న సీట్లను బుక్ చేస్తాడు. క్యామ్ కార్డర్లు లేదా సెల్‌ఫోన్‌లో ప్రత్యేక క్యామ్ కార్డర్ యాప్‌ల సహకారంతో వీరు సినిమా రికార్డు చేస్తారు. ఈ ప్రింట్‌ను అమలదాస్ కొన్ని టోరెంట్స్‌తోపాటు ఇతర వెబ్‌సైట్లలో హోస్టు చేస్తున్నాడు. వారి నుంచి ఒక్కో సినిమాకు 3 వేల డాలర్ల వరకు వసూలు చేస్తూ అనుచరులకు వాటా ఇస్తున్నాడు. వీళ్ల ఐదేళ్లలో 500 సినిమాలు పైరసీ చేయగా... కొన్నింటిని హైదరాబాద్‌లోని థియేటర్లలో రికార్డు చేశారు. ఇలా ఇప్పటివరకు రూ.2 కోట్లు సంపాదించారు. హిట్, సింగిల్, కుబేర, హరి హర వీరమల్లు చిత్రాల పైరసీపై నమోదైన కేసుల్ని దర్యాప్తు చేసిన పోలీసులు ఈ ఐదుగురినీ అరెస్టు చేశారు. వీరికి సహకరించిన ఇతర నిందితుల కోసం గాలిస్తున్నారు.

సినీ ప్రముఖులతో హైదరాబాద్ సీపీ భేటీ

సినిమా పైరసీ పూర్వాపరాలు, నిరోధానికి తీసుకుంటున్న చర్యల్ని వివరించడానికి హైదరాబాద్ పోలీసులు సినీ ప్రముఖులతో భేటీ అయ్యారు. పోలీసు కమిషనర్ సీవీ ఆనంద్ నేతృత్వంలో జరిగిన ఈ సమావేశానికి ప్రముఖ నటులు చిరంజీవి, నాగార్జున, వెంకటేష్, ఎఫ్‌డీసీ చైర్మన్ దిల్ రాజు హాజరయ్యారు. సినీ నిర్మాతలు, ఎగ్జిబిటర్లు, డిజిటల్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ భాగస్వాములు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల్ని పోలీసులు వివరించారు. క్యామ్ కార్డర్ పైరసీని నిరోధించడానికి థియేటర్లలో అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. థియేటర్ యజమానులు నిఘా పెంచాలని కోరారు. పైరసీ ముఠాలను పట్టుకోవడంలో కీలకంగా వ్యవహరించిన ఏసీపీ ఆర్‌జీ శివమారుతితోపాటు ఇన్‌స్పెక్టర్లు ఎస్.నరేష్, సతీష్‌రెడ్డి, ఎన్.దిలీప్ కుమార్, కె.మధుసూదన్ రావులను అభినందించారు.

పోలీసుల గురించి మాట్లాడితే..

దూల తీరుస్తాం..!

వైఎస్సార్‌సీపీ ఏలూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు దూలం నాగేశ్వరరావుపై ఏఎస్పీ అనుచిత వ్యాఖ్యలు

మాట్లాడుతున్న అదనపు ఎస్పీ సూర్యచంద్రరావు

ఏలూరు టౌన్: పోలీసులపై విమర్శలు చేస్తే కేసులు పెట్టి.. దూల తీరుస్తామని ఏలూరు జిల్లా అదనపు ఎస్పీ (ఏఎస్పీ) నక్కా సూర్యచంద్రరావు వైఎస్సార్‌సీపీ ఏలూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు, కైకలూరు మాజీ ఎమ్మెల్యే దూలం నాగేశ్వరరావును బెదిరించారు. ఏలూరులో సోమవారం జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో సూర్యచంద్రరావు చేసిన ఈ వ్యాఖ్యలు వివాదాస్పదంగా మారాయి. ఈ నెల 5న కైకలూరు మండలం దానగూడెంలో వినాయక నిమజ్జనం ఊరేగింపు సందర్భంగా రెండు సామాజిక వర్గాల మధ్య ఘర్షణలు చెలరేగాయి. ఈ ఘటనపై పోలీస్ అధికారులు పలువురిపై కేసు నమోదు చేసి అరెస్టులు చేశారు. కాగా, మాజీ ముఖ్యమంత్రి జగన్‌పై విషం చిమ్మడమే లక్ష్యంగా కైకలూరు ఎమ్మెల్యే కామినేని వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు, దీనిపై బాలకృష్ణ అనుచిత వ్యాఖ్యలను ఈ నెల 26న జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో దూలం నాగేశ్వరరావు ఖండించారు. ఈ క్రమంలో కామినేని ఒత్తిడులకు లొంగకుండా కొందరు పోలీసులు పనిచేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. దళితులపై అన్యాయంగా హత్యాప్రయత్నం చేసిన కేసులో కామినేనికి నచ్చినట్లుగా, ఆయన చెప్పిన విధంగా కేసులు రాయలేదని, అరెస్ట్ చేయలేదని టౌన్ సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ కృష్ణను వీఆర్‌కు పంపించారని తెలిపారు. ఎమ్మెల్యే మనిషిగా పేరొందిన రూరల్ సీఐ రవికుమార్ దీనంతటికీ కారణమని కూడా విమర్శించారు. తనకు కావాల్సిన రవికుమార్ వంటి వారిని కాపాడుకుంటూ, నిజాయితీగా పనిచేసే కృష్ణ అనే ఇన్‌స్పెక్టర్‌ను వీఆర్‌కు పంపించారని పేర్కొన్నారు.

సమయం వస్తుందన్న ఏఎస్పీ..

ఈ అంశాలను తాజాగా ఏలూరు జిల్లా పోలీస్ ప్రధాన కార్యాలయంలో జరిగిన విలేకరుల సమావేశంలో సూర్యచంద్రరావు ప్రస్తావిస్తూ, 'నోటి దూలెక్కి మాట్లాడితే, దూల తీర్చేసే సమయం వస్తుంది' అని పేర్కొన్నారు. పోలీస్ అధికారుల సంఘం జిల్లా అధ్యక్షుడు నాగేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ సాధారణ బదిలీల్లో భాగంగానే సీఐ కృష్ణను బదిలీ చేశారని చెప్పారు.

టీడీపీ నాయకుల దాష్టీకం

భూమి ఆక్రమించవద్దని వేడుకున్న బాలికపై దాడి

మాట్లాడుతున్న బాధిత బాలిక, తల్లిదండ్రులు

టీడీపీ నేతల దాష్టీకం వీడియో కోసం క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేయండి

అనంతపురం: తమ భూమి ఆక్రమించవద్దంటూ అడ్డుపడిన బాలికపై టీడీపీ నేతలు దాష్టీకం ప్రదర్శించారు. దాడి చేసి నిర్దాక్షిణ్యంగా ఈడ్చుకెళ్లి పక్కన పడేశారు. అసభ్యపదజాలంతో దూషించారు. ఈ ఘటన అనంతపురం జిల్లా కుందుర్పి మండలం జంబుగుంపల చోటు చేసుకుంది. బాధితురాలు సోమవారం గ్రామస్తులతో కలిసి జిల్లా ఎస్పీ కార్యాలయంలో జరిగిన ప్రజా ఫిర్యాదుల పరిష్కార వేదికలో తన గోడు విన్నవించింది. వివరాలిలా ఉన్నాయి. జంబుగుంపల గ్రామానికి చెందిన గొల్ల దొడ్డయ్య కుమార్తె శాలిని పదో తరగతి వరకు చదివింది. అదే గ్రామ సర్వే నంబర్ 110లో వీరికి 4.05 ఎకరాల భూమి ఉంది. 109–1 సర్వే నంబర్‌లో ప్రభుత్వ భూమి ఉందంటూ తహసీల్దార్, రెవెన్యూ అధికారులు వచ్చి సర్వే చేశారు. శాలిని తల్లిదండ్రులు గొల్ల లక్ష్మి, దొడ్డయ్య తమ పట్టా భూమిలో దారి లేదని అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. అప్పుడు అధికారులు ఏమీ తేల్చకుండానే వెనుదిరిగి వెళ్లిపోయారు. ఈ నేపథ్యంలో గత శనివారం టీడీపీ నాయకులైన గొల్ల బొమ్మయ్య, కుమారుడు గొల్ల తిప్పేస్వామి, గొల్ల నరసింహప్ప భార్య గొల్ల చిక్కమ్మ కలిసి శాలిని తల్లిపై విచక్షణారహితంగా దాడి చేశారు. కాళ్లతో తన్ని నానా దుర్భాషలాడారు. జేసీబీని తెప్పించి వారి పొలం మీదుగా దౌర్జన్యంగా రోడ్డు వేసేందుకు సిద్ధం కాగా.. శాలిని అడ్డుకోబోయింది. అక్కడే ఉన్న టీడీపీ నాయకుడు వెట్టి మారెప్ప కుమారుడు వెట్టి హనుమంతురాయుడు, ఈరప్ప కుమారుడు జి.హనుమంతురాయుడు ఆమెను నిర్దాక్షిణ్యంగా పక్కకు లాగిపడేశారు. జేసీబీతో తొక్కించి చంపుతామంటూ.. బండ బూతులు తిడుతూ తీవ్రంగా కొట్టారు. ఈ దృశ్యాలను వీడియో తీసి టీడీపీ నేతలే సోషల్ మీడియాలో పెట్టి వైరల్ చేశారు. ఘటనా స్థలంలోనే పోలీసులు ఉన్నా టీడీపీ నేతల దౌర్జన్యాన్ని ఆపలేకపోయారు. దీంతో టీడీపీ నేతలకు భయపడి బాధిత కుటుంబం స్థానిక పోలీస్‌స్టేషన్‌కు కూడా వెళ్లలేకపోయింది. తమకు న్యాయం చేయాలని సోమవారం జిల్లా ఎస్పీ కార్యాలయంలో ఫిర్యాదు చేసింది.

శ్రీవారి సేవలో హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

తిరుమల శ్రీవారిని హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప సోమవారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం వేదపండితులు ఆశీర్వదించారు. వాహన సేవల్లో పాల్గొన్నారు. – తిరుమల

ముక్కంటి సేవలో హిమాచల్‌ప్రదేశ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి

జ్ఞానప్రసూనాంబ సమేత శ్రీకాళహస్తీశ్వరస్వామిని హిమాచల్ ప్రదేశ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రంజన్‌శర్మ సోమవారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం మృత్యుంజయస్వామి సన్నిధి వద్ద వేదపండితులు వారిని ఆశీర్వదించి స్వామి అమ్మవార్ల జ్ఞాపిక, తీర్థప్రసాదాలు అందజేశారు. – శ్రీకాళహస్తి

మద్యం షాపు వద్దంటూ మహిళల ఆందోళన

ఓ వైపు పవిత్రమైన గుడి, మరో వైపు ఇళ్లు... వీటి మధ్య మద్యం షాపును ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రకాశం జిల్లా మార్కాపురంలో షాపు దక్కించుకున్న యజమానులు సోమవారం ప్రయత్నించగా విషయం తెలుసుకున్న మహిళలు పెద్దఎత్తున నిరసన తెలిపారు. మార్కాపురంలోని దోర్నాల సెంటరులో మద్యం షాపును ఏర్పాటు చేసేందుకు వేలంలో దక్కించుకున్న నిర్వాహకులు సోమవారం ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లారు. షాపు ఏర్పాటుచేసే ప్రాంతంలో రాఘవేంద్రస్వామి గుడి ఉంది. అక్కడున్న షాపుల్లో ఎవరినో ఒకరిని బలవంతంగా ఖాళీ చేయించి మద్యం దుకాణం పెడితే ఆదాయం బాగా వస్తుందన్నది నిర్వాహకుల ప్రణాళిక. ఈ సమాచారం తెలుసుకున్న మహిళలు పెద్దఎత్తున దోర్నాల సెంటరులో ఆందోళన చేపట్టారు. పోలీసుస్టేషన్ వరకూ ర్యాలీగా వెళ్లి మద్యం షాపు ఏర్పాటును వ్యతిరేకిస్తున్నామని, ఏర్పాటు చేస్తే పెద్దఎత్తున ఉద్యమిస్తామని తెలిపారు. బలవంతంగా ఏర్పాటు చేస్తే సహించేది లేదని హెచ్చరించారు. – మార్కాపురం

వైఎస్సార్‌సీపీ నేత అక్రమ అరెస్ట్

రోడ్ల దుస్థితిపై పోస్టు పెట్టినందుకు తప్పుడు కేసు

మైలవరం సీఐ కార్యాలయం ఎదుట మాజీ మంత్రి జోగి రమేష్ ధర్నా

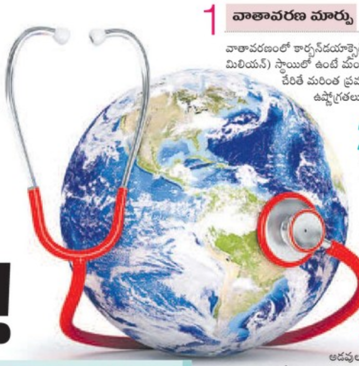

మైలవరం సీఐ కార్యాలయం వద్ద పార్టీ శ్రేణులతో కలిసి ధర్నా చేస్తున్న జోగి రమేష్

జి.కొండూరు (మైలవరం): ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఇబ్రహీంపట్నానికి చెందిన వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకుడు, మైలవరం పార్టీ నియోజకవర్గ అధికార ప్రతినిధి కోమటి కోటేశ్వరరావును పోలీసులు సోమవారం అక్రమంగా అరెస్ట్ చేశారు. నియోజకవర్గ పరిధిలోని జాతీయ రహదారులపై నెలల తరబడి విద్యుత్ దీపాలు వెలగకపోయినా టీడీపీ ఎమ్మెల్యే వసంత కృష్ణప్రసాద్ పట్టించుకోవడం లేదని, నియోజకవర్గంలో ఉన్న సహజ సంపదను దోచుకోవడానికే ఎమ్మెల్యే ఐతవరం నుంచి మైలవరం వచ్చాడని సోషల్ మీడియాలో కోటేశ్వరరావు పోస్టు పెట్టారు. ఈ పోస్టుపై మైలవరానికి చెందిన టీడీపీ నాయకుడు మల్లికార్జునరావు పోలీసులకు తప్పుడు ఫిర్యాదు చేశారు. దీంతో పోలీసులు సివిల్ డ్రెస్‌లో వచ్చి ఇబ్రహీంపట్నంలోని నివాసంలో ఉన్న కోటేశ్వరరావును అరెస్టు చేసి బైకుపై తీసుకెళ్లారు. వచ్చిన వాళ్లు సివిల్ డ్రెస్‌లో ఉండటంతో అసలు వాళ్లు పోలీసులా? కాదా? అనే సందేహంతో కుటుంబ సభ్యులు ఆందోళనకు గురయ్యారు. సమాచారం అందుకున్న వైఎస్సార్‌సీపీ నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి జోగి రమేష్ పార్టీ శ్రేణులతో కలిసి మైలవరం సీఐ కార్యాలయానికి చేరుకుని ఆరా తీశారు. తామే అరెస్టు చేశామని పోలీసులు చెప్పడంతో అక్కడే రోడ్డుపై బైఠాయించారు. నియోజకవర్గంలో కుంటుపడిన అభివృద్ధిపై ప్రశ్నించినందుకు కోటేశ్వరరావును అరెస్ట్ చేసిన మైలవరం పోలీసులకు అసెంబ్లీలో మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిని అసభ్య పదజాలంతో దూషించిన ఎమ్మెల్యే బాలకృష్ణను అరెస్టు చేసే దమ్ముందా అని నిలదీశారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఒక పార్టీ నాయకుడిని పోలీస్ స్టేషన్‌కు ఎలా తీసుకొస్తారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. లీగల్‌గా అరెస్ట్ చేసి ఉంటే ఎఫ్ఐఆర్ కాపీ చూపించాలని డిమాండ్ చేశారు. భావ ప్రకటనా స్వేచ్ఛను హరిస్తూ, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఖూనీ చేస్తూ ఎమ్మెల్యే వసంత చేస్తున్న వికృత చేష్టలకు పోలీసులు వంత పాడటం దుర్మార్గమన్నారు. ఎమ్మెల్యే ఆడే వికృత క్రీడలో పోలీసులు పావులుగా మారవద్దని హితవు పలికారు. అక్రమ అరెస్టును నిరసిస్తూ ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు సీఐ కార్యాలయం ఎదుట పార్టీ శ్రేణులతో కలిసి ధర్నా చేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ఆందోళనకు దిగొచ్చిన పోలీసులు కోమటి కోటేశ్వరరావును విడుదల చేయడంతో ఆందోళన విరమించారు.

భూమికి బాగా సుస్తీ చేసింది. అవనికి ఆధారంగా నిలుస్తున్న 9 పర్యావరణ వ్యవస్థల్లో ఏడింటి ఆరోగ్యం క్షీణించింది. శాస్త్రవేత్తల పరిభాషలో వీటిని 'ప్లానెటరీ బౌండరీస్' అంటారు. తాజాగా.. భూగ్రహంపై 70% భూభాగాన్ని ఆక్రమించటమే కాకుండా జీవావరణాన్ని కంటికి రెప్పలా కాపాడే సముద్రం కూడా అనారోగ్యం పాలైంది. సముద్ర జలాల ఆమ్లీకరణ హద్దుమీరి ప్రమాద ఘంటికలు మోగించటం ఇదే మొదటిసారి! అయినప్పటికీ, ఇంకా ఆశ మిగిలి ఉందని, ఇప్పటికైనా మానవాళి మేలుకోవాలని 'ప్లానెటరీ హెల్త్ చెక్ 2025' తాజా నివేదిక హెచ్చరిస్తోంది.

ఐసీయూలో భూమి!

భూమి ఒక రోగి అయితే, అది ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్‌లో పడి ఉండేదని పోట్స్‌డ్యామ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఫర్ క్లైమేట్ ఇంపాక్ట్ రీసెర్చ్ (పీఐకే) వెలువరించిన 'ప్లానెట్ హెల్త్ చెక్ 2025' నివేదిక చెబుతోంది. జర్మనీ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న ఈ సంస్థ.. భూ ఆరోగ్య స్థితిగతులపై అధ్యయనంలో చురుగ్గా పనిచేస్తోంది. పరిశోధకులు గుర్తించిన తొమ్మిది పర్యావరణ సరిహద్దుల్లో మూడు ప్రమాదకర హద్దును దాటాయని 2009లో తొలుత గుర్తించారు. వీటి సంఖ్య 2023 నాటికి ఆరుకు, ప్రస్తుతం 9కి పెరిగింది. శాస్త్రవేత్తలు భూమి ఆరోగ్యాన్ని.. దాని ఉత్పాదకత, మానవులు వాడుకున్న తర్వాత మిగిలిన శక్తి అనే 2 సూచికలను ఉపయోగించి కొలుస్తారు.

- సాక్షి, సాగుబడి

భూగోళానికి 9 ఆరోగ్య పరీక్షల్లో ఏడింట ఫెయిల్!

ప్రమాదకర స్థాయికి చేరిన సముద్ర ఆమ్లీకరణ

తాజా 'ప్లానెటరీ హెల్త్ చెక్ 2025' రిపోర్ట్ హెచ్చరిక

1 వాతావరణ మార్పు

వాతావరణంలో కార్బన్‌డయాక్సైడ్ (సీఓ2) 350 పీపీఎం (పార్ట్స్ పర్ మిలియన్) స్థాయిలో ఉంటే మంచిది. కానీ ఇది 423కి పెరిగింది. 450కి చేరితే మరింత ప్రమాదకరం. ఈ కారణంగానే ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉష్ణోగ్రతలు పెరిగి, విపత్తులు తీవ్రమవుతున్నాయి.

2 జీవావరణ సమగ్రతలో మార్పు

మనం చేసే పనులు జీవావరణ సమగ్రతపై ఒత్తిడి పెంచుతున్నాయి. ప్రకృతిలో ఉన్న శక్తిలో 10 శాతాన్ని మనుషులు వాడుకుంటే ప్రకృతి తిరిగి దాన్ని పూడ్చుకొని తెప్పరిల్లుతుంది. కానీ, మనం 30% వాడేసుకుంటున్నాం. వ్యవసాయం, పశువుల పెంపకం, నగరీకరణ, పరిశ్రమల కోసం భూమి సహజ స్థితిని విపరీతంగా మార్చటం వల్ల.. జీవవైవిధ్యం ప్రమాదకర స్థాయిలో అంతరిస్తోంది.

3 భూ వ్యవస్థ మార్పు

అడవులు భూగోళంపై వాతావరణాన్ని స్థిరంగా ఉంచటంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి. అసాధారణంగా అడవులు నరికి వేసి భూమిని చిన్నాభిన్నం చేస్తున్నాం. వ్యవసాయం, నగరీకరణ, పశుపోషణ కోసం తీవ్రస్థాయిలో భూ వినియోగ సహజ స్థితిని మార్చటం సమస్యగా మారింది. 2000–2018 మధ్యలో 90% అడవుల నరికివేత వ్యవసాయం (52%), పశుపోషణ (38%) కోసమే జరిగింది. ప్రపంచ భూభాగంలో అడవులు 75% ఉంటే మేలు. అయితే, ఇప్పుడు 59 శాతానికి తగ్గిపోయాయి.

4 మంచినీటి మార్పు

పరిమితి దాటిని మంచి నీటి వినియోగం జల చక్రాన్ని దెబ్బతీస్తోంది. నదుల్లో పారే నీటిని 12.9% వాడుకుంటే పర్వాలేదు. కానీ, ఇప్పుడు 22.6% వాడుతున్నాం. భూగర్భ జలాలను 12.4% వాడుకుంటే పర్వాలేదు. మనం 22% వినియోగిస్తున్నాం.

5 జీవ భౌతిక రసాయన మార్పులు

రసాయనిక ఎరువులను పంటలు ఉపయోగించుకునేది తక్కువ.. నీటిని, భూమిని కలుషితం చేసేదే ఎక్కువ. ఇవి చివరికి సముద్ర జలాల్లోకీ చేరి పర్యావరణ వ్యవస్థలను కూడా అస్తవ్యస్తం చేస్తున్నాయి. భాస్వరం ఎరువులను ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఏడాదికి 62 లక్షల టన్నులు వాడితే పర్వాలేదు. కానీ, 11 కోట్ల టన్నులు వాడుతున్నాం. నత్రజని ఎరువును ఏటా 6.2 కోట్ల టన్నులు వాడితే పర్వాలేదు. కానీ, 8.2 కోట్ల టన్నులు వాడుతున్నాం. ఇతర ఆరు రకాల సరిహద్దులను కూడా ఈ ఎరువులు ప్రభావితం చేస్తున్నాయి.

6 సముద్రాల ఆమ్లీకరణ

వాతావరణంలోకి విడుదలయ్యే కార్బన్‌డయాక్సైడ్‌లో చాలా వరకు సముద్రాలే పీల్చుకుంటాయి. దీనివల్ల సముద్ర జలాల్లో ఆమ్లగుణం పెరిగిపోతుంది. ఇది ఒక స్థాయికి మించితే సముద్ర జీవ వ్యవస్థలకు ప్రమాదం. ఫలితంగా సీఓ2ను పీల్చుకునే శక్తి సముద్రాలకు తగ్గిపోతుంది. దీంతో భూగోళం మరింత వేడెక్కుతుంది.

7 వాయు కాలుష్యం

గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అన్ని దేశాలు చర్యలు తీసుకోవటం వల్ల ఈ కాలుష్యం తగ్గుముఖం పట్టింది. 9 సరిహద్దుల్లో సురక్షిత స్థాయిలో ఉన్న రెండింటిలో ఇదొకటి.

8 ఓజోన్ పొర

సౌర వ్యవస్థ నుంచి అతినీలలోహిత కిరణాలను భూమిపైకి రాకుండా వడకట్టేది ఆకాశంలోని ఓజోన్ పొర. గతంలో ఇది క్షీణించడంతో ప్రపంచ దేశాలు చర్యలు తీసుకున్నాయి. దీంతో ఓజోన్ పొర మందం ఇటీవల పెరుగుతోంది. తొమ్మిదింటిలో సురక్షిత స్థాయిలో ఉన్న రెండోది ఇదే.

9 నావల్ ఎంటిటీస్

మనుషులు తయారుచేసిన రసాయనాలు, ప్లాస్టిక్‌లు.. వీటి కిందికి వస్తాయి. సూక్ష్మ ప్లాస్టిక్ పదార్థాలు సముద్ర జంతువుల్లోకి, మన దేహాల్లోకి చేరి చేటు చేస్తున్నాయి. అయితే, వీటి ముప్పు ఎంత అనేది అంచనా వేయాల్సి ఉంది.

క్లుప్తంగా...

ఈసెట్ స్పాట్ అడ్మిషన్లకు షెడ్యూల్

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ ఈసెట్–2025లో అర్హత సాధించిన విద్యార్థులు బీటెక్ రెండో సంవత్సరంలో చేరేందుకు స్పాట్ అడ్మిషన్ల షెడ్యూల్‌ను ఉన్నత విద్యామండలి సోమవారం ప్రకటించింది. వచ్చే నెల 2న కాలేజీల్లో నోటిఫికేషన్.. 3 నుంచి 5 మధ్య అడ్మిషన్ల ప్రక్రియ.. 6, 7 తేదీల్లో ఎంపికైన విద్యార్థుల జాబితా రూపొందిస్తారు. 8 నుంచి 11 మధ్య ఆన్‌లైన్ పోర్టల్‌లో అడ్మిషన్ల వివరాలు అప్‌లోడ్ చేస్తారు. 12 నుంచి 14 వరకు అడ్మిషన్ల ధ్రువీకరణ జరుగుతుంది. వచ్చే నెల 19లోగా అడ్మిషన్ల ప్రక్రియ ముగించనున్నారు.

కుమార్తె ఆచూకీ కోసం 13 ఏళ్లుగా తండ్రి న్యాయపోరాటం

సాక్షి, అమరావతి: అత్తింటి నుంచి అదృశ్యమైన కుమార్తె ఆచూకీ కోసం 67 సంవత్సరాల వృద్ధుడు 13 ఏళ్లుగా సాగిస్తున్న న్యాయపోరాటం విషయంలో పోలీసుల పనితీరును న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బట్టు దేవానంద్ నేతృత్వంలోని హైకోర్టు ధర్మాసనం తప్పు పట్టింది. సామాన్యులు పెట్టిన కేసుల్లోనే పోలీసులు ఇలా నిర్లక్ష్యం ప్రదర్శిస్తున్నారన్న ధర్మాసనం ఈ కేసును సీబీఐకి అప్పగించడం సముచితమని వ్యాఖ్యానించింది. ఈ మేరకు నిర్ణయం తీసుకునే ముందు తాజా దర్యాప్తు వివరాలను అఫిడవిట్ రూపంలో సమర్పించాలని ఏలూరు జిల్లా ఎస్పీని ఆదేశించింది. తదుపరి విచారణను వచ్చేనెల 10కి వాయిదా వేసింది. వివరాల్లోకి వెళితే.. ఏలూరు జిల్లా జీలుగుమిల్లి మండలం కామయ్యపాలెంకు చెందిన పేద రైతు బండారు ప్రకాశరావు తన కుమార్తె మంగాదేవిని అదే జిల్లాలోని దండగర్ర గ్రామానికి చెందిన మోహన బ్రహ్మాజీకి ఇచ్చి వివాహం చేశారు. కొంతకాలం తరువాత తనను భర్త, అత్తమామలు అదనపు కట్నం కోసం వేధిస్తున్నారంటూ మంగాదేవి పుట్టింటికి వచ్చింది. కొంత డబ్బును సర్దుబాటు చేసి కుమార్తెను ప్రకాశరావు తిరిగి మెట్టినింటికి పంపారు. 2012 అక్టోబర్ 18న బ్రహ్మాజీ.. ప్రకాశరావుకు ఫోన్‌చేసి, మంగాదేవి ఇంటినుంచి వెళ్లిపోయిందని చెప్పాడు. ఆయన అదే రోజున అల్లుడు, అతని తల్లిదండ్రులపై తాడేపల్లిగూడెం పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. కేసు దర్యాప్తును పోలీసులు అటకెక్కించడంతో 2017లో హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

'డ్రైవర్ సేవలో..'నూ కూటమి కోత

- చలానా బకాయిలను వచ్చే నెల 4లోగా చెల్లిస్తేనే పథకం వర్తిస్తుందని మెలిక
- 8 వేల మంది డ్రైవర్లను అనర్హులను చేసే ఎత్తుగడ
- ఈ నిబంధనను తొలగించాలంటున్న ఆటో, ట్యాక్సీ డ్రైవర్ల యూనియన్లు

సాక్షి, అమరావతి: 'డ్రైవర్ సేవలో..' పేరిట ఆటో, ట్యాక్సీ, మ్యాక్సీ డ్రైవర్లకు ఆర్థిక సహాయం అందించే పథకం అమలులో చంద్రబాబు ప్రభుత్వం 'చలానా' మెలికతో కోత పెడుతోంది. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఎలాంటి ఆంక్షలు లేకుండా 'వైఎస్సార్ వాహనమిత్ర' పథకం కింద లబ్ధిదారులకు ఆర్థిక సహాయం అందించారు. గత ఐదేళ్లలో లేని నిబంధనలను కూటమి ప్రభుత్వం 'డ్రైవర్ల సేవలో..' పథకంలో చేర్చి ,సాధ్యమైనంత మందిని పథకానికి అనర్హులను చేస్తోంది. ఆటోలు, ట్యాక్సీలు, క్యాబ్‌లపై ట్రాఫిక్ చలానాల బకాయి ఉంటే రూ.15 వేల ఆర్థిక సహాయం పథకానికి అనర్హులని ప్రకటించింది. చలానా బకాయిల కారణం చూపి దాదాపు 8వేల మంది డ్రైవర్లు అనర్హులని చెబుతోంది. ఈ నెల 4లోగా చలానా బకాయిలు చెల్లించకపోతే వారికి ఈ పథకం కింద ఆర్థిక సహాయం అందించేది లేదని రవాణా శాఖ స్పష్టం చేస్తోంది. ట్రాఫిక్ నిబంధనల ఉల్లంఘనలను కెమెరాలు/సెల్‌ఫోన్ల ద్వారా ట్రాఫిక్ పోలీసులు రికార్డు చేసి జరిమానాలు విధిస్తుంటారు. అయితే, జరిమానా విధింపుపై డ్రైవర్లకు తక్షణం సమాచారం ఉండదు. తమ వాహనాన్ని విక్రయించే సమయంలోనో ఏదైనా ఇతర నిబంధనల ఉల్లంఘన సమయంలోనో పోలీసులు చెబితేనే తెలుస్తుంది. అప్పుడు వారు చలానా బకాయిలు చెల్లిస్తారు. ఇది సాధారణంగా జరిగే ప్రక్రియే. కాగా.. ప్రస్తుతం ఆటో, ట్యాక్సీ, మాక్సి క్యాబ్ డ్రైవర్లకు తమ వాహనంపై చలానా బకాయిలు ఉన్నాయో లేదో తెలియడం లేదు. వారికి గ్రామ, వార్డు సచివాలయం నుంచి కూడా ఎలాంటి సమాచారం ఇవ్వడం లేదు. ఈ నెల 4న ఈ పథకం కింద డ్రైవర్ల ఖాతాల్లో రూ.15 వేలు జమ చేస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. అప్పటికీ డ్రైవర్లకు సమాచారం లేకపోతే వారు ఈ పథకం కింద ఆర్థిక సాయం పొందడానికి అనర్హులు అవుతారు. ఈ విషయంపై రవాణా శాఖ నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తోంది. చలానా బకాయిల నిబంధన నుంచి మినహాయింపు ఇవ్వాలని ఆటో, ట్యాక్సీ, మాక్సీ కేబ్ డ్రైవర్ల యూనియన్లు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాయి.

ఉద్యోగులను నిరాశపరిచారు

- దసరా కానుకగా నాలుగు కరువు భత్యాల్లో రెండైనా ఇస్తారనుకున్నాం
- 12వ పీఆర్సీ నియమించి ఐఆర్ ప్రకటిస్తారని ఎదురుచూశాం
- స్టేట్ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు నల్లపల్లి విజయ్ భాస్కర్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన బకాయిలపై అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో చర్చించి ఆమోదయోగ్యమైన పరిష్కారం దక్కుతుందని ఎదురు చూసిన ఉద్యోగులకు తీవ్ర నిరాశ కలిగిందని ఏపీ స్టేట్ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు నల్లపల్లి విజయభాస్కర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. దసరా కానుకగా పెండింగ్‌లో ఉన్న నాలుగు కరువు భత్యాలలో కనీసం రెండైనా ఇస్తారని, 12వ పీఆర్సీ నియమించి ఉద్యోగులందరికీ ఇంటీరియం రిలీఫ్ ప్రకటిస్తారని ఆశగా ఎదురుచూశారని సోమవారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో ప్రభుత్వం వీటి ఊసెత్తకపోవడం విచారకరమన్నారు. ఉద్యోగుల కరువు భత్యం ఎప్పుడు చెల్లిస్తారో చెప్పకపోవడం సరైంది కాదన్నారు. అలాగే, గ్రాట్యుటీ, సరెండర్ లీవులు, పీఎఫ్, ఏపీజీఎల్ఐ, మెడికల్ బిల్లులు పెండింగ్‌లో ఉండడంవల్ల ఉద్యోగులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారన్నారు. అందరికీ ఆమోద యోగ్యమైన పెన్షన్ పథకం అమలు చేస్తామని ఇప్పటివరకు నిర్ణయం ప్రకటించకపోవడం వల్ల రిటైరవుతున్న ఉద్యోగుల పరిస్థితి అగమ్యగోచరంగా ఉందన్నారు. ఉద్యోగులకు హెల్త్‌కార్డులు ఉన్నా వైద్యం అందడం లేదని.. సమగ్ర శిక్ష ఉద్యోగులకు ఒకటిన్నర నెల జీతం పెండింగ్‌లో ఉండడంవల్ల చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారన్నారు. చాలీచాలని జీతాలతో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్ట్, ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ పథకాలు అమలుకాక ఇబ్బందిపడుతున్నారని వీళ్లందరికీ సంక్షేమ పథకాలు అమలుచేసేలా నిర్ణయం తీసుకోవాలని ఆయన ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

పథకం ప్రకారమే చిరంజీవిని బాలకృష్ణతో తిట్టించారు

- డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌లో భాగంగానే అసెంబ్లీలో వివాదం సృష్టించారు
- చిరంజీవికి చంద్రబాబు, బాలయ్య ఎందుకు క్షమాపణ చెప్పలేదు
- తమ్ముళ్లిద్దరూ చిరంజీవిని ఒంటరిగా రోడ్డుపై వదిలేశారు
- చంద్రబాబు కుట్రలపై మాజీ ఎమ్మెల్యే సుధాకర్‌బాబు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రభుత్వ వైఫల్యాలపై వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రశ్నిస్తుంటే.. సమాధానం చెప్పుకోలేక డైవర్షన్ పాలిటిక్స్‌తో ప్రజల దృష్టిని మళ్లించేందుకు అసెంబ్లీలో మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్, చిరంజీవిపై బాలకృష్ణ నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడారని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎస్సీ సెల్ అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్యే టీజేఆర్ సుధాకర్‌బాబు మండిపడ్డారు. తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో సోమవారం మీడియాతో ఆయన మాట్లాడుతూ.. చంద్రబాబు స్క్రిప్టు ప్రకారమే బాలకృష్ణ సభకొచ్చి వివాదం సృష్టించారన్నారు. ఆ పథకం వికటించడంతో స్క్రిప్ట్ మార్చి కామినేనితో రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని అభ్యర్థించేలా చేశారన్నారు. ఈ వివాదంలో చిరంజీవికి ఇప్పటివరకు చంద్రబాబు, బాలకృష్ణ ఎందుకు క్షమాపణలు చెప్పలేదని నిలదీశారు. దీనిపై కనీసం స్పందించకుండా తమ్ముళ్లిద్దరూ చిరంజీవిని నడిరోడ్డుపై ఒంటరిగా వదిలేశారన్నారు. అసెంబ్లీలో పరిణామాలన్నీ చూస్తుంటే చిరంజీవిపై ఏదో కుట్ర జరుగుతోందన్న అనుమానాలు కలుగుతున్నాయన్నారు. నాడు చంద్రబాబు సతీమణి భువనేశ్వరి గురించి ఏమీ అనకపోయినా చంద్రబాబు ఏడ్చారని, ఎల్లో మీడియా హడావుడి చేసిందని గుర్తు చేశారు. సభలో లేని మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ గురించి బాలకృష్ణ నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడుతుంటే సభా నాయకుడు చంద్రబాబు, స్పీకర్‌కు తప్పనిపించలేదా అని ప్రశ్నించారు. చంద్రబాబు సమస్య వచ్చినప్పుడల్లా ఏదో వివాదం సృష్టించి డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ చేస్తూ కాలక్షేపం చేస్తుంటారని పేర్కొన్నారు. ఇందులో భాగంగానే సినిమా షూటింగ్‌లో ఉన్న బాలకృష్ణను సభకు పిలిపించి నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడించి వివాదం సృష్టించారన్నారు. మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్, చిరంజీవిని ఉద్దేశించి బాలకృష్ణ చేసిన వ్యాఖ్యలను డిప్యూటీ సీఎం పవన్‌కళ్యాణ్, ఎమ్మెల్సీ నాగబాబు ఇప్పటివరకు ఎందుకు ఖండించలేదని నిలదీశారు.

పుత్తూరు ఆస్పత్రి వద్ద ఆందోళన చేస్తున్న వైద్య సిబ్బంది

పుత్తూరులో వైద్య సిబ్బందిపై పేషెంట్ దాడి

- విధులు బహిష్కరించి ఆందోళనకు దిగిన ఉద్యోగులు
- ప్రాణాలు పోసే మాకే రక్షణ లేదా అంటూ ఆక్రోశం
- వైద్య విధాన పరిషత్ ఆస్పత్రిలో ఘటన

పుత్తూరు: తిరుపతి జిల్లా పుత్తూరు పట్టణంలోని వైద్య విధాన పరిషత్ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తే సిబ్బందిపై దాడిచేయడంతో ఉద్యోగులు ఆందోళనకు దిగారు. బాధితుల కథనం ప్రకారం.. పుత్తూరు దళితవాడకు చెందిన ఎస్. మునికేశవులు తలకు గాయాలతో ఆదివారం సాయంత్రం ఆస్పత్రికి వచ్చాడు. వైద్యుల సూచన మేరకు తలకు కుట్లు వేయడానికి అటెండర్ కార్తీక్ గాయాన్ని శుభ్రపరుస్తుండగా మునికేశవులు ఒక్కసారిగా లేచి దాడిచేశాడు. దూషిస్తూ కాలితో పదే పదే తన్నాడు. అడ్డొచ్చిన వైద్యులను సైతం బెదిరిస్తూ అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోయాడు. అనంతరం.. మునికేశవులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కార్తీక్ పోలీసులకు ఫిర్యాదుచేశాడు. ఇటీవల కాలంలో వైద్య సిబ్బందిపై దాడులు ఎక్కువవుతున్నాయని.. దీనిని అరికట్టాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఆస్పత్రి సిబ్బంది సోమవారం ఉదయం విధులు బహిష్కరించి ఆందోళనకు దిగారు. ఆస్పత్రి గేట్లను మూసివేసి రోగులను లోపలకు రానీకుండా నిరసన తెలిపారు. దాడిచేసిన మునికేశవులుపై కేసు నమోదుచేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నామని ఎస్ఐ ఓబయ్య ఆస్పత్రి మెడికల్ ఆఫీసర్ చంద్రశేఖర్‌కు చెప్పడంతో సిబ్బంది ఆందోళన విరమించారు.

డిగ్రీ రెండో దశ కౌన్సెలింగ్ పొడిగింపు

సాక్షి, అమరావతి: డిగ్రీ రెండో దశ ప్రవేశాల కౌన్సెలింగ్ షెడ్యూల్‌ను ఉన్నత విద్యామండలి పొడిగించింది. అక్టోబర్ 3 వరకు రిజిస్ట్రేషన్లు, నాలుగు వరకు ధ్రువపత్రాల పరిశీలన, ఆరు వరకు వెబ్ ఆప్షన్ల ఎంపిక, ఏడో తేదీన వెబ్ ఆప్షన్ల మార్పు, 10న తుది సీట్ల కేటాయింపు జరగనున్నాయి. కళాశాలల విజ్ఞప్తి మేరకు కౌన్సెలింగ్ పొడిగించినట్లు సోమవారం ప్రకటన విడుదల చేసింది.

నవంబర్‌లో ఆర్.సెట్

రీసెర్చ్ సెట్(ఆర్.సెట్)ను నవంబర్‌లో నిర్వహించనున్నట్టు ఉన్నతి విద్యా మండలి ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. పద్మావతి మహిళా విశ్వ విద్యాలయం ఆధ్వర్యంలో నవంబర్ 3 నుంచి 7 తేదీ వరకు ఆర్ సెట్ నిర్వహిస్తున్నట్టు స్పష్టం చేసింది. అక్టోబర్ 7 నుంచి ఆన్లైన్ రిజిస్ట్రేషన్లు ప్రారంభిస్తున్నట్టు చెప్పింది.

సచివాలయ ఉద్యోగుల ఆందోళన ముమ్మరం

చిత్తూరు కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా చేస్తున్న గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులు

సాక్షి, అమరావతి: సమస్యల పరిష్కారం కోసం గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగుల ఆందోళన ఉధృతమవుతోంది. ఉద్యోగ సంఘాల పిలుపుమేరకు గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులు అధికారిక వాట్సాప్ గ్రూపుల నుంచి ఎగ్జిట్ అయ్యారు. సెప్టెంబర్ 23వ తేదీ నుంచి ప్రతిరోజు నల్ల బ్యాడ్జీలు ధరించి విధులకు హాజరవుతున్నారు. అయితే, ఉద్యోగ సంఘాలు నిరసన నోటీసులిచ్చిన అనంతరం గత బుధవారం ఉద్యోగులను చర్చలకని పిలిచి, తర్వాత ఆ కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం వాయిదా వేసింది. ఉద్యోగులు మాత్రం తమ నిరసన కార్యక్రమాలను కొనసాగిస్తున్నారు. అక్టోబర్ 1న పింఛన్ల పంపిణీలో ఉద్యోగులు నల్ల బ్యాడ్జీలు ధరించి పాల్గొననున్నట్టు ఉద్యోగ సంఘాల ఐక్యవేదిక ప్రకటించగా, మరో ఉద్యోగ సంఘాల ఐక్య కార్యాచరణ కమిటీ తాము పింఛన్ల పంపిణీని బహిష్కరిస్తామని ప్రకటన జారీ చేసింది.

వలంటీర్ల విధులు మేం చేయం

చిత్తూరు కలెక్టరేట్: 'వలంటీర్లు చేయాల్సిన పనులను కూటమి ప్రభుత్వం మాకు అప్పగించడం సరి కాదు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ మేం వలంటీర్ల విధులను నిర్వహించం. ఈ ప్రభుత్వం సర్వేల పేరుతో ఉద్యోగులను తీవ్ర ఒత్తిడికి గురిచేస్తోంది. ఇంటింటి సర్వే నుంచి మాకు విముక్తి కల్పించాలి' అని గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల ఉద్యోగులు డిమాండ్ చేశారు. ఏపీ గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగుల ఐక్య కార్యాచరణ కమిటీ (జేఏసీ) ఆధ్వర్యంలో ఉద్యోగులు సోమవారం చిత్తూరు కలెక్టరేట్ ఎదుట బైఠాయించి ధర్నా చేశారు. అనంతరం కలెక్టర్ సుమిత్‌కుమార్ గాంధీకి వినతి పత్రం అందజేశారు. జేఏసీ చిత్తూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు వినోద్ కుమార్ మాట్లాడుతూ కష్టపడి చదివి ప్రభుత్వ ఉద్యోగం సాధించిన గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వం వలంటీర్ పనులు అప్పగించడం అన్యాయమన్నారు. వలంటీర్లు చేసిన పనులన్నీ తాము చేయాలని ఒత్తిడి చేయడం సరికాదన్నారు. జేఏసీ రాష్ట్ర ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ మహేష్ మాట్లాడుతూ సర్వేల పేరుతో సచివాలయ ఉద్యోగులను తీవ్ర ఒత్తిడికి గురి చేస్తున్నారని చెప్పారు. సచివాలయ ఉద్యోగుల పట్ల చిన్నచూపు చూడటం తగదన్నారు. ఇతర శాఖల ఉద్యోగుల మాదిరిగానే సచివాలయాల ఉద్యోగులకు కూడా పదోన్నతులు కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు.

చర్చలు విఫలం.. సమ్మె ఉధృతం

పీజీ ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపు, ఇతర సమస్యల పరిష్కారంపై తగ్గని పీహెచ్‌సీ వైద్యులు

- నేటి నుంచి ఎమర్జెన్సీ సేవలు బహిష్కరణ
- గురువారం 'ఛలో విజయవాడ'కు పిలుపు
- శుక్రవారం నుంచి ఆమరణ దీక్షలకు దిగుతామని హెచ్చరిక
- వీరికి ఏపీ మెడికల్ ల్యాబ్ టెక్నీషియన్స్ అసోసియేషన్ మద్దతు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల (పీహెచ్‌సీ) వైద్యులతో సోమవారం వైద్యశాఖ జరిపిన చర్చలు విఫలమయ్యాయి. దీంతోసమ్మెను ఉధృతం చేస్తామని పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డాక్టర్ కిషోర్ ప్రకటించారు. ఇందులో భాగంగా మంగళవారం నుంచి ఎమర్జెన్సీ వైద్య సేవలను బహిష్కరిస్తున్నామని వెల్లడించారు. ఇప్పటికే సోమవారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఔట్‌పేషెంట్ సేవలను బహిష్కరించామన్నారు. అయితే సమ్మె చేస్తున్న వారిపై చర్యలు తీసుకోవాలంటూ డీఎంహెచ్‌ఓలను ఉన్నతాధికారులు ఆదేశించారు. దీంతో ఎస్మా ప్రయోగిస్తామని ఇప్పటికే పలు జిల్లాల డీఎంహెచ్‌ఓలు హెచ్చరించారు.

ప్రభుత్వం దిగి రాకపోవడంతో..

మెడికల్ పీజీ కోర్సుల్లో ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపు, ఇతర సమస్యల పరిష్కారం కోసం పీహెచ్‌సీ వైద్యులు సమ్మెబాట పట్టిన విషయం తెలిసిందే. గత వారంలోనే ప్రభుత్వానికి వైద్యుల సంఘం సమ్మె నోటీసు ఇవ్వడంతో పాటు, సమ్మె కార్యాచరణను ప్రకటించింది. ఈ క్రమంలో గత శుక్రవారం నుంచే ఆన్‌లైన్ రిపోర్టింగ్, పీహెచ్‌సీ వెలుపల మెడికల్ క్యాంపులలో వైద్యసేవలను బహిష్కరించారు. ప్రభుత్వం దిగిరాకపోవడంతో సోమవారం ఓపీ సేవలను పూర్తిగా బహిష్కరించారు. దీంతో.. ఆస్పత్రులకు వస్తున్న రోగులు వైద్యం అందక నానా అవస్థలు పడుతున్నారు.

20 శాతం పీజీ ఇన్‌సర్వీసు కోటా కోసం..

మరోవైపు.. పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం ప్రతినిధులతో ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ కమిషనర్ వీరపాండియన్ సోమవారం మంగళగిరిలోని కార్యాలయంలో చర్చించారు. పీజీ ఇన్‌సర్వీసు కోటా 20 శాతాన్ని అన్ని క్లినికల్ స్పెషాలిటీలకు వర్తింపజేయాలని వైద్యులు ప్రధానంగా డిమాండ్ చేశారు. దీంతోపాటు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వెళ్లి వైద్యసేవలు అందిస్తున్నందుకుగాను అలవెన్స్, పదోన్నతులు కల్పిస్తూ ఇతర సమస్యలనూ పరిష్కరించాలని కోరారు. అయితే, ఇన్‌సర్వీస్ కోటా విషయంలో ఏమీ చేయలేమని అధికారులు చేతులెత్తేశారు. ఉదయం నుంచి రాత్రి వరకూ ఇన్‌సర్వీస్ కోటాపై వైద్యులకు సర్దిచెప్పేందుకు అధికారులెంత ప్రయత్నించినా లాభం లేకుండాపోయింది. ప్రభుత్వం నుంచి నిర్దిష్టమైన హామీలేకపోవడంతో మంగళ, బుధవారాల్లో జిల్లా స్థాయిలో ఎమర్జెన్సీ సేవలను బహిష్కరించి ఆందోళన కార్యక్రమాలు చేపడతామని వైద్యులు ప్రకటించారు. అలాగే, గురువారం ఛలో విజయవాడకు పిలుపునిచ్చామని.. శుక్రవారం నుంచి విజయవాడలో ఆమరణ దీక్షలకు దిగుతామని హెచ్చరించారు. ఇదిలా ఉంటే.. వైద్యుల సమ్మెకు తమ పూర్తి మద్దతు ఉంటుందని ఏపీ మెడికల్ ల్యాబ్ టెక్నీషియన్స్ అసోసియేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి మూర్తి, కార్యదర్శి కిషోర్ సోమవారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. సమ్మెను జటిలం చేయకుండా ప్రభుత్వం వైద్యుల డిమాండ్లను నెరవేర్చాలని కోరారు. వైద్యుల సంఘం పిలుపు ఇస్తే రోగనిర్ధారణ సేవలను నిలిపేస్తామని ఆయనన్నారు.

30 నుంచి 15 శాతానికి కుదింపు

నిజానికి.. క్లినికల్ విభాగంలో 30 శాతం, నాన్ క్లినికల్‌లో 50 శాతం చొప్పున గత ప్రభుత్వంలో ఇన్‌సర్వీస్ కోటా ఉండేది. ఈ కోటాను గతేడాది చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే క్లినికల్ కోర్సుల్లో 15, నాన్ క్లినికల్‌లో 30 శాతానికి కుదించింది. దీంతో.. గతేడాదే పీహెచ్‌సీ వైద్యులు సమ్మెలోకి వెళ్లారు. అన్ని జిల్లాల నుంచి వైద్యులు విజయవాడకు చేరుకుని పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన చేయడంతో ప్రభుత్వం దిగొచ్చింది. అనంతరం క్లినికల్‌లో ఎంపిక చేసిన స్పెషాలిటీల్లో కోటాను 20 శాతానికి పెంచారు. అదే విధంగా భవిష్యత్తులో ఇన్‌సర్వీస్ కోటాపై ఏదైనా నిర్ణయం తీసుకునే ముందు వైద్యులతో చర్చిస్తామని కూడా హామీ ఇచ్చింది. అయితే, వైద్యుల సమ్మతి లేకుండానే ఈ విద్యా సంవత్సరానికి ఇన్‌సర్వీస్ కోటాను 20 నుంచి 15 శాతానికి కుదించడంతో వైద్యులు రగిలిపోతున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ షూటర్ ముకేశ్‌కు రజత పతకం

న్యూఢిల్లీ: అంతర్జాతీయ షూటింగ్ క్రీడా సమాఖ్య (ఐఎస్‌ఎస్‌ఎఫ్) జూనియర్ ప్రపంచకప్ టోర్నమెంట్‌లో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ యువ షూటర్ ముకేశ్ నేలవల్లి రజత పతకంతో మెరిశాడు. సోమవారం జరిగిన జూనియర్ పురుషుల 25 మీటర్ల ర్యాపిడ్ ఫైర్ పిస్టల్ ఈవెంట్‌లో 20 ఏళ్ల ముకేశ్ రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన ముకేశ్ ఫైనల్లో 'షూట్ ఆఫ్'లో స్వర్ణ పతకాన్ని చేజార్చుకున్నాడు. నిర్ణీత ఏడు రౌండ్ల తర్వాత అలెగ్జాండర్ కొవాలెవ్ (రష్యా), ముకేశ్ 27 పాయింట్లతో సమఉజ్జీగా నిలిచారు. విజేతను తేల్చేందుకు 'షూట్ ఆఫ్' నిర్వహించగా... కొవాలెవ్ మూడు పాయింట్లు స్కోరు చేసి స్వర్ణం దక్కించుకోగా... ముకేశ్ ఒక పాయింట్ సాధించి రజతం గెల్చుకున్నాడు. భారత్‌కే చెందిన సూరజ్ శర్మ 21 పాయింట్లతో కాంస్య పతకాన్ని సొంతం చేసుకున్నాడు. జూనియర్ మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ఈవెంట్‌లో భారత షూటర్లు ఓజస్వి ఠాకూర్ (252.7 పాయింట్లు) స్వర్ణం, కొండూర్ హృదయశ్రీ (250.2 పాయింట్లు) రజతం, శాంభవి (229.4 పాయింట్లు) కాంస్యం నెగ్గి క్లీన్ స్వీప్ చేశారు. జూనియర్ పురుషుల 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ఈవెంట్‌లో భారత షూటర్లు హిమాన్షు (250.9 పాయింట్లు) స్వర్ణం, అభినవ్ షా (228.4 పాయింట్లు) కాంస్యం నెగ్గారు. ప్రస్తుతం భారత్ 20 పతకాలతో 'టాప్' ర్యాంక్‌లో కొనసాగుతోంది.

'మా ఆటగాళ్లంతా ఒక్కో ట్రోఫీతో సమానం'

- కప్ లేకపోయినా మా విజయం విలువ తగ్గదు
- భారత టి20 జట్టు కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ యాదవ్ వ్యాఖ్య

దుబాయ్: ఆసియా కప్ టి20 టోర్నీలో విజేతగా నిలిచిన తర్వాత జరిగిన అనూహ్య పరిణామాలపై భారత కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ యాదవ్ స్పందించాడు. చాంపియన్ టీమ్‌కు ట్రోఫీ ఇవ్వకుండా నిలిపివేసిన ఘటన గతంలో ఎన్నడూ చూడలేదని అతను అన్నాడు. అయితే తాము ఈ విషయాన్ని పట్టించుకోమని, ట్రోఫీ లేకపోవడం వల్ల తమ విజయం విలువ ఏమాత్రం తగ్గదని సూర్య వ్యాఖ్యానించాడు. 'ఒక క్రికెట్ అభిమానిగా, ఆపై ఆటగాడిగా ఇలాంటి ఘటనను ఎప్పుడూ చూడలేదు. ఎంతో కష్టపడి విజేతగా నిలిచి సంపాదించిన ట్రోఫీని ఆటగాళ్లకు ఇవ్వకపోవడం ఏమిటి? దానిని అందుకునేందుకు మాకు పూర్తి అర్హత ఉంది. అయితే ట్రోఫీల గురించే మాట్లాడాల్సి వస్తే మా డ్రెస్సింగ్‌రూమ్‌లోనే ఇలాంటి 14 ట్రోఫీలు ఉన్నాయి. ఈ ఆసియా కప్ గెలుపు ప్రయాణంలో మా ఒక్కో ఆటగాడు, సహాయక సిబ్బంది ఒక్కో ట్రోఫీతో సమానం. పాకిస్తానీ చేతుల మీదుగా ట్రోఫీని స్వీకరించరాదనే విషయం మాకు ఎవరూ చెప్పలేదు. మా జట్టు సభ్యులంతా మైదానంలో కలిసి తీసుకున్న నిర్ణయమిది' అని సూర్యకుమార్ స్పష్టం చేశాడు. మరోవైపు పహల్గాం దాడిలో మృతి చెందిన కుటుంబాల సంక్షేమం కోసం తాను ఆసియా కప్‌లో 7 మ్యాచ్‌ల ద్వారా అందుకున్న మ్యాచ్ ఫీజు మొత్తాన్ని (రూ. 28 లక్షలు) విరాళంగా ఇస్తున్నట్లు సూర్యకుమార్ ప్రకటించాడు.

నఖ్వీ తీసుకెళ్లిపోయాడు!

ఫైనల్ ముగిసిన తర్వాత బహుమతి ప్రదానోత్సవానికి వేదికను ఏర్పాటు చేశారు. ఆసియా క్రికెట్ కౌన్సిల్ (ఏసీసీ) అధ్యక్షుడు, పాకిస్తాన్ క్రికెట్ బోర్డు (పీసీబీ) చైర్మన్, పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వంలో అంతర్గత వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి కూడా అయిన మొహసిన్ నఖ్వీ అక్కడే ఉన్నాడు. అయితే పహల్గాం దాడి సమయంలో నఖ్వీ సోషల్ మీడియాలో భారత్‌కు వ్యతిరేకంగా పలు వ్యాఖ్యలు చేశాడు. దాంతో అతడి చేతుల మీదుగా ట్రోఫీని అందుకోబోమని భారత జట్టు ముందే ఏసీసీకి సమాచారం అందించింది. దాంతో ప్రత్యామ్నాయంగా వేదికపై ఉన్న ఇతర అధికారుల నుంచి అందించవచ్చని నిర్వాహకులు భావించారు. అయితే నఖ్వీ వేదికపై ఉన్నంతసేపు తాము అక్కడికి వెళ్లమని భారత్ స్పష్టం చేసింది. అయితే నిబంధనల ప్రకారం ఏసీసీ అధ్యక్షుడి హోదాలో తానే ట్రోఫీ ఇస్తానంటూ నఖ్వీ మొండితనం ప్రదర్శించాడు. దాంతో చివరకు భారత్ కప్ అందుకోకుండానే కార్యక్రమం ముగిసింది. అయితే ఆశ్చర్యకరంగా, ఎవరూ ఊహించని విధంగా నఖ్వీ సన్నిహితులు కొందరు అక్కడ ఉన్న ఆసియా కప్ ట్రోఫీని తమతో పాటు తీసుకెళ్లిపోయారు. అనంతరం భారత జట్టు మొత్తం వేదిక వద్ద చేరి ఊహాత్మకంగా ట్రోఫీ చేతిలో ఉన్నట్లుగా నటిస్తూ సంబరాలు చేసుకుంది.

బీసీసీఐ ఆగ్రహం...

నఖ్వీ ప్రవర్తనపై బీసీసీఐ కార్యదర్శి దేవజిత్ సైకియా తీవ్ర అసహనం వ్యక్తం చేశారు. 'నఖ్వీ పాకిస్తాన్ రాజకీయ నాయకుడు కూడా. అందుకే ఆయన నుంచి ట్రోఫీ తీసుకోవద్దని భారత్ నిర్ణయించింది. కానీ ఆయన తనతో పాటు ట్రోఫీని, పతకాలను కూడా తీసుకెళ్లమని దానర్థం కాదు. అవన్నీ వీలైనంత త్వరగా భారత్‌కు వస్తాయని నమ్ముతున్నాం. నవంబరులో జరిగే ఐసీసీ సమావేశంలో ఏసీసీ అధ్యక్షుడి ప్రవర్తనపై మేం చాలా గట్టిగా నిరసన వ్యక్తం చేయనున్నాం' అని సైకియా వెల్లడించారు. మరోవైపు టోర్నీలో భారత జట్టు ప్రవర్తన క్రికెట్‌ను అగౌరవపర్చినట్లుగా ఉందని పాక్ కెప్టెన్ సల్మాన్ ఆగా అన్నాడు. టోర్నీ ఆరంభానికి ముందు వేర్వేరు సందర్భాల్లో తనతో కరచాలనం చేసిన సూర్యకుమార్... జనం మధ్యలోకి వచ్చేసరికి మాత్రం షేక్ హ్యాండ్ ఇవ్వలేదని సల్మాన్ విమర్శించాడు.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

తిలక్ వర్మకు ఘన స్వాగతం...

అద్భుత ఇన్నింగ్స్‌తో భారత్ విజయంలో కీలక పాత్ర పోషించిన హైదరాబాదీ బ్యాటర్ తిలక్ వర్మ సోమవారం రాత్రి నగరానికి తిరిగొచ్చాడు. శంషాబాద్ విమానాశ్రయంలో అతనికి అభిమానులు, తెలంగాణ స్పోర్ట్స్ అథారిటీ అధికారుల నుంచి ఘన స్వాగతం లభించింది. 'నేను క్రీజ్‌లోకి వచ్చిన సమయంలో పాకిస్తాన్ ఆటగాళ్లు ఎన్నో వ్యాఖ్యలు చేశారు. అయితే నా బ్యాట్‌తోనే వారికి సమాధానం చెప్పాలని భావించా. అనుకున్నట్లుగానే చెలరేగిపోయా. నా ఆట తర్వాత మైదానంలో వారెవరూ కనిపించలేదు. మరో మాట అనే అవకాశం వారికి లేకుండా పోయింది. స్టేడియంలో అభిమానులు వందేమాతరంతో హోరెత్తించడంతో మరింత కసిగా చెలరేగిపోయా' అని తిలక్ మ్యాచ్ తర్వాత వ్యాఖ్యానించాడు.

వన్డే వరల్డ్‌కప్ ట్రోఫీతో 8 జట్ల కెప్టెన్‌లు

ప్రపంచకప్ వేటకు వేళాయె...

సొంతగడ్డపై భారత మహిళల జట్టు వన్డే ప్రపంచకప్ వేటకు సిద్ధమైంది. ఇంటా బయటా ఎన్నో చిరస్మరణీయ విజయాలు సాధించిన మహిళల జట్టుకు ఐసీసీ ప్రపంచకప్ వెలితిగానే ఉంది. 47 ఏళ్ల సుదీర్ఘ నిరీక్షణకు సొంతగడ్డపై జరిగే మెగా ఈవెంట్‌లో తెరదించాలని క్రికెట్ అభిమానులు గంపెడాశలు పెట్టుకున్నారు. గతంలో రెండుసార్లు ఫైనల్ చేరినా టీమిండియాకు నిరాశ తప్పలేదు. కానీ అప్పటికీ ఇప్పటికీ భారత మహిళల జట్టు ఎంతో మారింది. ప్రపంచకప్‌ను గెలిచే సత్తా కలిగి ఉంది.

నేటి నుంచి మహిళల వన్డే వరల్డ్‌కప్

తొలి మ్యాచ్‌లో శ్రీలంకతో భారత్ 'ఢీ' ● బరిలో 8 జట్లు ● ఫైనల్ నవంబర్ 2న
● మధ్యాహ్నం 3 గంటల నుంచి స్టార్ స్పోర్ట్స్, జియో హాట్‌స్టార్‌లలో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

గువాహటి: దశాబ్దాలుగా అందని ద్రాక్షగా ఉన్న ఐసీసీ ప్రపంచకప్‌ను ఎలాగైనా ఈసారి అందుకోవడమే లక్ష్యంగా భారత మహిళల జట్టు బరిలోకి దిగుతోంది. వన్డే ప్రపంచకప్‌లో నేడు తొలి మ్యాచ్ ఆతిథ్య దేశాలు భారత్, శ్రీలంకల మధ్య ఇక్కడ జరుగనుంది. హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్ బృందం సొంతగడ్డ అనుకూలతల్ని వినియోగించుకొని మెగా ఈవెంట్‌లో రాణించాలనే పట్టుదలతో ఉంది. ఇటీవల పరిమిత ఓవర్ల ఫార్మాట్ ఫామ్ కూడా భారత జట్టులో కొండంత ఆత్మవిశ్వాసాన్ని పెంచుతోంది. భారత్ పటిష్టమైన ప్రత్యర్థే కాదు... టైటిల్ ఫేవరెట్లలో ఒకటని కచ్చితంగా చెప్పొచ్చు.

ఫామ్‌లో స్మృతి మంధాన

భారత వైస్‌కెప్టెన్ స్మృతి మంధాన జోరు మీదుంది. ఇది జట్టుకు బాగా కలిసొచ్చే అంశం. టాపార్డర్‌లో ప్రతీక, హర్లీన్ నిలకడగా రాణిస్తున్నారు. జెమీమా, కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్, దీప్తి శర్మలతో మిడిలార్డర్ కూడా పటిష్టంగా ఉంది. బౌలింగ్ బలగంలో రేణుక, క్రాంతి, అరుంధతిలతో కూడిన పేస్ దళానికి కొత్త స్పిన్ కెరటం శ్రీచరణి జతయ్యింది. మరోవైపు శ్రీలంక కూడా ప్రపంచకప్‌కు దీటుగా సిద్ధమై వచ్చింది. భారత్ లాగే ఆతిథ్య అనుకూలతల్ని సొమ్ము చేసుకోవాలని భావిస్తోంది.

ఇదీ మన చరిత్ర

మహిళల క్రికెట్‌లో మన జట్టు 1976లో అరంగేట్రం చేసింది. 1978లో స్వదేశంలో జరిగిన ప్రపంచకప్‌లో భారత్ తొలి సారి పాల్గొంది. కానీ పురుషుల జట్టులా మేటిగా ఎదిగేందుకు దశాబ్దాల సమయం పట్టింది. 21 ఏళ్ల తర్వాత 1997లో జరిగిన ప్రపంచకప్‌లో భారత మహిళల జట్టు సెమీఫైనల్ చేరింది. అలా ఎట్టకేలకు వెలుగులోకి వచ్చిన భారత్‌కు 2005 ప్రపంచకప్ టర్నింగ్ పాయింట్ అయ్యింది. ఆ మెగా ఈవెంట్‌లో ఫైనల్ చేరిన భారత్ చివరకు రన్నరప్‌గా తృప్తిపడింది. మళ్లీ 12 ఏళ్ల తర్వాత కూడా 2017లో టైటిల్ బరిలోఉన్నప్పటికీ 'కప్' ముచ్చట అయితే తీరలేదు. మళ్లీ రన్నరప్‌గానే నిలిచింది.

ఇదీ ప్రస్తుత కప్ కథ

భారత్, శ్రీలంక జట్లు సంయుక్తంగా ఈ మెగా ఈవెంట్‌కు ఆతిథ్యమిస్తున్నాయి. మొత్తం 5 వేదికలు కాగా... విశాఖపట్నం, నవీ ముంబై, గువాహటి, ఇండోర్ ఈ నాలుగు భారత నగరాలు. శ్రీలంకలోని కొలంబో ఐదో వేదిక. ఆతిథ్య జట్లు సహా డిఫెండింగ్ చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియా, ఇంగ్లండ్, న్యూజిలాండ్, దక్షిణాఫ్రికా, బంగ్లాదేశ్, పాకిస్తాన్‌లాంటి గట్టి ప్రత్యర్థులే బరిలో ఉండటం వల్ల బోర్ కొట్టించే మ్యాచ్‌లకు చోటు లేదు. ప్రతీ జట్టు మిగతా ఏడు ప్రత్యర్థులతో రౌండ్ రాబిన్ లీగ్ పద్ధతిలో తలపడుతుంది. అంటే ఒక్కో జట్టుకు లీగ్ దశలో ఏడు మ్యాచ్‌లుంటాయి. తొలి నాలుగు స్థానాల్లో నిలిచిన జట్లు సెమీస్ చేరతాయి. అక్టోబర్ 29, 30 తేదీల్లో రెండు సెమీఫైనల్స్ గువాహటి, ముంబై, నవంబర్ 2న ఫైనల్ ముంబైలో జరుగుతాయి. అయితే పాక్ మ్యాచ్‌లన్నీ శ్రీలంకలోనే ఆడుతుంది. నాకౌట్‌కు చేరితే ఫైనలైనా... సెమీ ఫైనలైనా... కొలంబోలోనే పాకిస్తాన్ ఆడుతుంది.

5న పాక్‌తో భారత్ పోరు

శ్రీలంకతో మంగళవారం తొలి మ్యాచ్ ఆడాక భారత జట్టు కొలంబోకు వెళుతుంది. అక్టోబర్ 5న కొలంబో వేదికగా పాకిస్తాన్‌తో టీమిండియా ఆడుతుంది. పాక్‌తో మ్యాచ్ ఆడాక భారత బృందం తిరిగి స్వదేశానికి చేరుకుంటుంది. విశాఖపట్నంలో అక్టోబర్ 9న దక్షిణాఫ్రికాతో, అక్టోబర్ 12న విశాఖపట్నంలోనే ఆస్ట్రేలియాతో భారత్ తలపడుతుంది. ఈ రెండు మ్యాచ్‌ల తర్వాత అక్టోబర్ 19న ఇండోర్‌లో ఇంగ్లండ్‌తో ఆడనున్న భారత్... అక్టోబర్ 23న నవీ ముంబైలో న్యూజిలాండ్ జట్టుతో, అక్టోబర్ 26న నవీ ముంబైలోనే బంగ్లాదేశ్‌తో ఆడి లీగ్ దశను ముగిస్తుంది. లీగ్ దశ ముగిశాక టాప్-4లో నిలిచిన జట్లు సెమీఫైనల్ చేరుకుంటాయి.

ఆస్ట్రేలియా ఏడు సార్లు...

ఇప్పటి వరకు 12 సార్లు మహిళల వన్డే వరల్డ్ కప్ జరిగింది. ఆస్ట్రేలియా అత్యధికంగా ఏడు సార్లు (1978, 1982, 1988, 1997, 2005, 2013, 2022) చాంపియన్‌గా నిలిచింది. ఇంగ్లండ్ నాలుగు సార్లు (1973, 1993, 2009, 2017), న్యూజిలాండ్ ఒకసారి (2000) విజేతగా నిలిచాయి.

సాక్షి
సినిమా

విదేశీ చిత్రాలకు ట్రంప్ షాక్

అమెరికా వెలుపల నిర్మితమయ్యే సినిమాలపై వంద శాతం పన్ను

అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సంచలన నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అమెరికా దేశం వెలుపల నిర్మితమయ్యే సినిమాలపై 100 శాతం సుంకం విధించనున్నట్లుగా ప్రకటించారు. తమ దేశ సినిమా వ్యాపారాన్ని ఇతర దేశాలు దోచుకుంటున్నాయని ట్రంప్ ఆరోపించారు. ఈ విషయమై తన ట్రూత్ సోషల్ అకౌంట్‌లో ఓ పోస్ట్ షేర్ చేశారు. ''చిన్నారుల నుంచి క్యాండీని దొంగిలించినట్లుగా అమెరికా సినీ వ్యాపారాన్ని ఇతర దేశాల వాళ్లు లాక్కున్నారు. కాలిఫోర్నియాకు ఉన్న బలహీన, అసమర్థ గవర్నర్ వల్ల ఈ పరిస్థితులు వచ్చాయి. ఎప్పట్నుంచో ఉన్న ఈ సమస్యను నిర్మూలించే ప్రక్రియలో భాగంగా అమెరికా వెలుపల నిర్మితమయ్యే సినిమాలపై వంద శాతం సుంకం విధించనున్నాను. అమెరికాను మళ్లీ అగ్రస్థానంలో నిలుపుతాం'' అని తన పోస్ట్‌లో పేర్కొన్నారు డొనాల్డ్ ట్రంప్. అయితే ఈ 100 శాతం సుంకం ఎప్పట్నుంచి అమలులోకి వస్తుందనే విషయంపై ట్రంప్ స్పష్టత ఇవ్వలేదు.

భారతీయ సినిమాకు తీవ్ర నష్టం

ప్రేక్షకులు థియేటర్స్‌కు రాక, ఓటీటీ-శాటిలైట్ డీల్స్ కుదరక ఇప్పటికే భారతీయ సినీ నిర్మాతలు ఇబ్బందులపాలవుతున్నారు. ఇక ట్రంప్ తాజా నిర్ణయం అమలులోకి వస్తే, భారతీయ సినిమాకు ఎంతో కీలకమైన యూఎస్ మార్కెట్ నుంచి ఆదాయం తగ్గుతుంది. ఇటు నిర్మాతలు, అటు భారతీయ సినిమాల డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ తీవ్ర నష్టాలను చవి చూడాల్సి వస్తుంది. ఈ నష్టాలను తగ్గించుకునేందుకు అమెరికాలో టికెట్ ధరలు పెంచే అవకాశం లేకపోలేదు. దీని మూలంగా థియేటర్స్‌కి వచ్చే ప్రేక్షకుల సంఖ్య తగ్గే ప్రమాదం ఉంది. ట్రంప్ 100 శాతం పన్ను గురించి ప్రకటించగానే ఈ సుంకాల అమలులో ఎలాంటి నియమ నిబంధనలు, షరతులు ఉండబోతున్నాయి? అనే చర్చ మొదలైంది. ఈ వంద శాతం సుంకం పాలసీ వల్ల యూఎస్ థియేటర్స్, వీటికి అనుసంధానమైన వ్యాపార సంస్థలు కూడా ప్రభావితం అవుతాయి. యూఎస్ ఎగ్జిబిటర్స్, యూఎస్ మల్టీప్లెక్స్ చైన్స్ నియమాలు మారొచ్చు.

ఆ సినిమాలపై ట్రంప్ వైఖరి ఏంటో?: భారీ బడ్జెట్‌తో నిర్మితమయ్యే కొన్ని భారతీయ సినిమాల వీఎఫ్‌ఎక్స్ పనులు అమెరికాలోని ప్రముఖ స్టూడియోల్లో జరుగుతుంటాయి. మరి... ట్రంప్ ఈ చిత్రాలకు ఏమైనా వెసులుబాటు ఇస్తారా? లేక అమెరికాలో షూటింగ్ జరుపుకోని సినిమాలకు మాత్రమే 100 శాతం పన్నుని వర్తింపజేస్తారా? అనే విషయంపై స్పష్టత రావాల్సి ఉంది. అలాగే అమెరికాలోని ప్రముఖ హాలీవుడ్ నిర్మాణ సంస్థలు కొన్నిసార్లు అమెరికా వెలుపల షూటింగ్స్ చేస్తుంటాయి. తమ దేశ సినిమాలు కాబట్టి వంద శాతం పన్ను మినహాయింపు ఇస్తారా? ఈ విషయంలో ట్రంప్ వైఖరి ఎలా ఉంటుందనేది చూడాలి.

ఈ ఏడాది మేలోనూ ట్రంప్ విదేశీ చిత్రాలపై 100 శాతం పన్ను అమలు విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. కానీ అమలు కాలేదు. తాజా ప్రకటన నేపథ్యంలో కొందరు తెలుగు నిర్మాతలు చెబుతున్న ప్రకారం ఈ విధానాన్ని అమలు చేయడం అంత సులువు కాదని స్పష్టం అవుతోంది.

సినిమా ఇండస్ట్రీ ఆగమైపోతది!

సినిమాలపై భారీ పన్ను అనేది ట్రంప్ ఇప్పుడే కాదు... గతంలోనూ ప్రకటించారు. అప్పుడు ఎవరో కోర్టుకి వెళ్లి, స్టే తెచ్చారు. ఇప్పుడు కూడా ఆమెరికాలో ఎవరో ఒకరు కోర్టుకి వెళ్లకుండా ఉండరని అనుకుంటున్నా. ఒకవేళ 100 శాతం పన్ను అమలు అయితే ఇక అప్పుడు సినిమా ఇండస్ట్రీ ఆగమైపోతది. అమెరికాలో థియేటర్ ఇండస్ట్రీ బంద్ అయిపోతది. బయటి సినిమాలు వద్దంటే ఇదే జరుగుతది. చాలామందికి ఉద్యోగాలు పోతాయి. ఉద్యోగాలు ఇప్పించాలనుకోవాలి కానీ ఉన్న ఉద్యోగాలు పోగొట్టాలనుకునే ఈ విధానం ఏంటో? ప్రతిసారీ ఎవరో ఒకరు ఆపుతున్నారు. మరి... ఈసారి ఏం జరుగుతుందో చూద్దాం. ఒకవేళ 100 శాతం పన్ను అమలు అయితే అప్పుడు ఇండియన్ సినిమాకి భారీ నష్టం తప్పదు. ఎందుకంటే అమెరికా డిస్ట్రిబ్యూషన్ ద్వారా నిర్మాతకు వచ్చే ఆదాయం ఎక్కువ ఉంటుంది.

– ఏషియన్ ఫిల్మ్స్ సునీల్ నారంగ్

వెకేషన్ మోడ్

● అల్లు అర్జున్, స్నేహ

నెదర్లాండ్స్‌లో ల్యాండ్ అయ్యారు హీరో అల్లు అర్జున్. భార్య స్నేహాతో కలిసి ఆమ్‌స్టర్‌డామ్ లొకేషన్స్‌లో ఫ్యామిలీ ట్రిప్‌ను ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు. సోమవారం (సెప్టెంబరు 29) అల్లు స్నేహ బర్త్ డే. ఈ సందర్భంగా 'హ్యాపీ బర్త్ డే క్యూటీ' అంటూ భార్యతో ఉన్న ఫొటోలను 'ఎక్స్'లో షేర్ చేశారు అల్లు అర్జున్. ఈ వెకేషన్ ట్రిప్ మరికొన్ని రోజులు కొనసాగుతుందట. సో... అల్లు అర్జున్ దసరా సెలబ్రేషన్స్ ఫారిన్‌లోనే అని ఊహించవచ్చు. ఈ ట్రిప్ పూర్తి చేసుకుని వచ్చిన వెంటనే అట్లీ దర్శకత్వంలో తాను హీరోగా నటిస్తున్న సినిమా షూటింగ్‌తో బిజీ అయిపోతారు అల్లు అర్జున్. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన ఓ భారీ షెడ్యూల్ ఇటీవల ముంబైలో ముగిసింది. నెక్ట్స్ షెడ్యూల్‌ను అబుదాబిలో ప్లాన్ చేశారు. ఇటీవల దర్శకుడు అట్లీ లొకేషన్స్‌ను చూసొచ్చారు. వచ్చే నెల రెండో వారంలో అబుదాబిలో షూట్ ఆరంభమవుతుందట. ఈ షెడ్యూల్‌లోనే ఈ చిత్రంలో ఓ హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్న దీపికా పదుకోన్ కూడా పాల్గొంటారనే ఊహాగానాలు వినిపిస్తున్నాయి. జాన్వీ కపూర్, మృణాల్ ఠాకూర్, భాగ్యశ్రీ, ఆలియా .ఎఫ్, యోగిబాబు ఈ సినిమాలో నటించనున్నారనే టాక్ వినిపిస్తోంది. అయితే ఈ విషయాలపై అధికారిక సమాచారం అందాల్సి ఉంది. సన్ పిక్చర్స్ సంస్థ నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా 2027లో విడుదల కానుందనే ప్రచారం జరుగుతోంది.

సంచలనమైపోవాలి...

● ప్రభాస్

'నౌ క్లోజ్ యువర్ ఐస్... టేక్ ఏ డీప్ బ్రీత్... నీ బ్రెయిన్ నా కమాండ్స్ మాత్రమే ఫాలో అవుతుంది...' అనే డైలాగ్స్‌తో, ఓ భారీ హవేలీలోకి ప్రభాస్‌ను ఓ హిప్నాటిస్ట్ తీసుకెళ్లే విజువల్స్‌తో ఆరంభమైంది 'ది రాజా సాబ్' సినిమా తెలుగు ట్రైలర్. ప్రభాస్ హీరోగా నటిస్తున్న తాజా చిత్రం 'ది రాజా సాబ్'. ఈ చిత్రంలో నిధీ అగర్వాల్, మాళవికా మోహనన్, రిద్ధీ కుమార్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తుండగా, సంజయ్ దత్, బొమన్ ఇరానీ, జరీనా వాహబ్ ఇతర ప్రధాన పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. మారుతి దర్శకత్వంలో టీజీ విశ్వప్రసాద్, కృతీ ప్రసాద్ నిర్మిస్తున్న ఈ సినిమా సంక్రాంతి సందర్భంగా జనవరి 9న విడుదల కానుంది. ఈ సినిమా చిత్రీకరణ తుది దశకు చేరుకుంది. తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, హిందీ, కన్నడ భాషల్లో 'ది రాజాసాబ్' సినిమా తొలి ట్రైలర్స్‌ను రిలీజ్ చేశారు. 'చంపేశాడు బాబోయ్...', 'ఏదో గుర్తుండిపోయే పని చేయాలి... సంచలనమైపోయాలి... ఏంట్రా ఇలాంటి పని చేశాడని అందరు షాకైపోవాలి', 'ఇక నా వల్ల కాదు... తల్లీ దుర్గా... నా మనవడిని రక్షించు...', 'ఏందిరా మీ బాధ... పుట్టలో చేయిపెడితే కుట్టడానికి నేనేమైనా చీమనా... రాక్షసుడిని' అనే డైలాగ్స్ ట్రైలర్‌లో ఉన్నాయి.

మనం కలిసి బతుకుదామా...

● ఆయుష్మాన్ ఖురానా, రష్మికా మందన్నా

''నేను ఏ సినిమా చేసినా అందులో ఒక కొత్త కాన్సెప్ట్ ఉండేలా చూసుకుంటాను. 'థామా' సినిమా కాన్సెప్ట్ ఆడియన్స్‌ని అలరిస్తుంది. ఈ సినిమాలోని అలోక్ క్యారెక్టర్ చేయడం కొత్తగా అనిపించింది. 'థామా' చిత్రం కోసం యాక్షన్ సీక్వెన్స్ చాలా చేశాను'' అని ఆయుష్మాన్ ఖురానా అన్నారు. ఆయుష్మాన్ ఖురానా, రష్మికా మందన్నా హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన హిందీ చిత్రం 'థామా'. మాడాక్ హారర్ ఫిల్మ్స్ యూనివర్స్ (ఎమ్‌హెచ్‌సీయు) లో భాగంగా ఆదిత్య సర్పోత్దార్ దర్శకత్వంలో దినేష్ విజన్, అమర్ కౌశిక్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం అక్టోబరు 21న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా హైదరాబాద్‌లో 'థామా' సినిమా తెలుగు ట్రైలర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌ను నిర్వహించారు. ఈ వేడుకలో ఆయుష్మాన్ ఖురానా మాట్లాడుతూ– ''నా సినిమా ప్రమోషన్స్ కోసం తొలిసారిగా హైదరాబాద్ వచ్చాను. ఇక్కడికి రావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. 'థామా' ఫుల్ పాన్ ఇండియా మూవీ. రష్మికగారితో తొలిసారి కలిసి నటించడం సంతోషంగా ఉంది. ఆమె బ్రిలియంట్ పెర్ఫార్మర్. 'థామా' సినిమాను థియేటర్స్‌లో చూసి, ఎంజాయ్ చేయండి'' అని అన్నారు. ''మాడాక్ హారర్ కామెడీ యూనివర్స్ నుంచి వచ్చే సినిమాలకు ప్రేక్షకుల్లో మంచి ఆదరణ ఉంది. 'థామా' సినిమా కూడా ప్రేక్షకులను అలరిస్తుంది. ఈ సినిమాలో ఆడియన్స్‌ని సర్‌ప్రైజ్ చేసే క్యారెక్టర్ చేశాను'' అని తెలిపారు రష్మికా మందన్నా. ''పోలీసుల కోసం నేను ఏమైనా చేస్తాను', 'ఏం చేశారో చెప్పండి', 'విక్రమార్కుడు సినిమా ఎనిమిది సార్లు చూశాను సార్', 'నేను వెళ్లక తప్పదు అలోక్... నా కారణంగా నువ్వు కూడా ప్రమాదంలో పడతావ్..', 'నాకేం కలిసి చనిపోయే ఉద్దేశం లేదు... మనం కలిసి బతుకుదామా!', 'నేను నీతో పాటు ఉండలేను... మన ప్రపంచాలు ఒకటి కావు' అనే డైలాగ్స్ 'థామా' తెలుగు ట్రైలర్‌లో ఉన్నాయి.

హైలెస్సో ఆరంభం

● సుధీర్, అక్షర, నటాషా, నక్షలపై క్లాప్ ఇస్తున్న వినాయక్

సుడిగాలి సుధీర్ (సుధీర్ ఆనంద్) హీరోగా 'హైలెస్సో' చిత్రం సోమవారం ఆరంభమైంది. ప్రసన్న కుమార్ కోట దర్శకత్వంలో వజ్ర వారాహి సినిమాస్ బ్యానర్‌పై శివ చెర్రీ, రవికిరణ్ ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. సుధీర్, అతని సరసన హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న నటాషా సింగ్, నక్ష శరణ్, కీలక పాత్ర పోషిస్తున్న అక్షర గౌడలపై చిత్రీకరించిన ముహూర్తపు సన్నివేశానికి దర్శకులు మెహర్ రమేశ్, చందు మొండేటి, వశిష్ఠ కెమెరా స్విచాన్ చేయగా, దర్శకుడు వీవీ వినాయక్ క్లాప్ కొట్టారు. హీరో నిఖిల్ టైటిల్‌ను లాంచ్ చేశారు. నిర్మాత బన్నీ వాసు స్క్రిప్ట్‌ను అందజేశారు. గ్రామీణ నేపథ్యంలో సాగే కథాంశంతో ఈ చిత్రం రూపొందుతోంది. ఈ చిత్రం ప్రారంభోత్సవం సందర్భంగా ఓ మహిళ కాలు, ముఖం కనిపించకుండా చేతిలో ఆయుధం పట్టిన ఓ మిస్టీరియస్ ఫిగర్, అన్నం, పువ్వులు వంటి వాటితో డిజైన్ చేసిన పోస్టర్‌ని విడుదల చేశారు. ''మా సినిమా మోషన్ పోస్టర్, టైటిల్‌ను లాంచ్ చేసిన నిఖిల్‌గారికి, అతిథులుగా విచ్చేసిన అందరికీ ధన్యవాదాలు'' అని సుధీర్ పేర్కొన్నారు. తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో విడుదల కానున్న ఈ చిత్రానికి సంగీతం: అనుదీప్ దేవ్, కెమెరా: సుజాత సిద్ధార్థ్.

ఈ ప్రేమ దూరం కాదుగా...

● రక్షిత్, కోమలి

'నాకు ఊహ తెలియని వయసు నుంచి నా అనుకున్న బంధం నాన్న... ఊహ తెలిసిన తర్వాత నా అనుకున్న బంధం మీరు' అంటూ హీరోయిన్ పట్ల తనకున్న ప్రేమను హీరో వ్యక్తపరిస్తే, 'ఇంత ప్రేమ నా నుంచి ఎప్పటికీ దూరం కాదుగా రాఘవ' అంటుంది హీరోయిన్. రక్షిత్ అట్లూరి, కోమలి ప్రసాద్ హీరో హీరోయిన్లుగా నటించిన 'శశివదనే' చిత్రం ట్రైలర్‌లోని డైలాగ్స్ ఇవి. గౌరీ నాయుడు సమర్పణలో అహితేజ బెల్లంకొండ, అభిలాష్ రెడ్డి గోదాల ఈ సినిమాను నిర్మించారు. సాయి మోహన్ ఉబ్బన దర్శకత్వం వహించిన ఈ చిత్రం అక్టోబరు 10న విడుదల కానుంది. ఈ సందర్భంగా సోమవారం విడుదల చేసిన ట్రైలర్‌లో పైన పేర్కొన్న సంభాషణలతో పాటు 'ఆడపిల్లలు మన జీవితంలోకి కోరికలతోను, ఆశలతోను రారురా... జీవితంలో తోడుగా ఉంటామని భరోసాతో వస్తారు' వంటివి కూడా ఉన్నాయి. గోదావరి నేపథ్యంలో సాగే ఈ ప్రేమకథా చిత్రానికి సంగీతం: శరవణ వాసుదేవన్, నేపథ్య సంగీతం: అనుదీప్ దేవ్, కెమెరా: సాయికుమార్ దారా.

స్టాక్ మార్కెట్లు
(తొలి రెండు రాత్రి 11.30 గంటలకు)

దేశీ సూచీలు	
సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
62	20
80,365	24,635

విదేశీ సూచీలు			
నాస్‌డాక్	22,579	▲	94
డోజోన్స్	46,184	▽	63
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	9,312	▲	27
డాక్స్	23,779	▲	40
షాంఘై	3,863	▲	34
నికాయ్	45,044	▽	311

• అమెరికా • బ్రిటన్ • జర్మనీ • చైనా • జపాన్

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ. లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఎస్‌బీఐ	88.25	89.27
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఎస్‌బీఐ	117.74	120.72
€	యూరో	ఎస్‌బీఐ	102.69	105.49
¥	జపాన్ యెన్ (100)	ఎస్‌బీఐ	59.28	60.80
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఎస్‌బీఐ	57.29	59.57
S$	సింగపూర్ డాలర్	థామస్‌కుక్	66.49	70.19
SAR	సౌదీ రియాల్	థామస్‌కుక్	22.79	24.28
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	థామస్‌కుక్	23.28	24.53
¥	చైనా యువాన్	థామస్‌కుక్	11.59	13.41

వెండి @ రూ. 1,50,000

- దేశీయంగా కొత్త గరిష్ట స్థాయి
- తొమ్మిది నెలల్లో రూ.60,000 ప్లస్
- రూ.1.20 లక్షలకు చేరిన పసిడి

న్యూఢిల్లీ: వెండి ధర తారాజువ్వలా దూసుకుపోతోంది. ఢిల్లీ మార్కెట్లో సోమవారం కిలోకి మొదటిసారి రూ.1.5 లక్షలు పలికింది. ఒకే రోజు రూ.7,000 లాభపడింది. మరోవైపు పసిడి ధర సైతం (99.9 శాతం స్వచ్ఛత) 10 గ్రాములకు రూ.1,500 పెరిగి రూ.1,19,500 వద్ద సరికొత్త జీవిత కాల గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది. అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో వెండి ఔన్స్ ధర (స్పాట్ మార్కెట్) 2 శాతం పెరిగి 47.18 డాలర్లకు చేరింది. కామెక్స్ ఫ్యూచర్స్ మార్కెట్లో ఔన్స్ బంగారం 46 డాలర్లు పెరిగి 3,855 డాలర్ల వద్ద ట్రేడయ్యింది. విదేశీ మార్కెట్ల నుంచి బలమైన సంకేతాలతో దేశీ మార్కెట్లో వెండి, బంగారం ధరలు కొత్త రికార్డు స్థాయిలకు చేరినట్టు హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ సెక్యూరిటీస్ కమోడిటీ విభాగం సీనియర్ అనలిస్ట్ సౌమిల్ గాంధీ తెలిపారు. ''స్పాట్ గోల్డ్ ధరలు వరుసగా ఆరో వారంలో నూ కొత్త రికార్డులకు చేరా యి. వాణిజ్య అనిశ్చితులకు తోడు ఫెడ్ రేటు కోత అంచనాలు, ఈటీఎఫ్‌ల్లోకి బలమైన పెట్టుబడుల రాక ఇందుకు మద్దతుగా నిలిచాయి''అని మిరే అస్సెట్ కమోడిటీస్ హెడ్ ప్రవీణ్‌సింగ్ చెప్పారు.

వెండి 67 శాతం రాబడి..

ఈ ఏడాది వెండి, పసిడి ధరల పెరుగుదల ఇన్వెస్టర్లు, విశ్లేషకుల అంచనాలకు మించి ఉండడం గమనార్హం. వెండి కిలోకి నికరంగా రూ.60,300 పెరిగింది. 2024 డిసెంబర్ చివరికి ఉన్న రూ.89,700 నుంచి చూస్తే 67% రాబడిని ఇచ్చింది. పసిడి ధర సైతం ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు 10 గ్రాములకు రూ.40,550 పెరిగింది. గత డిసెంబర్ చివరికి ఉన్న రూ.78,950 నుంచి చూస్తే 51 శాతం ర్యాలీ చేసింది.

టాటా క్యాపిటల్ మెగా ఆఫర్!

షేరు ధరల శ్రేణి రూ. 310-326

- అక్టోబర్ 6–8 మధ్య ఐపీవో
- రూ. 15,512 కోట్ల సమీకరణ
- 2025లో అతిపెద్ద ఇష్యూ

న్యూఢిల్లీ: అప్పర్‌లేయర్ ఎన్‌బీఎఫ్‌సీ దిగ్గజం టాటా క్యాపిటల్ పబ్లిక్ ఇష్యూకి రూ. 310–326 ధరల శ్రేణి ప్రకటించింది. అక్టోబర్ 6న ప్రారంభంకానున్న ఇష్యూలో భాగంగా మొత్తం 47.58 కోట్ల షేర్లను విక్రయానికి ఉంచనుంది. తద్వారా రూ. 15,512 కోట్లు సమకూర్చుకోనుంది. వెరసి 2025లో అతి పెద్ద ఐపీవోగా నిలవనుంది. ఐపీవోలో భాగంగా టాటా గ్రూప్ దిగ్గజం 21 కోట్ల ఈక్విటీ షేర్లను తాజాగా జారీ చేయనుంది. అంతేకాకుండా మరో 23 కోట్ల షేర్లను ప్రమోటర్ టాటా సన్స్ ఆఫర్ చేయనుంది. వీటికి జతగా ఇంటర్నేషనల్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్(ఐఎఫ్‌సీ) సైతం 3.58 కోట్ల షేర్లను విక్రయించనుంది. ఐపీవో ధర ప్రకారం లిస్టింగ్‌లో కంపెనీ మార్కెట్ విలువ రూ. 1.38 లక్షల కోట్లుగా నమోదయ్యే వీలుంది. అక్టోబర్ 8న ముగియనున్న ఇష్యూలో భాగంగా యాంకర్ ఇన్వెస్టర్లకు 3న షేర్లను ఆఫర్ చేయనుంది. ప్రస్తుతం కంపెనీలో టాటా సన్స్ వాటా 88.6 శాతంకాగా.. ఐఎఫ్‌సీ 1.8 శాతం వాటా కలిగి ఉంది. రిటైల్ ఇన్వెస్టర్లు కనీసం 46 షేర్లకు(ఒక లాట్) దరఖాస్తు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈక్విటీ జారీ నిధులను రుణాల విడుదలతోపాటు భవిష్యత్ అవసరాలరీత్యా టైర్–1 మూలధన పటిష్టతకు వినియోగించనుంది. దేశీ ఫైనాన్షియల్ రంగంలోనే టాటా క్యాపిటల్ అతిపెద్ద పబ్లిక్ ఇష్యూగా నమోదుకానుంది. 2023 నవంబర్‌లో టాటా గ్రూప్ నుంచి టాటా టెక్నాలజీస్ లిస్టయ్యాక, రెండేళ్ల తదుపరి తిరిగి మరో దిగ్గజం ఇదే బాట పట్టడం గమనార్హం!

మార్కెట్‌ను మించుతూ

టాటా క్యాపిటల్ మార్కెట్ వృద్ధి (11%)ని మించుతూ 17–18% పురోగతి సాధిస్తోంది. నూతన ప్రొడక్టులను ఆవిష్కరిస్తూ మార్కెట్ వృద్ధికంటే వేగంగా ఎదుగుతోంది. డిజిటల్ సాంకేతికతలపై గత 4–5 ఏళ్లలో రూ. 2,000 కోట్లు వెచ్చించాం.

– రాజీవ్ సబర్వాల్, టాటా క్యాపిటల్ ఎండీ, సీఈవో

ఫైనాన్షియల్ సర్వీసులతో

టాటా గ్రూప్‌లోని ఫైనాన్షియల్ సర్వీసుల విభాగం టాటా క్యాపిటల్ తొలుత ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో ఐపీవో చేపట్టేందుకు వీలుగా సెబీకి గోప్యతా మార్గంలో ప్రాస్పెక్టస్ దాఖలు చేసింది. జూలైలో సెబీ అనుమతి పొందింది. ఆర్‌బీఐ నుంచి అప్పర్ లేయర్ ఎన్‌బీఎఫ్‌సీగా గుర్తింపు పొందిన సంస్థ అప్పటినుంచి మూడేళ్లలోగా స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీలలో లిస్ట్‌కావలసి ఉంది. 2022 సెప్టెంబర్‌లో టాటా క్యాపిటల్‌కు ఈ గుర్తింపు లభించింది. హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్ అనుబంధ సంస్థ హెచ్‌డీబీ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ ఐపీవో ద్వారా ఈ ఏడాది జూన్‌లో రూ. 12,500 కోట్లు సమీకరించడం తెలిసిందే. బజాజ్ ఫైనాన్స్ 2024 సెప్టెంబర్‌లోనే లిస్టయ్యింది. 2007లో కార్యకలాపాలు ప్రారంభించిన టాటా క్యాపిటల్ ఆదాయం గతేడాది (2024–25) రూ. 18,175 కోట్ల నుంచి రూ. 28,313 కోట్లకు జంప్‌చేసింది. నికర లాభం రూ. 3,327 కోట్ల నుంచి రూ. 3,655 కోట్లకు ఎగసింది.

వియ్‌వర్క్ @ రూ. 615-648

- అక్టోబర్ 3–7 మధ్య ఐపీవో
- రూ. 3,000 కోట్ల సమీకరణ

న్యూఢిల్లీ: కోవర్కింగ్ కార్యాలయ నిర్వాహక కంపెనీ వియ్‌వర్క్ ఇండియా పబ్లిక్ ఇష్యూకి రూ. 615–648 ధరల శ్రేణి నిర్ణయించింది. అక్టోబర్ 3న ప్రారంభంకానున్న ఇష్యూలో భాగంగా మొత్తం 4.63 కోట్ల షేర్లను విక్రయానికి ఉంచనుంది. ప్రమోటర్ గ్రూప్ సంస్థ ఎంబసీ బిల్డ్‌కాన్ ఎల్‌ఎల్‌పీతోపాటు ప్రస్తుత ఇన్వెస్టర్ సంస్థ 1 ఏరియల్ వే టెనెంట్(వియ్‌వర్క్ గ్లోబల్‌లో భాగం) షేర్లను ఆఫర్ చేయనున్నాయి. తద్వారా రూ. 3,000 కోట్లు సమకూర్చుకునే యోచనలో ఉంది. ఐపీవో ధర ప్రకారం కంపెనీ లిస్టింగ్‌లో రూ. 8,685 కోట్ల మార్కెట్ విలువను సాధించే వీలుంది. ఇష్యూ అక్టోబర్ 7న ముగియనుంది.

మార్కెట్‌ను వీడని నష్టాలు

ఏడో రోజూ అమ్మకాలే

- ఫ్లాట్‌గా ముగిసిన సూచీలు

ముంబై: బ్యాంకింగ్ రంగ షేర్లలో అమ్మకాల ఒత్తిడితో పాటు విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల వరుస విక్రయాలతో సోమవారం స్టాక్ మార్కెట్ స్వల్ప నష్టంతో ముగిసింది. ఆర్‌బీఐ ద్రవ్య పరపతి సమావేశ ప్రారంభం నేపథ్యంలో ఇన్వెస్టర్లు అప్రమత్తత వహించారు. సెన్సెక్స్ 62 పాయింట్లు నష్టపోయి 80,365 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 20 పాయింట్లు కోల్పోయి 24,635 వద్ద నిలిచింది. ఇరు సూచీలకిది వరుసగా ఏడో రోజూ నష్టాల ముగింపు. ఉదయం స్వల్ప లాభాలతో మొదలైన సూచీలు వెంటనే నష్టాల్లోకి జారుకున్నాయి. రోజంతా లాభ, నష్టాల మధ్య ట్రేడవుతూ తీవ్ర ఒడిదుడుకులకు లోనయ్యాయి. ఇంట్రాడేలో సెన్సెక్స్ 80,249 వద్ద కనిష్టాన్ని, 80,851 వద్ద గరిష్టాన్ని నమోదు చేసింది. నిఫ్టీ 49 పాయింట్లు పతనమై 24,606 వద్ద కనిష్టాన్ని తాకింది. ఆసియాలో జపాన్ మినహా అన్ని దేశాల మార్కెట్లు 1% వరకు పెరిగాయి. యూరప్ మార్కెట్లు అరశాతం లాభపడ్డాయి. అమెరికా మార్కెట్లు స్వల్ప నష్టాల్లో ట్రేడవుతున్నాయి.

- బీఎస్‌ఈలో రంగాల వారీ ఇండెక్సుల్లో ఐటీ 0.33%, ఇండస్ట్రియల్స్ 0.32%, ఆటో 0.12%, క్యాపిటల్ గూడ్స్ 0.09 శాతం నష్టపోయాయి. మరోవైపు ఆయిల్‌అండ్‌గ్యాస్ 2%, ఇంధన 1.10%, రియల్టీ 1%, విద్యుత్ 0.46%, సర్వీసెస్ 0.41%, మెటల్ 0.39% లాభపడ్డాయి. మిడ్ క్యాప్ ఇండెక్సు 0.34% పెరిగింది. స్మాల్ క్యాప్ సూచీ 0.17% నష్టపోయింది.
- డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ మూడు పైసలు బలహీనపడి 88.75 వద్ద స్థిరపడింది.
- అట్లాంటా ఎలక్ట్రానిక్స్ లిస్టింగ్ మెప్పించింది. ఇష్యూ ధర (రూ.754)తో పోలిస్తే బీఎస్‌ఈలో 14% ప్రీమియంతో రూ.858 వద్ద లిస్టయ్యింది. ఇంట్రాడేలో 14.50% పెరిగి రూ.864 గరిష్టాన్ని తాకింది. చివరికి 9% లాభంతో రూ.823 వద్ద ముగిసింది. కంపెనీ మార్కెట్ విలువ రూ.6,331 కోట్లుగా నమోదైంది.
- గణేశ్ కన్జూమర్ ప్రొడక్ట్స్ లిస్టింగ్ నిరాశపరిచింది. ఇష్యూ ధర (రూ.322)తో పోలిస్తే 8.38% డిస్కౌంటుతో రూ.295 వద్ద లిస్టయ్యింది. చివరికి 9% నష్టంతో రూ.294 వద్ద ముగిసింది.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో ..

పటిష్టంగా ఆర్థిక వృద్ధి: మూడీస్	లిస్టింగ్ బాటలో 7 కంపెనీలు

ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల్లో సౌండ్ అలర్ట్ సిస్టం!

న్యూఢిల్లీ: పాదచారులు, వాహనదార్ల భద్రతను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఎలక్ట్రిక్ కార్లు, బస్సులు, ట్రక్కుల్లాంటి వాహనాల్లో ఎకూస్టిక్ వెహికల్ అలర్టింగ్ సిస్టం (ఏవీఏఎస్)ను అమలు చేయాలని కేంద్ర రహదారి రవాణా, హైవేల శాఖ ప్రతిపాదించింది. 2026 అక్టోబర్ తర్వాత కొత్తగా తయారు చేసే అన్ని ఎలక్ట్రిక్ ప్యాసింజర్, గూడ్స్ వాహనాల్లో దీన్ని తప్పనిసరిగా అమర్చాలని ఒక ముసాయిదా నోటిఫికేషన్‌లో పేర్కొంది. అలాగే ప్రస్తుత మోడల్స్ విషయంలో అక్టోబర్ 1 నాటికి ఎం, ఎన్ కేటగిరీ వాహనాల్లో ఏవీఏఎస్‌ను అమర్చాలని ప్రతిపాదించింది. ప్యాసింజర్ ఎలక్ట్రిక్ కార్లు, బస్సులను కేటగిరీ ఎం వాహనాలుగా, విద్యుత్ గూడ్స్.. ట్రక్కులను కేటగిరీ ఎన్ వాహనాలుగా పరిగణిస్తారు. దాదాపు నిశ్శబ్దంగా పరుగులు తీసే ఎలక్ట్రిక్ వాహనం ఉనికి గురించి పాదచారులు, ఇతరత్రా వాహనదారులను అలర్ట్ చేసేందుకు, ఇంజిన్ శబ్దాన్ని వెలువరించేలా ఈ సిస్టం ఉంటుంది. అమెరికా, జపాన్‌తో పాటు కొన్ని యూరోపియన్ యూనియన్ దేశాలు ఇప్పటికే హైబ్రిడ్ వాహనాల్లో ఏవీఏఎస్‌ని తప్పనిసరి చేశాయి.

ఐఐపీకి మైనింగ్ దన్ను

ఆగస్టులో పారిశ్రామికోత్పత్తి వృద్ధి 4 శాతం

న్యూఢిల్లీ: ఆగస్టులో పారిశ్రామికోత్పత్తి సూచీ (ఐఐపీ) 4 శాతం వృద్ధి నమోదు చేసింది. మైనింగ్ రంగం 6 శాతం మెరుగుపడటం ఇందుకు తోడ్పడిందని జాతీయ గణాంకాల కార్యాలయం (ఎన్‌ఎస్‌వో) వెల్లడించింది. గతేడాది ఆగస్టులో ఐఐపీ వృద్ధి దాదాపు ప్రస్తుత స్థాయిలోనే ఉండగా, మైనింగ్ రంగం 4.3 శాతం క్షీణత నమోదు చేసింది. తాజాగా సూచీలో నాలుగింట మూడొంతుల వాటా ఉండే తయారీ రంగం వృద్ధి 1.2 శాతం నుంచి 3.8 శాతానికి పెరిగింది. విద్యుదుత్పత్తి 3.7 శాతం క్షీణత నుంచి బైటపడి 4.1 శాతం వృద్ధిని నమోదు చేసింది. మరోవైపు, జూలై ఐఐపీ వృద్ధి గణాంకాలను ముందుగా అంచనా వేసిన 3.5 శాతం నుంచి 4.3 శాతానికి ఎన్‌ఎస్‌వో సవరించింది. ఇక ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం ఏప్రిల్–ఆగస్టు మధ్య కాలంలో ఐఐపీ వృద్ధి 4.3 శాతం నుంచి 2.8 శాతానికి నెమ్మదించింది. రాబోయే రోజులలో జీఎస్‌టీ క్రమబద్ధీకరణతో పండుగ సీజన్‌లో వినియోగం పుంజుకుంటుందని, నిల్వలన్నీ అమ్ముడైపోతే, సెప్టెంబర్–అక్టోబర్‌లో తయారీ రంగ ఉత్పత్తి మెరుగుపడటానికి దోహదపడగలదని ఇక్రా చీఫ్ ఎకానమిస్ట్ అదితి నాయర్ తెలిపారు.

తెలంగాణలో స్థానిక సమరానికి సైరన్

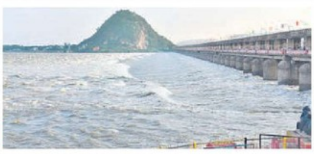
రెండు దశల్లో ఎంపీటీసీ, జెడ్పీటీసీ.. మూడు దశల్లో పంచాయతీ ఎన్నికలు

సాక్షి, హైదరాబాద్: తెలంగాణ రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల నగారా మోగింది. గ్రామ పంచాయతీ, మండల, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించిన షెడ్యూల్‌ను రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ ఐ.రాణి కుముదిని సోమవారం విడుదల చేశారు. తొలుత మండల, జిల్లా పరిషత్‌ల ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. స్థానిక సమరం మొత్తం ఐదు దశల్లో జరగనుంది. మండల, జిల్లా పరిషత్‌ల తొలి విడత ఎన్నికలు అక్టోబర్ 23న, రెండో విడత అదే నెల 27న జరగనున్నాయి. గ్రామ పంచాయతీల మొదటి దశ ఎన్నికలు అక్టోబర్ 31న, రెండో విడత నవంబర్ 4న, మూడో దశ నవంబర్ 8న జరగనున్నాయి. మొత్తం మీద అక్టోబర్ 9న మొదటి దశ ఎన్నికలకు నోటిఫికేషన్ జారీతో మొదలయ్యే స్థానిక ఎన్నికల ప్రక్రియ నవంబర్ 11న ఎంపీటీసీ, జెడ్పీటీసీ ఫలితాల వెల్లడితో ముగియనుంది. ఎంపీటీసీ, జెడ్పీటీసీ స్థానాల ఓట్ల కౌంటింగ్ (రెండు దఫాలకు) నవంబర్ 11న నిర్వహిస్తారు. సర్పంచ్, వార్డు సభ్యుల ఓట్ల లెక్కింపు ఏ రోజుకు ఆ రోజు సాయంత్రమే చేపట్టి ఫలితాలు ప్రకటించనున్నారు. షెడ్యూల్ విడుదల చేసిన వెంటనే రాష్ట్రంలోని అన్ని జిల్లాల్లో (హైదరాబాద్, మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి అర్బన్ జిల్లాలు మినహా) ఎన్నికల ప్రవర్తనా నియమావళి (ఎలక్షన్ కోడ్) అమల్లోకి వచ్చిందని రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ ప్రకటించారు. కాగా, తెలంగాణలో 565 జెడ్పీటీసీ, 5,749 ఎంపీటీసీ స్థానాలు, 12,733 గ్రామ పంచాయతీలకు ఎన్నికలు జరగనున్నాయి.

పోటెత్తిన 'కృష్ణవేణి'

ప్రకాశం బ్యారేజి వద్ద 15.9 అడుగులకు చేరిన నీటిమట్టం

పలు గ్రామాల్లోని నివాస ప్రాంతాలు జలమయం.. ఆందోళనలో లంక గ్రామాలు

ప్రకాశం బ్యారేజి వద్ద వరద ఉధృతి

కృష్ణా జిల్లా కంకిపాడు మండలం మద్దూరు వద్ద కరకట్ట వైపు వస్తున్న వరదనీరు

గాంధీనగర్ (విజయవాడ సెంట్రల్)/కంకిపాడు/ధవళేశ్వరం/విజయపురిసౌత్/మలికిపురం: ప్రకాశం బ్యారేజ్‌కు ఎగువనున్న ప్రాజెక్టుల నుంచి వస్తున్న వరద కారణంగా కృష్ణమ్మ పోటెత్తింది. రెండ్రోజులుగా విజయవాడ ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద వరద ఉధృతి అంతకంతకూ పెరుగుతోంది. అయితే, సోమవారం మధ్యాహ్నం రెండు గంటల ప్రాంతానికి 6,74,971 క్యూసెక్కులుగా ఉన్న ఇన్‌ఫ్లో రాత్రి ఏడు గంటల సమయానికి 6,54,876 క్యూసెక్కులకు తగ్గింది. ప్రస్తుతం ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద 15.9 అడుగుల నీటి మట్టం ఉంది. ఇబ్రహీంపట్నం ఫెర్రీ వద్ద ఒక అడుగు మేర వరద పెరిగింది. ఇబ్రహీంపట్నం మండల పరిధిలోని దాములూరు, మూలపాడు, కొటికలపూడి, జూపూడి, త్రిలోచనాపురం, లంక గ్రామాల్లో మినుము పంట ముంపునకు గురైంది. 700 ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగిందని ప్రాథమిక అంచనా. జగ్గయ్యపేట నియోజకవర్గంలోని ముక్త్యాల–జగ్గయ్యపేట రహదారిలో చంద్రమ్మ కయ్య పొంగి ఆ మార్గంలో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. రావిరాల బీసీ కాలనీ వాసులు రెండో రోజు కూడా పునరావాస కేంద్రాల్లో ఆశ్రయం పొందారు. ముక్త్యాల, రావిరాల, కె.అగ్రహారం గ్రామాల్లోని పత్తి, మిర్చి పంటలు నీట మునిగాయి. ప్రకాశం బ్యారేజ్ వద్ద వరద పోటెత్తడంతో భవానీపురం బెరంపార్క్‌లోకి నీరు వచ్చి చేరింది. ఇసుక బస్తాలతో అడ్డుకట్ట వేసినప్పటికీ ప్రవాహం ఆగలేదు. దీంతో హరిత బెరంపార్క్‌లోకి పర్యాటకులు, సందర్శకుల ప్రవేశాన్ని నిషేధించారు.

ఏటిపాయ ప్రాంతాల్లో వరద ముంపు

కృష్ణాజిల్లాలోని పెనమలూరు, పామర్రు మండలాలు, దివిసీమ ప్రాంతాల్లో ఏటిపాయ వెంబడి ఉన్న ప్రాంతాలపై వరద ప్రభావం తీవ్రంగా ఉంది. వరదనీరు కరకట్ట అంచులు తాకుతూ ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. తోట్లవల్లూరు, పెనమలూరు, కంకిపాడు మండలాల్లో కరకట్ట వెంబడి ఉన్న పంట పొలాలు ముంపుబారిన పడ్డాయి. ప్రధానంగా అరటి, కంద, పసుపు, కూరగాయల పంటలు నీట మునిగాయి. పెనమలూరు మండలంలో కరకట్ట వెంబడి గ్రామాల్లో వేలాది నివాస ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి. అలాగే, దివిసీమ పరిధిలోని ఎడ్లంక గ్రామంలోకి కూడా వరద చొచ్చుకొచ్చింది. రహదారి మార్గం మూసుకుపోవటంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. పలు నివాసాల్లోకి నీరు చేరింది. నివాసితులు సామాన్లను తరలిస్తున్నారు. అలాగే, ఎగువ నుంచి భారీగా వస్తున్న వరదతో లంక గ్రామాలు, కరకట్ట వెంబడి ప్రాంతాలు ముంపుబారిన పడే అవకాశం ఉండటంతో ఆయా ప్రాంతాల ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

శ్రీశైలం నుంచి 5,91,456 క్యూసెక్కులు విడుదల

శ్రీశైలం జలాశయం నుంచి సాగర్ జలాశయానికి 5,91,456 క్యూసెక్కులు వచ్చి చేరటంతో వచ్చిన నీరు వచ్చినట్టు దిగువకు వదులుతున్నారు. సోమవారం 24 క్రస్ట్‌గేట్లు 15 అడుగులు, రెండు గేట్లు 20 అడుగుల మేర ఎత్తి 5,41,516 క్యూసెక్కులను దిగువకు వదిలారు. కుడికాలువకు 9,533, ప్రధాన జలవిద్యుత్ కేంద్రానికి 33,333, ఎస్‌ఎల్‌బీసీకి 1,200 క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తున్నారు.

నిలకడగా గోదావరి

తూర్పు గోదావరి జిల్లా ధవళేశ్వరం కాటన్ బ్యారేజ్ వద్ద గోదావరి నీటిమట్టం నిలకడగా ఉంది. సోమవారం ఉదయం 6.15 గంటలకు బ్యారేజీ వద్ద నీటిమట్టం 11.70 అడుగులకు చేరడంతో మొదటి ప్రమాద హెచ్చరికను ఉపసంహరించారు. అక్కడి నుంచి సాయంత్రం 6 గంటల వరకూ అదే స్థాయిలో నీటిమట్టం నిలకడగా కొనసాగుతోంది. బ్యారేజీ నుంచి 9,59,784 క్యూసెక్కుల మిగులు జలాలను సముద్రంలోకి విడిచిపెట్టారు. డెల్టా కాలువలకు 12,500 క్యూసెక్కులు వదిలారు. ఎగువన నీటి ఉధృతి పెరుగుతుండటంతో కాటన్ బ్యారేజీ వద్ద మంగళవారం వరద ప్రవాహం మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని ఇరిగేషన్ అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు.

తీరంలో అలజడి

డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లాలోని తీర ప్రాంతంలో సముద్రం ముందుకు వస్తుండటంతో ప్రజల్లో అలజడి మొదలైంది. అంతర్వేది నుంచి కరవాక వరకు సుమారు 25 కిలోమీటర్ల మేర సోమవారం సముద్రం 300 మీటర్ల వరకు ముందుకు చొచ్చుకొచ్చింది. వరద కారణంగా గోదావరి పాయల నుంచి భారీగా నీరు చేరుతుండటంతో సముద్రం ముందుకొస్తోంది. సముద్రపు అలలు వేగంగా దూసుకురావడం వల్ల తీర ప్రాంతం కోతకు గురవుతోంది. ముఖ్యంగా అంతర్వేది లైట్ హౌస్ వద్ద తీరం అధికంగా కోతకు గురవుతున్నట్లు కనిపిస్తోంది.

అంతర్వేది లైట్‌హౌస్ వద్ద సముద్ర అలల తీవ్రతకు కోతకు గురవుతున్న తీరం

బల్క్ డ్రగ్ పార్కు వద్దు

సీఎం చంద్రబాబుకు సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీనివాసరావు లేఖ

సాక్షి, అమరావతి: రైతుల జీవనోపాధిని, మత్స్యకారుల ఉపాధిని దెబ్బతీయడంతోపాటు ప్రజల ప్రాణాలకు, పర్యావరణానికి ముప్పు కలిగించే బల్క్ డ్రగ్ పార్కును ఏర్పాటు చేయవద్దని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వి.శ్రీనివాసరావు డిమాండ్ చేశారు. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు శ్రీనివాసరావు రాసిన లేఖను సోమవారం మీడియాకు విడుదల చేశారు. అనకాపల్లి జిల్లాలోని రాజయ్యపేట, బోయపాడు, దొండవాక, పెద్ద తీనార్ల, చిన్నతీనార్ల, గుర్రాజుపేట గ్రామాల్లో బల్క్ డ్రగ్ పార్కు కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1,270.80 ఎకరాలకు గాను, ఇప్పటివరకు 450 ఎకరాలు సేకరించిందని తెలిపారు. మిగిలిన భూములు ఇవ్వబోమని రైతులు ముక్తకంఠంతో వ్యతిరేకిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు.

హోంమంత్రి అనితను అడ్డుకున్న మత్స్యకారులు

హోం మంత్రి అనిత వాహనాన్ని అడ్డగించిన మత్స్యకారులు

రాజయ్యపేటలో కారు కదలనీయకుండా ఆందోళన

నక్కపల్లి: హోంమంత్రి అనితకు అనకాపల్లి జిల్లా నక్కపల్లి మండలం రాజయ్యపేటలో సోమవారం తీవ్రనిరసన ఎదురైంది. ఇక్కడ బల్క్‌డ్రగ్ పార్కు ఏర్పాటు చేయవద్దంటూ 15 రోజులుగా మత్స్యకారులు ఆందోళన చేస్తున్నారు. వారితో మాట్లాడేందుకు ఆమె రాజయ్యపేట వచ్చారు. తాము ఆందోళన చేపట్టిన 15 రోజుల తరువాత వచ్చిన మంత్రిని చూసి గంగపుత్రులు తీవ్ర ఆగ్రహావేశాలు వ్యక్తం చేశారు. అనిత ప్రయాణిస్తున్న వాహనం ముందుకు వెళ్లకుండా వేలాది మత్స్యకారులు అడ్డుకున్నారు. రోడ్డుకు అడ్డంగా తాటిచెట్టు వేశారు. ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. ఒకదశలో న్యాయం చేస్తానంటూ హోంమంత్రి హామీ ఇచ్చినా వారు శాంతించలేదు. మహిళలు పెద్ద సంఖ్యలో రోడ్డుపై బైఠాయించి బల్క్ డ్రగ్ పార్క్‌ను రద్దుచేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఎన్నికలకు ముందు బల్క్‌డ్రగ్ పార్క్‌ను వ్యతిరేకించిన అనిత ఇప్పుడు ఎందుకు మాటమార్చారని నిలదీశారు. మత్స్యకారుల్ని పోలీసులతో బెదిరించి భయపెట్టాలని చూడటంతో వారు మరింత ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఏదో ఒకరకంగా అక్కడి నుంచి వెళ్లిపోవాలని హోంమంత్రి ప్రయత్నించారు. చివరకు మీ నాయకులతో కమిటీ వేసి న్యాయం చేస్తానని, బల్క్‌డ్రగ్ పార్కును రద్దు చేసేందుకు ప్రభుత్వంతో చర్చిస్తానని అనిత హామీ ఇవ్వడంతో కొద్దిగా శాంతించిన మత్స్యకారులు ఆమె స్టేజ్ వద్దకు వెళ్లేందుకు వీలుగా దారి ఇచ్చారు.

కరూర్ తొక్కిసలాటలో 41కి చేరిన మరణాలు

- మరికొకరి పరిస్థితి విషమం
- విజయ్ ఆలస్యంగా రావడం వల్లేనని ఎఫ్ఐఆర్
- ఘటనపై హైకోర్టుకు తమిళ నటుడు విజయ్
- విజయ్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడిన రాహుల్‌గాంధీ

సాక్షి, చెన్నై: తమిళనాడులోని కరూర్‌లో జరిగిన తొక్కిసలాటలో మృతుల సంఖ్య 41కి చేరింది. ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న వారిలో సుగుణ అనే మహిళ సోమవారం మృతి చెందింది. చికిత్స పొందుతున్న వారిలో మరొకరి పరిస్థితి విషమంగా ఉండగా, మిగిలిన వారు కోలుకుంటున్నారు. బాధిత కుటుంబాలను కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్, కేంద్ర సమాచార శాఖ సహాయ మంత్రి ఎల్ మురుగన్ సోమవారం పరామర్శించారు. ఘటనపై విచారణ అధికారిగా ఉన్న డీఎస్పీ సెల్వరాజ్‌ను తప్పించి ఆయన స్థానంలో ఏడీఎస్పీ ప్రేమానంద్‌ను తమిళనాడు ప్రభుత్వం నియమించింది. సోమవారం ఎఫ్ఐఆర్‌లో విజయ్ ఆలస్యంగా రావడం, పోలీసులు విధించిన నిబంధనల్ని తుంగలో తొక్కడం, సభకు వచ్చిన జనం నీళ్లు, ఆహారం లేకపోవడం వల్ల నీరసించిపోతున్నారని, రద్దీ మరింత పెరిగితే ఊపిరి ఆడక పోవచ్చని తాము పదేపదే హెచ్చరించినా నిర్వాహకులు ఖాతరు చేయకపోవడంతోనే ఇంత పెద్ద ఘోరం జరిగినట్టు పేర్కొనడం గమనార్హం. ఇదిలా వుండగా.. కరూర్ ఘటన గురించి సీఎం స్టాలిన్ వీడియో విడుదల చేస్తూ, జస్టిస్ అరుణా జగదీశన్ నేతృత్వంలోని ఏకసభ్య కమిషన్ ఇచ్చే నివేదిక ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకుంటామని ప్రకటించారు. మున్ముందు ఇలాంటి ఘటనలు జరగకుండా రాజకీయ పార్టీలు, సంస్థలు, సంఘాల సమావేశాలకు కొత్త మార్గదర్శకాలను రూపకల్పన చేసి ప్రజల ప్రాణ రక్షణ దిశగా నిబంధనలు కఠినం చేస్తామని స్టాలిన్ పేర్కొన్నారు.

హైకోర్టును ఆశ్రయించిన నటుడు విజయ్

తొక్కిసలాట ఘటనపై అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తూ తమిళగ వెట్రి కళగం (టీవీకే) అధ్యక్షుడు, సినీ నటుడు విజయ్ మద్రాసు హైకోర్టు మధురై ధర్మాసనాన్ని సోమవారం ఆశ్రయించారు. ఆయన తరఫున టీవీకే ఉప ప్రధాన కార్యదర్శి ఆదవ్ అర్జున తరఫున న్యాయవాదులు సోమవారం పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఇందులో అనేక అనుమానాలు వ్యక్తం చేశారు. విద్యుత్ సరఫరా నిలిపివేశారని, రాళ్లు రువ్వారని, పోలీసులు లాఠీచార్జి చేశారని పేర్కొంటూ స్థానిక డీఎంకే ఎమ్మెల్యే సెంథిల్ బాలాజీపై సైతం అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తూ పలు అంశాలను పిటిషన్‌లో ప్రస్తావించారు. కేసును సీబీఐ విచారణకు అప్పగించాలని కోరారు. బాధితులను పరామర్శించడానికి విజయ్‌కు అనుమతి ఇవ్వాలని, గట్టి భద్రతకు ఆదేశించాలని కోరారు. అత్యవసరంగా విచారించాలని కోరినా.. అక్టోబరు 3వ తేదీన విచారించేందుకు ధర్మాసనం నిర్ణయించింది. తాజా ఘటన నేపథ్యంలో విజయ్ పార్టీ గుర్తింపు రద్దుకు ఆదేశించాలని కోరుతూ మధురైకు చెందిన న్యాయవాది సెల్వకుమార్ మరో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఇదిలావుండగా.. చెన్నై శివారులోని పనయూరు నివాసంలో ఉండే విజయ్ సోమవారం హఠాత్తుగా నగరం నడిబొడ్డున ఉన్న పట్టినంబాక్కం నివాసానికి మకాం మార్చారు. కరూర్ ఘటనపై విజయ్‌తో లోక్‌సభ ప్రతిపక్ష నాయకుడు రాహుల్‌గాంధీ ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. కాగా.. కేంద్ర హోం శాఖ మంత్రి అమిత్ షాకు అత్యంత సన్నిహితుడైన ఆడిటర్ గురుమూర్తిని టీవీకే సంయుక్త కార్యదర్శి నిర్మల్‌కుమార్ నేతృత్వంలోని బృందం చెన్నైలో కలిసినట్టు సమాచారం. బీజేపీ ఎంపీ హేమమాలిని నేతృత్వంలో కరూర్ ఘటనపై విచారణకు బీజేపీ అధిష్టానం కమిటీని నియమించినట్టు తెలిసింది.

ఉరేసుకున్న టీవీకే పార్టీ నేత

కరూర్‌లో తమ పార్టీ నేత ప్రచారం సందర్భంగా చోటుచేసుకున్న ఘటనతో తీవ్ర మనస్తాపానికి గురైన విల్లుపురం జిల్లా వీరపట్టుకు చెందిన టీవీకే పార్టీ నాయకుడు అయ్యప్ప (26) ఇంట్లో ఉరేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. అతడు రాసిపెట్టిన లేఖ ఆధారంగా పోలీసులు విచారణ జరుపుతున్నారు.

Published and Printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijayawada, NTR District - 520 007 (AP)., **EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi,** (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794. Reproduction in whole or in part without written permission of the publisher is prohibited.

క్లుప్తంగా...

దక్షిణాఫ్రికాలో వైఎస్సార్‌సీపీ ఎన్నారై యూత్ నిరసన

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలను ప్రైవేటీకరణ చేయడాన్ని నిరసిస్తూ దక్షిణాఫ్రికాలో 'సే నో టు ప్రైవెటైజేషన్' పేరిట వైఎస్సార్‌సీపీ ఎన్నారై యూత్ నిరసన కార్యక్రమం చేపట్టింది. ఇందులో పలువురు ప్రవాసాంధ్రులు పాల్గొన్నారు.

బాబు పాలనలో రాష్ట్రానికి ఏమీ చేయలేదు

కేంద్ర మాజీ మంత్రి చింతా మోహన్

కడప రూరల్: చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా రాష్ట్రానికి ఏమీ చేయలేదని కాంగ్రెస్ పార్టీ సీనియర్ నాయకుడు, కేంద్ర మాజీ మంత్రి చింతా మోహన్ అన్నారు. సోమవారం కడపలో ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. తమ తప్పిదాలను కప్పిపుచ్చుకోవడానికి, సమస్యలను దారి మళ్లించడానికి చంద్రబాబు ఎత్తుగడలు వేస్తున్నారని ఆరోపించారు.

'అప్సడా'కు సభ్యుల నియామకం

సాక్షి, అమరావతి: ఏపీ స్టేట్ ఆక్వా కల్చర్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ (అప్సడా)కి వివిధ రంగాలకు చెందిన వారిని సభ్యులుగా నియమిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దాసంశెట్టి వెంకట లక్ష్మీనారాయణ (ప్రాసెసింగ్ ప్లాంట్స్ విభాగం) గుత్తికొండ శ్రీరాజబాబు (ఫీడ్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ వింగ్), వేగేశ్న సత్యనారాయణరాజు (ఆక్వాకల్చర్ హెల్త్‌కేర్ ప్రొడక్ట్స్ డీలర్), విత్తనాల నాగశ్రీనివాస (హేచరీస్), లంకే నారాయణ ప్రసాద్, మహ్మద్ నూరుద్దీన్ (చేప రైతులు), రాచమళ్ల మీరయ్య, వంకా కొండ బాబు, వేగేశ్న సాయి మనోహరరాజు (రొయ్య రైతులు)లను సభ్యులుగా నియమిస్తూ సోమవారం మత్స్యశాఖ స్పెషల్ సీఎస్ బుడితి రాజశేఖర్ ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

'ఈ-క్రాప్' నమోదును వెంటనే పూర్తి చేయాలి

సాక్షి, అమరావతి: దేవాలయ భూముల్లో పంటల సాగు వివరాలను ఈ-క్రాప్‌లో నమోదు చేయకపోవడం వల్ల కౌలు రైతులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారని ఏపీ కౌలురైతుల సంఘం అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వై.రాధాకృష్ణ, ఎం.హరిబాబు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇప్పటికే నారు వేయడం, కలుపు తీయడం, ఎరువులు చల్లడం పూర్తయిందన్నారు. అప్పులు తెచ్చి పెట్టుబడులు పెట్టారన్నారు. సాగు చేపట్టి నాలుగు నెలలు దాటిపోతున్నా ఇంతవరకు ఈ భూముల్లో సాగు వివరాల నమోదు చేపట్టలేదన్నారు.

- గత నెలలో అనంతపురం రూరల్ మండలానికి చెందిన 30 ఏళ్ల యువకుడు గుండె నొప్పిగా ఉందంటూ అనంత పురంలోని సర్వజనాస్పత్రికి వచ్చాడు. వైద్యులు పరీక్షిస్తున్న సమయంలోనే కుప్పకూలి ప్రాణాలు వదిలాడు.
- అనంతపురం నగరపాలక సంస్థలో పని చేసే ఓ ఉద్యోగి ఇటీవల అమరావతికి వెళ్లారు. మార్గమధ్యంలో ఉన్నఫళంగా గుండె నొప్పి వచ్చింది. తోటి సిబ్బంది హుటాహుటిన కర్నూలు జిల్లాలోని ఓ ఆస్పత్రిలో చేర్పించగా అదృష్టవశాత్తు ప్రాణాలతో బయటపడ్డాడు. వీరిద్దరే కాదు.. ఉమ్మడి జిల్లావ్యాప్తంగా ఇటీవల యువతలో గుండెపోట్లు పెరిగిపోయాయి.

బీ'టట్' కేర్ ఫుల్

- యువతలో అధికమైన గుండె సమస్యలు
- ఆహార అలవాట్లు, వ్యసనాలతోనే సమస్యలంటున్న వైద్య నిపుణులు
- మెరుగైన జీవన విధానంపై దృష్టి సారించాలని సూచనలు

అనంతపురం మెడికల్: నిండు నూరేళ్లు జీవించాలని పెద్దలు ఆశీర్వదిస్తుంటారు. వందేళ్లు ఎటువంటి అనారోగ్య సమస్యలు లేకుండా ఆనందంగా జీవనం సాగించాలని ప్రతి ఒక్కరూ కోరుకుంటారు. కానీ ప్రస్తుత రోజుల్లో వందేళ్ల మాట పక్కన పెడితే 25 నుంచి 30 ఏళ్లకే యువత మరణిస్తుండడం కలచివేస్తోంది. ప్రధానంగా గుండె సంబంధిత సమస్యలతో ప్రాణాలు కోల్పోతుండడం కలవరపరుస్తోంది. చెట్టంత కొడుకు కళ్లముందే ప్రాణాలు విడుస్తుండడంతో తల్లిదండ్రులకు తీరని శోకం మిగులుతోంది. ఉమ్మడి అనంతపురం జిల్లాలో ఏటా సగటున 25 వేల మందికిపైగా గుండెపోట్లకు గురవుతుండడం గమనార్హం. 2019-20లో 4,660, 2020-21లో 5,107, 2021-22లో 6,637, 2022-23లో 7,909, 2023-24లో 10,274, 2024-25లో 9,754, 2025లో 7 వేల వరకు (ఇప్పటి వరకు) గుండె సంబంధిత శస్త్రచికిత్సలు జరిగాయి.ఏటా ఎన్‌టీఆర్ వైద్య సేవ పథకం (ఆరోగ్య శ్రీ)లో భాగంగా 30 శాతానికి పైగా గుండె జబ్బులకే వ్యయమవుతోంది. రూ.25 కోట్లకు పైగానే ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తోంది.

జాగ్రత్తలు తప్పనిసరి..

విద్యార్థి దశ నుంచే జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని వైద్య నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. ప్రధానంగా రోజూ కనీసం అరగంట వాకింగ్, వ్యాయామం చేయాలంటున్నారు. ఆహారంపై కూడా శ్రద్ధ వహించాలని చెబుతున్నారు. జంక్ ఫుడ్‌తో ఓబెసిటీ, గ్యాస్ట్రైటిస్ తదితర సమస్యలు తలెత్తుతాయంటున్నారు. వారానికి 150 నిమిషాలు కనీస నడక మంచిదని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. అలాగే, 40 ఏళ్లు పైబడిన వారు తప్పకుండా బీపీ, కొలెస్ట్రాల్, షుగర్, టెస్టులు చేయించుకుని మందులు వాడితే గుండెపోటును నియంత్రించవచ్చంటున్నారు.

వ్యసనాలతోనే సమస్య..

వ్యసనాలకు బానిసలు కావడం,వ్యాయామం, యోగా తదితర వాటికి దూరంగా ఉండడం తదితర కారణాలతో చిన్నవయసులోనే గుండె సమస్యలు తలెత్తుతాయని వైద్య నిపుణులు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుత రోజుల్లో యువత పార్టీల పేరుతో ఇష్టానుసారంగా మద్యం తీసుకుంటున్నారు. అత్యంత ప్రమాదకరమైన ధూమపానాన్ని సేవిస్తున్నారు. దీనికి తోడు ఉరుకుల పరుగుల జీవితంలో బిజీగా ఉంటూ మానసిక ఒత్తిడికి లోనవుతూ హైపర్‌టెన్షన్, మధుమేహం బారిన పడుతున్నారు.

యోగాతో సత్ఫలితాలు

ప్రస్తుత పోటీ ప్రపంచంలో మంచి ఆహార అలవాట్లు లేకపోవడం, శారీరక శ్రమ చేయకపోవడం, నిద్రలేమి తదితర కారణాలతో తీవ్రమైన మానసిక ఒత్తిళ్లకు లోనవుతున్నారు. గుండె పోటు, బీపీ, మధుమేహం తదితర సమస్యలు తెచ్చుకుంటున్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ విధిగా వ్యాయామం చేయాలి. యోగా బాగా ఉపయోగపడుతుంది. నిత్యం యోగా చేస్తే సత్ఫలితాలు పొందవచ్చు.

– సురేష్ ఈశాపతి, యోగా గురువు, అనంతపురం

వైద్య పరీక్షలు చేయించుకోవాలి

జంక్ ఫుడ్, పొగ తాగడం, వ్యాయామం లేకపోవడంతో యువత మానసిక ఒత్తిడికి లోనవుతున్నారు. వారంలో కనీసం ఐదు రోజుల పాటు వ్యాయామం చేయాలి. వంశపారంపర్యంగా కూడా గుండె సమస్యలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. ప్రస్తుత రోజుల్లో 12 మందిని పరీక్షిస్తే అందులో ముగ్గురికి కచ్చితంగా బీపీ సమస్య కన్పిస్తోంది.ఈ పరిస్థితుల్లో 40 ఏళ్లు దాటిన వారందరూ తరచూ వైద్య పరీక్షలు చేయించుకోవాలి.

– సుభాష్ చంద్రబోస్, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్, సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆస్పత్రి

బొమ్మల కొలువు
భలే..భలే

సీతంపేట: దసరా... అంటే మనకు గుర్తొచ్చేది నవరాత్రులు.. బొమ్మల కొలువులు.. సంప్రదాయ వంటలు. ప్రస్తుతం నగర జీవన విధానంలో క్షణం తీరిక లేకుండా ఉన్నవారికి బొమ్మల కొలువు అంటే ఏదో కొత్త మాట విన్నట్లుగా అనిపిస్తుంది. విశాఖలోని ఓ కుటుంబం మాత్రం 15 ఏళ్లుగా ఏటా విజయదశమి రోజున బొమ్మల కొలువు ఏర్పాటు చేస్తోంది. పురాణ గాథలు, దేవతల విశిష్టత, మానవ జీవన పరిస్థితులు తెలియజేసేలా ఈ బొమ్మల కొలువు ఉంటుంది. లలితానగర్‌లోని తొండం వినాయకుని గుడి వద్ద నివసించే గృహిణి రంగుడు మాధురి తమ ఇంట్లో ఏర్పాటు చేసిన బొమ్మల కొలువు చూపరులను విశేషంగా ఆకట్టుకుంటోంది. సుమారు వెయ్యికి పైగా బొమ్మలతో ఈ కొలువును తీర్చిదిద్దారు. ఇందులో సమస్త దేవతలు, తిరుపతి బ్రహ్మోత్సవాలు, రాముడు, కృష్ణుడి వృత్తాంతాలు, అష్టలక్ష్ములు, నవ దుర్గలు, నవ వారాహిలు వంటి పురాణ ఘట్టాలు కనువిందు చేస్తున్నాయి. కుమార్తె ఆర్.సాయి వైష్ణవి..డాక్టర్ రామవరపు మాధురి దేవి వద్ద మ్యూజిక్ నేర్చుకుంటోంది. సంగీత శిక్షణకు గుర్తుగా బొమ్మలతో రూపొందించిన 'మ్యూజికల్ థీమ్' కొలువు కూడా ఆకర్షణగా నిలుస్తోంది. 15 ఏళ్లుగా ఈ ఆచారాన్ని కొనసాగిస్తున్నారు. పెళ్లికి ముందు అమ్మగారి ఇంట్లో బొమ్మల కొలువు పెట్టేవాళ్లం. ఆ తర్వాత అత్తగారింట్లో వారి పిల్లలు పెట్టేవారు. వారికి పెళ్లై వెళ్లిపోయాక, ఈ సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని తానే భుజాన వేసుకుని ప్రతి ఏటా నవరాత్రుల్లో పాడ్యమి నుంచి పౌర్ణమి వరకు 15 రోజులపాటు ఈ కొలువును ఏర్పాటు చేస్తున్నానని మాధురి తెలిపారు. పుణ్యక్షేత్రాలకు వెళ్లినప్పుడల్లా మంచి బొమ్మలను సేకరించి, ప్రతి ఏటా కొలువులో ప్రదర్శిస్తానని, ప్రతి బొమ్మ వెనుక ఒక జ్ఞాపకం దాగి ఉందని మాధురి తెలిపారు. ఈ అపురూప బొమ్మల కొలువు పౌర్ణమి వరకు ఉంటుందని తెలిపారు.

మ్యూజికల్ థీమ్‌తో సుమారు వెయ్యి బొమ్మలతో ఏర్పాటు చేసిన బొమ్మల కొలువు

దసరా ఉత్సవాలలో అమ్మవారి ఊరేగింపు

బ్రిటిషర్లను భయపెట్టిన...
చెడీ తాలింఖానా

- కోనసీమలో దసరా ప్రత్యేకం
- స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తితో 169 ఏళ్లుగా సాగుతున్న ప్రదర్శన
- ఇటీవల పెరిగిన ఆదరణ
- ఎన్‌ఆర్‌ఐలతో పాటు ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి రాక
- మైసూర్ తరువాత... 'పచ్చని సీమ'లోనే 'దసరా' శోభ
- సంక్రాంతికి ప్రభల తీర్థం.. దసరాకు చెడీ తాలింఖానా

సాక్షి, అమలాపురం/అమలాపురం టౌన్: కోనసీమ అనగానే ప్రకృతి అందాలు, పర్యాటక కేంద్రాలకే కాదు.. సంస్కృతీ సంప్రదాయాలకు.. ఆధ్యాత్మికతకు పెట్టింది పేరు. సంక్రాంతి వస్తే పల్లె ముస్తాబవుతుంది. నింగిలోని ఇంద్ర ధనస్సులు 'ప్రభ'లుగా మారి నేలన నడయాడతాయి. తీర్థాలతో ఈ ప్రాంతం హోరెత్తుతుంది. ఇక దసరా వస్తే చెడీ తాలింఖానా ప్రదర్శన.. అమ్మవార్ల వాహనాల ఊరేగింపులతో జనజాతరగా మారిపోతుంది. ఒకప్పుడు స్వాతంత్ర్య పోరాట స్ఫూర్తితో నేర్చుకున్న ఈ చెడీ తాలింఖానా వీర విద్య రానురానూ ప్రజల సంప్రదాయ కళలలో ఒక భాగమైంది.

శతాబ్దాల చరిత్ర

అజ్ఞాతం ముగిసిన తరువాత జమ్మి చెట్టు మీద ఉన్న పాండవుల ఆయుధాలు చేతులకు వచ్చినట్టుగా ఇక్కడ దసరాకు ముందు దాచి ఉంచిన కత్తులు కొత్తగా పదునెక్కుతాయి. బరిసెలు బయటకు వస్తాయి. రాత్రి వేళల్లో అగ్గిబరాటాలు నిప్పులు కక్కుతాయి. లేడి కొమ్ములు, పొడవాటి కర్రలు కళాత్మకంగా తిరుగుతుంటాయి. ఆపై అమ్మవారి ఊరేగింపులతో కోనసీమలో దసరా కొత్త పుంతలు తొక్కుతుంది.దసరా ఉత్సవాలు కర్ణాటకలోని మైసూరు తరువాత కోనసీమ జిల్లా కేంద్రమైన అమలాపురంలో ఇంచుమించు రెండు శతాబ్దాల నుంచి జరుగుతున్నాయంటే అతిశయోక్తి కాదు. ప్రాచీన యుద్ధాలను తలపించే చెడీ తాలింఖానా వీరత్వానికి మారుపేరుగా నిలుస్తోంది. శతాబ్దాల చరిత్ర ఉన్న తాలింఖానాకు నేటికీ ఆదరణ చెక్కు చెదరలేదు. కర్రలు, కత్తులు, లేడి కొమ్ములతో వారు చేసే ప్రదర్శన ప్రేక్షకులను గగుర్పాటుకు గురి చేస్తాయి. యువకుల నుంచి వృద్ధుల వరకూ వయోభేదం మరచి చేసే తాలింఖానా విన్యాసాలు వీక్షకులను మంత్రముగ్ధులను చేస్తాయి. అన్ని వీధులు ఈ ప్రదర్శనలతో నిండిపోతాయి. ఇంచుమించు నెల రోజుల ముందు నుంచే ఈ ప్రదర్శనకు అవసరమైన శిక్షణ పొందుతారు. కొత్త తరం కూడా ఈ విద్యా ప్రదర్శనకు ఉత్సాహంగా ముందుకు రావడం విశేషం.

మంత్రముగ్ధులను చేసేలా..

దసరా ఉత్సవాలలో భాగంగా పురవీధుల్లో చెడీతాలింఖానా ప్రదర్శన జరుగుతుంది. ఈ ఏడాది అక్టోబరు 2వ తేదీ రాత్రి అంతా ఈ కార్యక్రమం జరుగనుంది. వీధుల్లో యువకులు, పెద్దలు ప్రాచీన యుద్ధవిన్యాసాలను తలపించేలా ప్రదర్శించే చెడీ తాలింఖానా విద్య ఉద్విగ్నభరితంగా సాగుతుంది. కళ్లకు గంతలు కట్టుకుని మనిషి మీద, కంఠం, నుదిటిపై, పొత్తి కడుపుల మీద కొబ్బరి కాయలు, కూరగాయలు పెట్టి నరకడం వంటి విన్యాసాలు తాలింఖానాలో ముఖ్య ఘట్టాలు. అగ్గిబరాటాలు, లేడికొమ్ములు, పట్టాకత్తులు వేగంగా.. చురుగ్గా కదుపుతూ యువకులు చేసే విన్యాసాలు రాచరిక యుద్ధ సన్నాహాలను తలపిస్తాయి. ఈ ప్రదర్శనలో ఏమాత్రం ఏమరు పాటు జరిగినా ప్రాణాలకు ప్రమాదం. అయినా కూడా అత్యంత ధైర్య సాహసాలతో శిక్షణ పొందిన ఆరేళ్ల చిన్నారుల నుంచి అరవై ఏళ్ల వృద్ధుల వరకు చేసే ప్రదర్శన మంత్రముగ్ధులను చేస్తుంది. సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగులైనా, ఎన్‌ఆర్‌ఐలైనా ఈ ప్రదర్శనలో పాల్గొనేందుకు రెక్కలు కట్టుకుని వాలిపోతుంటారు.అమలాపురంలో చెడీ తాలింఖానా విద్య ప్రదర్శన వెనుక స్వాతంత్ర్య పోరాట స్ఫూర్తి ఉందని స్థానికులు చెబుతుంటారు. బ్రిటిష్ సేనలతో పోరాడే భారతీయుల్లో ఐక్యత కోసం బాలగంగాధర్ తిలక్ దసరా, వినాయక చవితి ఉత్సవాలను ప్రోత్సహించారు. ఈ విద్య స్థానికంగా 1835 కొంకాపల్లిలో మొదలైంది. అయితే దసరా వేడుకలలో 1856లో మహిపాల వీధిలో రైతుబిడ్డ, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు అబ్బిరెడ్డి రామదాసు ఈ విద్యకు అంకురార్పణ చేశారు. ఇది ఇక్కడ ప్రారంభమై 190 సంవత్సరాలు అవుతోంది. అప్పటి నుంచి ఈ ప్రదర్శన నిర్విఘ్నంగా సాగుతోంది. వీటితో పాటు గండువీధి మైనర్స్ పార్టీ, నల్లా వీధి, శ్రీరామపురం మైనర్స్ పార్టీ, రవణం మల్లయ్య వీధి తాలింఖానా ప్రదర్శనలకు దశాబ్దాల చరిత్ర ఉంది. చెడీ తాలింఖానా ప్రదర్శనతో పాటు పట్టణానికి చెందిన ఏడు వీధులలో కొలువు తీరిన వాహనాలను ఊరేగింపులో ప్రదర్శిస్తారు. బాజాభజంత్రీలు, డప్పు వాయిద్యాలు, శక్తి వేషధారణలు, కోయడ్యాన్సులు, బుట్టబొమ్మలు, మ్యూజికల్, తీన్‌మార్ బ్యాండ్‌లు, విద్యుత్ దీపాలంకరణలతో వాహనాలు ముందుకు సాగుతాయి.కొంకాపల్లి ఏనుగు అంబారీ వాహనం , ఆంజనేయస్వామి వాహనం, మహిపాలవీధి రాజహంస, గండువీధి శేషశయన, రవణం వీధి మహిషాసుర మర్దిని, రవణం మల్లయ్యవీధి గరుడ విష్ణు, నల్లా వీధి శ్రీవిజయ దుర్గమ్మవారు వాహనం, శ్రీరామపురం హంస, శ్రీకృష్ణుడు, వినాయక వాహనాలు పురవీధుల్లో ఊరేగింపుగా వెళతాయి. జిల్లా నుంచే కాకుండా రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాల నుంచి, తెలంగాణా ప్రాంతం నుంచి కూడా ఈ ఉత్సవాలను తిలకించేందుకు అమలాపురానికి తరలివస్తారు.

చెడీ తాలింఖానా ప్రదర్శనలు

చెడీ తాలింఖానా ప్రదర్శనలు

తరతరాలుగా నిర్వహిస్తున్నాం

దశాబ్దాల కాలం నుంచి అమలాపురంలో ఈ ప్రదర్శన జరుగుతోంది. మా తాతలు మాకు వారసత్వంగా అందించారు. మేము మా వారసులకు ఈ విద్యను అందిస్తాం. ఈ ప్రాచీన విద్యను ప్రభుత్వాలు గుర్తించాల్సి ఉంది.

– పనస బుజ్జి, నిర్వాహకుడు, కొంకాపల్లి, అమలాపురం

రోజుకు ఎనిమిది గంటల శిక్షణ

దసరాకు ముందు ఆయుధ పూజ చేసిన తరువాత సాయంత్రం 6 నుంచి అర్ధరాత్రి 2 గంటల వరకు శిక్షణ ఇస్తాం. రోజుకు 150 నుంచి 250 మంది వరకు గురువుల వద్ద శిక్షణ పొందుతారు. ఎక్కువగా చిన్నారులు, యువత రావడం వల్ల భవిష్యత్‌లో కూడా ఈ ప్రదర్శన నిర్విఘ్నంగా సాగుతుందనే ఆశ మాకుంది.

– అబ్బిరెడ్డి మల్లేష్, నిర్వాహకుడు, మహిపాల వీధి, ఎన్‌ఆర్‌ఐ (అమెరికా)

బయటపడుతున్న..
బంగారం బండారం!

- బట్టబయలవుతున్న బంగారం మోసాలు
- శ్రీకాకుళం జిల్లా వ్యాప్తంగా ఇదే బాగోతమా?
- మొన్న నకిలీ హాల్‌మార్క్ మోసం
- తాజాగా జీఎస్టీ అధికారుల సోదాలతో వెలుగులోకి జీరో వ్యాపారం
- చివరికీ మోసపోతున్నది వినియోగదారులే

సాక్షి ప్రతినిధి, శ్రీకాకుళం: బంగారం వ్యాపారానికి కేరాఫ్ అడ్రస్‌గా నిలిచే నరసన్నపేటలో ఇటీవల కాలంలో పలు అక్రమాలు వెలుగుచూస్తున్నాయి. ఇది ఒక్క పేటకే పరిమితం కాకుండా.. జిల్లా అంతటా పలు షాపుల్లో అక్రమాలు కొనసాగుతున్నట్లు ఆరోపణలు వినిపిస్తున్నాయి. నరసన్నపేటలో ఆ మధ్య నకిలీ హాల్‌మార్క్ బంగారం పెద్ద ఎత్తున దొరికింది. ఇప్పుడేమో జీఎస్టీ అధికారుల దాడులతో జీరో వ్యాపారం జరుగుతున్నట్టు స్పష్టమవుతోంది. ప్రభుత్వానికి ట్యాక్స్ ఎగ్గొట్టి వినియోగదారులను కొల్లగొడుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. తీగ లాగితే డొంకంతా కదిలినట్టు ఇప్పుడిది నరసన్నపేటకే పరిమితం కాకుండా జిల్లా అంతటా నడుస్తున్నట్టు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

మాటల గారడీ..

ధర పెరిగినా ప్రజలకు బంగారంపై మోజు తగ్గడం లేదు. తులం బంగారం రూ.లక్షా 25 వేలు దాటినా వెనక్కి తగ్గడం లేదు. రోజురోజుకూ అమ్మకాలు పెరుగుతూనే ఉన్నాయి. బంగారానికి ఉన్న డిమాండ్‌ను కొందరు వ్యాపారులు క్యాష్ చేసుకుంటున్నారు. ప్రజల్ని అమాయకులను చేసి బురిడీ కొట్టిస్తున్నారు. నాలుగు మంచి మాటలు చెప్పి బుట్టలోకి లాగేస్తున్నారు. ఈ క్రమంలో జరుగుతున్న మోసాల్లో బయటికొచ్చినవి కొన్నే. వెలుగులోకి రానివెన్నో. అలాగని అందరూ అలాంటి వారు కాదు. కొందరు నిజాయితీగా వ్యాపారం చేసి, వినియోగదారుల మన్ననలు, నమ్మకం పొందుతున్నారు.

దొంగ బంగారం ఆరోపణలు..

ఇప్పటికే దొంగతనం బంగారం, నాణ్యత తక్కువ ఉన్న ఆభరణాలు, ట్యాక్స్ చెల్లించని బంగారం విక్రయిస్తుంటారన్న ప్రచారం ఉంది. గతంలో దొంగ బంగారాన్ని పోలీసులు రికవరీ చేసిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం తదితర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చి కూడా ఇక్కడ రికవరీ చేశారు. 24 క్యారెట్ అని 22 క్యారెట్, 22 క్యారెట్ పేరిట 18 క్యారెట్ బంగారం ఇస్తున్నారన్న వాదనలు ఉన్నాయి. బిల్లులపై స్పష్టంగా రాయడం లేదని ఆ మధ్య ఒక అధికారి హెచ్చరించినట్టు తెలిసింది. మొత్తానికి మోసమనేది కొన్నిచోట్ల జరుగుతోంది.

జీరో వ్యాపారం..

మోసాలతో పాటు జీరో వ్యాపారం జోరుగా సాగుతున్నట్టుగా తాజాగా జరిగిన జీఎస్టీ అధికారుల సోదాలతో తెలుస్తోంది. కోయంబత్తూరు, చెన్నై, ముంబై తదితర నగరాల నుంచి బిల్లులు లేకుండా కొనుగోలు చేసిన బంగారాన్ని ఇక్కడ వినియోగదారులకు కట్టబెడుతున్నట్టు సమాచారం. ఒక్క వినియోగదారులకే కాకుండా పలు షాపులకు కూడా సరఫరా చేస్తున్నట్టు తెలుస్తోంది. స్థానికంగా మాత్రం ఆ జీఎస్టీ లెక్కలు ఎవరికీ అర్థం కాకుండా వేస్తున్నారు. కొందరికైతే జీఎస్టీ లేకుండా బంగారం విక్రయిస్తున్నారు. జీఎస్టీ లేకుండా బంగారం కావాలంటే బిల్లులు ఉండవని చెప్పేస్తున్నారు. ఈ తరహా కొనుగోళ్లలోనే మోసాలు జరుగుతున్నాయి. బిల్లుల్లేని బంగారంలో మోసాలకు పాల్పడుతున్నారు. తిరిగి అమ్మేటప్పుడు నిలదీయాలంటే బిల్లులు ఉండాలి. అవి లేనప్పుడు వినియోగదారుడు ఏం అడగగలడని వ్యాపారులు దగా చేస్తున్నారు.

నకిలీ హాల్‌మార్క్ మోసాలు..

ప్రత్యేకంగా తయారు చేసిన లేజర్ మిషనరీతో నకిలీ హాల్‌మార్క్ వేసి బంగారం విక్రయిస్తున్నారు. ఆ నకిలీ హాల్‌మార్క్ బయటపడకుండా ఉండేందుకు నెట్‌లో ఉన్న వేరే వారి హెచ్‌యూఐడీ నంబర్లు వేస్తున్నారు. సాధారణంగా హెచ్‌యూఐడీ నెంబర్‌ను గూగుల్ సెర్చ్ చేస్తే మొత్తం వివరాలన్నీ వచ్చేస్తాయి. ఆ రకంగా వెలుగు చూడకూడదని వేరే వారి హెచ్‌యూఐడీ నంబర్‌ను ఉపయోగించి సొంతంగా ఏర్పాటు చేసుకున్న మిషన్‌తో హాల్‌మార్క్ వేసి వ్యాపారం సాగించేస్తున్నారు. ఆ మధ్య నరసన్నపేటలో ఇదే మోసం వెలుగుచూసింది. వాస్తవంగా ఈ రకమైన మోసం జిల్లాలో చాలాచోట్ల జరుగుతోందని సమాచారం. ఆకస్మిక తనిఖీల్లో అక్కడ బండారం బయటపడింది. దీంతో మనం కొనుగోలు చేస్తున్న బంగారంలో నాణ్యతెంతో ? అన్న అనుమానం వినియోగదారుల్లో నెలకొంది.

హెల్త్

మన్నూ మింగలేని ప్లాస్టిక్స్ మనను మింగుతున్నాయి!

నిజం చెప్పాలంటే మనమిప్పుడు ప్లాస్టిక్ మహాసముద్రం మధ్యలో జీవిస్తున్నాం. ఇది అతిశయోక్తిగా అనిపించవచ్చుగానీ... మన రోజువారీ కార్యకలాపాల్లో చూసుకుంటే పొద్దున్నే బ్రష్, స్నానంలో మగ్, రుద్దుకునే సబ్బు తాలూకు సోప్‌కేస్ అన్నీ ప్లాస్టిక్‌వే. ఇక ఆఫీసుకు వచ్చాక తాగే మొదటిచాయ్ నుంచి బయటకు వెళ్లినప్పుడు చాయ్ అమ్మే వ్యక్తి ఇచ్చే టీ వరకు చాలావరకు ప్లాస్టిక్కే. గతంలోని స్టీల్ క్యారియర్ స్థానంలో ఇప్పుడు చాలా లంచ్‌బాక్సులు ప్లాస్టిక్‌వే. ఇలా చూసుకుంటే మనం వాడే నిత్యజీవిత ఉపకరణాల్లో ప్రతి ఐదింటిలో కనీసం మూడైనా ప్లాస్టిక్‌వే ఉంటాయి. కానీ ఈ ప్లాస్టిక్ సముద్రమిప్పుడు సునామీగా మారి మన ఆరోగ్యాలను దెబ్బతీస్తోంది. అది ఏయే విధంగా మన ఆరోగ్యాలను కబళిస్తోందీ, ప్లాస్టిక్‌ను పూర్తిగా నిర్మూలించలేకపోయినా కనీసం దాన్ని రీ-సైకిల్ చేసేందుకు వీలుగా ఉండే వాటిని వాడాలనే అవగాహన కోసమే ఈ కథనం.

డాక్టర్ శివరాజు
సీనియర్ ఫిజీషియన్

మన ఇళ్లలో చెత్త ఊడ్చాక దాన్ని ఎత్తడానికీ ప్లాస్టిక్ చేటనే వాడతాం. అయితే ఇలాంటి ఉపకరణాలతో అప్పటికప్పుడు ఆరోగ్యానికి వచ్చే ప్రమాదమేమీ పెద్దగా లేకపోయినప్పటికీ... వేడి వేడి ఆహారాన్ని నిల్వ చేయడానికి ఉపయోగించే ప్లాస్టిక్ ఉపకరణాలతో మాత్రం ఆరోగ్యాలకు ఎంతో నష్టం చేకూరుతుంది. ఆ ప్లాస్టిక్‌ల కారణంగా ఆరోగ్యానికి జరిగే చేటు ఏమిటో, దాన్ని నివారించడానికి ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలో చూద్దాం.

ప్లాస్టిక్‌తో ఆరోగ్యానికి హాని ఎందుకు..?

ఇందుకు ఓ ఉదాహరణగా... ఆహారం పెట్టుకోడానికి గతంలో వాడే స్టీలుకు బదులు ప్లాస్టిక్ ఉపకరణాలను వాడుతున్నప్పుడు మన ఆరోగ్యానికి కలిగే హాని ఏమిటో తెలుసుకుందాం. ఆహారం ప్లాస్టిక్ బాక్సులలో నిల్వ ఉంచి తీసుకుంటున్నప్పుడు మనం దాన్ని తిన్నప్పుడల్లా బాక్స్ తాలూకు ప్లాస్టిక్ పదార్థాలూ కొద్దికొద్ది మోతాదుల్లో ఆహారంతోపాటు మన దేహంలోకి వెళ్తుంటాయి. ఆహారంతో పాటు ప్లాస్టిక్ మన శరీరంలోకి వెళ్లి, మన దేహంలోకి ఇంకిపోయే ప్రక్రియను 'లీచింగ్' అంటారు.

ఈ ప్రక్రియ ఎక్కువగా ఉండేదెప్పుడు..?

లీచింగ్ ఎక్కువగా జరిగేందుకు ఆస్కారం ఉన్న పరిస్థితులివే...

● ఆహారం ఎంత వేడిగా ఉంటే... అంతగా ప్లాస్టిక్ మన కడుపులోకి ప్రవేశిస్తుంది. ● అదే ఆహారంలో కొవ్వులు, ఉప్పు ఉన్నప్పుడు లీచింగ్ మరింత పెరుగుతుంది. ● మనం తీసుకునే ఆహారంలో అసిడిక్ వస్తువులు అంటే చింతపండు, సాంబార్ వంటి పులుపు వస్తువులు ఉంటే... మన ప్లాస్టిక్ కంటెయినర్ నుంచి మన దేహంలోకి ప్లాస్టిక్ ఎక్కువ మోతాదుల్లో కలుస్తుంటుంది.

ప్లాస్టిక్ బౌల్‌లో ఆహారాలు ఎందుకు పెట్టకూడదంటే...?!

ఈ మధ్యకాలంలో మనం అందంగా కనిపించే ప్లాస్టిక్ బౌల్స్‌లో కూరలూ, వేడి వేడి పులుసు వంటి ఆహారాలను ఉంచి, వాటిని డైనింగ్ టేబుల్ మీద అలంకరించి వాటిల్లోంచే అన్నం, కూరలు వడ్డించడాన్ని చూస్తున్నాం.

సాధారణంగా ఈ కూరలు పెట్టుకునే బౌల్స్‌ను 'మెలమెన్' అనే ప్లాస్టిక్ వంటి పదార్థంతో తమారు చేస్తారు. వేడి వేడి కూరలు, పులుసులు ఇందులోకి తీయగానే ఆ వేడికి ఆ ప్లాస్టిక్‌లోని మెలమైన్... ఆహారంతో పాటు కలిసి నోటి ద్వారా శరీరంలోకి వెళ్తుంది. ఇలా దేహంలోకి వెళ్లిన ఈ పదార్థం వల్ల కిడ్నీలో రాళ్లు వచ్చే అవకాశం ఉందని ఒక అధ్యయనంలో తేలింది. ఈ విషయం 'జామా ఇంటర్నల్ మెడిసిన్' జర్నల్‌లోనూ ప్రచురితమైంది.

ఈ అధ్యయనంలో భాగంగా కొంతమందికి మెలమైన్ బౌల్స్‌లో నూడుల్స్ ఇచ్చారు. మరికొందరికి పింగాణీ బౌల్స్‌లో ఇచ్చారు. ఈ రెండు గ్రూపుల వారికి నిర్వహించిన మూత్ర పరీక్షల్లో మెలమైన్ బౌల్స్‌లో తిన్నవారి మూత్రంలో మెలమైన్ మోతాదులు దాదాపు ఎనిమిది రెట్లు ఉన్నాయని తేలింది. దీంతో వారిలో కిడ్నీ ఫెయిల్యూర్ వంటి ముప్పుతో పాటు... క్యాన్సర్ ప్రమాదమూ ఉన్నట్లు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ నివేదికలు చెబుతున్నాయి. మెలమైన్ బౌల్‌లో పెట్టి ఏ ఆహారాన్నీ మైక్రోవేవ్ ఒవెన్‌లోఉంచి వేడిచేయకూడదని అమెరికన్ సంస్థ ఎఫ్‌డీఏ కూడా గట్టిగా సిఫార్సు చేస్తోంది. ఈ ప్లాస్టిక్ ప్రభావం ముఖ్యంగా హార్మోన్లపై... మరీ ముఖ్యంగా మహిళల్లోని ఈస్ట్రోజెన్ స్రావంపై ఉంటుందనీ, దీనివల్ల ప్రత్యుత్పత్తికి తోడ్పడే హార్మోన్ల సమతౌల్యంలో తేడాలు వచ్చి గర్భధారణ సమస్యలు రావచ్చని తేలింది. పురుషుల్లో వీర్యకణాల సంఖ్య, కదలికలు తగ్గడం, పురుష సంబంధ హార్మోన్ల స్రావం తగ్గడం వంటి పరిణామాలు చోటు చేసుకుంటాయి.

చాలామందిలో డయాబెటిస్ రిస్క్ పెరుగుతున్నట్లుగా ఇలాంటిదే మరో అధ్యయనంలోనూ తేలింది. స్థూలకాయం వస్తున్న వారి సంఖ్య బాగా పెరుగుతోంది. రొమ్ము క్యాన్సర్ వంటి క్యాన్సర్ రిస్కులు చాలా ఎక్కువ. ప్లాస్టిక్ బౌల్స్‌లో వేడి వేడి ఆహారం పెట్టుకుని తీసుకునేవారిలో మెదడు కణాలు బలహీనమై జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుతున్నట్లు, మూడ్స్ మారిపోవడం వంటి సమస్యలు వస్తున్నట్లు గుర్తించారు. అల్జైమర్స్ వంటివి కూడా ఎక్కువగా పెరుగుతున్నట్లు పలు అధ్యయనాలు తెలుపుతున్నాయి. ప్లాస్టిక్ ఉపయోగం కారణంగా ఇలా పలు రకాలుగా ఆరోగ్యంపై అనేక దుష్ప్రభావాలు పడుతున్నాయి. అందుకే కూరలు, పులుసులు నిల్వ చేసుకునేందుకు ప్లాస్టిక్ బౌల్స్‌లో కాకుండా పింగాణీ బౌల్స్ వాడటం మేలని నిపుణులు చెబుతున్నారు.

మరో సరికొత్త అధ్యయన ఫలితమిలా...

పిల్లలు పాలు తాగడానికి ఉపయోగించే పాలపీకలు మొదలుకొని, వాళ్లు ఆడుకునే ఆట వస్తువుల వరకు ప్లాస్టిక్‌తో తయారైనవి కాస్తా... చాలాకాలం తర్వాత... అంటే ఆ చిన్నారులే పెరిగి కాస్త పెద్దయ్యాక (అంటే పెద్దపిల్లలుగా ఉన్నప్పుడూ, వాళ్ల కౌమార ప్రాయంలో/అడాలసెంట్ వయసులో) వాళ్ల ఆరోగ్యంపై దుష్ప్రభావాలు చూపుతాయంటూ వేలాది తల్లులూ, పిల్లలపై నిర్వహించిన ఓ అధ్యయనం తెలుపుతోంది. అలా ఆ ప్లాస్టిక్ వస్తువులు వాడిన ఆ పిల్లలతో పాటు తల్లుల్లో సైతం మొదట స్థూలకాయం... దాని ప్రభావంతో గుండె జబ్బులు, ఆస్తమా, సంతానలేమి వంటి దుష్ప్రభావాలు కనిపిస్తాయంటూ ఆ అధ్యయనం పేర్కొంటోంది. ఈ ఫలితాలు ప్రముఖ హెల్త్ జర్నల్ 'ల్యాన్సెట్'లో ప్రచురితమయ్యాయి.

ప్లాస్టిక్ బాటిల్లో ఉంచిన నీళ్లు తాగచ్చా..?

మరో పరిశోధన తాలూకు ఫలితాలివి. ఇటీవల చాలామంది నీళ్లబాటిల్ కొని దాన్ని వాడుతూ ఉంటారు. ఇలా ఓ బాటిల్లో వారం పాటు ఉంచిన నీళ్లు తాగవచ్చా అనే అంశంపై ఇటీవల కొందరు పరిశోధకులు ఓ అధ్యయనం నిర్వహించారు.

ఈ అధ్యయనంలో తేలిన అంశమేమిటంటే... ఇలా నీళ్లు నిల్వ ఉంచినప్పుడు ప్లాస్టిక్ కొద్దికొద్ది మోతాదుల్లో కలవడం (లీచ్ కావడం) వల్ల ఆరోగ్యానికి హాని జరుగుతుందనీ, అలాగే వారం పాటు ఉంచి నీళ్లలో బ్యాక్టీరియా పెరగడంతో కడుపులో ఇబ్బందిగా ఉండటం, కడుపు నొప్పి, డయేరియా వంటి సమస్యలు రావడమేగాక... కాస్త అరుదుగా అలాంటి కొందరిలో అది ప్రాణాపాయానికీ దారితీయవచ్చంటూ పరిశోధకులు పేర్కొంటున్నారు. ఇలా బ్యాక్టీరియా పెరగడమన్నది కేవలం నీళ్లలో జరిగినా, జరగకపోయినా... బాటిల్ తాలూకు మూతలో సైతం బ్యాక్టీరియా/మౌల్డ్ (నాచు వంటి పెరుగుదల) పెరగవచ్చంటూ వారు హెచ్చరిస్తున్నారు.

అసలు ప్లాస్టిక్ అంటే ఏమిటంటే...?

● ప్లాస్టిక్ వస్తువులు, ఉపకరణాలు ప్రధానంగా బైస్ఫినాల్ ఏ (బీపీఏ) అనే పదార్థంతో తయారవుతాయి. ● కొన్ని సందర్భాల్లో థాలేట్ అనే పదార్థంలోనూ ప్లాస్టిక్ ఉపకరణాలను తయారు చేస్తారు. మనం ఆహారం, తినుబండారాలూ, ఇతరత్రా ద్రవపదార్థాలను నిల్వ ఉంచేందుకు మనం రోజువారీ ఉపయోగించే ప్లాస్టిక్‌తో తయారైన ఉపకరణాలన్నీ (యుటెన్సిల్స్) ప్రధానంగా బైస్ఫినాల్ ఏ (బీపీఏ) లేదా థాలేట్‌తోనే తయారవుతాయి.

బీపీఏలతో ఆరోగ్యంపై దుష్ప్రభావాలు...

ప్లాస్టిక్ బాక్సులలో ఉంచే ఆహారం వల్ల మన ఆరోగ్యంపై చాలా రకాల దుష్ప్రభావాలు పడతాయి. వాటిలో కొన్ని...

● ప్లాస్టిక్ కలిసిన ఆహారంతో హార్మోన్లపై... మరీ ముఖ్యంగా మహిళల్లోని ఈస్ట్రోజెన్ హార్మోన్‌పై ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఫలితంగా మహిళల్లో ప్రత్యుత్పత్తికి తోడ్పడే హార్మోన్ల సమతౌల్యంలో తేడాలు వచ్చి గర్భధారణ సమస్యలు వచ్చే అవకాశాలెక్కువ.

● పురుషుల్లో వీర్యకణాల సంఖ్య, కదలికలు తగ్గడం, పురుష సంబంధ హార్మోన్ల స్రావం తగ్గడం.

● వైద్యపరీక్షల్లో మూత్రంలో ప్లాస్టిక్ పాళ్లు పెరిగినట్లుగా రిపోర్టులు వచ్చిన చాలామందిలో డయాబెటిస్ కేసులు పెరుగుతున్నట్లుగా ఒక అధ్యయనంలో తేలింది.

● ప్లాస్టిక్ యుటెన్సిల్స్‌లో ఆహారం తీసుకునే వారిలో స్థూలకాయం వస్తున్న వారి సంఖ్య బాగా పెరుగుతోంది.

● రొమ్ము క్యాన్సర్ వంటి క్యాన్సర్ ముప్పు చాలా ఎక్కువ.

● ప్లాస్టిక్ కంటెయినర్లలో వేడి వేడి ఆహారం పెట్టుకుని తీసుకునేవారిలో మెదడు కణాలు బలహీనమై జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుతున్నట్లు, మూడ్స్ మారిపోవడం వంటి సమస్యలు వస్తున్నట్లు గుర్తించారు. అల్జైమర్స్ వ్యాధి వంటివి కూడా ఎక్కువగా పెరుగుతోంది.

బీపీఏలతో తయారయ్యే ఉపకరణాలివి...

● పిల్లలకు ఉపయోగించే పాలపీకలు,
● వాటర్‌బాటిళ్లు, ● లంచ్‌బాక్సులు,
● సీడీలు, డీవీడీలు,
● కొన్ని ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు.

బరువు పెంచి ఒబేసిటీని కలిగిస్తోంది కాబట్టి ఆ ప్లాస్టిక్ పదార్థాలకు 'ఒబిసోజెన్స్' అని పేరు!

మనం ఉపయోగించే షాంపూ బాటిల్ సైతం మన బరువును పెంచే అవకాశం ఉందంటున్నారు పరిశోధకులు. కేవలం షాంపూ బాటిల్ మాత్రమే కాదు... షవర్ జెల్, హెయిర్ కండిషనింగ్ క్రీమ్ లాంటి వాటిని ప్యాక్ చేసే కొన్ని సీసాలతో పాటు తిరిగి మాటిమాటికీ భర్తీ చేసుకోడానికి అవకాశమున్న డ్రింకింగ్ బాటిళ్లలో ఉండే ప్లాస్టిక్ కూడా బరువు పెరగడానికి కారణమవుతోందన్న విషయాన్ని గత కొద్దిరోజుల ముందర నార్వేలోని నార్వేజియన్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ సంస్థ నిర్వహించిన ఓ పరిశోధనతో తెలిసింది. ఈ అధ్యయనంలో భాగంగా 629 రకాల వివిధ ప్లాస్టిక్ వస్తువుల్లో ఉంచిన దాదాపు 55,000 రకాల రసాయనాలను పరీక్షించారు. వీటిల్లో పదకొండు రకాల రసాయనాలు బరువు పెరగడానికి కారణమవుతాయని తేలిందని పరిశోధనకు నేతృత్వం వహించిన, ఆ సంస్థకు చెందిన అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ మార్టిన్ వేజ్నర్ తెలిపారు. ఆ ప్లాస్టిక్ సీసాలను ఉపయోగించినప్పుడు మన దేహంలోకి ప్రవేశించే ఆ పదకొండు రకాల రసాయనాల వల్ల బరువు పెరుగుతుండటంతో వాటిని 'ఒబిసోజెన్స్' అని పేర్కొంటున్నారు.

మరీ ముఖ్యంగా బైస్ఫినాల్-ఏ వంటి 'ఒబిసోజెన్స్' మన దేహంలోని జీవరసాయన ప్రక్రియల్లో జోక్యం చేసుకోవడంతో పాటు కొవ్వు నిండి ఉండే ఫ్యాట్ సెల్స్‌ను పెరిగిపోయేలా చేయడం వల్ల దేహం బరువు అకస్మాత్తుగా పెరుగుతోందని ఈ అధ్యయనంలో పాల్గొన్న మరో పరిశోధకుడు జొహన్నేస్ వోకర్ తెలిపారు. అంటే ఇప్పటివరకూ ప్లాస్టిక్ పర్యావరణానికి హానికరమని, అలాగే బైస్ఫినాల్-ఏ, థ్యాలేట్స్ వంటి ప్లాస్టిక్స్ వల్ల అనేక నాడీ సంబంధమైనవి, వ్యాధినిరోధకతను తగ్గించేవి, ప్రత్యుత్పత్తి వ్యవస్థను దెబ్బతీసేలాంటి అనారోగ్యాలు కలగడమే కాదు... ఇప్పుడు తాజాగా బరువు పెరిగేలా చేయడం ద్వారా కూడా ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీస్తాయని స్పష్టమైంది. బరువు పెరగడం వల్ల... స్థూలకాయం కారణంగా ఆరోగ్యపరంగా అనేక అనర్థాలు వస్తాయనే విషయం తెలిసిందే. ఈ అధ్యయన వివరాలన్నీ 'ఎన్విరాన్‌మెంటల్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ' అనే ప్రముఖ జర్నల్ లో ప్రచురితమయ్యాయి.

థాలేట్స్‌తో తయారయ్యే వాటిల్లో కొన్ని...

ఆహారంలో కలిసేందుకు అవకాశం ఉన్న మరో ప్లాస్టిక్ ఉపకరణాలు థాలేట్స్. (ఇంగ్లిష్‌లో థాలేట్స్ స్పెల్లింగ్‌కు ముందర ఉండే 'పీ' అక్షరం సైలెంట్ కాగా... కొందరు దీన్నే 'ఫ్తాలేట్స్' అని కూడా ఉచ్చరిస్తుంటారు). ప్లాస్టిక్‌ను ఎటుపడితే అటు ఒంచేందుకు (ఫ్లెక్సిబిలిటీ కోసం) ఉపయోగించే పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్ (పీవీసీ) ఆహారంలో కలిసి దుష్ప్రభావాలను చూపుతాయి.

థాలేట్స్‌ను ఏయే తయారీల్లో ఉపయోగిస్తారంటే...?

● ఆహారాన్ని ప్యాక్ చేసేందుకు వాడే బాక్సుల కోసం. ● కూల్‌డ్రింక్స్ లేదా మంచినీటి సీసాల తయారీలో. ● వాటర్‌ప్రూఫ్ కోట్లు, జాకెట్స్ వంటి దుస్తుల తయారీలో ● నీళ్ల పైపుల తయారీలో. ● పైకి తోలులా కనిపించే కొన్ని రకాల దుస్తుల తయారీలో. ● విద్యుత్ వైర్లపై ఉండే ఇన్సులేటింగ్ పదార్థాలలో ● ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువుల్లో, వినైల్ ఫ్లోరింగ్స్‌లో ● వాటర్‌బెడ్స్, పిల్లల ఆటవస్తువుల్లో

ఆరోగ్యంపై థాలేట్స్ వల్ల కలిగే దుష్ప్రభావాలు

● బైస్ఫినాల్ ఏ (బీపీఏ) లాగే థాలేట్స్ కూడా టెస్టోస్టెరాన్ వంటి పురుష సెక్స్ హార్మోన్స్‌పై దుష్ప్రభావం చూపుతాయి. వీటి వల్ల పురుషుల్లో వీర్యం నాణ్యత (స్పెర్మ్ క్వాలిటీ) కూడా దెబ్బతింటుంది. ● ప్లాస్టిక్‌తో కలిసిన ఆహారం వల్ల అలర్జీలు, ఆస్తమా, పిల్లికూతలు రావచ్చు.

మరికొన్ని రకాల ప్లాస్టిక్‌లు... ఆరోగ్యంపై వాటి దుష్ప్రభావాలు

మనం అన్నింటినీ కలిపి (బ్రాడ్‌గా) ప్లాస్టిక్ అని పిలిచే వాటిల్లో ఎన్నో రకాలున్నాయి. ఉదాహరణకు...

● **పాలీ ఇథిలీన్ టెరెథాలేట్ (పీఈటీ)**
ఈ పదార్థంతో తయారైన సీసాలను మనం 'పెట్ బాటిల్స్' అంటాం. వీటిల్లో సాఫ్ట్ డ్రింక్స్, జ్యూస్‌లు, నీళ్లు, మౌత్‌వాష్‌లు వంటివి ప్యాక్ చేస్తుంటారు. దీనివల్ల దీర్ఘకాలంలో శ్వాససమస్యలు, చర్మంపై ఇరిటేషన్, మహిళల్లో రుతుసంబంధ వ్యాధులు కనిపిస్తుంటాయి. కొన్నిసార్లు గర్భస్రావాలూ జరగవచ్చు. వీటితో మనకు ఏర్పడే దుష్ప్రభావాలూ / సమస్యలపై పరిశోధనలింకా సాగుతూనే ఉన్నాయి.

● **హై డెన్సిటీ పాలీ ఇథిలీన్ (హెచ్‌డీపీఈ)**
పాల సీసాలు, బ్లీచ్‌లు, షాంపూసీసాలు, వంటనూనెలు, కిటికీల్ని శుభ్రపరిచే ద్రవాలు (విండోక్లీనర్స్), కొన్ని రకాల మందులను ప్యాకింగ్ ట్యూబ్‌ల తయారీలో 'హెచ్‌డీపీఈ' ఉపయోగిస్తారు. వీటితో చాలామందిలో అలర్జీలు, ఆస్తమా సమస్యలు వస్తున్నట్లుగా గుర్తించారు. కొందరిలో కాలేయం, కిడ్నీలు, స్ప్లీన్, ఎముకలపై దుష్ప్రభావాన్ని చూపుతాయి.

● **లో-డెన్సిటీ పాలీ ఇథిలీన్ (ఎల్‌డీపీఈ)**
చాలా రకాల కిరాణా వస్తువుల ప్యాకింగ్‌లలో, బ్రెడ్, ఫ్రోజెన్ ఫుడ్ ఐటమ్స్ నిల్వ కోసం ఈ పదార్థాన్ని ఉపయోగిస్తుంటారు. దీన్నే 'సాఫ్ట్ ప్లాస్టిక్' అని కూడా అంటరు. దీంతో చేసిన ప్యాకింగ్‌లోని పదార్థాలను తొలగించగానే ఇవి తేలిగ్గా ముడుచుకుపోతాయి.

● **పాలీస్టైరీన్ (పీఎస్)**
వీటిని గుడ్లను నిల్వచేసే కార్టన్లు, డిస్పోజబుల్ కప్పులు, ప్లాస్టిక్‌తో చేసే స్పూనులు, ఫోర్కులు (కట్లరీ), కాంపాక్ట్ డిస్కుల వంటి వాటి తయారీలో వాడుతారు. వీటితో నాడీవ్యవస్థపై, ప్రత్యుత్పత్తి వ్యవస్థపై, ఎర్రరక్తకణాలపైన ప్రభావం పడుతుంది.

● **పాలీ ప్రొపిలీన్ (పీపీ)**
కెచప్ సీసాలు, పెరుగు ప్యాకింగ్, మార్జరిన్ అనే వంట నూనెలు, మందులు, సిరప్‌లు, పారదర్శకం కాని కొన్ని మందుల్ని నిల్వ చేసే సీసాల తయారీకి వీటిని ఉపయోగిస్తుంటారు. మిగతా ప్లాస్టిక్‌లతో పోలిస్తే దీన్ని చాలావరకు సురక్షితమని అంటారుగానీ... దీనివల్ల కలిగే దుష్ప్రభావాలపై ఇంకా పరిశోధనలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. అంతమాత్రాన ఇది పూర్తిగా సురక్షితమని చెప్పడానికి వీలు లేదు.

ప్లాస్టిక్‌తో అనర్థాల నివారణకు కొన్ని సూచనలివి...

ప్లాస్టిక్ వినియోగాన్ని తగ్గించడానికి లేదా ఒకవేళ వాడుతున్నప్పటికీ... చాలావరకు వాటిని సురక్షితంగా మలచుకోడానికి కొన్ని సూచనలివే... ● ప్లాస్టిక్ వస్తువుల తయారీలో బైస్ఫినాల్ ఏ లేనివి (బీపీఏ ఫ్రీ) అని రాసి ఉన్న వాటిని మాత్రమే వాడాలి. ● ప్లాస్టిక్ వస్తువులను ఉపయోగించాల్సి వస్తే... వాటిపై 'మైక్రోవేవ్ సేఫ్' అని రాసి ఉన్నవే వాడాలి. అవి మైక్రోవేవ్ ఒవెన్‌లో పెట్టినా కరగవు. లేకపోతే ఆ ఉష్ణోగ్రత వద్ద ప్లాస్టిక్ ఎంతో కొంత కరిగి ఆహారంలో కలిసి ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపుతుందని గుర్తుంచుకోవాలి. ● ప్లాస్టిక్ వస్తువులను కఠినమైన డిటర్జెంట్స్ మోతాదులు ఎక్కువగా ఉండే డిష్‌వాషర్స్‌లో ఎక్కువసేపు నానబెట్టి ఉంచడం సరి కాదు. ● పిల్లల పాలకోసం గ్లాస్‌తో చేసిన పాల సీసాలు ఉపయోగించడమే మంచిది. ప్లాస్టిక్ సీసాలు ఉపయోగించేప్పుడు వాటిలో వేడి వేడి పాలు పోయకూడదు. ● ఆహారాన్ని ఉంచడం కోసం ప్లాస్టిక్ డబ్బాల కంటే స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్ పాత్రలు మంచివని గుర్తుంచుకోవాలి. ● కొన్ని లంచ్‌బాక్స్‌లు మూత సాగినట్లుగానూ, కింద ఉన్న కంటెయినర్ కాస్త సాగిపోయి షేప్ చెడిపోయనట్లుగానూ ఉంటాయి. ఇలా సాగి ఉన్నట్లుగా ఉన్న ఆహారపు డబ్బాలను ఏమాత్రం ఉపయోగించకూడదు. ● ఇక మనం రోజూ నీళ్లను నిల్వ చేసుకోడానికి ఉపయోగించే ప్లాస్టిక్ డ్రమ్ముల వంటి వాటిని కేవలం నీళ్ల నిల్వ కోసం తయారు చేసినవాటినే ఉపయోగించాలి. అయితే చాలామంది కొన్ని రకాల రసాయనాలను (కెమికల్స్) నిల్వ ఉంచడానికి వాడిన వాటిని కడిగి వాటిని నీళ్ల నిల్వ కోసం వాడుతుంటారు. ఇలాంటివి కూడా అంత మంచిది కాదు.

నిర్వహణ:
యాసీన్

బిజినెస్ రీల్

మహీంద్ర వర్సిటీ, అపోలో హెల్త్‌కేర్ అకాడెమీ జట్టు

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: అలైడ్ హెల్త్ సైన్సెస్‌లో బ్యాచిలర్స్ కోర్సు ప్రారంభించే దిశగా హైదరాబాద్‌లోని మహీంద్రా యూనివర్సిటీ, అపోలో హెల్త్‌కేర్ అకాడెమీ అవగాహన ఒప్పందం (ఎంవోయూ) కుదుర్చుకున్నాయి. డిమాండ్ అధికంగా ఉన్న అనస్థీషియా, ఆపరేషన్ థియేటర్ టెక్నాలజీ, మెడికల్ ల్యాబరేటరీ టెక్నాలజీ, కార్డియోవాస్కులర్ టెక్నాలజీ మొదలైన స్పెషలైజేషన్స్‌పై ఈ కోర్సు ప్రధానంగా దృష్టి పెడుతుంది. బోధనకు సంబంధించి మహీంద్రా వర్సిటీకి చెందిన ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలు, క్లినికల్ నైపుణ్యాల్లో అపోలో హెల్త్‌కేర్ అకాడెమీ అనుభవంతో విద్యార్థులు ప్రయోజనం పొందవచ్చని ఇరు సంస్థలు తెలిపాయి. ఆఖరు సంవత్సరంలో ఇంటర్న్‌షిప్‌తో పాటు అపోలో హాస్పిటల్స్, భాగస్వామ్య నెట్‌వర్క్‌లలో ప్లేస్‌మెంట్‌పరంగా కూడా మద్దతు లభిస్తుంది.

270 నగరాలకు అమెజాన్ ఫ్రెష్ సర్వీసుల విస్తరణ

న్యూఢిల్లీ: నిత్యావసరాల సర్వీసులు అమెజాన్ ఫ్రెష్‌ను తాజాగా 270 పైగా నగరాలకు విస్తరించినట్లు ఈ-కామర్స్ దిగ్గజం అమెజాన్ ఇండియా వెల్లడించింది. నెల్లూరు, గోరఖ్‌పూర్, డెహ్రాడూన్, జలంధర్, కోయంబత్తూరు, జంషెడ్‌పూర్, దుర్గాపూర్ మొదలైన ప్రాంతాల్లోనూ ఈ సేవలు అందుబాటులో ఉంటాయని వివరించింది. పండుగ సీజన్ సందర్భంగా ఇది కీలక విస్తరణగా నిలుస్తుందని పేర్కొంది. ఫ్రెష్ రెండేళ్ల వ్యవధిలోనే నాలుగున్నర రెట్లు విస్తరించిందని వివరించింది.

బ్లూక్లౌడ్ సాఫ్టెక్ చైర్మన్‌కి గ్లోబల్ ఏఐ అవార్డు

హైదరాబాద్, బిజినెస్ బ్యూరో: హైదరాబాద్‌కి చెందిన లిస్టెడ్ టెక్నాలజీ కంపెనీ బ్లూ క్లౌడ్ సాఫ్టెక్ సొల్యూషన్స్ గ్రూప్ చైర్మన్ తేజేశ్ కుమార్ కొడాలి, చైర్మన్ జానకి యార్లగడ్డకి ప్రతిష్ఠాత్మక గ్లోబల్ ఏఐ ఎక్సలెన్స్ పురస్కారాలు దక్కాయి. లండన్‌లోని హౌస్ ఆఫ్ లార్డ్స్‌లో ఇండో-యూరోపియన్ బిజినెస్ ఫోరం నిర్వహించిన వికసిత్ భారత్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ సదస్సులో వీటిని ప్రదానం చేశారు. కృత్రిమ మేధ, వినూత్న టెక్నాలజీలతో పరిశ్రమల వృద్ధికి దోహదపడే కొత్త ఆవిష్కరణలపై కృషి చేస్తున్నందుకు గాను ఈ పురస్కారాలు లభించినట్లు తేజేశ్ తెలిపారు.

కోడిగుడ్లు (హోల్‌సేల్-నెక్ / 100కు రూ.లలో)

30-9-2025	
విశాఖ	520-00
చిత్తూరు	543-00
ఈస్ట్, వెస్ట్ గోదావరి	530-00
విజయవాడ	530-00
రిటైల్ ధర (డజను)	72.00
హైదరాబాద్	500-00
వరంగల్	502-00
రిటైల్ ధర	5.60

నిఫ్టీ 50
టాప్ 5 గెయినర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
INDUSINDBK	734.6	3.07
TITAN	3,417.00	2.7
HINDALCO	756.1	1.65
SBIN	870.25	1.55
WIPRO	239.4	1.55

నిఫ్టీ 50
టాప్ 5 లూజర్స్ (రూపాయల్లో)

Symbol	LTP	(%)Change
MARUTI	16,000.00	-1.76
AXISBANK	1,134.00	-1.73
DRREDDY	1,238.90	-1.13
HDFCLIFE	756.25	-1.07
EICHERMOT	6,973.50	-1.04

స్టాక్ మార్కెట్ డేటా

	టర్నోవర్ (రూ. కోట్లలో)
బీఎస్ఈ	6,486
ఎన్ఎస్ఈ	1,33,255
ఎన్ఎస్ఈ(డెరివేటివ్స్)	4,27,572
ఎఫ్ఐఐ	- 2,832
డీఐఐ	+ 3,846

ముడిచమురు... (బ్యారెల్)

నైమెక్స్ లైట్ స్వీట్	63.05 (రాత్రి 11.30కు)	$ 65.72 (క్రితం ముగింపు)
బ్రెంట్	66.72 (రాత్రి 11.30కు)	$ 69.22 (క్రితం ముగింపు)

పటిష్టంగా ఆర్థిక వృద్ధి

- స్థిరంగా భారత్ రేటింగ్
- బీఏఏ3గా కొనసాగింపు
- మూడీస్ వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: భారత్ దీర్ఘకాలిక రుణ రేటింగ్‌ను స్థిరమైన ఔట్‌లుక్‌తో యథాతథంగా 'బీఏఏ3'గా కొనసాగిస్తున్నట్లు అంతర్జాతీయ రేటింగ్ ఏజెన్సీ మూడీస్ తెలిపింది. ఆర్థిక వృద్ధి పటిష్టంగా ఉండటం, అంతర్జాతీయంగా వాణిజ్యం, చెల్లింపులకు సంబంధించి మెరుగైన స్థితిలో ఉండటం, తదితర అంశాలు ఇందుకు కారణమని సంస్థ వివరించింది. ఇవన్నీ కూడా అమెరికా టారిఫ్‌ల భారం, తయారీ రంగంలో పెట్టుబడుల ఆకర్షణకు ఎదురవుతున్న అవాంతరాలు మొదలైన అంతర్జాతీయ ప్రతికూల పవనాలను ఎదుర్కొనే బలాన్ని అందిస్తున్నాయని పేర్కొంది. దేశీయంగా భారీ మార్కెట్, జనాభా తీరుతెన్నులపరంగా సానుకూలతలాంటి అంశాలు .. అంతర్జాతీయ షాక్‌ల నుంచి దేశీ ఎకానమీకి రక్షణ కల్పిస్తున్నట్లు పేర్కొంది. మరోవైపు, జీడీపీ వృద్ధి అధిక స్థాయిలో ఉండటం, ఆర్థిక స్థిరీకరణ వంటి అంశాలనేవి భారీ స్థాయిలో ఉన్న ప్రభుత్వ రుణభారాన్ని నెమ్మదిగా తగ్గించుకోవడానికే తోడ్పడతాయే తప్ప ఎకాయెకిన తగ్గించుకోవడానికి ఉపయోగపడకపోవచ్చని తెలిపింది. పైగా వినిమయాన్ని పెంచే దిశగా ఇటీవల తీసుకున్న చర్యల వల్ల ప్రభుత్వ ఆదాయానికి కొంత గండి పడుతుందని, దీంతో రుణభారాన్ని అదుపులో ఉంచుకోవడం కష్టంగా మారొచ్చని మూడీస్ వివరించింది. ఇటీవలే ఎస్అండ్‌పీ గ్లోబల్ రేటింగ్స్ సంస్థ 18 ఏళ్లలో తొలిసారిగా భారత్ సార్వభౌమ రేటింగ్‌ను అప్‌గ్రేడ్ చేసింది. 'ట్రిపుల్‌బీ మైనస్' నుంచి ట్రిపుల్ బీ'కి పెంచింది. అటు జపాన్‌కి చెందిన రేటింగ్ అండ్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ఇన్ఫర్మేషన్ (ఆర్అండ్ఐ) కూడా దీర్ఘకాలిక సావరీన్ రేటింగ్‌ను ట్రిపుల్ బీ నుంచి ట్రిపుల్ బీ ప్లస్‌కి పెంచింది. ఇక మార్నింగ్‌స్టార్ డీబీఆర్ఎస్ సైతం ట్రిపుల్ బీ (కనిష్ఠ) నుంచి ట్రిపుల్ బీ స్థాయికి అప్‌గ్రేడ్ చేసింది.

వేగవంతమైన వృద్ధి..

2023–24లో 9.2 శాతంగా నమోదైన స్థూల దేశీయోత్పత్తి (జీడీపీ) వృద్ధి 2025 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 6.5 శాతానికి నెమ్మదించినా కూడా గత రెండు, మూడేళ్లుగా అత్యంత వేగంగా వృద్ధి చెందుతున్న జీ20 దేశంగా భారత్ కొనసాగుతోందని మూడీస్ వివరించింది. 2025–26 ఆర్థిక సంవత్సరంలో వృద్ధి 6.5 శాతంగా ఉండొచ్చని అంచనా వేస్తున్నట్లు తెలిపింది. ప్రభుత్వ వ్యయాలు పెంచడం, ద్రవ్యోల్బణాన్ని తగ్గించడం, ద్రవ్యపరపతి విధానాన్ని సరళతరం చేయడంపై కేంద్రం దృష్టి పెడుతుండటమనేది దేశీయంగా వినియోగం, పెట్టుబడులు పెరగడానికి దన్నుగా నిలుస్తుందని మూడీస్ తెలిపింది. అమెరికా భారీ టారిఫ్‌లను విధించడం వల్ల సమీప భవిష్యత్తులో భారత ఆర్థిక వృద్ధిపై పడే ప్రతికూల ప్రభావాలు పరిమితంగానే ఉంటాయని పేర్కొంది. అయితే, అధిక విలువను జోడించగలిగే ఎగుమతి ఆధారిత పరిశ్రమగా తయారీ రంగాన్ని తీర్చిదిద్దాలన్న భారత ఆకాంక్షలకి అవరోధాలు కలిగించడం ద్వారా మధ్యకాలికం నుంచి దీర్ఘకాలికంగా వృద్ధి అవకాశాలపై ప్రభావం చూపవచ్చని తెలిపింది. ప్రస్తుత దశలో సంప్రదింపుల వల్ల టారిఫ్‌లు తగ్గే అవకాశం ఉందని, దేశీ మార్కెట్లోకి విదేశీ పెట్టుబడుల ప్రవాహం గణనీయంగానే ఉండొచ్చని మూడీస్ పేర్కొంది.

వచ్చే ఏడాది గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ప్లాంట్

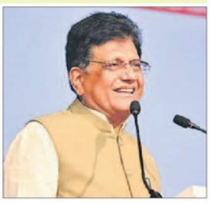
స్విస్ కంపెనీతో టీకేఐఎల్ జత

న్యూఢిల్లీ: ఈపీసీ కాంట్రాక్టర్ సంస్థ టీకేఐఎల్ ఇండస్ట్రీస్(గతంలో థిస్సెన్‌క్రుప్ ఇండస్ట్రీస్ ఇండియా) వచ్చే ఏడాదిలో దేశీయంగా గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ప్లాంటును ఏర్పాటు చేసే యోచనలో ఉంది. ఇందుకు అనుగుణంగా స్విట్జర్లాండ్ కంపెనీ సోహైటెక్‌తో ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నట్లు టీకేఐఎల్ ఇండస్ట్రీస్ ఎండీ, సీఈవో వివేక్ భాటియా తాజాగా వెల్లడించారు. సోహైటెక్‌తో భాగస్వామ్యంతో దేశీయంగా గ్రీన్ హైడ్రోజన్ విభాగంలో అత్యంత ఆధునిక ఇన్నొవేటివ్ సొల్యూషన్లను అందించనున్నట్లు తెలియజేశారు. ఇందుకు ప్రొప్రయిటరీ ఆర్టిఫిషియల్ ఫొటోసింథసిస్(ఫొటోఎలక్ట్రోలిసిస్) టెక్నాలజీని వినియోగించనున్నట్లు పేర్కొన్నారు. తద్వారా సౌర(సోలార్), పవన(విండ్) తదితర పునరుత్పాదక ఇంధనాల నుంచి గ్రీన్ హైడ్రోజన్‌ను తయారు చేయనున్నట్లు వివరించారు. వీటిని పలు పరిశ్రమలలో వినియోగించేందుకు వీలుంటుందని తెలియజేశారు. తాజా సాంకేతికతతో రానున్న 12 నెలల్లో గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ప్లాంటును నిర్మించనున్నట్లు వెల్లడించారు. ఈపీసీ సంస్థగా గ్రీన్ హైడ్రోజన్ ప్లాంటు ఏర్పాటుకు స్టీల్, ఆయిల్ మార్కెటింగ్ తదితర రంగాలలోని కంపెనీలతో చర్చిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు.

వాణిజ్య ఒప్పందంపై యూఎస్‌తో చర్చలు

- మరెన్నో దేశాలతో సంప్రదింపులు
- కేంద్ర వాణిజ్య మంత్రి పీయూష్ గోయల్

న్యూఢిల్లీ: అమెరికా సహా పలు దేశాలతో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందం (ఎఫ్‌టీఏ) కోసం చర్చలు కొనసాగుతున్నట్లు కేంద్ర వాణిజ్య మంత్రి పీయూష్ గోయల్ ప్రకటించారు. న్యూజిలాండ్, ఒమన్, పెరూ, చిలీ, ఐరోపా సమాఖ్య (ఈయూ) ఇందులో ఉన్నాయి. ఖతార్, బహ్రెయిన్ సైతం భారత్‌తో వాణిజ్య ఒప్పందాల పట్ల సుముఖంగా ఉన్నట్లు గోయల్ చెప్పారు. ఆగస్టులో ఆర్మీనియా, బెలారస్, కజకిస్థాన్, కిర్గిస్థాన్, రష్యాతో కూడిన యూరేషియన్ ఎకనమిక్ యూనియన్ (ఈఏఈయూ) భారత్‌తో స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందంపై సంప్రదింపులకు వీలుగా షరతుల కార్యాచరణపై సంతకం చేయడం గమనార్హం. నోయిడాలో జరిగిన యూపీ ఇంటర్నేషనల్ ట్రేడ్ షో సందర్భంగా గోయల్ దీనిపై మాట్లాడారు.

1 నుంచి ఈఎఫ్‌టీఏతో ఒప్పందం అమలు

నాలుగు ఐరోపా దేశాలతో కూడిన యూరోపియన్ ఫ్రీ ట్రేడ్ అసోసియేషన్ (ఈఎఫ్‌టీఏ)తో కుదిరిన వాణిజ్య, ఆర్థిక ఒప్పందం (టెపా) అక్టోబర్ 1 నుంచి అమల్లోకి వస్తుందని గోయల్ చెప్పారు. ఈ ఒప్పందం భారత వర్తకులకు ప్రయోజనం కలిగిస్తుందని చెప్పారు. దీని కింద 15 ఏళ్లలో భారత్‌కు 100 బిలియన్ డాలర్ల పెట్టుబడులు రానున్నట్టు పేర్కొన్నారు. గత వారం మంత్రి గోయల్ ఆధ్వర్యంలో అధికారిక బృందం చర్చల కోసం న్యూయార్క్‌కు వెళ్లి రావడం తెలిసిందే. అక్టోబర్–నవంబర్ నాటికి మొదటి దశ ఒప్పందం కోసం రెండు దేశాలు కృషి చేస్తున్నాయి. ఇప్పటి వరకు ఐదు దశల చర్చలు నడిచాయి. 2024–25లో 86.5 బిలియన్ డాలర్ల ఎగుమతులతో వరుసగా నాలుగో ఏడాది భారత్‌కు అమెరికా అతిపెద్ద మార్కెట్‌గా నిలిచింది. రెండు దేశాల మధ్య 132 బిలియన్ డాలర్ల ద్వైపాక్షిక వాణిజ్యం నడుస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో రెండు దేశాల మధ్య ఒప్పందం కుదరడం, ముఖ్యంగా భారత్‌కు ప్రయోజనం కలిగించనుంది. రష్యాపై చమురు కొంటుందన్న కారణంతో విధించిన 25 శాతం అదనపు టారిఫ్‌లు తొలగిపోతాయి.

పేటీఎం చెల్లింపులపై గోల్డ్ కాయిన్లు

న్యూఢిల్లీ: పేటీఎం తన ప్లాట్‌ఫామ్‌పై చేసే ప్రతీ చెల్లింపు లావాదేవీపై బంగారం కాయిన్లను ఇవ్వనున్నట్టు ప్రకటించింది. ఈ కాయిన్లను పేటీఎం డిజిటల్ గోల్డ్ కింద మార్చుకోవచ్చని ప్రకటించింది. షాపుల్లో పేటీఎం యాప్‌తో స్కాన్ చేసి చేసే చెల్లింపులు, ఆన్‌లైన్ చెల్లింపులు, నగదు బదిలీలు, రీచార్జ్‌లు, బిల్లు చెల్లింపులపై ఒక శాతం విలువ మేరకు గోల్డ్ కాయిన్లు లభిస్తాయి. యూపీఐ, డెబిట్ కార్డు, క్రెడిట్ కార్డు, నెట్‌బ్యాంకింగ్ లావాదేవీలపై రెట్టింపు గోల్డ్ కాయిన్లు లభిస్తాయని తెలిపింది. రోజువారీ చెల్లింపులను దీర్ఘకాల పొదుపు, పెట్టుబడులుగా మార్చుకునే అవకాశం దీంతో లభిస్తుందని పేర్కొంది.

ఆర్‌బీఐ రూటెటు..?

- మొదలైన పరపతి ద్రవ్య సమీక్ష
- 1న వెల్లడి కానున్న నిర్ణయాలు

ముంబై: ఆర్‌బీఐ పరపతి విధాన కమిటీ (ఎంపీసీ) సమీక్షా సమావేశం సోమవారం మొదలైంది. కీలక రెపో రేటును 5.50 శాతం వద్ద కొనసాగిస్తూ, యథాతథ విధానానికి మొగ్గు చూపించొచ్చని కొందరు విశ్లేషకుల అంచనా. మరికొందరు అయితే పావు శాతం రేటు కోతను చేపట్టొచ్చని భావిస్తున్నారు. ఆర్‌బీఐ గవర్నర్ సంజయ్ మల్హోత్రా అధ్యక్షతన గల ఎంపీసీ తన నిర్ణయాలను 1వ తేదీ ఉదయం ప్రకటించనుంది. భారత ఉత్పత్తులపై అమెరికా 50 శాతం టారిఫ్‌లు విధించడం, అంతర్జాతీయంగా భౌగోళిక ఉద్రిక్తతలు దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థపై చూపించే ప్రభావాన్ని ఎంపీసీ పరిగణనలోకి తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరి నుంచి మూడు విడతల్లో ఆర్‌బీఐ మొత్తం 100 బేసిస్ పాయింట్లు (ఒక శాతం) మేర రెపో రేటును తగ్గించడం తెలిసిందే. ద్రవ్యోల్బణం నియంత్రణల్లోకి రావడంతో నగదు లభ్యత పెంపు దిశగా ఆర్‌బీఐ ఎన్నో చర్యలు చేపట్టింది. కానీ, ఆగస్ట్ సమీక్షలో మాత్రం యథాతథ స్థితికి మొగ్గు చూపించింది. అమెరికా టారిఫ్‌ల నేపథ్యంలో వేచి చూసే ధోరణిని అనుసరించింది.

డిసెంబర్‌లో కోత..

ఆర్‌బీఐ ఎంపీసీ రెపో రేటును 5.50 శాతం వద్ద కొనసాగిస్తుందని గోల్డ్‌మ్యాన్ శాక్స్ అంచనా వేసింది. తటస్థ విధానాన్ని కొనసాగించొచ్చని పేర్కొంది. గతంలో చేపట్టిన ఒక శాతం రేటు తగ్గింపు పూర్తి స్థాయిలో బదిలీ అయ్యే వరకు వేచి చూడొచ్చని అభిప్రాయపడింది. డిసెంబర్ సమీక్షలో 25 బేసిస్ పాయింట్లు తగ్గించి రెపో రేటును 5.25 శాతం చేయొచ్చని పేర్కొంది. వాణిజ్య అనిశ్చితులు ఆర్థిక వృద్ధిని కిందకు తీసుకెళతాయని ఎంపీసీ భావిస్తే అప్పుడు.. పావు శాతం రేటు తగ్గింపును అక్టోబర్ సమీక్షలోనే తీసుకోవచ్చని అంచనా వేసింది.

డిప్యూటీ గవర్నర్‌గా శిరీష్ చంద్ర ముర్ము

ఆర్‌బీఐ డిప్యూటీ గవర్నర్‌గా శిరీష్ చంద్ర ముర్మును కేంద్రం నియమించింది. ఎం.రాజేశ్వరరావు స్థానంలో ఈ నియామకం జరిగింది. రాజేశ్వరరావుకు పొడిగించిన పదవీకాలం అక్టోబర్ 8తో ముగియనుంది. అక్టోబర్ 9 లేదా ఆ తర్వాత బాధ్యతలు చేపట్టిన నాటి నుంచి మూడేళ్ల పదవీకాలంతో ముర్ము నియామకానికి కేబినెట్ నియామక కమిటీ ఆమోదం తెలిపింది. ముర్ము ప్రస్తుతం ఆర్‌బీఐ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్‌గా పనిచేస్తున్నారు.

జొమాటోలో 'హెల్దీ మోడ్' ఫీచర్

న్యూఢిల్లీ: యూజర్లు పౌష్టికాహారాన్ని అన్వేషించడానికి, ఆర్డర్ చేయడానికి వీలుగా ఫుడ్ డెలివరీ ప్లాట్‌ఫాం జొమాటో తమ యాప్‌లో కొత్తగా 'హెల్దీ మోడ్' ఫీచర్‌ను ప్రవేశపెట్టింది. ప్రస్తుతానికి గురుగ్రామ్ యూజర్లకు ఇది అందుబాటులో ఉందని, త్వరలో మిగతా మార్కెట్లలోనూ ప్రవేశపెడతామని కంపెనీ తెలిపింది. మెట్రో నగరాల్లోని 18–45 ఏళ్ల వారు ఆరోగ్యకరమైన ఆహారానికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్న నేపథ్యంలో ఈ ఫీచర్‌ను అందుబాటులోకి తెచ్చినట్లు వివరించింది. భాగస్వామ్య రెస్టారెంట్లు ఇచ్చే వివరాలను బట్టి ఒక్కో వంటకానికి 'కనిష్ఠం' నుంచి 'సూపర్' వరకు' హెల్దీ స్కోరు' ఉంటుందని జొమాటో మాతృ సంస్థ ఎటర్నల్ వ్యవస్థాపకుడు దీపిందర్ గోయల్ తెలిపారు. ఈ ఫీచరులో మార్పులు, చేర్పులకు సంబంధించి తగు సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వాలని యూజర్లను కోరారు.

మార్చి నుండి మార్కెట్ల అప్‌ట్రెండ్

- మరికొన్ని త్రైమాసికాలు ఆటుపోట్లు తప్పవు
- జియో బ్లాక్‌రాక్ సీఐవో రిషి కోహ్లి

న్యూఢిల్లీ: దేశ ఈక్విటీ మార్కెట్లలో మరికొన్ని త్రైమాసికాల పాటు ఆటుపోట్లు కొనసాగుతాయని జియో బ్లాక్‌రాక్ మ్యూచువల్ ఫండ్ చీఫ్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ఆఫీసర్ (సీఐవో) రిషి కోహ్లి పేర్కొన్నారు. వచ్చే ఏడాది మార్చి నుంచి స్థిరమైన అప్‌ట్రెండ్‌లో కొనసాగొచ్చని అంచనా వేశారు. ఆర్థిక మూలాలు, స్థూల ఆర్థిక, సైక్లికల్ అంశాలు మార్కెట్ గమనాన్ని నిర్ణయిస్తాయన్నారు. జూన్ త్రైమాసికం ఫలితాలు వివిధ రంగాల మధ్య అసహజంగా ఉన్నాయంటూ, రానున్న నెలల్లో ఇవి స్థిరపడతాయని చెప్పారు. అంతర్జాతీయ అస్సెట్ మేనేజ్‌మెంట్ సంస్థ అయిన బ్లాక్‌రాక్‌తో జియో ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ ఏర్పాటు చేసిన 50:50 జాయింట్ వెంచర్ కంపెనీయే జియో బ్లాక్‌రాక్ మ్యూచువల్ ఫండ్. ఇటీవలే ఈ సంస్థ ఫ్లెక్సీక్యాప్ ఫండ్‌ను ప్రారంభించడం గమనార్హం. ఈ పథకం కింద సమీకరించే పెట్టుబడుల్లో అధిక శాతాన్ని లార్జ్‌క్యాప్ స్టాక్స్‌లోనే ఇన్వెస్ట్ చేయనున్నట్టు రిషి కోహ్లి తెలిపారు. బ్లాక్‌రాక్‌కు చెందిన సిస్టమ్యాటిక్ యాక్టివ్ ఈక్విటీస్ ప్లాట్‌ఫామ్ ఆధారితంగా ఈ పథకం పెట్టుబడులు పెట్టనుంది. డేటా విశ్లేషణ, నిపుణుల పరిశీలనతో పోర్ట్‌ఫోలియోను నిర్మించనుంది. ''ఫ్లెక్సీక్యాప్ మా మొదటి యాక్టివ్ ఫండ్. చురుకైన, భిన్నమైన, తక్కువ వ్యయాలతో కూడిన పరిష్కారాలు అందించడమే మా లక్ష్యం. అన్ని మార్కెట్ సైకిల్స్‌లో రిస్క్ నియంత్రణ దృష్టిలో పెట్టుబడులు పెట్టడం ద్వారా దీర్ఘకాలంలో సంపద సృష్టించాలన్న లక్ష్యం పెట్టుకున్నాం''అని వివరించారు.

ఐపీవో స్ట్రీట్

లిస్టింగ్ బాటలో 7 కంపెనీలు

కొద్ది రోజులుగా దుమ్మురేపుతున్న ప్రైమరీ మార్కెట్లు భవిష్యత్‌లో మరింత దూకుడు ప్రదర్శించనున్నాయి. దిగ్గజాలు టాటా క్యాపిటల్, వియ్‌వర్క్ ఇండియా ఐపీవోలు వచ్చే వారం ప్రారంభం కానుండగా.. తాజాగా 7 కంపెనీలు లిస్టింగ్ బాట పట్టాయి. ఇందుకు అనుగుణంగా సెబీకి దరఖాస్తు చేశాయి. వివరాలు చూద్దాం..

- జాబితాలో హోటల్ పోలో, బాంబే కోటెడ్
- ఏపీపీఎల్ కంటెయినర్స్, ధరీవాల్ బిల్డ్‌టెక్
- ఆర్డీ ఇండస్ట్రీస్, కుసుమార్గ్, బాన్‌బ్లాక్ టెక్నాలజీస్..

న్యూఢిల్లీ: క్యాపిటల్ మార్కెట్ల నియంత్రణ సంస్థ సెబీకి ఏడు కంపెనీలు ముసాయిదా ప్రాస్పెక్టస్ దాఖలు చేశాయి. జాబితాలో హోటల్ పోలో టవర్స్, బాంబే కోటెడ్ అండ్ స్పెషల్ స్టీల్స్, ఏపీపీఎల్ కంటెయినర్స్, బాన్‌బ్లాక్ టెక్నాలజీస్, ధరీవాల్ బిల్డ్‌టెక్, ఆర్డీ ఇండస్ట్రీస్, కుసుమార్గ్ చేరాయి. ఐపీవోలో భాగంగా స్టీల్ ప్రాసెసింగ్ సెంటర్లను నిర్వహించే బాంబే కోటెడ్ 1.5 కోట్ల ఈక్విటీ షేర్లను తాజాగా జారీ చేయనుంది. స్టీల్ క్వాయిళ్ల ప్రాసెసింగ్‌లో ప్రత్యేకతను కలిగిన కంపెనీ ప్రస్తుతం 3,50,411 టన్నుల వార్షిక సామర్థ్యాన్ని అందుకుంది. గతేడాది(2024–25) ఆదాయం రూ. 1,056 కోట్లను తాకగా, రూ. 29 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది.

ఆతిథ్య రంగ చైన్

ఐపీవోలో భాగంగా మధ్యస్థాయి ఆతిథ్య రంగ కంపెనీ హోటల్ పోలో టవర్స్ రూ. 300 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీని కొత్తగా జారీ చేయనుంది. వీటికి జతగా మరో 71.2 లక్షల షేర్లను కంపెనీ ప్రమోటర్లు ఆఫర్ చేయనున్నారు. ఈక్విటీ జారీ నిధులను విస్తరణ, ప్రస్తుత ప్రాపర్టీల ఆధునీకరణ, రుణ చెల్లింపులు తదితర అవసరాలకు వెచ్చించనుంది. కంపెనీ పోలో, మ్యాక్స్ బ్రాండ్లతో ప్రధానంగా దేశ ఉత్తర, తూర్పు, ఈశాన్య ప్రాంతాలలో మధ్యస్థాయి హోటళ్లు, రిసార్టులను నిర్వహిస్తోంది. త్రిపుర, కోల్‌కతా, మేఘాలయ, షిల్లాంగ్, ప్రయాగ్‌రాజ్, జబల్‌పూర్ తదితర ప్రాంతాలలో 425 గదులతో హోటళ్లను నిర్వహిస్తోంది. గతేడాది(2024–25) ఆదాయం రూ. 118 కోట్లను తాకగా, రూ. 22 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది.

కంటెయినర్ల తయారీ

గుజరాత్‌లోని భావనగర్ కేంద్రంగా ఏర్పాటైన ఏపీపీఎల్ కంటెయినర్స్ ఐపీవోలో భాగంగా 12.5 లక్షల ఈక్విటీ షేర్లను కొత్తగా జారీ చేయనుంది. అంతేకాకుండా ప్రమోటర్లు మరో 25.6 లక్షల షేర్లను విక్రయానికి ఉంచనున్నారు. ఈక్విటీ జారీ నిధులను వర్కింగ్ క్యాపిటల్, సాధారణ కార్పొరేట్ అవసరాలతోపాటు.. రుణ చెల్లింపులకు వినియోగించనుంది. 2021లో ఏర్పాటైన కంపెనీ ప్రధానంగా కంటెయినర్ తయారీలో కార్యకలాపాలు విస్తరించింది. గతేడాది(2024–25) ఆదాయం రూ. 69 కోట్లను తాకగా, రూ. 33 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది.

సాస్ సొల్యూషన్స్

బ్లాక్‌చెయిన్, ఐవోటీ, డేటా సైన్స్ ఆధారంగా సాస్ సొల్యూషన్లు అందించే బాన్‌బ్లాక్ టెక్నాలజీస్ ఐపీవోలో భాగంగా రూ. 230 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీని తాజాగా జారీ చేయనుంది. వీటికి జతగా 2020లో ఏర్పాటైన చెన్నై కంపెనీ ప్రమోటర్ బాన్‌బ్లాక్ ఇంక్ 3 కోట్ల షేర్లను ఆఫర్ చేయనుంది. ఈక్విటీ జారీ నిధుల్లో రూ. 136 కోట్లు ప్రొడక్ట్ డెవలప్‌మెంట్, ప్లాట్‌ఫామ్స్‌కు, రూ. 13 కోట్లు ల్యాప్‌టాప్‌ల కొనుగోళ్లకు వినియోగించనుంది. మరికొన్ని నిధులను ఇతర సంస్థల కొనుగోళ్లు తదితరాలకు వెచ్చించనుంది. కంపెనీ ఏఐ ఆధారిత ఎంటర్‌ప్రైజ్ టెక్నాలజీ సర్వీసులు, సాఫ్ట్‌వేర్ సొల్యూషన్లలో వేగంగా విస్తరిస్తోంది.

రూ. 950 కోట్లకు రెడీ

ఇన్‌ఫ్రా కన్‌స్ట్రక్షన్ కంపెనీ ధరీవాల్ బిల్డ్‌టెక్ ఐపీవోలో భాగంగా రూ. 950 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీ షేర్లను కొత్తగా జారీ చేయనుంది. ఇష్యూ నిధులలో రూ. 203 కోట్లు ఎక్విప్‌మెంట్ కొనుగోలుకి, రూ. 174 కోట్లు, రూ. 300 కోట్లు సంస్థతోపాటు అనుబంధ కంపెనీ రుణ చెల్లింపులకు వెచ్చించనుంది. కంపెనీ ప్రధానంగా రోడ్లు, హైవేలు, బ్రిడ్జిలు, సొరంగాలు తదితర నిర్మాణాలు చేపడుతోంది. గతేడాది(2024–25) ఆదాయం రూ. 1,153 కోట్లను తాకగా, రూ. 161 కోట్ల నికర లాభం ఆర్జించింది.

రికవరీ, రీసైక్లింగ్

ఇంధన స్టోరేజీ, నాన్‌ఫెర్రస్ స్క్రాప్ నుంచి రికవరీ, రీసైక్లింగ్ చేపట్టే ఆర్డీ ఇండస్ట్రీస్ ఐపీవోలో భాగంగా రూ. 320 కోట్ల విలువైన ఈక్విటీని తాజాగా జారీ చేయనుంది. అంతేకాకుండా ప్రమోటర్లు మరో 3.76 కోట్ల షేర్లను విక్రయించనున్నారు. ఈక్విటీ జారీ నిధుల్లో రూ. 220 కోట్లు వర్కింగ్ క్యాపిటల్ అవసరాలకు, రూ. 22 కోట్లు రుణ చెల్లింపులకు వెచ్చించనుంది. లెడ్ అల్లాయ్స్, లెడ్ టిన్, లెడ్ సిల్వర్ తదితర ప్రొడక్టులను రూపొందిస్తోంది. కంపెనీకి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో తయారీ ప్లాంటు ఉంది.

రూ. 650 కోట్లపై కన్ను

ఇంజనీర్డ్ ఫ్యాబ్రిక్ తయారీ సంస్థ కుసుమార్గ్ ఐపీఓ ద్వారా రూ.650 కోట్ల నిధుల సమీకరణకు సిద్ధమైంది. 1990లో ఏర్పాటైన కంపెనీ ఏరోస్పేస్, డిఫెన్స్, పారిశ్రామిక, ఆటోమోటివ్ రంగాల కోసం ఫ్యాబ్రిక్స్ దుస్తులు తయారు చేస్తుంది. కంపెనీకి గుజరాత్‌లో ఆరు మ్యాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ యూనిట్లతో పాటు ఉత్తరప్రదేశ్‌లో ఒక ఫ్యాబ్రికేషన్ యూనిట్ ఉంది. ఆర్థిక సంవత్సరం 2025 గానూ రూ.779 కోట్ల ఆదాయాన్ని, రూ.112 కోట్ల నికర లాభాన్ని ప్రకటించింది.

నేపాల్ సంచలనం... వెస్టిండీస్‌పై మళ్లీ విజయం

షార్జా: క్రికెట్ కూన నేపాల్ సంచలన ప్రదర్శనతో ఏకంగా వెస్టిండీస్‌లాంటి గట్టి ప్రత్యర్థిపై సిరీస్ విజయం సాధించింది. అదికూడా వరుస మ్యాచ్ విజయాలతో... ఇంకో మ్యాచ్ మిగిలి ఉండగానే ఈ ఘనత సాధించడం విశేషం. సోమవారం జరిగిన రెండో టి20లో నేపాల్ 90 పరుగుల తేడాతో వెస్టిండీస్‌ను కంగుతినిపించింది. మొదట నేపాల్ 20 ఓవర్లలో 6 వికెట్లకు 173 పరుగులు చేసింది. ఆసిఫ్ షేక్ (47 బంతుల్లో 68 నాటౌట్; 8 ఫోర్లు, 2 సిక్స్‌లు), సందీప్ జోరా (39 బంతుల్లో 63; 3 ఫోర్లు, 5 సిక్స్‌లు) రాణించారు. అకీల్, కైల్ మేయర్స్ చెరో 2 వికెట్లు తీశారు. తర్వాత విండీస్ 17.1 ఓవర్లలో 83 పరుగులకే కుప్పకూలింది. హోల్డర్ (21), అమిర్ జంగూ (16), అకీమ్ అగస్టే (17)లు రెండంకెల స్కోర్లు చేశారు. నేపాలీ బౌలర్లు ఆదిల్ 4, కుశాల్ 3 వికెట్లు తీశారు.

సాక్షి ప్లస్
మంగళవారం : 30-9-2025

చరిత్ర సృష్టించిన సైరెమ్-విల్సన్ జోడీ

అహ్మదాబాద్: ఆసియా అక్వాటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్ చరిత్రలో డైవింగ్ ఈవెంట్‌లో పతకం సాధించిన తొలి భారతీయ జోడీగా ఇందివర్ సైరెమ్-విల్సన్ సింగ్ నింగ్‌థోజమ్ గుర్తింపు పొందింది. సోమవారం జరిగిన 10 మీటర్ల పురుషుల సింక్రనైజ్డ్ డైవింగ్ ఈవెంట్‌లో సైరెమ్-విల్సన్ ద్వయం 300.66 పాయింట్లు స్కోరు చేసి మూడ స్థానంలో నిలిచి కాంస్య పతకాన్ని దక్కించుకుంది. మణిపూర్‌కు చెందిన 18 ఏళ్ల సైరెమ్, 32 ఏళ్ల విల్సన్ పుణేలోని ఆర్మీ స్పోర్ట్స్ ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన షానన్ రాయ్ వద్ద శిక్షణ తీసుకుంటున్నారు. ఈ పోటీల రెండో రోజు భారత్‌కు నాలుగు పతకాలు లభించాయి. పురుషుల 1500 మీటర్ల ఫ్రీస్టయిల్ విభాగంలో కుశాగ్ర రావత్ (15ని:30.88 సెకన్లు) కాంస్య పతకం సంపాదించాడు. పురుషుల 4-200 మీటర్ల ఫ్రీస్టయిల్ రిలే ఈవెంట్‌లో అనీశ్ గౌడ, సజన్ ప్రకాశ్, షాన్ గంగూలీ, శ్రీహరి నటరాజ్‌లతో కూడిన భారత బృందం (7ని:23.38 సెకన్లు) రెండో స్థానంలో నిలిచి రజత పతకాన్ని దక్కించుకుంది. పురుషుల 200 మీటర్ల బ్యాక్‌స్ట్రోక్ ఈవెంట్‌లో రిషభ్ దాస్ (2ని:02.64 సెకన్లు) కాంస్య పతకాన్ని సొంతం చేసుకున్నాడు.

భళా బోపన్న...

45 ఏళ్ల వయసులో ఏటీపీ-500 టెన్నిస్ టోర్నీ డబుల్స్ టైటిల్ పోరుకు అర్హత

టోక్యో: వయసు ఒక అంకె మాత్రమేనని... ఆడాలన్న ఉత్సాహం, గెలవాలన్న కసి ఉంటే... నాలుగు పదులు దాటినా అద్భుతాలు సాధించవచ్చని భారత టెన్నిస్ డబుల్స్ స్టార్ రోహన్ బోపన్న మరోసారి నిరూపించాడు. జపాన్ ఓపెన్ ఏటీపీ-500 టెన్నిస్ టోర్నీలో జపాన్ ప్లేయర్ టకెరు యుజుకితో కలిసి 45 ఏళ్ల రోహన్ బోపన్న డబుల్స్ విభాగంలో ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లాడు. తద్వారా ఏటీపీ-500 టోర్నీల చరిత్రలో ఫైనల్‌కు చేరిన అతిపెద్ద వయస్కుడిగా బోపన్న గుర్తింపు పొందాడు. సోమవారం జరిగిన సెమీఫైనల్లో బోపన్న-టకెరు ద్వయం 4-6, 6-3, 18-16తో 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో టాప్ సీడ్ క్రిస్టియన్ హ్యారీసన్-ఇవాన్ కింగ్ (అమెరికా) జోడీని బోల్తా కొట్టించింది. 94 నిమిషాలపాటు జరిగిన ఈ మ్యాచ్‌లో బోపన్న జంట 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో మూడు మ్యాచ్ పాయింట్లను కాచుకొని గెలుపొందడం విశేషం. 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో ఒకదశలో 1-4తో వెనుకబడ్డ ఈ ఇండో-జపాన్ ద్వయం ఆ తర్వాత 8-9 వద్ద... 9-10 వద్ద... 12-13 వద్ద మూడుసార్లు మ్యాచ్ పాయింట్లను కాపాడుకొని గట్టెక్కింది. ఎనిమిది ఏస్‌లు సంధించిన బోపన్న-టకెరు మూడు డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేశారు. తమ సర్వీస్‌ను ఒకసారికోల్పోయి, ప్రత్యర్థుల సర్వీస్‌ను ఒకసారి బ్రేక్ చేశారు. నేడు జరిగే ఫైనల్లో హుగో నిస్ (మొనాకో)-ఎడువార్డ్ రోజర్ వాసెలిన్ (ఫ్రాన్స్)లతో బోపన్న-టకెరు తలపడతారు.

64 బోపన్న తన కెరీర్‌లో ఇప్పటి వరకు 64 టోర్నీలలో డబుల్స్ విభాగంలో ఫైనల్‌కు చేరాడు. ఇందులో 26 సార్లు గెలిచి విజేతగా... 37 సార్లు ఓడిపోయి రన్నరప్‌గా నిలిచాడు.

రింకూ హుడాకు స్వర్ణం

ప్రపంచ పారా అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్

న్యూఢిల్లీ: ప్రపంచ పారా అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో భారత్ ఖాతాలో మరో స్వర్ణం చేరింది. పురుషుల జావెలిన్ త్రో ఎఫ్46 ఈవెంట్‌లో భారత అథ్లెట్ రింకూ హుడా పసిడి పతకం సొంతం చేసుకున్నాడు. జావెలిన్‌ను 66.37 మీటర్ల దూరం విసిరి అతను అగ్రస్థానాన్ని ఖాయం చేసుకున్నాడు. 2023 పారా అథ్లెటిక్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో రజతం సాధించిన రింకూకు ఇది తొలి స్వర్ణం. ఇదే ఈవెంట్‌లో భారత్‌కే రజతం కూడా దక్కింది. భారత అథ్లెట్ సుందర్ సింగ్ గుర్జర్ బల్లెంను 64.76 మీటర్ల దూరం విసిరి రెండో స్థానంలో నిలిచింది. ప్రస్తుత ప్రపంచ రికార్డు గుర్జర్ పేరిటే ఉండగా...అతడిని వెనక్కి తోసి రింకూ స్వర్ణం గెలవడం విశేషం. అయితే మహిళల షాట్‌పుట్‌లో భారత అథ్లెట్ దయావంతి త్రుటిలో పతకం చేజార్చుకుంది. గుండును 27.94 మీటర్ల దూరం విసిరిన దయావంతి నాలుగో స్థానానికే పరిమితమైంది. మరో భారత అథ్లెట్ రొంగాలి రవి పురుషుల షాట్‌పుట్ ఎఫ్40 ఫైనల్లో పూర్తిగా విఫలమయ్యాడు. ప్రస్తుతం ఓవరాల్‌గా 2 స్వర్ణాలు, 2 రజతాలు, ఒక కాంస్యం (మొత్తం 7 పతకాలు)తో వరల్డ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో ఆరో స్థానంలో కొనసాగుతోంది.

యోధాస్‌పై జెయింట్స్ విజయం

చెన్నై: ప్రొ కబడ్డీ లీగ్ 12వ సీజన్‌లో వరుసగా ఐదు ఓటముల తర్వాత గుజరాత్ జెయింట్స్ ఎట్టకేలకు విజయాన్ని అందుకుంది. మంగళవారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో గుజరాత్ 33-27 పాయింట్ల తేడాతో యూపీ యోధాస్‌ను ఓడించింది. మొహమ్మద్ రెజా, అంకిత్ దహియా చెరో 8 పాయింట్లతో గుజరాత్ విజయంలో కీలక పాత్ర పోషించగా... రాకేశ్ 6, హరీశ్ 4 పాయింట్లు సాధించారు. యూపీ తరఫున భవానీ రాజ్‌పుత్ 8 పాయింట్లు నమోదు చేయగా...గగన్ గౌడ 6, కెప్టెన్ సుమీత్ 4 పాయింట్లు సాధించారు. ఈ విజయం తర్వాత కూడా జెయింట్స్ పాయింట్ల పట్టికలో అట్టడుగున కొనసాగుతోంది. మరో మ్యాచ్‌లో హరియాణా స్టీలర్స్‌ను ఒక పాయింట్ తేడాతో ఓడించి దబంగ్ ఢిల్లీ తమ అగ్రస్థానాన్ని పటిష్టపర్చుకుంది. హోరాహోరీగా సాగిన ఈ పోరులో ఢిల్లీ 38-37 పాయింట్లతో హరియాణా స్టీలర్స్‌పై గెలుపొందింది. దబంగ్ ఢిల్లీ ఆటగాళ్లలో రెయిడర్ అశు మలిక్ చెలరేగిపోయాడు. అతనొక్కడే 15 పాయింట్లతో సత్తా చాటగా, నీరజ్ నర్వాల్ 6 పాయింట్లతో ఆకట్టుకున్నాడు. మరోవైపు హరియాణా తరఫున అశుకంటే మెరుగైన ప్రదర్శనే కనబర్చినా... దురదృష్టవశాత్తూ వినయ్ జట్టును గెలిపించలేకపోయాడు. వినయ్ 18 పాయింట్లతో అదరగొట్టగా, కెప్టెన్ జైదీప్ 7, ఆశిష్ నర్వాల్ 5 పాయింట్లు సాధించారు. నేడు జరిగే మ్యాచ్‌లలో పట్నా పైరేట్స్‌తో తెలుగు టైటాన్స్... బెంగాల్ వారియర్స్‌తో పుణేరీ పల్టన్ తలపడతాయి.

భారత టెన్నిస్ జట్టులో సహజ, రష్మిక

న్యూఢిల్లీ: బిల్లీజీన్ కింగ్ కప్ మహిళల టీమ్ టెన్నిస్ టోర్నీ ప్లే ఆఫ్స్‌లో పాల్గొనే భారత జట్టును ప్రకటించారు. తెలంగాణకు చెందిన సహజ యామలపల్లి, భమిడిపాటి శ్రీవల్లి రష్మిక జట్టులో తమ స్థానాలను నిలబెట్టుకున్నారు. మహిళల టెన్నిస్ సంఘం (డబ్ల్యూటీఏ) తాజా సింగిల్స్ ర్యాంకింగ్స్‌లో సహజ 347వ స్థానంలో నిలిచి భారత నంబర్‌వన్ ర్యాంకర్‌గా... రష్మిక 374వ స్థానంలో నిలిచి భారత రెండో ర్యాంకర్‌గా ఉన్నారు. సహజ, రష్మికలతో పాటు అంకిత రైనా (447వ ర్యాంక్), రియా భాటియా (499వ ర్యాంక్), ప్రార్థన తొంబారేలను జట్టులోకి ఎంపిక చేశారు. డబ్ల్యూటీఏ డబుల్స్ ర్యాంకింగ్స్‌లో ప్రార్థన 131వ స్థానంలో నిలిచిన భారత డబుల్స్ నంబర్‌వన్‌గా ఉంది. వైదేహి చౌధరీని రిజర్వ్ ప్లేయర్‌గా... జీల్ దేశాయ్, శ్రుతి అహ్లావత్‌లను ట్రెయినింగ్ క్యాంప్‌నకు ఎంపిక చేశారు. విశాల్ ఉప్పల్ నాన్ ప్లేయింగ్ కెప్టెన్‌గా, రాధిక కనిత్కర్ కోచ్‌గా వ్యవహరిస్తారు. బిల్లీ జీన్ కింగ్ కప్ క్వాలిఫయర్స్ నవంబర్ 14 నుంచి 16వ తేదీ వరకు బెంగళూరులో జరుగుతాయి. గ్రూప్ 'జి'లో స్లొవేనియా, నెదర్లాండ్స్‌లతో భారత్ పోటీపడనుంది. గ్రూప్ 'జి' విజేత 2026 క్వాలిఫయర్స్‌కు అర్హత సాధిస్తుంది. మిగిలిన రెండు జట్లు వచ్చే ఏడాది గ్రూప్-1లో పోటీపడతాయి.

క్రికెట్‌కు క్రిస్ వోక్స్ గుడ్‌బై

లండన్: ఇంగ్లండ్ ఆల్‌రౌండర్ క్రిస్ వోక్స్ అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌కు రిటైర్మెంట్ ప్రకటించాడు. భారత్, ఇంగ్లండ్‌ల మధ్య ఇటీవల జరిగిన 'అండర్సన్-టెండూల్కర్ ట్రోఫీ'లో ఆడిన వోక్స్‌కు ప్రతిష్టాత్మక యాషెస్ సిరీస్‌లో చోటు దక్కలేదు. దీంతో సోమవారం తన 15 ఏళ్ల కెరీర్‌కు గుడ్‌బై చెప్పేశాడు. ఇంగ్లండ్ పేస్ బౌలింగ్ ఆల్‌రౌండర్‌గా సుదీర్ఘకాలం జట్టుకు సేవలందించిన 36 ఏళ్ల వోక్స్ సంప్రదాయ ఫార్మాట్‌లో 62 టెస్టులు ఆడి 192 వికెట్లు తీశాడు. బ్యాటింగ్‌లో 2034 పరుగులు కూడా చేశాడు. ఇందులో ఒక శతకం ఉంది. 122 వన్డేలాడిన ఈ ఆల్‌రౌండర్ 173 వికెట్లు తీశాడు. 6 ఫిఫ్టీలు సహా 1524 పరుగులు సాధించాడు. 33 టి20లు ఆడి 31 వికెట్లు తీయడంతో పాటు 147 పరుగులు చేశాడు. 'నిష్క్రమించాల్సిన సమయం వచ్చింది. అందుకే అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌కు రిటైర్ కావాలని నిర్ణయించుకున్నాను. ఇంగ్లండ్‌కు ఆడాలని చిన్నప్పటి నుంచే కలలు కన్నాను. ఆ కలల్ని నిజం చేసుకొని 15 ఏళ్ల పాటు ఆడటం అదృష్టంగా భావిస్తున్నా. ఇంగ్లండ్ జట్టుకు ప్రాతినిధ్యం, మూడు సింహాల జెర్సీ ధరించడం, సహచరులతో గడిపిన క్షణాలు మరెన్నో తీపి గుర్తులు ఎప్పటికీ పదిలంగానే ఉంటాయి' అని తన వీడ్కోలు సందేశంలో వోక్స్ పేర్కొన్నాడు. ఇంగ్లండ్ గెలిచిన వన్డే, టి20 ప్రపంచకప్‌లలో జట్టు సభ్యుడిగా ఉన్నాడు. 2019లో జరిగిన వన్డే ప్రపంచకప్, 2022లో జరిగిన టి20 ప్రపంచకప్‌లో ఇంగ్లండ్ విశ్వవిజేతగా నిలిచింది. తమ సొంతగడ్డపై భారత్‌తో జరిగిన చివరి ఐదో టెస్టే వోక్స్ కెరీర్‌లో ఆఖరి మ్యాచ్‌గా నిలిచిపోయింది. చేతికి గాయమైనా కట్టు కట్టుకొని బరిలోకి దిగిన వోక్స్ ఇంగ్లండ్ 'డ్రా' కోసం ప్రయత్నించాడు. కానీ హైదరాబాదీ స్పీడ్‌స్టర్ సిరాజ్ సంచలన బౌలింగ్‌తో ఇంగ్లండ్ టెయిలెండర్ల ఆటకట్టించి భారత్‌ను గెలిపించాడు. సిరీస్ 2-2తో సమమయ్యేందుకు దోహదపడ్డాడు.

విండీస్‌కు మరో దెబ్బ

భారత్‌తో సిరీస్‌కు పేసర్ అల్జారి జోసెఫ్ కూడా దూరం

అల్జారి జోసెఫ్

సెయింట్ జాన్స్: భారత్‌తో రెండు టెస్టుల సిరీస్ ప్రారంభానికి ముందే వెస్టిండీస్ జట్టుకు మరో దెబ్బ తగిలింది. ఇప్పటికే షామర్ జోసెఫ్ గాయం కారణంగా ఈ సిరీస్‌కు దూరం కాగా... షామర్ సరసన మరో పేస్ బౌలర్ అల్జారి జోసెఫ్ చేరాడు. వెన్నునొప్పి కారణంగా భారత్‌తో జరిగే సిరీస్ నుంచి అల్జారి జోసెఫ్ వైదొలిగాడు. అల్జారి స్థానంలో ఎడంచేతి వాటం పేసర్ జెడియా బ్లేడ్స్ (బార్బడోస్)ను ఎంపిక చేశారు. అల్జారి స్థానంలో మాజీ కెప్టెన్, ఆల్‌రౌండర్ జేసన్ హోల్డర్‌ను జట్టులోకి తీసుకోవాలని విండీస్ బోర్డు ప్రయత్నించినా... ముందస్తుగా అనుకున్న వైద్య చికిత్స కోసం ఈ ప్రతిపాదనను హోల్డర్ తిరస్కరించాడు. 28 ఏళ్ల అల్జారి జోసెఫ్ ఇప్పటి వరకు వెస్టిండీస్ తరఫున 40 టెస్టులు ఆడి 124 వికెట్లు, 81 వన్డేలు ఆడి 133 వికెట్లు, 45 టి20లు ఆడి 62 వికెట్లు పడగొట్టాడు. అక్టోబర్ 2 నుంచి భారత్, వెస్టిండీస్ జట్ల మధ్య అహ్మదాబాద్‌లో తొలి టెస్టు మొదలవుతుంది.

అక్టోబర్ 2 నుంచి ప్రైమ్ వాలీబాల్ లీగ్

సాక్షి, హైదరాబాద్: మరో క్రీడా ఈవెంట్‌కు హైదరాబాద్ నగరం సిద్ధమైంది. ప్రైమ్ వాలీబాల్ లీగ్ (పీవీఎల్) నాలుగో సీజన్‌కు హైదరాబాద్ గచ్చిబౌలిలోని జీఎంసీ బాలయోగి ఇండోర్ స్టేడియం వేదిక కానుంది. అక్టోబర్ 2 నుంచి 26వ తేదీ వరకు ప్రైమ్ వాలీబాల్ లీగ్ జరుగుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రైమ్ వాలీబాల్ లీగ్ మ్యాచ్‌లను వీక్షించాలని కోరుతూ హైదరాబాద్ బ్లాక్ హాక్స్ యజమాని కంకణాల అభిషేక్ రెడ్డి కేంద్ర మంత్రి జి.కిషన్ రెడ్డిని కలిసి ఆయనను ఆహ్వానించారు. కిషన్ రెడ్డితోపాటు తెలంగాణ రాష్ట్ర క్రీడల మంత్రి వాకిటి శ్రీహరిని, భారత రాష్ట్ర సమితి (బీఆర్ఎస్) కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కేటీఆర్‌ను అభిషేక్ రెడ్డి కలిసి ఈ లీగ్‌ను తిలకించేందుకు రావాలని కోరారు.

పోరాడి ఓడిన అభయ్ సింగ్

దోహా: ప్రొఫెషనల్ స్క్వాష్ అసోసియేషన్ (పీఎస్ఏ) ప్లాటినమ్ ఈవెంట్ ఖతర్ క్లాసిక్ టోర్నీలో భారత స్టార్ అభయ్ సింగ్ పోరాటం ముగిసింది. సోమవారం జరిగిన రెండో రౌండ్‌లో ప్రపంచ 35వ ర్యాంకర్ అభయ్ 66 నిమిషాల్లో 13-11, 5-11, 11-9, 3-11, 3-11తో ప్రపంచ 15వ ర్యాంకర్ ఫరీస్ దెసూకి (ఈజిప్ట్) చేతిలో పోరాడి ఓడిపోయాడు. ఆసియా క్రీడల్లో రెండు పతకాలు నెగ్గిన అభయ్ ఈ టోర్నీ తొలి రౌండ్‌లో ప్రపంచ మాజీ చాంపియన్, ప్రపంచ ఐదో ర్యాంకర్ కరీమ్ గవాద్ (ఈజిప్ట్)పై సంచలన విజయం సాధించాడు.

రేసులో మెరిసిన పదేళ్ల అతీఖ

అల్ ఐన్ (యూఏఈ): భారత్‌కు చెందిన పదేళ్ల బాలిక అతీఖ మీర్ చిరు ప్రాయంలోనే రేసింగ్‌లో దూసుకెళుతోంది. అల్ ఐన్ రేస్‌వేలో జరిగిన ఆర్ఎంసీ ఇన్విటేషనల్ కార్టింగ్ ఈవెంట్ క్వాలిఫయింగ్‌లో అతీఖ పోడియంలో రెండో స్థానంలో నిలిచింది. ఫైనల్ గ్రిడ్‌లో ఎనిమిదో స్థానం నుంచి రేసును ప్రారంభించిన చిన్నారి అతీఖ వేగంగా కార్టింగ్ కార్‌ను నడిపింది. ఈ క్రమంలో ఆమె ఐదుగురు రేసర్లను వెనక్కి నెట్టి పోడియంలో నిలిచింది. నిజానికి తను ఈ రేసులో గెలవాలనుకున్నానని, అయితే రెండో ల్యాప్‌లో కాస్త వెనుకబడటంతోనే విజేతగా నిలువలేకపోయానని అతీఖ మీర్ చెప్పింది. ఈ నెలలోనే స్లొవేకియాలో జరిగిన చాంపియన్స్ ఆఫ్ ద ఫ్యూచర్ అకాడమీ (సీఓఎఫ్‌టీఏ) పోటీలో అతీఖ నాలుగో స్థానంలో నిలిచింది. అనంతరం జరిగిన డీఏఎమ్‌సీ సిరీస్‌లో మొదటి స్థానంలో నిలిచింది.

డీపీఎస్, సిల్వర్ ఓక్స్ స్కూల్ జట్లకు టైటిల్స్

సాక్షి, హైదరాబాద్: ప్రైమ్ వాలీబాల్ లీగ్ (పీవీఎల్) సీజన్‌కు ముందు హైదరాబాద్ బ్లాక్ హాక్స్ జట్టు స్కూల్ జట్ల కోసం వర్సిటీ వాలీబాల్ లీగ్‌ను నిర్వహించింది. బాలుర విభాగంలో ఢిల్లీ పబ్లిక్ స్కూల్ (డీపీఎస్-నాచారం), బాలికల విభాగంలో సిల్వర్ ఓక్స్ స్కూల్ జట్లు విజేతలుగా నిలిచాయి. యూసుఫ్‌గూడలోని కోట్ల విజయభాస్కర రెడ్డి ఇండోర్ స్టేడియంలో ఈ లీగ్‌ను నిర్వహించారు. బాలుర ఫైనల్లో ఢిల్లీ పబ్లిక్ స్కూల్ 3-1తో ద గాడియం స్కూల్‌పై... బాలికల ఫైనల్లో సిల్వర్ ఓక్స్ స్కూల్ 3-0తో చిరెక్ ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్‌పై విజయం సాధించాయి. 'వర్సిటీ లీగ్ ద్వారా హైదరాబాద్ వాలీబాల్ భవిష్యత్ తారలు ఉద్భవించారు' అని హైదరాబాద్ బ్లాక్ హాక్స్ యజమాని కంకణాల అభిషేక్ రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. ఆరు వారాలపాటు జరిగిన ఈ లీగ్‌లో బాలుర విభాగంలో 48 జట్లు... బాలికల విభాగంలో 20 జట్లు పోటీపడ్డాయి.

సాక్షి ప్లస్
మంగళవారం : 30-9-2025

పంటలు బాగా పండాలని కోరుతూ పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని నదియాలో హుగ్లీ నదిలో సోమవారం అరటి మొక్కతో నభ పత్రిక పూజ చేస్తున్న భక్తుడు

నవరాత్రి సందర్భంగా లక్నోలోని పార్టీ కార్యాలయంలో జరిగిన కన్య పూజ కార్యక్రమంలో బాలిక కాళ్లు కడుగుతున్న యూపీ కాంగ్రెస్ చీఫ్ రాయ్

ఇండోర్‌లోని కమలా నెహ్రూ జూలాజికల్ పార్కును సోమవారం సందర్శించిన మధ్యప్రదేశ్ సీఎం మోహన్ యాదవ్ చిలుకలకు ఆహారం తినిపించారు

భారత్ సైన్యానికి జై కొట్టిన హైఫా

భారతీయ సైనికుల వల్లే ఒట్టోమాన్ల నుంచి విముక్తి..
- విముక్తం చేసింది ఆంగ్లేయులు కారు
- ఇజ్రాయెల్ పాఠ్యపుస్తకాల్లో భారతీయ సైనికుల ధైర్య సాహసాలు
- హైఫా మేయర్ యోనా యాహవ్ వెల్లడి

హైఫా: 'ఒట్టోమాన్ పాలన నుండి హైఫా నగరాన్ని విముక్తం చేసింది ఆంగ్లేయులు కారు.. ఆ ఘనత భారతీయ సైనికులకే దక్కుతుంది. ఈ మేరకు ప్రతి పాఠశాలలోనూ పాఠ్యపుస్తకాలను మారుస్తున్నాం.. మమ్మల్ని విముక్తం చేసింది ఆంగ్లేయులు కారు.. భారతీయులేనని చెబుతున్నాం,'.. అన్నారు హైఫా మేయర్ యోనా యాహవ్ 'నేను ఈ నగరంలో పుట్టాను, ఇక్కడే చదువుకున్నాను. ఈ నగరాన్ని ఆంగ్లేయులు విముక్తం చేశారని మాకు ఎప్పుడూ చెప్పేవారు. కానీ ఒక రోజు హిస్టారికల్ సొసైటీ నుంచి ఒకరు నా దగ్గరకు వచ్చి, వారు చేసిన పూర్తి పరిశోధనలో ఈ నగరాన్ని (ఒట్టోమాన్ల నుండి) విముక్తం చేసింది భారతీయులేనని తేలిందని చెప్పారు'.. అని హైఫా మేయర్ వెల్లడించారు.

భారతీయ సైనికుల వీరత్వం, ధైర్యసాహసాలకు ఇజ్రాయెల్‌లోని హైఫా నగరం సోమవారం ఘన నివాళి అర్పించింది. అమరులైన భారతీయ సైనికుల స్మశానవాటికలో.. నివాళులర్పించేందుకు జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో హైఫా మేయర్ భారతీయ సైన్యం సాహసాన్ని కొనియాడారు.

చరిత్రలో చివరి గొప్ప అశ్వికదళ పోరాటం

మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో, బల్లేలు, కత్తులతో సాయుధులైన భారతీయ అశ్వికదళ రెజిమెంట్లు, మౌంట్ కార్మెల్ రాతి వాలులపై ఉన్న ఒట్టోమాన్ బలగాలను ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొని తుదముట్టించి నగరాన్ని విముక్తం చేశాయి. చాలామంది యుద్ధ చరిత్రకారులు దీనిని 'చరిత్రలో చివరి గొప్ప అశ్వికదళ పోరాటంగా'పరిగణిస్తారు. ఇదే ప్రదేశంలో 2009లో జరిగిన మొదటి కార్యక్రమంలో.. నగర చరిత్ర పాఠ్యపుస్తకాల్లో భారతీయ సైనికుల విముక్తి కథను చేర్చనున్నట్లు మేయర్ యాహవ్ ప్రకటించడం హైఫా నగర యువతకు బాగా తెలుసు. ఏటా సెప్టెంబర్ 23న భారత సైన్యం హైఫా దినోత్సవంగా జరుపుకొంటుంది. 1918లో అదే తేదీన 15వ ఇంపీరియల్ సర్వీస్ క్యావలరీ బ్రిగేడ్ జరిపిన సాహసోపేతమైన అశ్వికదళ దాడిలో.. హైఫాను విముక్తి చేయడానికి సహాయపడిన మూడు ధైర్యవంతులైన భారతీయ అశ్వికదళ రెజిమెంట్లు – మైసూర్, హైదరాబాద్, జోధ్‌పూర్ లాన్సర్స్ లను గౌరవిస్తుంది.

ఏటా భారతీయ సైనికులకు నివాళి

అమరవీరులైన భారతీయ సైనికులకు నివాళులర్పించేందుకు ఏటా ఇక్కడ భారతీయ మిషన్, హైఫా మునిసిపాలిటీ ఒక కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తాయి. నాటి యుద్ధంలో అసమాన ధైర్యసాహసాలు ప్రదర్శించిన కెప్టెన్ అమన్ సింగ్ బహదూర్, దాఫాదార్ జోర్ సింగ్‌లకు ఇండియన్ ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్ పురస్కారం లభించింది. కెప్టెన్ అనోప్ సింగ్, 2వ లెఫ్టినెంట్ సాగత్ సింగ్‌లకు మిలిటరీ క్రాస్ లభించింది. మేజర్ దల్పత్ సింగ్ 'హీరో ఆఫ్ హైఫా'గా ప్రసిద్ధి చెందారు, ఆయనకు మిలిటరీ క్రాస్ లభించింది. ఈ యుద్ధంలో జోధ్‌పూర్ లాన్సర్స్ ఎనిమిది మంది సైనికులను కోల్పోగా.. 34 మంది గాయపడ్డారు. అయినప్పటికీ, వారు 700 మందికి పైగా ఖైదీలు సహా 17 ఫీల్డ్ గన్‌లను, 11 మెషీన్ గన్‌లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. 'భారతీయ సైనికులు ఈ యుద్ధంలో కీలక పాత్ర పోషించారు. ఫలితంగా ఆ ప్రాంతంలోని ఒట్టోమాన్ బలగాలు ఓడిపోయాయి. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో 74,000 మందికి పైగా భారతీయ సైనికులు ప్రాణాలు అర్పించారు, అందులో పశ్చిమ ఆసియాలో 4,000 మందికి పైగా ఉన్నారు'.. అని ఇజ్రాయెల్‌లోని భారత రాయబారి జేపీ సింగ్ నివాళి కార్యక్రమంలో వివరించారు. 'ఇది యుద్ధంలో పెద్ద ఎత్తున యంత్రాల వినియోగం మొదలైన కాలంలో జరిగిన చివరి సంప్రదాయ అశ్వికదళ పోరాటాలలో ఒకటి. అమరులైన సైనికులు భారత్‌లోని అన్ని ప్రధాన మతాలు, ప్రాంతాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు. వారి ధైర్యాన్ని, త్యాగాన్ని ఎప్పటికీ మరిచిపోమని ఈ నివాళి రుజువు చేస్తుంది'.. అని సింగ్ నివాళులర్పించారు.

3-5 తరగతులకు 'భారతీయ సైనికుల హైఫా విముక్తి' కథ

భారతీయ సైనికుల ధైర్య సాహసాలకు నివాళిగా.. ఇజ్రాయెల్ అధికారుల సహకారంతో భారత రాయబార కార్యాలయం 'ది ఇండియా ట్రైల్'ని ఏర్పాటు చేస్తోంది. హైఫాలో, 3వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు చరిత్ర పాఠ్యపుస్తకాల్లో భారతీయ సైనికుల హైఫా విముక్తి కథను బోధిస్తున్నారు. హైఫా హిస్టారికల్ సొసైటీ ప్రతినిధులు కూడా గత దశాబ్ద కాలంగా యువతకు ఈ కథను వివరించేందుకు పాఠశాలలకు వెళ్తున్నారు.

ఢిల్లీలో 'తీన్ మూర్తి హైఫా చౌక్'

ఇజ్రాయెల్‌తో స్నేహానికి ప్రతీకగా, ఈ చారిత్రక సాహసాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ 1922లో ఢిల్లీలో నిర్మించిన ఐకానిక్ తీన్ మూర్తి చౌక్‌ను.. 2018 జనవరిలో ఇజ్రాయెల్ ప్రధాన మంత్రి బెంజమిన్ నెతన్యాహు ఢిల్లీ పర్యటన సందర్భంగా 'తీన్ మూర్తి హైఫా చౌక్'గా పేరు మార్చారు.

ఇజ్రాయెల్ ప్రత్యేక స్మారక తపాలా బిళ్ల

స్వాతంత్ర్యం తర్వాత మూడు అశ్వికదళ యూనిట్ల విలీనంతో ఏర్పడిన 61వ అశ్వికదళం, 2018లో శతజయంతి ఉత్సవాలలో పాల్గొనేందుకు ఇజ్రాయెల్‌కు ఒక దళాన్ని పంపింది. ఇజ్రాయెల్ తపాలా శాఖ 2018లో భారతీయ సైనికుల ధైర్య సాహసాలకు గౌరవంగా ఒక స్మారక తపాలా బిళ్లను కూడా విడుదల చేసింది.

ఆర్ఎస్ఎస్ శత జయంతి
స్టాంప్, నాణెం

రేపు విడుదల చేయనున్న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ

న్యూఢిల్లీ: రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ (ఆర్ఎస్ఎస్) శతాబ్ది ఉత్సవాల సందర్భంగా ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ స్మారక తపాలా బిళ్ల, నాణేన్ని విడుదల చేయనున్నారు. 1925లో విజయదశమి రోజున ఏర్పాటైన ఆర్ఎస్ఎస్‌కు వచ్చే గురువారంతో వందేళ్లు పూర్తవుతాయి. శతాబ్ది ఉత్సవాల సందర్భంగా బుధవారం జరిగే కార్యక్రమంలో ప్రధాని మోదీ ఆర్ఎస్ఎస్ ప్రధాన కార్యదర్శి దత్తాత్రేయ హొసబలె సమక్షంలో స్మారక స్టాంప్, నాణెం విడుదల చేస్తారని అధికార వర్గాలు తెలిపాయి. ఆర్ఎస్ఎస్ క్రమశిక్షణతో, నిస్వార్థ సేవలను అందిస్తోందంటూ, ఆ సంస్థ కార్యకర్తలు ప్రతి పనిలోనూ దేశ ప్రయోజనాలనే పరమావధిగా భావిస్తారంటూ మన్ కీ బాత్ సందర్భంగా ఆదివారం ప్రధాని మోదీ ప్రశంసలు కురిపించడం తెల్సిందే. శతాబ్ది వేడుకల సందర్భంగా వివిధ కార్యక్రమాలను ఘనంగా నిర్వహించేందుకు ఏర్పాట్లు చురుగ్గా సాగుతున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా ఒక లక్ష హిందూ సమ్మేళనాలను నిర్వహించడం వంటివి ఇందులో ఉన్నాయి. ఆర్ఎస్ఎస్ చీఫ్ మోహన్ భాగవత్ ఆదివారం నాగ్‌పూర్‌లో జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో ఆర్ఎస్ఎస్ పాటల ఆల్బం సంఘ్ గీత్‌ను విడుదల చేశారు. కార్యక్రమంలో కేంద్ర మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ, మహారాష్ట్ర సీఎం దేవేంద్ర ఫడ్నవీస్ పాల్గొన్నారు. ఆల్బంలోని 25 పాటలకు గాను 10 పాటలను ప్రముఖ గాయకుడు శంకర్ మహదేవన్ ఈ సందర్భంగా ఆలపించడం విశేషం. ఆర్ఎస్ఎస్‌ను కీర్తిస్తూ అన్ని భారతీయ భాషల్లోనూ కలిపి కనీసం 30 వేల పాటలున్నాయని అంచనా. విజయదశమి రోజున గురువారం నాగ్‌పూర్‌లో సంఘ్ ప్రధాన కార్యాలయంలో మోహన్ భాగవత్ ప్రసంగంతో మొదలయ్యే శతాబ్ది ఉత్సవాలు వచ్చే విజయదశమి వరకు కొనసాగుతాయి.

చిన్నారుల అక్రమ రవాణాను అడ్డుకోండి

- ఈ కేసుల కోసం తక్షణమే పోర్టల్‌ను అందుబాటులోకి తేవాలి
- కేంద్ర హోంశాఖకు సుప్రీంకోర్టు ఆదేశాలు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: దేశంలో ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక ప్రాంతంలో చిన్నారులు అపహరణకు, రవాణాకు గురవుతున్నారని సుప్రీంకోర్టు ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. చిన్నారుల అపహరణ, అక్రమ రవాణాను అరికట్టాల్సిన అవసరముందని, ఇందుకోసం ఒక పోర్టల్‌ను రూపొందించాలని కేంద్ర హోంశాఖను ఆదేశించింది. చిన్నారుల అక్రమ రవాణా, అపహరణలపై గురియా స్వయం సేవీ సంస్థ వేసిన ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం(పిల్)ను జస్టిస్ బీవీ నాగరత్నం, జస్టిస్ ఆర్.మహదేవన్‌ల ధర్మాసనం విచారించింది. తక్షణమే ప్రత్యేకంగా పోర్టల్‌ను అందుబాటులోకి తేవాలని స్పష్టం చేసింది. పోర్టల్ నిర్వహణకు ప్రత్యేకంగా అధికారిగా నియమించాలి. ఇకపై ఎక్కడా అక్రమ రవాణా, పిల్లల అపహరణ జరగకూడదు. ఇందుకు రాష్ట్రాల సాయం కూడా అవసరం. రాష్ట్రాలు కూడా ఓ అధికారిని నియమించాలి. ఈ విధానం సమస్య పరిష్కారంలో ముఖ్యమైన అడుగుగా భావిస్తున్నాం'అని ధర్మాసనం పేర్కొంది.

పోలీసుల మధ్య సమన్వయం అవసరం

రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల పోలీసుల మధ్య సమన్వయలోపం కారణంగా చిన్నారులు అపహరణకు గురవుతున్నారని గురియా స్వయం సేవీ సంస్థ తెలిపింది. అపహరించిన చిన్నారులను పెద్ద నెట్‌వర్క్ సాయంతో రాష్ట్రాలు దాటించేస్తున్నారని వివరించింది. యంత్రాంగం మధ్య సమన్వయం లేకపోవడంతో తల్లిదండ్రులు తమ చిన్నారులను తిరిగి పొందలేకపోతున్నారని పేర్కొంది. 'ఒక రాష్ట్రంలో అపహరించిన చిన్నారిని రెండుమూడు రాష్ట్రాల సరిహద్దులు దాటించే ప్రమాదముంది'అంటూ ధర్మాసనం పేర్కొంది. ఇలా అపహరణకు గురైనప్పుడు, రవాణాకు గురైన విషయం తెలిసినప్పుడు రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల పోలీసుల మధ్య సమన్వయం అవసరమని, ఇకపై సమన్వయంతో పని చేసి చిన్నారుల అక్రమ రవాణ, అపహరణ అరికట్టాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించింది.

హోంశాఖ పర్యవేక్షణలో పోర్టల్

ఈ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు ఏకైక మార్గం.. హోం శాఖ పర్యవేక్షణలో కేంద్రీకృత ఆన్‌లైన్ పోర్టల్ ఏర్పాటని ధర్మాసనం పేర్కొంది. ఈ పోర్టల్, రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల నుంచి నోడల్ అధికారులు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదైన వెంటనే కోల్పోయిన చిన్నారుల డేటాను అప్‌లోడ్ చేయగల కేంద్రీకృత వేదికగా పనిచేయాలని సూచించింది. అపహరణ, అక్రమ రవాణా చేసే వారికి ఇది ఒక హెచ్చరికగా ఉండాలని పేర్కొంది. పోలీసు బలగాల మధ్య రియల్-టైమ్ సమన్వయం, సమాచార భాగస్వామ్యాన్ని పోర్టల్ సులభతరం చేస్తుందని ధర్మాసనం తెలిపింది. ప్రతి రాష్ట్రం నుంచి ఫిర్యాదులు, సమాచారాన్ని సేకరించేందుకు అధికారిని నియమించాలని ధర్మాసనం పేర్కొంది. ప్రభుత్వం నుంచి సమాచారం సేకరించేందుకు మరింత సమయం కావాలని కేంద్రం తరపున అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ ఐశ్వర్య భాటి న్యాయస్థానాన్ని కోరారు. దీంతో, కేసు తదుపరి విచారణను ధర్మాసనం అక్టోబర్ 14వ తేదీకి వాయిదా వేసింది.

హరియాణా సీఎల్పీ నేతగా మాజీ సీఎం హుడా

న్యూఢిల్లీ: హరియాణా కాంగ్రెస్ శాసనసభా పక్షం(సీఎల్పీ) నేతగా మాజీ సీఎం భూపీందర్ సింగ్ హుడా నియమితులయ్యారు. అదేవిధంగా, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడిగా మాజీ మంత్రి రావు నరేందర్ సింగ్‌ను సోమవారం అధిష్టానం నియమించింది. 2022 ఏప్రిల్ నుంచి పీసీసీ చీఫ్‌గా కొనసాగుతున్న ఉదయ్ భాను స్థానంలో నరేందర్ సింగ్ బాధ్యతలు చేపట్టనున్నారు. ఓబీసీ నేతకు పార్టీ బాధ్యతలను అప్పగించాలన్న రాహుల్ గాంధీ ప్రత్యేక శ్రద్ధ వల్లే నరేందర్ సింగ్‌కు అవకాశం దక్కిందని సమాచారం. కాంగ్రెస్ చీఫ్ మల్లికార్జున ఖర్గే ఈ నియామకాలు చేపట్టారని పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి(సంస్థాగత) కేసీ వేణుగోపాల్ తెలిపారు. ఇవి తక్షణమే అమల్లోకి వచ్చాయన్నారు. 2004–14 సంవత్సరాల్లో హుడా సీఎంగా పనిచేశారు. ఆ తర్వాత నుంచి రాష్ట్రంలో బీజేపీయే అధికారంలో కొనసాగుతోంది. సీఎల్పీ నేతగా హుడాయే ఉండాలన్న మెజారిటీ ఎమ్మెల్యేల ఒత్తిళ్ల మేరకు అధిష్టానం ఈ నియామకం చేపట్టినట్లు చెబుతున్నారు. అందుకే ఆలస్యమైందని కూడా అంటున్నారు.

రూ. 21.5 కోట్ల డ్రగ్స్ సీజ్..
12 మంది అరెస్ట్

- పట్టుబడిన వారిలో ఇద్దరు విదేశీయులు
- ఢిల్లీ, కర్నాటక మేఘాలయ, అసోంలలో ఘటనలు

న్యూఢిల్లీ/బెంగళూరు/ఇంఫాల్: దేశంలో మాదక ద్రవ్యాల అక్రమ దందాపై కేంద్ర సంస్థలు, రాష్ట్రాల పోలీసులు పకడ్బందీగా వ్యవహరిస్తున్నా, నేరగాళ్లు మాత్రం తమ పోకడలను మానుకోవడం లేదు. యాంటీ నార్కోటిక్ బృందాలు, పోలీసులు గత కొద్ది రోజులుగా చేపట్టిన దాడుల్లో మేఘాలయలో రూ.2.5 కోట్లు, కర్నాటకలో రూ.9 కోట్లు, అసోంలో రూ.9 కోట్లు, దేశ రాజధాని ఢిల్లీలో రూ.కోటి విలువైన డ్రగ్స్ తాజాగా పట్టుబడ్డాయి. ఈ ఘటనలకు సంబంధించి ఇద్దరు విదేశీయులు సహా మొత్తం 12 మందిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. నిఘా వర్గాల సమాచారం మేరకు మేఘాలయంలోని వెస్ట్ జైంతియా హిల్స్ జిల్లా పోలీసులు ఆదివారం రాత్రి ప్రామర్ మెర్ సమీపంలో ఓ వాహనాన్ని అడ్డుకుని, సోదాలు జరిపారు. అందులో 50 సబ్బు పెట్టెల్లో దాచిన 500 గ్రాములకు పైగా హెరాయిన్ బయటపడింది. ఇందుకు సంబంధించి మణిపూర్‌కు చెందిన ఇద్దరిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. వారి వాహనాన్ని సీజ్ చేశారు. పట్టుబడిన హెరాయిన్ విలువ అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌లో రూ.2.5 కోట్లపై మాటేనని అధికారులు తెలిపారు. నిందితుల నుంచి భారత కరెన్సీని, కొరియా, కజఖ్‌స్తాన్, మయన్మార్ కరెన్సీ నోట్లతోపాటు మూడు సెల్ ఫోన్లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. సరిహద్దుల మీదుగా జరిగే డ్రగ్స్ దందాతో వీరికిగల సంబంధాలపై విచారణ జరుపుతున్నారు. విదేశీ కరెన్సీ లభ్యం కావడంతో అధికారులు అప్రమత్తమయ్యారు. అదేవిధంగా, సోమవారం అసోంలోని చఛార్ పోలీసులు మిజోరం నుంచి వస్తున్న వాహనాన్ని తనిఖీ చేసి, రూ.9 కోట్ల విలువైన 30 వేల మెథాంఫెటమైన్ డ్రగ్ టాబ్లెట్లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్, డెంటల్ స్టూడెంట్..

కర్నాటక రాజధాని బెంగళూరు పోలీసులు గత 10 రోజుల వ్యవధిలో వివిధ ఆపరేషన్లలో వివిధ రకాల రూ.9.93 కోట్ల విలువైన డ్రగ్స్‌ను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా ఇద్దరు విదేశీయులు సహా ఏడుగురిని అరెస్ట్ చేశారు. పోస్టాఫీస్ నుంచి కొరియర్ సర్వీస్ ద్వారా విదేశానికి తరలిస్తున్న 6 కిలోల హైడ్రో గంజాయి కూడా ఇందులో ఉందని నగర పోలీస్ కమిషనర్ సీమంత్ కుమార్ సింగ్ చెప్పారు. కేరళలో తక్కువ ఖరీదుకే కొనుగోలు చేసిన హైడ్రో గంజాయిని ఇక్కడికి తీసుకువచ్చి ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నట్లు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌గా పనిచేస్తున్న ఓ నిందితుడు తెలిపాడన్నారు. అడుగోడి పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో డెంటల్ కాలేజీ విద్యార్థి ఒకరు ఇలాగే హైడ్రో గంజాయి విక్రయిస్తూ పట్టుబడ్డాడన్నారు.

డ్రగ్స్ రాకెట్ గుట్టురట్టు

ఢిల్లీ పరిధిలో డ్రగ్స్ రాకెట్ నడుపుతున్న ముగ్గురిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. వీరిని అమృత్‌సర్‌కు చెందిన తజిందర్‌పాల్ సింగ్ అలియాస్ హ్యాపీ(30), విక్రమ్ సింగ్ భదోరియా(29), కుందన్ సింగ్ బిష్ట్ అలియాస్ కేడీ(28)గా గుర్తించారు. ఏరోనాటికల్ ఇంజినీరింగ్ చదివిన హ్యాపీ 2014లో మలేసియా వెళ్లాడు. 2022లో తిరిగి వచ్చిన ఇతడికి మెథాంఫెటమైన్ అనే డ్రగ్స్‌ను సరఫరా చేసే మాజీ సహోద్యోగి సుర్జీత్ అలియాస్ జీతాతో సంబంధం ఏర్పడింది. అనంతరం డ్రగ్స్ కేసులో సుర్జీత్ అరెస్టయ్యాడు. హ్యాపీ మాత్రం ఉత్తరాఖండ్‌కు చెందిన బిష్త్, గ్వాలియర్ వాసి విక్రమ్‌తో కలిసి ఈ దందా కొనసాగిస్తున్నాడు. పోలీసులు వలపన్ని ఢిల్లీలోని వసంత్‌కుంజ్ ప్రాంతంలో వీరిని అరెస్ట్ చేసి, 32 గ్రాముల మెథాంఫెటమైన్, ఏడు గ్రాముల ఎండీఎంఏ డ్రగ్ టాబ్లెట్లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వీటి విలువ రూ.కోటి వరకు ఉంటుంది.

ధీర వనిత మెలోనీ

ఇటలీ ప్రధాని ఆత్మకథకు ప్రధాని మోదీ ముందుమాట

న్యూఢిల్లీ: ఇటలీ ప్రధానమంత్రి జార్జియా మెలోనీ ఆత్మకథ ఆమె హృదయాన్ని ఆవిష్కరిస్తోందని, ఆమె మనసులోని మాటను పాఠకులకు తెలియజేస్తోందని భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ పేర్కొన్నారు. మెలోనీ ఆత్మకథ పుస్తకం ఇండియన్ ఎడిషన్‌కు మోదీ ముందుమాట రాయడం విశేష. ఇందులో ఆయన మెలోనీ తన అనుబంధాన్ని పంచుకున్నారు. 'ఐయామ్ జార్జియా: మై రూట్స్, మై ప్రిన్సిపుల్స్' పేరిట ఈ పుస్తకాన్ని రూపా పబ్లికేషన్స్ సంస్థ ప్రచురించింది. మెలోనీ జీవితం కేవలం రాజకీయాలు, అధికార పదవులకే పరిమితం కాలేదని ప్రధాని మోదీ ఉద్ఘాటించారు. ఆమె ధైర్యసాహసాలు కలిగిన ధీర వనిత అని కొనియాడారు. ప్రజాసేవ పట్ల అనురక్తి ఉన్న గొప్ప నాయకురాలు అని కీర్తించారు. మెలోనీ ప్రస్థానం నిజంగా స్ఫూర్తిదాయకం, చరిత్రాత్మకం అని ఉద్ఘాటించారు. ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన మెలోనీ ఇటలీకి బలాన్ని, సుస్థిరతను చేకూర్చారని పేర్కొన్నారు. ఆచరణవాది అయిన మెలోనీ ప్రపంచ సంక్షేమం కోసం కృషి చేస్తున్నారని మోదీ ప్రశంసించారు.

మావోయిస్టులతో కేంద్రం చర్చలు జరపాలి

సీపీఐ ప్రధాన కార్యదర్శి డి.రాజా డిమాండ్

న్యూఢిల్లీ: మావోయిస్టులతో కాల్పుల విరమణ ప్రసక్తే లేదంటూ కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా చేసిన ప్రకటనపై సీపీఐ ప్రధాన కార్యదర్శి డి. రాజా సోమవారం స్పందించారు. 'మావోయిస్టులు ప్రభుత్వంతో చర్చలు జరపాలనుకుంటున్నారు. వారు కాల్పుల విరమణ ప్రతిపాదన ముందుకు తెచ్చారు. అలాంటప్పుడు, కేంద్రం ఎందుకు అంగీకరించదు?. వారితో ఎందుకు చర్చలు జరపదు?'అని రాజా ప్రశ్నించారు. ఛత్తీస్‌గఢ్- తెలంగాణ సరిహద్దుల్లో మావోయిస్ట్ అగ్ర నేతలే లక్ష్యంగా కేంద్రం చేపట్టిన ఆపరేషన్ కగార్‌పై ఆయన అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. 'ఏమిటీ ఆపరేషన్ కగార్. ఈ ఆపరేషన్‌లో చనిపోయిన మావోయిస్టులెందరు? గిరిజనులెందరు? ఆ లెక్కలను ప్రభుత్వం వెల్లడించాలి'అని డిమాండ్ చేశారు. గిరిజనులను అడవుల నుంచి, సొంత భూముల నుంచి వెళ్లగొట్టడమే ప్రభుత్వ లక్ష్యమని ఆరోపించారు. నౌకాశ్రయాలు, విమానాశ్రయాలను ఇప్పటికే అదానీకి అప్పగించేశారు. ఇప్పుడిక అడవుల్ని కూడా అప్పగించేందుకు సిద్ధమైందని మండిపడ్డారు.

రైలు మార్గంతో భారత్-భూటాన్‌ల అనుసంధానం

రూ.4,033 కోట్లతో రెండు రైలు మార్గాల నిర్మాణం

న్యూఢిల్లీ: భారత్-భూటాన్‌ను కలిపేలా రెండు రైలు మార్గాలను నిర్మించనున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం సోమవారం ప్రకటించింది. పశ్చిబెంగాల్‌లోని బనార్హట్‌తో భూటాన్‌లోని సంత్సే నగరాన్ని, అసోంలోని కొక్రాఝర్‌తో గెలెపు సిటీని కలిపే 89 కిలోమీటర్ల పొడవైన ఈ మార్గాల కోసం రూ.4,033 కోట్లు వెచ్చించనున్నట్లు రైల్వే శాఖ మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్, విదేశాంగ శాఖ కార్యదర్శి విక్రమ్ మిస్రీ మీడియాకు తెలిపారు. ప్రయాణికుల, సరుకు రవాణాకు అనువుగా ఉండే ఈ రెండు మార్గాలు భారతీయ రైల్వే నెట్‌వర్క్‌లో భాగంగా ఉంటాయన్నారు. గతేడాది భూటాన్‌లో ప్రధాని మోదీ పర్యటన సమయంలో ఈ రైలు అనుసంధానం ఒప్పందంపై సంతకాలు జరిగాయని వారు వివరించారు. నాలుగేళ్లలో పూర్తయ్యే ఈ ప్రాజెక్టుల పనులు త్వరలోనే ప్రారంభమవుతాయన్నారు. మొత్తం వ్యయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుందన్నారు. భారతదేశం, భూటాన్ పరస్పరం నమ్మకం, గౌరవం, అవగాహనతో కూడిన సంబంధాలను శతాబ్దాలుగా కొనసాగిస్తున్నాయని వారు పేర్కొన్నారు.

కరూర్ విషాదంపై ఎన్డీయే బృందం విచారణ

న్యూఢిల్లీ: తమిళనాడులోని కరూర్‌లో 41 మంది మృతికి కారణమైన తొక్కిసలాటపై ఎన్డీయే విచారణ జరపనుంది. సోమవారం బీజేపీ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా ఈ మేరకు 8 మంది ఎంపీలతో కమిటీ వేశారు. ఈ కమిటీ ఘటనపై నివేదికను అందించనుంది. కమిటీలో బీజేపీతోపాటు శివసేన(షిండే), టీడీపీల ఎంపీలు కూడా ఉంటారు. బీజేపీ తరఫున మథుర ఎంపీ హేమ మాలిని ఈ కమిటీకి సారథ్యం వహిస్తారు. ఈమె తమిళనాడుకు చెందిన వారు కావడం గమనార్హం. శనివారం రాత్రి కరూర్‌లో టీవీకే చీఫ్ విజయ్ చేపట్టిన భారీ ర్యాలీలో తొక్కిసలాట చోటుచేసుకుని 41 మంది చనిపోయారు. వీరిలో మహిళలు 18, చిన్నారులు 10 మంది ఉన్నారు.

హోం శాఖ బిల్లుల కమిటీలకు దూరంగా కాంగ్రెస్

న్యూఢిల్లీ: లోక్‌సభలో హోంశాఖ ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులపై త్వరలో ఏర్పాటయ్యే పార్లమెంట్ సంయుక్త కమిటీల్లో భాగస్వామిగా ఉండరాదని కాంగ్రెస్ నిర్ణయించుకున్నట్లు సమాచారం. ప్రధానమంత్రి సహా ఉన్నతస్థానాల్లో ఉన్న వారెవరైనా సరే తీవ్ర అభియోగాలతో 30 రోజులపాటు జైలులో ఉండే వారిని పదవుల నుంచి తొలగించేందుకు ఉద్దేశించిన బిల్లు కూడా ఇందులో ఉంది. తాము ఈ కమిటీల్లో భాగస్వామిగా ఉండబోమని త్వరలోనే కాంగ్రెస్ పార్టీ లోక్‌సభ స్పీకర్ తెలియజేయనుందని విశ్వసనీయ వర్గాల సమాచారం. శివసేన(యూబీటీ), ఆప్‌తోపాటు సమాజ్‌వాదీ పార్టీ కూడా ఇదే రకమైన నిర్ణయం తీసుకోనున్నట్లు చెబుతున్నారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యూనియన్ టెర్రిటరీస్(సవరణ)బిల్లు, రాజ్యాంగ(138వ సవరణ)బిల్లు, జమ్మూకశ్మీర్ పునర్వ్యవస్థీకరణ సవరణ బిల్లులపై ఏర్పాటయ్యే సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీలను బహిష్కరిస్తామని తనకు ఏ పార్టీ నుంచి కూడా లేఖ అందలేదని స్పీకర్ ఓం బిర్లా ఇటీవల తెలిపారు. ఈ బిల్లులపై ప్రతిపక్షాలు తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. వివిధ రాష్ట్రాల్లోని ప్రతిపక్ష పార్టీల ప్రభుత్వాలే లక్ష్యంగా వీటిని తీసుకువచ్చిందని ఆరోపిస్తున్నాయి.

పంజాబ్ అసెంబ్లీకి పోటీ చేస్తా

సిద్ధూ మూసేవాలా తండ్రి ప్రకటన

భటిండా: రానున్న పంజాబ్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీ చేయనున్నట్లు హత్యకు గురైన సిద్ధూ మూసేవాలా తండ్రి బల్కౌర్ సింగ్ సోమవారం ప్రకటించారు. 2022 ఎన్నికల్లో తన కుమారుడు సిద్ధూ పోటీ చేసి ఓడిపోయిన మన్సా స్థానం నుంచే పోటీకి దిగుతానన్నారు. కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో ఆయన ఈ విషయం వెల్లడించారు. సిద్ధూ మూసేవాలా చనిపోయాక తనకు, తన కుటుంబానికి మన్సా ప్రజలు ఎంతో మద్దతుగా నిలిచారని ఆయన పేర్కొన్నారు. 'అసెంబ్లీకి వెళ్లాలన్న కోరిక నెరవేరకుండానే సిద్ధూ చనిపోయాడు. వచ్చే ఎన్నికల్లో నేను పోటీ చేసి, గెలుస్తా. సిద్ధూ ఫొటోతో అసెంబ్లీలోకి అడుగుపెట్టి, అతడి ఆకాంక్ష నెరవేరుస్తా'అని ఆయన ప్రకటించారు. శుభ్‌దీప్ సింగ్ సిద్ధూ అలియాస్ సిద్ధూ మూసేవాలా 2022 మేలో మన్సాలో దుండగుల కాల్పుల్లో చనిపోవడం తెల్సిందే.

11 మంది నేరగాళ్లకు చైనా మరణశిక్ష

బీజింగ్: మయన్మార్‌కు చెందిన ఒకే కుటుంబంలోని నేరగాళ్ల ముఠాలోని 11 మందికి చైనా కోర్టు మరణ శిక్ష విధించింది. 39 మందితో కూడిన ఈ సాయుధ గ్యాంగ్ 2015 నుంచి సెక్స్ రాకెట్, కేసినోల నిర్వహణ, డ్రగ్స్ రవాణా వంటి నేరాలకు పాల్పడుతోంది. వివిధ ఘటనల్లో 14 మంది చైనీయులను చంపడంతోపాటు ఆరుగురిని గాయపర్చింది. సోమవారం విచారణ చేపట్టిన ఝెజియాంగ్ ప్రావిన్స్‌లోని వెన్‌ఝూ పీపుల్స్ కోర్టు హత్యలు, మోసాలకు పాల్పడినట్లు 14 మందిని దోషులుగా తేల్చింది. పాల్పడిన నేరాలు, దారితీసిన పరిస్థితులు, వారి చర్యలతో సమాజానికి కలిగిన నష్ట తీవ్రత ఆధారంగా శిక్షలను ఖరారు చేసింది. ముఠా నాయకుడు సహా 11 మందికి మరణ శిక్షను, మరో ఐదుగురికి మరణ శిక్షను రెండేళ్ల ఖైదుకు తగ్గించింది, ఇంకో 11 మందికి జీవిత ఖైదును విధించింది. మిగతా వారికి ఐదేళ్ల నుంచి 24 ఏళ్ల వరకు శిక్షలు పడ్డాయి.పలువురికి జరిమానాలు కూడా విధించింది. దేశ బహిష్కరణ, ఆస్తుల స్వాధీనం వంటివీ ఉన్నాయి.

విమానం ల్యాండింగ్ గేర్‌లో మృతదేహం

చార్లొట్టె(యూఎస్ఏ): నార్త్ కరోలినా విమానాశ్రయం నిర్వహణ సిబ్బంది అమెరికన్ ఎయిర్‌లైన్స్‌కు చెందిన ఓ విమానం ల్యాండింగ్ గేర్‌లో గుర్తు తెలియని మృతదేహాన్ని కనుగొన్నారు. దొంగచాటుగా ప్రయాణించేందుకు ప్రయత్నించే క్రమంలో అతడు మరణించి ఉండొచ్చని అనుమానాలున్నాయి. ఈ విమానం తాజాగా యూరప్ నుంచి వచ్చిందని సమాచారం. ఆదివారం ఉదయం చార్లొట్టె డగ్లస్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయంలో మెయింటెనెన్స్ చేపట్టిన సమయంలో మృతదేహం బయటపడిందని పోలీసులు తెలిపారు. దీనిపై దర్యాప్తు చేపట్టామన్నారు. ప్రాణాలు కోల్పోయిన వ్యక్తి ఎవరు? ఏ దేశం వాడనేది తెల్సుకోవాల్సి ఉందన్నారు. గేర్ బాక్స్‌లోకి దూరి దొంగచాటుగా ప్రయాణించాలనుకునే వారిలో బతికి బట్టకట్టడం దాదాపు అసంభవమని చెబుతున్నారు. అత్యంత ఎత్తయిన, అతిశీతల, ఆక్సిజన్ అందని వాతావరణ పరిస్థితుల్లో విమానాలు ప్రయాణించడమే కారణమని పేర్కొన్నారు. ఇదే క్రమంలో ఈ ఘటన కూడా జరిగి ఉంటుందని భావిస్తున్నారు.

ఆ జడ్జిలకు వారం శిక్షణ ఇప్పించండి

మోసగాడికి బెయిలిచ్చినందుకు సుప్రీం ప్రతిచర్య

న్యూఢిల్లీ: ఢిల్లీలోని కర్కడూమా అదనపు చీఫ్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ బెయిలిచ్చిన తీరు, సెషన్స్ కోర్టు జడ్జి ఆ బెయిల్ మంజూరులో జోక్యం చేసుకునేందుకు నిరాకరించడంపై పట్టించుకోకుండా ఉండటమంటే విధులను నిర్లక్ష్యం చేసినట్లేనని సుప్రీంకోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. మోసాలకు పాల్పడటం అలవాటుగా మార్చుకున్న ఓ జంటను జైలు నుంచి స్వేచ్ఛగా విడిచిపెట్టిన ఉదంతంపై ఈ మేరకు పేర్కొంది. అదనపు చీఫ్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ బెయిలిస్తూ వెలువరించిన తీర్పును ఢిల్లీ హైకోర్టు సమర్థించడాన్ని సవాల్ చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్‌పై అత్యున్నత న్యాయస్థానం విచారణ చేపట్టింది. అదనపు చీఫ్ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్, సెషన్స్ కోర్టు జడ్జిలకు కనీసం వారం పాటు ప్రత్యేక జ్యుడీషియల్ శిక్షణ ఇప్పించాలని ఢిల్లీ హైకోర్టును ఆదేశించింది. నిందితులైన దంపతులపై భూమి బదిలీ కోసం రూ.1.9 కోట్లు తీసుకున్నట్లు ఆరోపణలున్నాయి. ఆ భూమిని వారు తనఖా పెట్టి మరొకరికి విక్రయించినట్లు తేలింది. తీసుకున్న డబ్బును వాపసు చేసేందుకు నిరాకరించడంతో కేసు నమోదైంది. వీరిపై గతంలో ఇలాంటి కేసులున్నాయని తేలింది.

రాజధానిని రాచకొండకు మార్చింది ఎవరు?

సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

తెలంగాణ హిస్టరీ

అనపోతనాయకుడు తన రాజధానిని ఆమనగంటి నుంచి రాచకొండకు మార్చాడు. రాచకొండ దుర్గానికి రాజాద్రి, రాజగిరి, రాజా చలమనే పేర్లున్నాయి. దట్టమైన అడవులు, పర్వత పంక్తుల మధ్య ఉన్న ఈ దుర్గం అభేద్యం. అక్కడి శాసనాల్ని బట్టి 1365కి ముందే రాజధానిని మార్చినట్లు తెలుస్తోంది. రాజధానిని పటిష్టం చేసుకున్న తర్వాత అనపోతనాయకుడు 1368లో ఓరుగల్లును ముట్టడించాడు. అనుమకొండ సమీపంలోని భీమవరం వద్ద యుద్ధం జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో అతడు కాపయనాయకుడిని సంహరించాడు.

కాకతీయానంతర యుగం

పద్మనాయకులు

ప్రసాదిత్య నాయకుడి కుమారుడు వెన్నమ నాయకుడు ప్రతాపరుద్రుడి సేనానిగా ప్రసిద్ధుడు. 1303లో అల్లాఉద్దీన్ ఖిల్జీ కాకతీయ రాజ్యంపై చేసిన దండయాత్రను తిప్పికొట్టిన వారిలో ఇతడు ప్రముఖుడు. వెన్నమ నాయకుడి కుమారుడు ఎరదాచానాయకుడు, సబ్బినాయకుడి కుమారుడు (ప్రసాదిత్య నాయకుడి మనవడు) నలదాచానాయకుడు కూడా ప్రతాపరుద్రుడి సేనానులే. కాకతీయులకు పాండ్య రాజుల (1316)తో, హోయసాల రాజులతో జరిగిన యుద్ధాల్లో ఎరదాచానాయకుడు కీలక పాత్ర పోషించాడు. ప్రతాపరుద్రుడు ఇతడి పరాక్రమానికి మెచ్చి పంచ పాండ్యదళ విభాళ, పాండ్య గజకేసరి అనే బిరుదులిచ్చాడు.

ఎరదాచానాయకుడికి ముగ్గురు కుమారులు. వారు ఒకటో సింగమనాయకుడు, వెన్నమనాయకుడు, ఏచమనాయకుడు. నలదాచానేనికి మాధవ నాయకుడు, దామానేడు అనే ఇద్దరు కుమారులున్నారు. వీరిలో సింగమనాయకుడు (1326-1361)ప్రసిద్ధుడు. తండ్రితోపాటు పాండ్య యుద్ధంలో పాల్గొని చిన్నతనంలోనే పరాక్రమం చూపాడు. కంపిలి రాజ్యంతో జరిగిన యుద్ధం (1320)లో కూడా విజయం సాధించి ప్రతాపరుద్రుడి ప్రశంసకు పాత్రుడయ్యాడు. ఢిల్లీ సుల్తాన్ల దాడిలో ప్రతాపరుద్రుడు బందీ అయ్యాక మహ్మద్ బిన్ తుగ్లక్ మాలిక్‌ను ఓరుగల్లు పాలకుడిగా నియమించాడు. ముసునూరి ప్రోలయ నాయకుడు, సింగమనాయకుడు, వేమారెడ్డి ముస్లింలను ఎదిరించి స్వతంత్ర రాజ్యస్థాపనకు పూనుకున్నారు. ముసునూరి ప్రోలయనాయకుడు తీరాంధ్ర నుంచి తురుష్కులను వెళ్లగొట్టాడు. ఇతడి తర్వాత పినతండ్రి కుమారుడు కాపయనాయకుడు రాజయ్యాడు. కాపయనాయకుడి నాయకత్వంలో సింగమనాయకుడు, వేమారెడ్డి తదితరులు ఏకమై 1336లో ఓరుగల్లును ఆక్రమించారు. కాపయ ఓరుగల్లు పాలకుడయ్యాడు. సింగమనాయకుడు వారసత్వంగా వచ్చిన ఆమనగల్లు రాజ్యంలో స్వతంత్రించాడు. అంతేగాక ఈ సమయంలో సింగమనాయకుడు తన కుమారులతో కలిసి మహబూబ్‌నగర్ ప్రాంతాన్ని, కృష్ణా, తుంగభద్ర మధ్య ప్రాంతాన్ని జయించి తన రాజ్యంలో కలుపుకున్నాడు.

రెడ్డి, వెలమ రాజ్యాల వైరం

చక్రవర్తి కావాలనుకున్న కాపయనాయకుడు సింగమనీడు పాలిస్తున్న ఆమనగంటి రాజ్యాన్ని ఆక్రమించి తన ప్రతినిధిగా ఎరబోతు లెంకను నియమించాడు. కాపయ ఆక్రమించిన ఆమనగల్లు, పిల్లలమర్రి ప్రాంతాన్ని సింగమనీడు 1360 ప్రాంతంలో తిరిగి జయించాడు. ఈ చర్యకు ఆగ్రహించిన కాపయ సామంతులు, స్నేహితులైన క్షత్రియులు సింగమనేని బావమరిదైన చింతపల్లి సింగమ నాయుడిని ఓరుగల్లు మండలంలోని జల్లపల్లి కోటలో బంధించారు. సింగమనీడు ఈ కోటను ముట్టడించాడు. క్షత్రియులు సంధి పేరుతో తంబళ్ల బ్రహ్మజీని రాయబారిగా పంపి సింగమను హత్య చేయించారు. అతడి కుమారులు అనపోతానాయకుడు, మాదానాయుడు రాజులై జల్లిపల్లి, ఇనుగుర్తి కోటలను ముట్టడించి క్షత్రియులను చంపి పగతీర్చుకున్నారు. కొందరు క్షత్రియులు హుజూరాబాద్, మొలంగూరు కోటల్లో దాచుకున్నారు. కరీంనగర్ జిల్లా మొలంగూరు సమీపంలోని చెంజర్ల వద్ద దాక్కొన్న సోమవంశ క్షత్రియులనందరినీ 1361లో సంహరించారు.

ఈ సమయంలో కాపయ ప్రోత్సాహంతో క్షత్రియులకు సహాయంగా వచ్చిన రెడ్డి రాజులను మాదానాయకుడు, నాగానేడు చేజెర్ల, మొగల్లూరు ప్రాంతం నుంచి తరిమి వేశారు. శ్రీశైలం ప్రాంతమంతటినీ జయించి తమ రాజ్యంలో కలుపుకున్నారు. తర్వాత రెడ్డి రాజ్యభాగమైన ధరణికోటను ముట్టడించి అనపోతారెడ్డిని ఓడించారు. ఈ యుద్ధం 1361లో చెంజర్ల యుద్ధం తర్వాత జరిగింది. ఈ యుద్ధంతో మొదలైన రెడ్డి, వెలమ రాజ్యాల వైరం ఈ రాజ్యాల పతనం దాకా కొనసాగింది. క్షత్రియుల్లో కొందరు భువనగిరి ప్రాంతం చేరి అనపోతనాయకుడి శత్రువులను కలుపుకొని యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యారు. అనపోతానాయకుడు భువనగిరి సమీపంలో మూసీనది తీరంలో ఇంద్రాల వద్ద వీరిని జయించాడు. ఈ యుద్ధం కూడా 1361లోనే జరిగింది. భువనగిరి కోట అనపోతనాయకుడి వశమైంది.

పద్మనాయకుల పైచేయి

ఈ విజయాల అనంతరం అనపోతనాయకుడు రాజధానిని ఆమనగంటి నుంచి రాచకొండకు మార్చాడు. రాచకొండ దుర్గానికి రాజాద్రి, రాజగిరి, రాజా చలమనే పేర్లున్నాయి. దట్టమైన అడవులు, పర్వత పంక్తుల మధ్య ఉన్న ఈ దుర్గం అభేద్యం. అక్కడి శాసనాల్ని బట్టి 1365కి ముందే రాజధానిని మార్చినట్లు తెలుస్తోంది. రాజధానిని పటిష్టం చేసుకున్న తర్వాత అనపోతనాయకుడు 1368లో ఓరుగల్లును ముట్టడించాడు. అనుమకొండ సమీపంలోని భీమవరం వద్ద యుద్ధం జరిగింది. ఈ యుద్ధంలో అతడు కాపయనాయకుడిని సంహరించాడు. ఇరు రాజ్యాల ఆధిపత్య పోరే ఈ యుద్ధానికి కారణం. ఆంధ్ర దేశాధీశ్వరులమని ఇరువురూ చెప్పుకోవడం అందుకు నిదర్శనం. ఈ యుద్ధం 1369లో ముగిసింది. ఓరుగల్లు ప్రాంతం పద్మనాయకుల వశమైంది. ముసునూరి వంశం అంతమైంది. ఓరుగల్లు, భువనగిరి, సింగవరం మొదలైన ప్రాంతాలను అనపోతానాయకుడు స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

ఓరుగల్లు స్వాధీనమయ్యాక ఆంధ్రదేశమంతటినీ జయించాలనే ఉద్దేశంతో అనపోతా నాయకుడు కళింగ మీద దండెత్తాడు. వీర నరసింహదేవుడు యుద్ధంలో ఓడిపోయి తన కుమార్తె కనక లక్ష్మీదేవిని అనపోతనాయకుడి మనవడైన రెండో అనపోతనకిచ్చి సంధి చేసుకున్నాడు. ఇది 1380కి ముందు జరిగింది. అప్పటికి పద్మనాయక రాజ్యానికి ఉత్తరాన గోదావరి, దక్షిణాన శ్రీశైలం, తూర్పున కొండవీటి రాజ్యం, పశ్చిమాన బహమనీ రాజ్యం సరిహద్దులు. అంటే తెలంగాణ ప్రాంతమంతా పద్మనాయకుల పాలనలోకి వచ్చింది. అప్పటి నుంచి ఒక శతాబ్దం వరకూ పద్మనాయకుల చరిత్రే తెలంగాణ చరిత్ర అని చరిత్రకారులు చెప్పిన మాట వాస్తవం.

దాయాదుల పాలన

పై విజయాలు పూర్తయ్యాక రాజ్యవిస్తీర్ణం, పరిపాలనా సౌలభ్యం దృష్ట్యా దేవరకొండ ప్రాంతానికి తన సోదరుడైన మాదానాయకుడిని అధిపతిగా నియమించాడు. అప్పట్నుంచి రాచకొండ రాజ్యంలోని దక్షిణభాగాన్ని మాదానాయకుడి సంతతి పరిపాలించింది. రెండు రాజ్యకేంద్రాలు ఏర్పడినప్పటికీ ఇరు కుటుంబాల మధ్య ఎన్నడూ పొరపొచ్చాలు రాకపోవడం చరిత్రలో అరుదైన అంశం. అనపోతానాయకుడి కుమారులు రెండో సింగభూపాలుడు, ధర్మానాయకుడు. మాదానాయకుడి కుమారుడు వేదగిరి నాయకుడు.

అనపోతానాయకుడి తర్వాత రెండో సింగభూపాలుడు 1384లో రాచకొండలో సింహాసనం అధిష్టించాడు. అదే సంవత్సరం దేవరకొండలో పెదవేదగిరి నాయకుడు అధికారంలోకి వచ్చాడు. సింగభూపాలుడి రాజ్య ఆరంభకాలంలో విజయనగరరాజు రెండో హరిహరరాయలు రాచకొండ రాజ్యంలోని కొత్త కొండ (మహబూబ్‌నగర్)పై దండెత్తాడు. సింగ భూపాలుడు విజయనగర సైన్యాలను ఓడించాడు. తాను యువరాజుగా ఉన్నప్పుడే కల్యాణి (గుల్బర్గా) దుర్గాన్ని ఆక్రమించిన అనుభవం ఈ యుద్ధంలో ఉపయోగపడింది. ఈ యుద్ధం తర్వాత సింగ భూపాలుడు కళింగ దేశాన్ని జయించడానికి వెళ్లి గోదావరి జిల్లాలోని బెండపూడి, వేములకొండ ప్రాంతాల్ని జయించి 1387లో సింహాచల క్షేత్రంలో శాసనం వేయించాడు.

1397లో రెండో బుక్కరాయలు పాత పగతో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కొల్లాపూర్ తాలూకాలోని పానుగల్లు కోటను రెండు సంవత్సరాల యుద్ధానంతరం స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. ఈ సమయంలోనే రెండో బుక్కరాయలు దేవరకొండ మీద దండెత్తగా, పెద వేదగిరినాయకుడు తన కుమారుడైన మూడో మాదానీడును పంపి ఓడించాడు. ఇతడు విజయనగర సైన్యాధ్యక్షుడైన గుండదండాధీశుడిని సంహరించి ఓరుగల్లును ఆక్రమించాడని వెలుగోటి వంశావళి తెలుపుతోంది. రెండో సింగభూపాలుడికి ఆరుగురు కుమారులు. వారిలో పెద్దవాడైన రెండో అనపోతానాయకుడు (1400-1420), సింగభూపాలుడి అనంతరం రాజ్యానికి వచ్చాడు. అధికారం చేపట్టగానే మెదక్ దుర్గాన్ని ఆక్రమించిన విజయనగర సైన్యాలను తరిమేశాడు.

విజయనగర రాజులతో మైత్రి

రెండో హరిహరరాయల మరణానంతరం వారసుల మధ్య విభేదాలు తలెత్తాయి. కొండవీటి రెడ్డి రాజ్యంలో కుమారగిరి రెడ్డి పెద కోమటి వేమారెడ్డి మధ్య వైరం మొదలైంది. ఇదే అదనుగా భావించిన అనపోతానాయుడు విజయనగర రాజ్యంపై దండెత్తి చెన్నపట్నం వరకు ఉన్న భూభాగాలను ఆక్రమించాడు. కొండవీటి రెడ్ల ఆధీనంలోని వాడపల్లి, చిలుకూరు, వేదాద్రులను జయించాడు. దీంతో కొండవీటి రాజులు, బహమనీ ఫిరోజ్ షాలు ఒక్కటయ్యారు. దీంతో అనపోతానాయకుడు విజయనగర రాజులతో మైత్రి చేసి, వారి సాయంతో పానగల్లు (మహబూబ్‌నగర్) మీద దాడిచేసిన ఫిరోజ్‌షా సైన్యాలను ఓడించి తమ పూర్వరాజ్య భాగమైన పానగల్లును వశపరచుకున్నాడు.

ఇదే సమయంలో కొండవీటి రాజు పెద కోమటి వేమారెడ్డి దేవరకొండ రాజ్యంపై దండెత్తి పినవేదగిరిని సంహరించాడు. దీంతో అనపోతానాయుడు విజయనగర రాజుల సహాయంతో కొండవీడును ముట్టడించి వేమారెడ్డిని సంహరించాడు. కొండవీడు రాజ్యాన్ని పద్మనాయకులు, విజయనగరాధీశులు, గజపతులు ఆక్రమించారు (మిగిలిన కొద్ది భాగాన్ని పాలించిన రాచవేమారెడ్డితో కొండవీటి రాజ్యం అంతరించింది.) పద్మనాయకుల ప్రతిష్ఠను ఇనుమడింపజేసిన గొప్ప పరాక్రమవంతుడు అనపోతానాయుడు. ఇతడు విజయనగర రాజులతో మైత్రి చేసినందువల్ల బహమనీయులు శత్రుభావం పెంచుకున్నారు. అందువల్ల పద్మనాయక రాజ్యానికి ముప్పు తలెత్తింది.

రెండో అనపోతానాయుడి తర్వాత అతడి కుమారులు చిన్న వారు కావడం వల్ల అతడి చిన్న తమ్ముడు రావు మాదానాయుడు రాజయ్యాడు. దేవరకొండ రాజ్యంలో అంతకు ముందే పెదవేదగిరి మూడో మనవడూ, మూడో మాదానీ చిన్న కుమారుడూ అయిన లింగమనీడు రాజ్యానికొచ్చాడు.బహమనీ ఫిరోజ్‌షా కుమారుడు అహ్మద్‌షా పానగల్లు యుద్ధంలో జరిగిన అవమానానికి ప్రతీకారంగా విజయనగరంపై దండెత్తాడు. విజయనగర రాజులతో మైత్రి ఉండటం వల్ల మాదానీడు, లింగమనీడు విజయనగరం పక్షాన యుద్ధం చేశారు. ఇరు సైన్యాల ధాటికి తట్టుకోలేక అహ్మద్‌షా లొంగిపోయి 1422లో విజయనగరంతో సంధి చేసుకున్నాడు.

ఈ యుద్ధంలో మాదానీడు విజయనగర పక్షం వహించడం వల్ల బహమనీయులు (అహ్మద్ షా) పద్మనాయకులపై పగ పెంచుకున్నారు. తమ ఇరువురి మధ్య జరిగిన సంధి వల్ల విజయనగర రాజులు పద్మనాయకులకు దూరమయ్యారు. దీంతో పద్మనాయకుల పరిస్థితి రెంటికి చెడ్డ రేవడిలా తయారైంది. ఇదే అదనుగా అహ్మద్‌షా ఓరుగల్లు మీద దాడి చేశాడు. మూడో సింగభూపాలుడు తన పినతండ్రి రావు మాదానీడు, లింగమనేనిల సహాయంతో అజీమ్‌ఖాన్‌లాంటి సర్దారులను ఓడించి 1425లో ఓరుగల్లును స్వాధీనం చేసుకున్నాడు. రెండో అనపోతానేని కుమారుడైన సింగభూపాలుడు సింహాసనాన్ని అధిష్ఠించాడు. సింగమనాయకుడు పదేళ్లపాటు ఏ ఇబ్బంది లేకుండా రాజ్యాన్ని పాలించాడు. ఇతడు పోతనను, శ్రీనాథుడిని ఆదరించి కవి పండిత పోషకుడిగా పేరొందాడు.

బహమనీల దాడి

మాళవ, గుజరాత్ దేశాలతో పోరాడుతున్న అహ్మద్‌షా వారితో సంధి చేసుకొని తిరిగి ఓరుగల్లుపై దండెత్తాడు. కళాపోషకుడైన సింగమనాయకుడు సహజంగానే యుద్ధ విముఖుడు కాబట్టి అహ్మద్‌షాను ఎదుర్కొనకుండానే సంధి చేసుకొని భువనగిరిని వదులుకున్నాడు. పైకి సంధికి అంగీకరించిన అహ్మద్‌షా భువనగిరిలో సంజర్‌ఖాన్‌ను నియమించి వెళ్లాడు. కానీ తెలంగాణ మొత్తాన్నీ జయించమని సంజర్‌ఖాన్‌ను ఆదేశించాడు. సంజర్‌ఖాన్ 1436లో ఓరుగల్లును ఆక్రమించాడు. దేవరకొండ మినహా తెలంగాణ అంతా బహమనీయుల వశమైంది. బహమనీ రాకుమారుడు దాసూర్‌ఖాన్ రాచకొండ ప్రతినిధి అయ్యాడు. ఆ తర్వాత సింగమనాయకుడి చరిత్ర, పద్మనాయక చరిత్ర లింగమనీడు చరిత్రతో కలిసిపోయింది. 1420లో దేవరకొండ శాఖలో రాజ్యానికొచ్చిన లింగమనీడు పద్మనాయక రాజుల్లో మరో గొప్ప పరాక్రమవంతుడు లింగమనీడు ఏకధాటిగా 32 దుర్గాలను జయించడం అందుకు నిదర్శనం. ఇతడు సింగమనాయకుడితో కలిసి అహ్మద్‌షా ఆక్రమించిన ఓరుగల్లును 1425లో జయించాడు. తర్వాత 1428 నాటికి తూర్పు దండయాత్రల్లో అల్లయ వేమారెడ్డిని, వీరభద్రారెడ్డిని ఓడించి రాజమండ్రి, సింహాచలాన్ని జయించాడు.

తర్వాత వేములకొండ, మామిడాల, సప్తమాడియాలు, ఆవంచ, గంగవరాలను ఆక్రమించాడు. ఈ సమయంలోనే కళింగ గంగరాజైన నాలుగో భానుదేవుణ్ణి తొలగించి కపిలేశ్వర గజపతి కళింగ సింహాసనాన్ని అధిష్ఠించాడు. అధికారంలోకి రాగానే రెడ్డి రాజ్యభాగాల్లో ప్రవేశించాడు. ఈ ఆక్రమణను, లింగమనీడు విజృంభణనూ సహించని విజయనగర దేవరాయలు తెలుంగ రాయలను సింహాచలంపైకి పంపాడు. దీంతో గజపతులు, లింగమనీడు వెనక్కి మరలాల్సి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితి వీరిద్దరూ చేయికలపడానికి దారితీసింది. అలా కపిలేశ్వర గజపతి సహాయంతో లింగమనీడు మెదట కొండవీడు ప్రాంతాలను జయించాడు. శ్రీశైలాన్ని ఆక్రమించాడు.

పాఠశాలల్లో ఎక్కువగా ఉపయోగించే మ్యాప్‌లు?

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం

సోషల్ స్టడీస్- మెథడాలజీ

బోధనాభ్యసన సామగ్రి - వనరులు

1. ఎడ్గర్‌డేల్ అనుభవ శంఖులో పై నుంచి రెండో స్థానంలో ఉన్న అభ్యసన అనుభవం? (టెట్- జూలై 2011)
   1) క్షేత్ర పర్యటనలు 2) దృశ్య సాంకేతికాలు
   3) కదిలే చిత్రాలు 4) ప్రదర్శనలు
2. రేడియో, కార్టూన్, నాటకీకరణ అనేవి ప్రక్షేపితం కాని బోధనోపకరణాలు. వీటికి గల సరైన విద్యాపరమైన పేర్లు వరుసగా? (టెట్ - జనవరి 2012)
   1) శ్రవణ ఉపకరణం, గ్రాఫిక్ ఉపకరణం, కృత్య ఉపకరణం
   2) కృత్య ఉపకరణం, గ్రాఫిక్ ఉపకరణం శ్రవణ ఉపకరణం
   3) కృత్య ఉపకరణం, శ్రవణ ఉపకరణం గ్రాఫిక్ ఉపకరణం
   4) గ్రాఫిక్ ఉపకరణం, శ్రవణ ఉపకరణం, కృత్య ఉపకరణం
3. విద్యార్థుల్లో అభిరుచులను, పఠనా సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేందుకు వాడే కార్టూన్‌లకు ఏ గ్రాఫ్‌ను ఉపయోగిస్తారు? (టెట్ - జనవరి 2012)
   1) ఫ్లానెల్ గ్రాఫ్ 2) సచిత్ర గ్రాఫ్
   3) బార్ గ్రాఫ్ 4) రేఖా చిత్రాల గ్రాఫ్
4. ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన బోధనా సామగ్రి (టెట్ - జనవరి 2012)
   1) కరిక్యులం గైడ్‌లు 2) అట్లాస్
   3) అనుబంధ సామగ్రి4) వర్క్‌బుక్‌లు
5. ఒక ప్రదేశాన్ని చూపించేందుకు సార్వత్రికంగా ఆమోదించిన చిహ్నం? (టెట్ - మే 2012)
   1) మ్యాప్ 2) ఫోటోగ్రాఫ్
   3) గ్రాఫ్ 4) చార్ట్
6. ఒక నగర పరిపాలన వ్యవస్థీకరణ, కార్య నిర్వహణ, న్యాయ, శాసన వ్యవస్థల మధ్య సంబంధాన్ని చూపేందుకు ఏ రకమైన చార్ట్ ఉపయోగపడుతుంది? (టెట్-మే 2012)
   1) పట్టికా చార్ట్
   2) సంబంధాలను సూచించే చార్ట్
   3) ప్రవాహ చార్ట్ 4) కాలక్రమ చార్ట్
7. సాంఘికశాస్త్ర ప్రయోగశాలలో ఉంచదగిన వాతావరణ సంబంధిత పరికరం? (టెట్ - మే 2012)
   1) గొలుసు 2) డివైడర్
   3) బాక్స్ అయస్కాంతం 4) బారోమీటర్
8. భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం అనే పాఠాన్ని బోధించేందుకు ఒక ఉపాధ్యాయుడు పైకి ఉబికే చిత్రాల పుస్తకాలను ఉపయోగించాడు. అతడు ఉపయోగించిన ఆ పుస్తకాలు ఏ దృశ్య సాధనాల రకానికి చెందినవి? (డీఎస్సీ - 2008)
   1) త్రిపార్శ్వ బోధనోపకరణాలు
   2) ద్విపార్శ్వ బోధనోపకరణాలు
   3) కృత్యోపకరణాలు
   4) దృశ్యశ్రవణోపకరణాలు
9. దేశపటాలను విద్యార్థులతో కచ్చితంగా తయారు చేయించేందుకు ఉత్తమమైన పద్ధతి? (డీఎస్సీ - 2008)
   1) ఆవరణ పటాలను పూరించే పద్ధతి
   2) స్మృతి ద్వారా చేసే పద్ధతి
   3) పటాలను ట్రేసు తీసే పద్ధతి
   4) నైష్పత్తిక చతురస్రాల పద్ధతి
10. సముద్రమట్టం నుంచి 400 మీటర్ల ఎత్తులో గల ఒక కొండను పటంలో ఏ రంగుతో సూచించాలి? (డీఎస్సీ - 2008)
    1) ఎరుపు 2) పసుపు
    3) చిక్కని ఆకుపచ్చ 4) తేలికైన ఆకుపచ్చ
11. వివిధ రకాల మ్యాపులు, చార్టుల తయారీకి సంబంధించిన శాస్త్రం? (డీఎస్సీ - 2008)
    1) కార్టోగ్రఫీ 2) ఫోటోగ్రఫీ
    3) ఫోటోగ్రామెట్రీ 4) టోపోగ్రఫీ
12. రెండో ప్రపంచ యుద్ధం వరకు ప్రపంచం అనే పాఠాన్ని బోధించేటప్పుడు ఉపాధ్యాయుడు జర్మనీలో, ఇటలీలో ఏకకాలంలో జరిగిన సంఘటనలను వివరించేందుకు ఉపయోగించే కాలరేఖ చార్ట్? (డీఎస్సీ-2008)
    1) తిరోగమన కాలరేఖ చార్ట్
    2) పురోగమన కాలరేఖ చార్ట్
    3) సచిత్ర కాలరేఖ చార్ట్
    4) సమకాలిన కాలరేఖ చార్ట్
13. భూమి ఆవరణాలు అనే పాఠాన్ని బోధించేందుకు తోడ్పడే ఉత్తమమైన బోధనోపకరణం? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) నమూనా 2) డెమోరమా
    3) భౌతికపటం 4) రంగులపటం
14. ఒక కాలంలోని సంఘటనలను ప్రస్తుత కాలం నుంచి భూతకాలం వరకు, భూతకాలం నుంచి ప్రస్తుత కాలం వరకు చూపే కాలరేఖలు వరుసగా? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) తిరోగమన కాలరేఖలు, పురోగమన కాలరేఖలు
    2) పురోగమన కాలరేఖలు, తిరోగమన కాలరేఖలు
    3) తిరోగమన కాలరేఖలు, సచిత్ర కాలరేఖలు
    4) సచిత్ర కాలరేఖలు, పురోగమన కాలరేఖలు
15. మ్యాప్, గ్లోబ్‌లు వరుసగా? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) త్రిమితీయంగా భూ పరితలాన్ని చూపుతాయి
    2) చదునుగా భూ ఉపరితలాన్ని చూపుతాయి
    3) త్రిమితీయంగా, చదునుగా భూ ఉపరితలాన్ని చూపుతాయి
    4) చదునుగా, త్రిమితీయంగా భూ ఉపరితలాన్ని చూపుతాయి
16. సతత హరిత అరణ్యాలను మ్యాప్‌పై సూచించేందుకు ఉపయోగించే రంగు? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) తేలికైన ఆకుపచ్చ
    2) ముదురు ఆకుపచ్చ
    3) తేలికైన చామనఛాయ
    4) పసుపు ఆకుపచ్చ
17. కార్టూన్‌లు, తోలు బొమ్మలు వరుసగా? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) త్రిపార్శ్వ బోధనోపకరణం, ద్విపార్శ్వ బోధనోపకరణం
    2) ద్విపార్శ్వ బోధనోపకరణం, త్రిపార్శ్వ బోధనోపకరణం
    3) రెండూ ద్విపార్శ్వ బోధనోపకరణాలే
    4) రెండూ త్రిపార్శ్వ బోధనోపకరణాలే
18. ఒక సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్య బోధనలో భాగంగా గోల్కొండ కోటకు సందర్శనను ఏర్పాటు చేశాడు. ఆ కోట ఏ రకమైన మూలాధారం? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) పురావస్తు సంబంధ ఆధారం
    2) మౌలిక సంప్రదాయం
    3) శాసనాలు 4) లిఖిత ఆధారాలు
19. ఒక సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయుడు పాఠ్య బోధనలో భాగంగా దగ్గరలోని మ్యూజియానికి సందర్శనను ఏర్పాటు చేశాడు. ఉపాధ్యాయుడు ఉపయోగించిన వనరు ఏ రకానికి చెందుతుంది? (డీఎస్సీ - 2012)
    1) మతసంబంధ వనరు
    2) చారిత్రక వనరు
    3) ఆర్థిక వనరు 4) భౌగోళిక వనరు
20. బ్యాంక్, బాలభవన్ అనేవి ఏ రకమైన వనరులకు ఉదాహరణలు?
    1) రెండూ ఆర్థిక విలువగల వనరులే
    2) రెండూ సాంస్కృతిక విలువగల వనరులే
    3) ఆర్థిక, సాంస్కృతిక విలువగల వనరు
    4) సాంస్కృతిక, ఆర్థిక విలువ కలిగిన వనరు
21. కొండ ప్రాంతంలోని రోడ్లను మ్యాప్‌లో సూచించేందుకు ఏ రేఖలను ఉపయోగిస్తారు?
    1) సరళరేఖలు 2) వక్రరేఖలు
    3) వలయరేఖలు 4) వాలురేఖలు
22. మ్యూజ్ (Muse) అంటే..?
    1) ఉపయోగించిన వస్తువుల సముదాయం
    2) విద్యాదేవత ఆలయం
    3) ప్రాచీన కాల ఆరాధ్యదేవత పేరు
    4) పురాతన నాగరికత అవశేషాల కేంద్రం
23. పాఠశాలల్లో అధ్యయన కేంద్రాలను స్థాపించడంలో ముఖ్య ఉద్దేశం?
    1) పాఠ్యేతర అంశాలను విద్యార్థులకు తెలియచెప్పడానికి
    2) పాఠ్యాంశాల అదనపు విషయ సామగ్రిని అందుబాటులోకి తేవడానికి
    3) తరగతికి స్థాయికి తగిన సామర్థ్యాలు లేనివారి విద్యా ప్రయోజనాలకు
    4) పాఠశాలకు తరచూ గైర్హాజరయ్యే విద్యార్థుల విజ్ఞాన వికాసానికి
24. విద్యార్థులను బొర్రా గుహలకు విజ్ఞాన యాత్రకు తీసుకువెళ్లారు. ఏ విలువ గల వనరుల దర్శనానికి విద్యార్థులు వెళ్లారని చెప్పొచ్చు?
    1) సాంస్కృతిక 2) చారిత్రక
    3) శాస్త్రీయ 4) భౌగోళిక
25. విద్యార్థులు క్షేత్ర పర్యటనకు వెళ్లారు. అంటే...?
    1) సమాజాన్ని విద్యార్థుల వద్దకు తీసుకెళ్లడం
    2) పాఠశాలను సమాజం వద్దకు తీసుకెళ్లడం
    3) అధ్యయన అంశాలను మెరుగుపర్చడం
    4) పాఠ్యేతర అంశాలను విద్యార్థులకు పరిచయం చేయడం
26. విద్యార్థుల్లో అంతర్దృష్టి వికాసం, సహకార భావం పెంపొందాలంటే తోడ్పడేవి?
    1) పాఠశాల శిబిరాలు
    2) క్షేత్ర పర్యటనలు
    3) సాంఘిక సేవా కార్యక్రమాలు
    4) అధ్యయన కేంద్రాలు
27. పాఠశాల పౌర శిక్షణా కార్యక్రమాల్లోని ప్రధాన కార్యకలాపం?
    1) స్వచ్ఛంద సేవ
    2) పాఠశాల క్రమశిక్షణ నియమావళి రూపకల్పన
    3) విద్యార్థుల్లో పౌరనీతిని అభివృద్ధి చేయడం
    4) పాఠశాల పార్లమెంట్ నిర్వహణ
28. విజ్ఞాన యాత్రలు... అధ్యయనం, ప్రయాణం, పరిశీలన, విజ్ఞానానికి ద్వారాలు అని చెప్పినవారు?
    1) శామ్యూల్ జాన్సన్ 2) ఎడ్గర్ డేల్
    3) మేక్సన్ 4) కిల్‌పాట్రిక్
29. విద్యార్థి ఒక దినపత్రిక నుంచి విషయ సామగ్రిని సేకరించాడు. ఆ పత్రిక దేనికి చెందినదిగా చెప్పొచ్చు?
    1) ప్రధాన ఆకారాలు
    2) ప్రాథమిక ఆకారాలు
    3) ద్వితీయ ఆకారాలు
    4) తృతీయ ఆకారాలు
30. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక రంగాల్లో వచ్చే మార్పులను చూపించడానికి ఉపయోగించే గ్రాఫ్?
    1) సచిత్ర గ్రాఫ్ 2) బార్ గ్రాఫ్
    3) లైన్ గ్రాఫ్ 4) వలయ గ్రాఫ్
31. రాష్ట్రపతికి గల అధికారాలను అర్థవంతంగా బోధించాలంటే ఉపయోగించే చార్ట్?
    1) టేబుల్ చార్ట్ 2) ఫ్లో చార్ట్
    3) పంపిణీ చార్ట్ 4) స్ట్రిప్ చార్ట్
32. భూమి ఉపరితల పత్రికలు అని వేటిని అంటారు?
    1) చార్ట్‌లు 2) మ్యాప్‌లు
    3) గ్లోబులు 4) నమూనాలు
33. మ్యాప్‌లను తయారు చేయడానికి నైష్పత్తిక చతురస్రాల పద్ధతి కంటే సులభమైనది?
    1) ప్రక్షేపన పద్ధతి 2) ప్రకల్పనా పద్ధతి
    3) త్రిమితీయ విస్తరణపద్ధతి
    4) సెల్యూలాయిడ్ పద్ధతి
34. మన రాష్ట్రంలో మొదటిసారిగా విద్యార్థుల కృత్యాధార అభ్యసనానికి అవసరమైన బోధనాభ్యసన సామగ్రిని అందించిన పథకం?
    1) ఏపీపీఈపీ 2) ఓబీబీ
    3) డీపీఈపీ 4)ఎస్ఎస్ఏ (ఆర్‌వీఎం)
35. పాఠ్య విషయం విద్యార్థులకు ఆసక్తి దాయకంగా ఉండాలంటే బోధనాభ్యసన సామగ్రి ఎలా ఉండాలి?
    1) నిత్యనూతనంగా ఉండాలి
    2) మంచి విలువ కలిగి ఉండాలి
    3) స్థానికంగా తయారు చేసి ఉండాలి
    4) విద్యార్థులు గతంలో చూసినవై ఉండాలి
36. కింది వాటిలో గ్రాఫిక్ ఉపకరణం కానిది?
    1) ఫ్లాష్‌కార్డ్‌లు 2) పటాలు
    3) కార్టూన్లు 4) నమూనాలు
37. పాక్ ఆక్రమిత కాశ్మీర్(పీఓకే) గురించి విద్యార్థులకు వివరించడానికి అనువైన పటాలు?
    1) భౌగోళిక పటాలు 2) రాజకీయ పటాలు
    3) భౌగోళిక రాజకీయ పటాలు
    4) రిలీఫ్ పటాలు
38. రిలీఫ్ పటాలు ఎలా ఉంటాయి?
    1) ఎత్తు పల్లాలతో తయారై ఉంటాయి?
    2) ఇవి త్రిమితీయ పటాలు
    3) వివిధ రంగులతో వుంటాయి
    4) పైవన్నీ
39. విద్యార్థుల్లో ఆసక్తిని పెంపొందించే చార్ట్‌లు?
    1) స్ట్రిప్‌టీజ్ చార్ట్‌లు 2) టైమ్‌లైన్ చార్ట్‌లు
    3) ఫ్లో చార్ట్‌లు 4) ట్రీ చార్ట్‌లు
40. మన జాతీయాదాయానికి వివిధ ఆదాయ వనరుల నుంచి ఎంత శాతంలో ఆదాయం వచ్చిందో విద్యార్థులకు అర్థమయ్యేలా వివరించడానికి అనువైన గ్రాఫ్?
    1) సచిత్ర గ్రాఫ్ 2) పై గ్రాఫ్
    3) బార్ గ్రాఫ్ 4) లైన్ గ్రాఫ్
41. నల్లబల్లను సక్రమంగా వాడడానికి గల నియమాల్లో ఇది ఉండదు?
    1) నల్లబల్లపై రాసే అక్షరాల సైజు $2^1/_2$ అంగుళాల వ్యాసంతో ఉండాలి
    2) క్లిష్టమైన అంశాలను, డయాగ్రామ్‌ను ముందే రాసుకుని లేదా గీసి ఉంచాలి
    3) పాఠ్య విషయాన్ని స్పష్టంగా వివరిస్తూనే బోర్డ్‌పై ముఖ్యాంశాలు రాయాలి
    4) విద్యార్థులు కూడా నల్లబల్లపై రాసేలా చర్యలు తీసుకోవాలి
42. ఏ బోధనాభ్యసన సామగ్రిని ఉపయోగించి బోధించే ఉపాధ్యాయుడు అంటే ప్రఖ్యాత విద్యావేత్త కోమీనియస్‌కు చాలా ఇష్టం?
    1) నల్లబల్ల 2) స్పెసిమెన్‌లు
    3) చార్ట్‌లు, గ్రాఫ్‌లు
    4) స్లైడ్‌లు, ఫిల్మ్ స్ట్రిప్‌లు
43. ప్రాచీన మానవుడు ఉపయోగించిన వస్తువుల గురించి బోధించేటప్పుడు విద్యార్థులకు ఆసక్తి దాయకంగా ఉండడానికి ఉపాధ్యాయుడు ఉపయోగించాల్సిన బోధనాభ్యసన సామగ్రి?
    1) స్పెసిమెన్‌లు 2) ఓవర్‌హెడ్ ప్రొజెక్టర్
    3) స్లైడ్‌లు 4) చిత్రాలు
44. పాఠశాలలో బోధనాభ్యసన సామగ్రిని భద్రపర్చే బాధ్యతను ఎవరు నిర్వహించడం ఉత్తమం?
    1) సంబంధిత ఉపాధ్యాయుడు
    2) ప్రధానోపాధ్యాయుడు
    3) అటెండర్ 4) విద్యార్థులు
45. పాఠశాలల్లో ఎక్కువగా ఉపయోగించే మ్యాప్‌లు?
    1) రిలీఫ్ మ్యాప్‌లు
    2) త్రీ డైమెన్షనల్ మ్యాప్‌లు
    3) ఫ్లాట్‌మ్యాప్‌లు 4) స్పెసిమెన్ మ్యాప్‌లు

సమాధానాలు

1) 2	2) 1	3) 2	4) 3	5) 1
6) 1	7) 4	8) 3	9) 4	10) 4
11) 3	12) 2	13)2	14) 1	15) 4
16) 2	17) 2	18)1	19) 2	20) 3
21) 4	22) 2	23)3	24) 4	25) 2
26) 1	27) 4	28)1	29) 4	30) 3
31) 2	32) 2	33)1	34) 1	35) 1
36) 4	37) 3	38)4	39) 1	40) 2
41) 3	42) 2	43) 1	44) 4	45) 3

పరమాణు కేంద్రకాన్ని కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

ఆధునిక భౌతికశాస్త్రం

క్రీ.శ. 1900లో మాక్స్ ప్లాంక్ అనే శాస్త్రవేత్త క్వాంటం సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించిన తర్వాత భౌతిక శాస్త్ర అభివృద్ధిని కలిపి ఆధునిక భౌతికశాస్త్రం అంటారు. ఈ శాస్త్రంలో మనం అధ్యయనం చేసే విషయాల్లో ప్రాథమిక కణాలు (ఎలక్ట్రాన్‌లు, ప్రోటాన్‌లు, న్యూట్రాన్‌లు మొదలైనవి), ఐసోటోపులు, రేడియోధార్మికత, కేంద్రక విచ్ఛిత్తి, కేంద్రక సంలీనం, ఎక్స్-కిరణాలు, కాస్మిక్ కిరణాలు ముఖ్యమైనవి.

పదార్థాలను విభజించినపుడు చివరగా పరమాణువులు లభిస్తాయి. ఈ పరమాణువులను విభజించేందుకు వీలుకాదని జాన్ డాల్టన్ అనే శాస్త్రవేత్త ప్రతిపాదించాడు.

కానీ తర్వాత వచ్చిన శాస్త్రవేత్తలు పరమాణువును విభజించొచ్చని తెలుసుకున్నారు. సాధారణంగా పరమాణువులో న్యూక్లియస్, ప్రోటాన్‌లు, న్యూట్రాన్‌లు, ఎలక్ట్రాన్‌లు మొదలైన కణాలుంటాయి.

పరమాణు కేంద్రకం:

రూథర్‌ఫర్డ్ అనే శాస్త్రవేత్త పరమాణు కేంద్రకాన్ని కనుక్కొన్నాడు. దీని పరిమాణం 1 Fermi ఉంటుంది.

$1\ Fermi = 10^{-15} m$

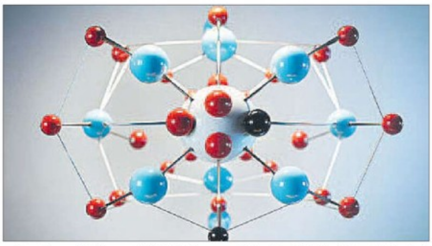
ఇందులోని ఒక ప్రోటాన్, ఒక న్యూట్రాన్ ను కలిపి ఒక న్యూక్లియాన్ అని అంటారు.

ప్రాథమిక కణాల్లో ఆవిష్కరించిన తొలికణం 'ఎలక్ట్రాన్'. దీన్ని కేథోడ్ కిరణాలు లేదా బీటా - కిరణాలు అంటారు.

ఎలక్ట్రాన్

ఎలక్ట్రాన్‌లను మొట్టమొదటి సారిగా గుర్తించిన శాస్త్రవేత్త 'ఫ్లక్కర్'. దీన్ని ప్రయోగాత్మకంగా కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త జె.జె.థామ్సన్ (జాన్ జోసెఫ్ థామ్సన్)కు భౌతిక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి లభించింది.

- కేథోడ్ కిరణాలకు ఎలక్ట్రాన్ అని పేరు పెట్టిన శాస్త్రవేత్త జాన్‌స్టోని'.
- కేథోడ్ కిరణాలు ఎల్లప్పుడు రుజుమార్గంలో ప్రయాణిస్తాయని నిరూపించిన శాస్త్రవేత్త హిటార్ఫ్.
- ఎలక్ట్రాన్‌లు కూడా ఎల్లప్పుడూ రుజు మార్గంలోనే ప్రయాణిస్తాయి.
- ఎలక్ట్రాన్‌లు ప్రయాణించే మార్గంలో ఎదురుగా ఫొటోగ్రఫిక్ ఫిల్మ్‌ను అమర్చినపుడు ఎలక్ట్రాన్‌లు ప్రభావితం చెందుతాయి.
- ఎలక్ట్రాన్‌లు ప్రయాణిస్తున్న మార్గంలో ఎదురుగా ఉన్న వాయుకణాలను ఢీకొని వాటిని అయనీకరణం చెందిస్తాయి.
- ఒక పరమాణువు బాహ్య కక్ష్యలో అదనంగా ఎలక్ట్రాన్‌లను చేర్చడం లేదా ఉన్న ఎలక్ట్రాన్‌లలో కొన్నింటిని తొలగించడాన్ని అయనీకరణం అంటారు. సాధారణంగా ధనావేశం లేదా రుణావేశ కణాలవల్ల అయనీకరణం జరుగుతుంది. ఎటువంటి ఆవేశంలేని కణాల వల్ల అయనీకరణం జరగదు

- ఎలక్ట్రాన్ ద్రవ్యరాశి 9.11×10^{-31} కిలోలు. అంటే ఎలక్ట్రాన్ చాలా తక్కువ ద్రవ్యరాశిని కలిగి ఉంటుంది. అందువల్ల పదార్థంలో ఎక్కువ లోతుకు చొచ్చుకొని వెళ్లగలుగుతుంది. ముఖ్యంగా ప్లాటినం, టంగ్‌స్టన్, మాలిబ్డినమ్ మొదలైన దృఢమైన లోహాల్లోంచి ఎలక్ట్రాన్‌లు చొచ్చుకొని వెళ్లినపుడు ఎక్స్-కిరణాలు ఉత్పత్తి అవుతాయి.
- ఎలక్ట్రాన్‌లకు రుణావేశం ఉంటుందని మొదట గుర్తించిన శాస్త్రవేత్త పెరిన్. కానీ ఈ ఆవేశ విలువను ప్రయోగాత్మకంగా నిర్ధారించిన శాస్త్రవేత్త 'మిల్లిఖాన్'. అందువల్ల భౌతిక శాస్త్రంలో అతనికి నోబెల్ బహుమతి లభించింది. ఒక ఎలక్ట్రాన్ ఆవేశ విలువ $e = -1.602\times10^{-19}$ కూలుంబ్స్.

ఒక వస్తువుకు అందించే లేదా గ్రహించే ఆవేశం కనీసం ఒక ఎలక్ట్రాన్ ఆవేశ విలువకు సమానంగా లేదా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అంతేకానీ ఎలక్ట్రాన్‌ల ఆవేశ విలువ కంటే తక్కువగా ఉండదు.

- ఎలక్ట్రాన్ విశిష్ట ఆవేశాన్ని జె.జె.థామ్సన్ అనే శాస్త్రవేత్త కనుకొన్నాడు. విశిష్ట ఆవేశం

$$e/m = 1.759\times10^{11}\ c\ kg^{-1}$$

- గమనంలో ఉన్న ఎలక్ట్రాన్ రేఖీయ ద్రవ్యవేగం, గతిజశక్తిని కలిగి ఉంటుందని నిరూపించిన శాస్త్రవేత్త విలియమ్ క్రూక్స్.
- జింక్ సల్ఫైడ్ లేదా బేరియం ప్లాటినో సయనైడ్ వంటి పదార్థాలతో పూత పూసిన లోహపలకల పై ఎలక్ట్రాన్‌లు పతనమైనప్పుడు దట్టమైన వెలుగు కనిపిస్తుంది. దీన్ని 'ప్రతిదీప్తి' అని అంటారు. ఈ ధర్మం ఆధారంగా ఎలక్ట్రాన్‌ల ఉనికిని గుర్తించొచ్చు.
- విద్యుత్‌క్షేత్రంలో, అయస్కాంతక్షేత్రంలో ఎలక్ట్రాన్‌లు వంగి ప్రయాణిస్తాయి. ఈ ధర్మాన్ని అపవర్తనం అని అంటారు.
- కదులుతున్న ఎలక్ట్రాన్ తరంగ స్వభావాన్ని ప్రదర్శిస్తుందని కనుగొన్నందుకు జె.జె.థామ్సన్ కుమారుడు జి.పి. థామ్సన్‌కు నోబెల్ బహుమతి లభించింది.

ప్రోటాన్

ప్రోటాన్‌ను తొలిసారిగా గుర్తించిన శాస్త్రవేత్త గోల్డ్ స్టైన్. దీన్ని ప్రయోగాత్మకంగా కనుక్కొన్న శాస్త్రవేత్త రూథర్‌ఫర్డ్. (ఈ శాస్త్రవేత్తను కేంద్రక భౌతిక శాస్త్ర పితామహుడు అంటారు).

ధర్మాలు - ఉపయోగాలు:

- ప్రోటాన్ ఆవేశం, ఎలక్ట్రాన్ ఆవేశానికి సమానంగా ఉండి ధనస్వభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది.
- ఎలక్ట్రాన్ ద్రవ్యరాశికంటే ప్రోటాన్ ద్రవ్యరాశి సుమారు 1840 రెట్లు ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందువల్ల ఇది భారయుతమైన కణం. ప్రోటాన్ ఎల్లప్పుడూ పరమాణువు కేంద్రకం లో ఉంటుంది. ఈ కణం ద్రవ్యరాశి ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల పదార్థంలో తక్కువ లోతుకు చొచ్చుకొని వెళుతుంది.
- ప్రోటాన్ ద్రవ్యరాశి 1.67×10^{-27} కిలోలు. ఈ ద్రవ్యరాశిని 'పరమాణు ద్రవ్యరాశి ప్రమాణం' అంటారు.

పదార్థం ద్రవ్యరాశి కొలవడానికి ఉపయోగించే అతి చిన్న ప్రమాణం పరమాణు ద్రవ్యరాశి ప్రమాణం. పదార్థ ద్రవ్యరాశిని కొలవడానికి ఉపయోగించే అతిపెద్ద ప్రమాణం 1 చంద్రశేఖర లిమిట్

- విద్యుత్ క్షేత్రంలో, అయస్కాంత క్షేత్రంలో ప్రోటాన్‌లు రుణపలకవైపు వంగి ప్రయాణిస్తాయి.
- ప్రోటాన్‌ను హైడ్రోజన్ పరమాణు కేంద్రకంతో సూచిస్తారు ($_1H^1$). ఎందుకంటే హైడ్రోజన్ పరమాణు కేంద్రకంలో ఒక ప్రోటాన్ మాత్రమే ఉంటుంది. ఎలాంటి న్యూట్రాన్‌లు ఉండవు.
- ఈ విశ్వంలో సూర్యుడు, నక్షత్రాల్లో ఎక్కువగా ఉన్న కణాలు 'ప్రోటాన్‌లు' (లేదా) హైడ్రోజన్ వాయువులు. ఈ కణాలు కేంద్రక సంలీనం అనే చర్యలో పాల్గొనడం వల్ల కాంతి శక్తి విడుదలవుతుంది. కాబట్టి సూర్యుడు, నక్షత్రాలు స్వయం ప్రకాశత్వాన్ని పొందేందుకు ప్రోటాన్‌లు ఇంధనంలా ఉపయోగపడుతున్నాయి.
- ఈ విశ్వంలోగల హైడ్రోజన్, హీలియం వాయువులను శాశ్వతమైన వాయువులుగా పరిగణిస్తారు.

న్యూట్రాన్

ఈ కణాన్ని మొట్టమొదటిసారిగా గుర్తించిన శాస్త్రవేత్తలు ఐరీన్ క్యూరీ, ఫ్రెడ్రిక్ క్యూరీలు. కానీ ఈ కణాన్ని క్రీ.శ. 1932లో ప్రయోగాత్మకంగా కనుక్కొన్న శాస్త్రవేత్త 'ఛాడ్విక్'. ఇందుకు 1935వ సంవత్సరంలో అతనికి నోబెల్ బహుమతి లభించింది.

ధర్మాలు-ఉపయోగాలు:

- న్యూట్రాన్‌కు ఎటువంటి ఆవేశం ఉండదు. అందువల్ల ఎలక్ట్రాన్, ప్రోటాన్‌లతో పోల్చినప్పుడు పదార్థంలో ఈ కణం ఎక్కువ లోతుకు చొచ్చుకొని వెళుతుంది.
- న్యూట్రాన్ ద్రవ్యరాశి అనేది ప్రోటాన్ ద్రవ్యరాశికి సమానంగా లేదా స్వల్పంగా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందువల్ల న్యూట్రాన్ కూడా ప్రోటాన్‌లా ఒక భారయుత కణం. ఈ కారణం వల్ల న్యూట్రాన్ ఎల్లప్పుడూ పరమాణువు కేంద్రకంలో ఉంటుంది.
- హైడ్రోజన్ పరమాణు కేంద్రకంలో తప్ప మిగిలిన అన్ని మూలకాల్లో న్యూట్రాన్ ఉంటుంది.
- విద్యుత్ క్షేత్రంలో, అయస్కాంత క్షేత్రంలో న్యూట్రాన్ రుజుమార్గంలో ప్రయాణిస్తుంది. ఎందుకంటే ఈ కణాలకు ఎలాంటి ఆవేశం ఉండదు.
- స్వేచ్ఛగా ఉన్న ఒక న్యూట్రాన్ సుమారు 13 నిమిషాల్లో విచ్ఛిన్నం చెంది ఒక ప్రోటాన్, ఒక ఎలక్ట్రాన్‌గా విడిపోతుంది. ఈ విధంగా ఏర్పడిన ఎలక్ట్రాన్‌ను β–కిరణం అని అంటారు.

పరమాణు సంఖ్య:

పరమాణు సంఖ్య అనేది పరమాణు కేంద్రకంలో ఉన్న ప్రోటాన్‌ల సంఖ్యను తెలుపుతుంది.

పరమాణు ద్రవ్యరాశి:

పరమాణు కేంద్రకంలో ఉన్న ప్రోటాన్‌లు, న్యూట్రాన్‌ల మొత్తం ద్రవ్యరాశిని తెలిపేదే పరమాణు ద్రవ్యరాశి.

1) $_1H^1 = 1P^+ + 0\ 0^{n1}$
2) $_6C^{12} = 6P^+ + 60\ 0^{n1}$
3) $_{98}U^{236} = 92P^+ + 1430^{n1}$

కాంతి

కాంతి కిరణాలు ఒక సంవత్సర కాలంలో ప్రయాణించే దూరాన్ని 'కాంతి సంవత్సరం' అంటారు. సాధారణంగా భూమి నుంచి నక్షత్రాలకు మధ్య దూరాన్ని కొలవడానికి ఈ ప్రమాణాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

1 కాంతి సంవత్సరం = 365.25 × 24 రోజుల
× 60 ని. × 60 సె. × 3 × 10^8 మీ.
= 9.4× 10^{15} మీ.
= 9.4 × 10^{12} కి.మీ.

1 పార్‌సెక్ = 3.26 కాంతి సంవత్సరాలు. పొడవును కొలవడానికి ఉపయోగించే అతి పెద్ద ప్రమాణం పార్‌సెక్. దూరాన్ని కొలవడానికి చిన్న ప్రమాణం ఫెర్మి. (1 ఫెర్మి = 10^{-15} మీ.)

పరమాణు కేంద్రకం పరిమాణాన్ని కొలవడానికి ఈ ప్రమాణాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

- ఈ విశ్వంలో ఒక వస్తువు లేదా వికిరణం లేదా తరంగం ప్రయాణించగలిగే గరిష్ఠ వేగం కాంతి వేగానికి సమానంగా లేదా తక్కువగా ఉంటుంది. అంతేగాని ఎక్కువగా ఉండదు. ఏ వస్తువూ కాంతి వేగానికి మించిన వేగంతో ప్రయాణించదు.
- రెండు అంతరిక్ష నౌకలు ఒక్కొక్కటి కాంతి వేగానికి సమానమైన వేగంతో ఎదురెదురుగా ప్రయాణిస్తూ పరస్పరం సమీపిస్తున్నప్పుడు వాటి సాపేక్ష వేగం కాంతి వేగానికి సమానంగా ఉంటుంది.

కాంతి వక్రీభవనం

కాంతి కిరణాలు ఒక యానకం నుంచి మరో యానకంలోకి ప్రయాణిస్తున్నప్పుడు రెండో యానకంలో వంగి ప్రయాణిస్తాయి. ఈ ధర్మాన్ని 'కాంతి వక్రీభవనం' అంటారు. ఇది రెండు అంశాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

1. యానకం స్వభావం (సరళ యానకం, సాంద్రతర యానకం అనే అంశంపై)
2. కాంతి కిరణాలు ప్రయాణించే కోణం

అనువర్తనాలు

- ఒక పాత్రలో కొంత వరకు నీటితో నింపి అందులో ఒక కర్రను ఉంచినప్పుడు నీటి లోపల ఉన్న కర్ర భాగం వంగినట్లుగా కనిపిస్తుంది. దీనికి కారణం కాంతి వక్రీభవనం.
- కొంత వరకు నీటితో నింపిన పాత్ర అడుగు భాగం పైకి లేచినట్లు కనిపిస్తుంది. ఈ కారణం వల్లే జలాశయాలు లోతు తక్కువగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తాయి.
- నీటితో ఉన్న పాత్రలో ఒక నాణేన్ని వేసినప్పుడు వక్రీభవనం వల్ల ఆ నాణెం అసలు పరిమాణం కంటే పెద్దగా, తక్కువ లోతులో ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తుంది.
- గాలిలో ఎగురుతున్న ఒక గద్ద నీటిలోని చేపను చూసినప్పుడు అది అసలు పరిమాణం కంటే పెద్దదిగా, తక్కువ లోతులో ఉన్నట్లుగా కనిపిస్తుంది.
- ఒకవేళ నీటిలోని చేప గాలిలో ఎగురుతున్న గద్దను చూస్తే అది అసలు పరిమాణం కంటే చిన్నగా, అసలు ఎత్తు కంటే ఎక్కువ ఎత్తులో ఎగురుతున్నట్లుగా కనిపిస్తుంది.
- అక్షరాలు ఉన్న పేపరుపై గాజు పలకను అమర్చినప్పుడు వక్రీభవనం వల్ల అవి పెద్దగా, కంటికి దగ్గరగా కనిపిస్తాయి.
- సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయ సమయాల్లో సూర్యుడి నుంచి వచ్చే కాంతి కిరణాలు క్షితిజ సమాంతరంగా ప్రయాణిస్తూ భూమి వాతావరణ పొరల్లోకి ప్రవేశించినప్పుడు వక్రీభవనం చెందుతాయి. అందువల్ల ఉదయిస్తున్న, అస్తమిస్తున్న సూర్యబింబం కొన్ని క్షణాల పాటు అండాకృతిలో కనిపిస్తుంది.
- విశ్వాంతరాళంలో ఉన్న నక్షత్రాల నుంచి వచ్చే కాంతి కిరణాలు భూ వాతావరణ పొరల్లోకి ప్రవేశించి వక్రీభవనం చెందడం వల్ల మిణుకుమిణుకుమన్నట్లుగా కనిపిస్తాయి.

వక్రీభవన గుణకం (స్నెల్ నియమం): కాంతి కిరణాలు ఒక యానకం నుంచి మరో యానకంలోకి ప్రయాణిస్తున్నప్పుడు మొదటి యానకంలో లంబం వద్ద చేసే పతన కోణం sine విలువకు, రెండో యానకంలో వక్రీభవన కోణం sine విలువకు మధ్య నిష్పత్తిని 'వక్రీభవన గుణకం' అంటారు. దీన్నే 'స్నెల్ నియమం' అంటారు.

$$\mu = \sin i/\sin r$$

- వక్రీభవన గుణకం అనేది ఒకే రకమైన రెండు భౌతికరాశుల మధ్య నిష్పత్తి. కాబట్టి దీనికి ప్రమాణాలు ఉండవు. ఆయా పారదర్శక పదార్థాల స్వభావం ఆధారంగా దీనికి వేర్వేరు విలువలు ఉంటాయి.

I think I understand the nuts and..

Idioms and Phrases

Idioms and phrases refer to commonly used group of words in English. They carry a specific meaning and are used in specific situations. Phrases are usually made up of a few words and are used as a grammatical unit in a sentence; on the other hand idioms are full sentences. It is an important category in all competitive exams. Candidates preparing for competitive examinations must practice idioms and phrases in their writing as well as speech. By listening to native speakers one will get acquainted with the nuances of the language. It will make them proficient while practicing.

For attempting the questions in this section the candidates should know the rules of grammar. They should also pay attention to various exceptions to the grammatical rules. Good command over grammar is necessary to solve these questions.

List of important Idioms and Phrases

» **A bird in the hand is worth two in the bush**
Meaning: Having something that is certain is much better than taking a risk for more, because chances are you might lose everything

» **A bitter pill**
Meaning: A situation or information that is unpleasant but must be accepted

» **A blessing in disguise**
Meaning: Something good that isn't recognized at first

» **A man of action**
Meaning: A man who is inclined to act first rather than think about things and discuss them.

» **Add fuel to the fire**
Meaning: To make a problem worse

» **Every cloud has a silver lining**
Meaning: Be optimistic

» **From scratch / to start from scratch**
Meaning: Start from the beginning with no prior preparation

» **Face the music**
Meaning: Said when someone accepts to confront the unpleasant consequences of one's actions.

» **Gain ground**
Meaning: To become popular, to make progress, to advance.

» **Cross your fingers**
Meaning: To hope that something happens the way you want it to.

» **Couch potato**
Meaning: Lazy person.

» **Cost an arm and a leg**
Meaning: Extremely expensive.

» **Cry over spilt milk**
Meaning: When you complain about a loss from the past.

» **Don't put all your eggs in one basket**
Meaning: Do not put all your resources in one possibility.

» **Lend me your ear**
Meaning: To politely ask for someone's full attention.

» **Picture paints a thousand words**
Meaning: A picture will be far more descriptive of something than words can ever be.

» **Raw deal**
Meaning: Said when someone is ill treated.

» **Red handed**
Meaning: Be discovered in or just after the act of doing something wrong or illegal

» **Spill the beans**
Meaning: To reveal a secret.

» **Turn a blind eye**
Meaning: Refuse to acknowledge something you know is real.

» **Until one is blue in the face**
Meaning: Pointless efforts while trying to convince someone or change his mind.

» **Walk on air**
Meaning: Very excited or happy.

» **You can't judge a book by its cover**
Meaning: Decisions shouldn't be made primarily on appearance.

» **Zero tolerance**
Meaning: No crime or law breaking big or small will be overlooked.

BANK EXAMS
GENERAL ENGLISH

Directions: which of the phrases (a), (b), (c) and (d) given below each sentence should replace the phrase printed in bold type to make the sentence grammatically correct? If the sentence is correct as it is, mark (e) i.e. No correction required as the answer.

1. Why do you wish **to tread on the toes?**
a) To give offence to them
b) To treat them indifferently
c) To follow them grudgingly
d) To be kicked by them
e) No correction required

2. **To keep one's temper**
a) To be in good mood
b) To preserve ones energy
c) To be angry d) To be aloof from
e) No correction required

3. **To play second fiddle**
a) To be happy
b) To reduce importance of one's senior
c) To support the role and view of another person
d) To do back seat driving
e) No correction required

4. Action is the glorious principle of life and the one that saves man from _____.
a) The use of faculties, physical or mental
b) Stagnation and unhappiness
c) The sorrow of fellow beings
d) The prerequisites of happiness
e) No correction required

5. Being the head of a large family it difficult to **keep his head above water.**
a) To take rest
b) To work properly
c) To avoid quarrel
d) To keep out of debt
e) No correction required

6. **To leave someone in the lurch**
a) To come to compromise with someone
b) Constant source of annoyance to someone
c) To put someone at ease
d) to leave someone at a time when they need you to stay and help them
e) No correction required

7. And really the only reason you were there was because **you had a bone to pick with him.**
a) You wanted to have a discussion with him
b) You wanted to chat
c) You wanted to talk
d) You wanted to have an argument with him
e) No correction required

8. He doesn't really go around with many people because he is a bit a **lone wolf.**
a) Single person b) Lonely person
c) Unhappy person d) Simple person
e) No correction required

9. I don't honestly think he is capable of being polite as **the leopard never changes his spots.**
a) Always complain b) Differ in opinion
c) Never change d) Shout
e) No correction required

10. The issue was **taken before** the Municipal Corporation meeting last week.
a) Taking place at b) Taken after
c) Being taken up d) Taken up at
e) No correction required

11. As the maestro lifted his baton the theatre was so still you could hear _____.
a) His heartbeat b) A pin drop
c) Bird wings d) Drum beating
e) No correction required

12. I don't agree with you, but your idea certainly gives me **food** _____.
a) For fun b) For consideration
c) For thought d) For thinking
e) No correction required

13. Look, I will pay you back. Would you please call the _____.
a) Hunters off b) Tigers off
c) Dogs off d) Apes off
e) No correction required

14. Just a moment... I've got the answer on the _____ **of my tongue.**
a) Top b) back
c) Tip d) Front
e) No correction required

15. I'm afraid Chess isn't **my cup of** _____.
a) Tea b) Coffee
c) Wine d) Java
e) Milk

16. I think I understand the **nuts and** _____ of the operation.
a) Screws b) Hammer
c) Nails d) Bolts
e) No correction required

17. Oh, I'm sorry. I shouldn't have said that. I guess I really **put my** _____ **in my mouth.**
a) Foot b) Hand
c) Elbow d) Knee
e) No correction required

18. I'll be back in the twinkling of _____.
a) An eye b) A Lighting bolt
c) A smile d) A laugh
e) No correction required

19. He is plain, simple and sincere man. He will always **call a spade a spade.**
a) Find meaning or purpose in your action
b) Avoid controversial situations
c) Be outspoken
d) Resist from making controversial statement
e) No correction required

20. He has rejoined after a week and looks **run down.**
a) Cheerful and bubbly
b) Weak and tired
c) Active and energetic
d) Busy and preoccupied
e) No correction required

21. **To hit the nail on the head**
a) To do the right thing
b) To destroy one's reputation
c) Announce one's fixed views
d) To teach someone a lesson
e) None of these

22. All these promises these politicians make are just _____ **in the sky.**
a) Pie b) Ocean
c) Music d) Rags
e) No correction required

23. The small amount of money donated is just a _____ **in the ocean** compared to the large sum of money needed.
a) Spot b) Drop
c) Speck d) Sea
e) None of the above

24. They had had a dispute yesterday. That's why she gave him **the cold** _____.
a) Arm b) Hand
c) Shoulder d) Music
e) None of the above

25. He has been successful in his life. He went from _____ **to riches.**
a) Rags
b) Shoulder
c) Colours
d) Poor
e) None of the above

Answers:

1) a	2) a	3) c	4) b
5) d	6) a	7) d	8) b
9) c	10) d	11) b	12) c
13) c	14) c	15) a	16) d
17) a	18) a	19) c	20) b
21) a	22) a	23) b	24) c
25) a			